

VIIMSI VALD

Viimsi valla heaoluprofiil

2020

Sisukord

Sissejuhatus	5
1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis	7
1.1 Demograafiline olukord	7
1.1.1 Rahvaarv	7
1.1.2 Rahvastiku soo- ja vanusjaotus	8
1.1.3 Laste arv ja osakaal rahvastikust	9
1.1.4 Demograafiline tööturuseindeks	10
1.1.5 Sündimus	11
1.1.6 Suremus	12
1.1.7 Loomulik iive	14
1.1.8 Ülalpeetavate määr	15
1.1.9 Ränne	16
1.1.10 Haridustase	17
1.1.11 Laste arv haridusasutustes ja lastehoius	18
1.1.12 Alushariduses ja lastehoius osalevad lapsed	20
1.1.13 Keskskooli tasemel õppurite jagunemine üldkeskskooli ja kutsekeskskooli vahel	20
1.1.14 Koolikohustuse täitmine	20
1.1 Demograafiline olukord. Kokkuvõte	21
1.2 Rahvastiku tervise seisund	23
1.2.1 Suremus vereringeelundite haigustesse	23
1.2.2 Suremus pahaloomulistesse kasvajatesse	24
1.2.3 Suremus välispõhjustesse	25
1.2.4 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus	26
1.2.5 Maakonna varajane suremus	27
1.2.6 Maakonna elanike oodatav eluiga	29
1.2.7 Maakonna elanike tervena elatav eluiga	30
1.2.8 Maakonna elanike hinnang oma tervisele	31
1.2.9 Uppunud	32
1.2.10 Tulekahjud	32
1.2 Rahvastiku tervise seisund. Kokkuvõte	33
1.3 Haavatavad sihtrühmad	34
1.3.1 Vähenenud töövõimega isikud	34
1.3.2 Puuetega inimesed	35
1.3.3 Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed	38
1.3 Haavatavad sihtrühmad. Kokkuvõte	40
1.4 Tööturg	42
1.4.1 Registreeritud töötus	42
1.4.2 Palgatöötajate keskmine brutotulu	44
1.4.3 Sooline palgalõhe	46
1.4.4 Majanduslik aktiivsus	47
1.4 Tööturg. Kokkuvõte	47
1.5 Kuritegevus	49
1.5.1 Väärteod KOV's	49
1.5.2 Perevägivalda/lähisuhtevägivalda käigus toime pandud kuriteojuhtumid	50
1.5 Kuritegevus. Kokkuvõte	51
2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused	52
2.1 Turvaline elukeskkond	52
2.1.1 Nõuetele vastava joogiveega varustatus	52
2.1.2 Suplusvee kvaliteet	53
2.1.3 Veeohutuse alane ennetustöö	53
2.1.4 Inimkannatanutega liiklusõnnetused	54
2.1.5 Tabatud joobes sõidukijuhid	55
2.1.6 Liiklusohutuse alane ennetustöö	56
2.1.7 Tuleohutuse alane ennetustöö	57
2.1.8 Varavastased süüteo	58
2.1.9 Süütegude ennetamine ja kahjude vähendamine	59
2.1.10 Perevägivalda/lähisuhtevägivalda ennetamine	60
2.1.11 Õnnetusjuhtumite ennetamine	61

2.1 Turvaline elukeskkond. Kokkuvõte	62	
2.2 Elukeskkond ja planeeringud		64
2.2.1 Ühistranspordi korraldus	64	
2.2.2 Koolitranspordi korraldus	67	
2.2.3 Jalgsi ja jalgrattaga liikumine	68	
2.2.4 Avalike ruumide ligipääsetavus	70	
2.2.5 Korrastatud rohealad	72	
2.2.6 Mängu- ja spordiväljakud ja nende ohutus	74	
2.2.7 Alkoholi tarvitamist mõjutavad tegurid	75	
2.2.8 Toitumist mõjutavad tegurid	76	
2.2.9 Kehalist aktiivsust mõjutavad tegurid	78	
2.2.10 Tubaka tarvitamist mõjutavad tegurid	79	
2.2 Elukeskkond ja planeeringud. Kokkuvõte	80	
2.3 Osalusvõimalused		82
2.3.1 Kodanikuaktiivsus	82	
2.3.2 Kohalike elanike kaasamise tava	85	
2.3.3 Kohalik kultuurielu	85	
2.3.4 Võimalused noorsootöös osalemiseks ning osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks	86	
2.3.5 Noorsootöö kättesaadavus KOV-is	88	
2.3.6 Organiseeritud osalusvõimalused noortele	91	
2.3 Osalusvõimalused. Kokkuvõte	91	
3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet		93
3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused		93
3.1.1 Esmatasandi tervishoiuteenuse kättesaadavus	93	
3.1.2 Vähekindlustatutele tervishoiuteenuste võimaldamine	96	
3.1.3 Hüved tervishoiuteenuse osutajatele arstiabi kättesaadavuse tagamiseks	96	
3.1.4 Eriarstiabi kättesaadavus	97	
3.1.5 Koolilaste tervise ülevaatused	98	
3.1.6 Nõustamisteenuste kättesaadavus	99	
3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused. Kokkuvõte	102	
3.2 Haridusega seotud teenused		104
3.2.1 Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus.	104	
3.2.2 Üldkeskhariduse ja kutsehariduse omandamise toetamine	105	
3.2.3 Koolikohustust mittetäitvate lastega tegelemine.	106	
3.2.4 Hariduslikud tugiteenused	107	
3.2.5 Koolivägivalla ja koolikiusamise ennetamine	109	
3.2 Haridusega seotud teenused. Kokkuvõte	112	
4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine		114
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused		114
4.1.1 KOV osutatavad sotsiaalteenused	114	
4.1.2 Toimetulekutoetuse saajad	130	
4.1.3 KOV eelarvest makstavad sotsiaaltoetused	133	
4.1.4 Sotsiaaltoetuste ja teenuste analüüs sihtrühmade põhiseisundil	134	
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused. Kokkuvõte	136	
4.2 Abivajavate lastega tegelemine		138
4.2.1 Abivajava lapse juhtumikorraldus	138	
4.2.2 Abivajavale lapsele ja perele meetmete pakkumine	139	
4.2.3 Hädaohus lapse toetamine	141	
4.2.4 Puudega ja psüühikahäiretega (sh käitumishäiretega) laste toetamine	142	
4.2.5 Väärkoheldud lastele suunatud tugi	143	
4.2.6 Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse kättesaadavuse tagamine	143	
4.2.7 Käitumisprobleemidega ja süütegusid toime pannud lastega tegelemine	144	
4.2.8 Kaasava hariduskorralduse rakendamine	144	
4.2.9 Lapsed hariduslike erivajadustega õpilaste koolides	145	
4.2 Abivajavate lastega tegelemine. Kokkuvõte	146	
4.3 Perele toetamine		148
4.3.1 Lastega leibkondade elamistingimused	148	
4.3.2 Toidupuuduses olevad lapsed	148	
4.3.3 Töö lapseootel ja lapsi omavate peredega	149	
4.3.4 Vanemluse toetamine	151	

4.3 Perede toetamine. Kokkuvõte	153	
5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid		155
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine		155
5.1.1 Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse	155	
5.1.2 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud	156	
5.1.3 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves	157	
5.1.4 Hindamine KOV tööprotsessis	158	
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine. Kokkuvõte	159	
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks		161
5.2.1 KOV'i juhitud võrgustikud ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks	161	
5.2.2 Juhtumitöö võrgustikud	162	
5.2.3 Rahvatervise tegevuste korraldus kohalikus omavalitsuses	163	
5.2.4 Lastekaitse spetsialistide olemasolu ja kvalifikatsioon	164	
5.2.5 Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon	166	
5.2.6 Noorsootöötajate olemasolu ja kvalifikatsioon (sh huvihariduse osutajad)	167	
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks. Kokkuvõte	169	
Koondhinnang olukorrale		172
1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis. Kokkuvõte	172	
2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused. Kokkuvõte	175	
3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet. Kokkuvõte	178	
4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine. Kokkuvõte	181	
5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid. Kokkuvõte	184	
Kasutatud allikad		187

Sissejuhatus

Heoluprofiili koostamine on omavalitsuse elanike tervise ja heaolu ning neid mõjutavate tegurite kaardistamine. **Profiil on aluseks tegevuskava koostamiseks, milles on toetatud elanikkonna heaolu areng alates lapsest.**

Heoluprofiili **koostamise eesmärk** on:

1. juhtida tähelepanu omavalitsuses tehtavate otsuste tervisemõjudele ja ennetuslikele aspektidele,
2. tagada tervise arendamise temaatika integreerimine omavalitsuse ja maakonna arengukavasse,
3. anda heaolu toetavatele küsimustele laiem kõlapind nii elanike kui ka otsusetegijate hulgas,
4. aktiveerida kogukonna liikmeid tegutsema paremate tervisetulemite saavutamiseks ning luua eeldused rahvastiku heaolu parendamiseks.

Heoluprofiil on **suunatud**:

1. kõigile omavalitsuse ja maakonna elanikele terviseteadlikkuse tõstmiseks ja tervisemõjurite paremaks mõistmiseks;
2. erinevate valdkondade spetsialistidele, otsustegijatele ja poliitikutele tervisetemaatika paremaks mõistmiseks ning valdkondadevahelise koostöösuutlikkuse tõstmiseks parema tervise nimel.

Heoluprofiili **abil saame**:

1. selgitada välja terviseprobleemid ja -vajadused,
2. koondada tervist ja heaolu puudutava olulise info elukaareüleselt,
3. selgitada välja elanikkonna heaolu mõjutavad tegurid,
4. selgitada välja heaolu parendamist võimaldavad tegevused,
5. stimuleerida tervisemuutusi,
6. jõuda tagajärgedega tegelemise asemel ennetuseni,
7. edendada valdkondadevahelist koostööd,

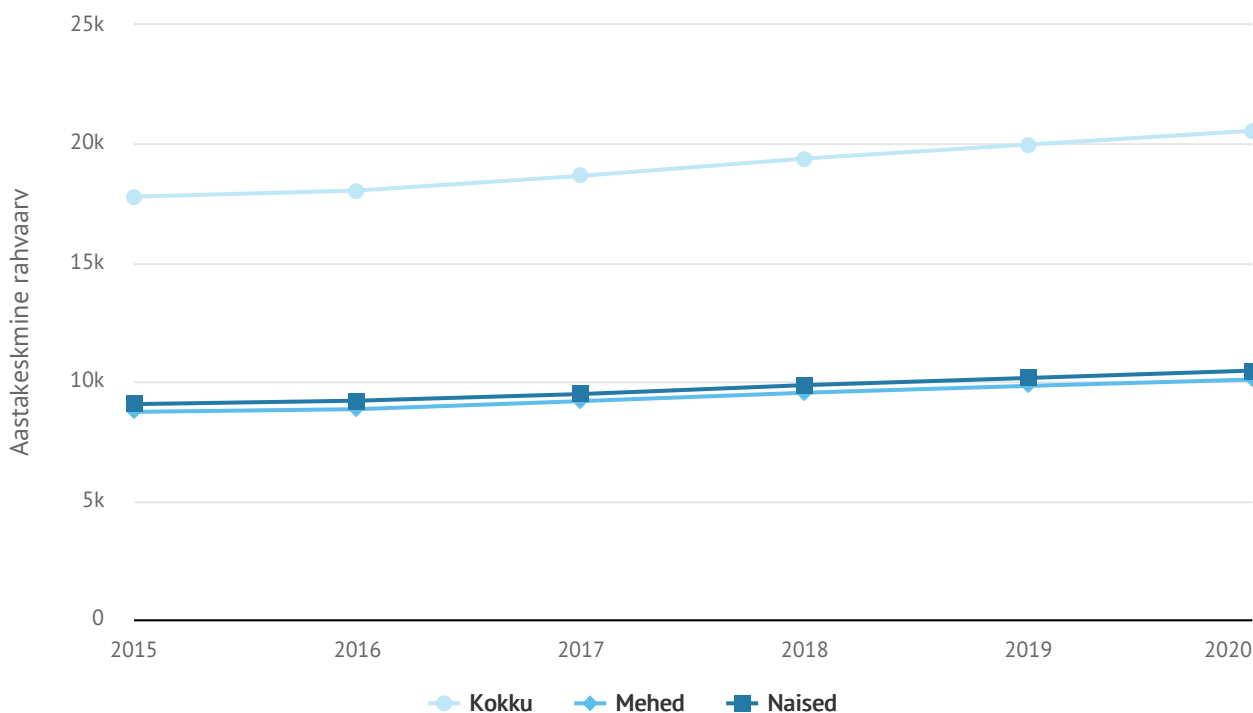
8. anda avalikkusele, poliitikutele, erinevate valdkondade spetsialistele ja otsusetegijatele kergesti arusaadaval viisil teavet tervisemõjuritest,
9. muuta tervise ja heaolu temaatika nähtavamaks.

Koostajad

1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis

1.1 Demograafiline olukord

1.1.1 Rahvaarv

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kokku	17782	18041	18659	19387	19978	20553
Mehed	8728	8842	9181	9534	9823	10088
Naised	9054	9199	9478	9853	10155	10465

Joonis 1.1.1.a Aastakeskmise rahvaarv

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV0282U

Analüüs

2019. aasta III kvartali seisuga elas Viimsi vallas 20 556 elanikku, kellest 12 503 olid maksumaksjad. Samas näitas 2017. aasta Viimsi liikuvusuuring (küll 2015. aasta andmete põhjal), et valla elanike arv on mobiilpositsioneerimise andmetel võrreldes ametliku statistikaga mitme tuhande inimese võrra suurem (ca 23 000 inimest). Selle peamine põhjus seisneb arvatavasti asjaolus, et osad püsielanikud pole Viimsi valda enda koduks registreerinud. Hinnanguliselt on püsielanikuks registreerimata jätmise põhjused seotud soovi või vajadusega panna laps lasteaeda või kooli Tallinnas ning saada osa pealinna tasuta ühistranspordist ja erinevatest toetustest (nt sporditoetused ja nn ranitsatoetus).

Viimsi valla haldusterritooriumil asub kaks alevikku (Haabneeme, Viimsi) ja kakskümmend küla. Elanike

jagunemisel asulate vahel eristub selgelt üks suur domineeriv asula - Haabneeme alevik, kus elab üle veerandi kogu valla elanikest. Pisut suuremana eristub ka Viimsi alevik, kus on elanikke üle 2000. Samasse suurusjärku jäävad veel neli küla, mille elanike arv jääb 1000 ja 2000 vahele. Valdavas osas valla külades on elanike arv 500 ringis. Kui välja arvata Haabneeme ja Viimsi alevikud, kus on üksikuid suurema tihedusega kontsentreeritud elumupiirkondi, siis teistes asulates on valdavalt eramajad ja asustustihedus on madal. Lisaks maismaaosale kuulub Viimsi valla koosseisu kaks saart (Naissaar, Prangli) ja kolmteist väikesaart.

Lisalugemist: Viimsi liikuvusuuring (2017), https://www.viimsivald.ee/public/Viimsi_liikuvusuuringu_aruanne-e.pdf

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Väga hea

4.0

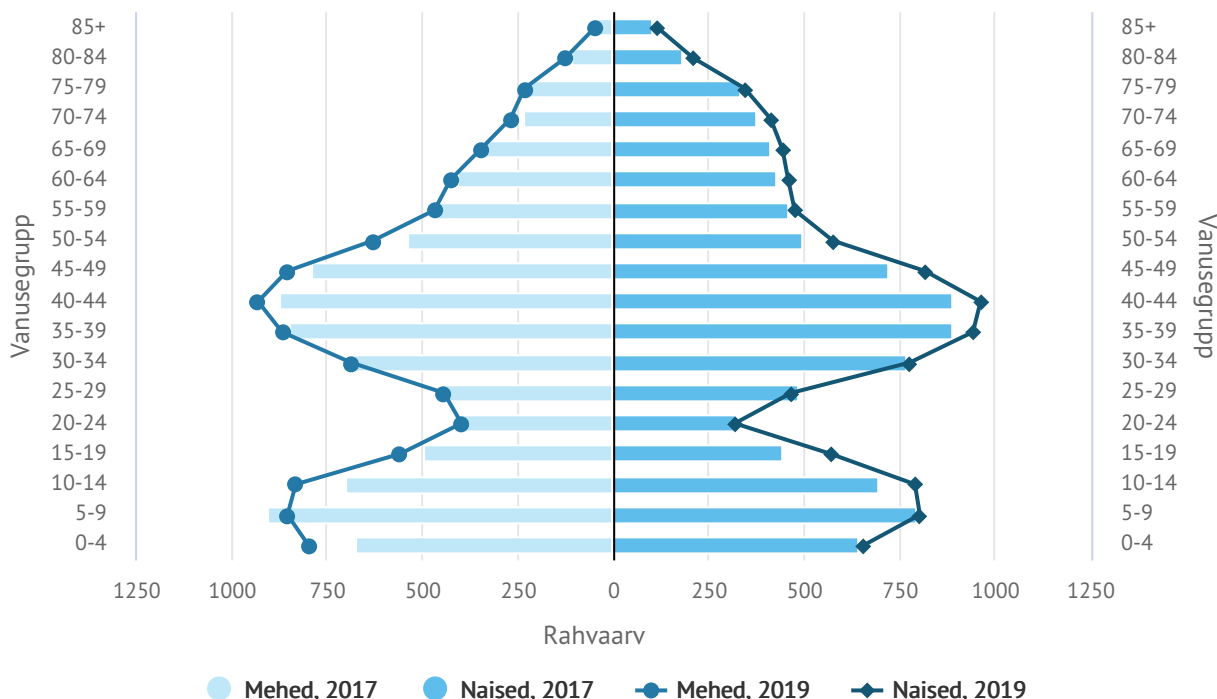
★★★★

TREND (SKAALAL 1-3):

Paranemas

↗ 3.0

1.1.2 Rahvastiku soo- ja vanusjaotus

Joonis 1.1.2.a Rahvastikupüramiid

Allikad:

Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U

Analüüs

Kui vaadata Viimsi valla rahvastikupüramiidi ja elanike jagunemist vanuserühmade kaupa, siis on näha, et võrreldes Eesti keskmisega on Viimsis rohkem elanikke vanuses 0-19 (lapsed ja noored) ning vanuses 30-49 (parimas tööeas elanikud).

Haabneeme piirkonnas elab suhteliselt noorem rahvastik, Püüsi ja Randvere külad on sarnaste näitajatega, saartel on rohkem vanemaid ja naissoost elanikke.

Pensioniealiste elanike osakaal on võrreldes teiste gruppidega ning paljude muude Eesti piirkondadega väike.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Väga hea

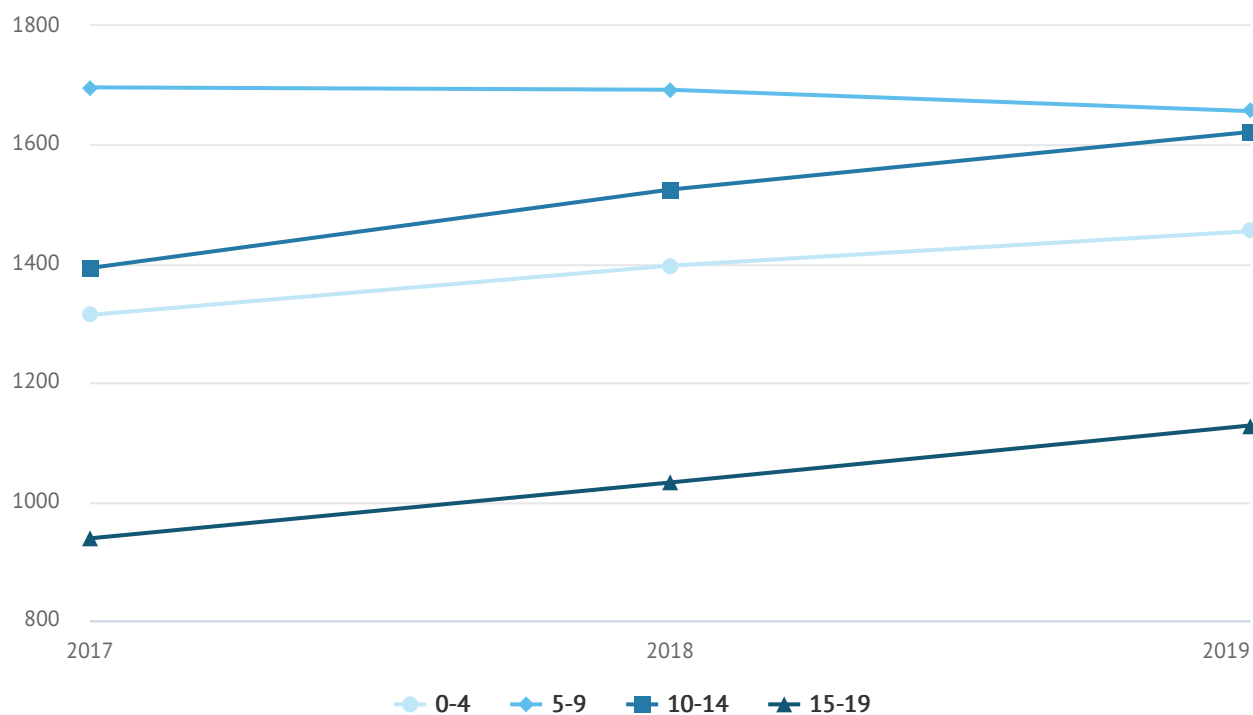
4.0

TREND (SKAALAL 1-3):

Paranemas

↗ 3.0

1.1.3 Laste arv ja osakaal rahvastikust

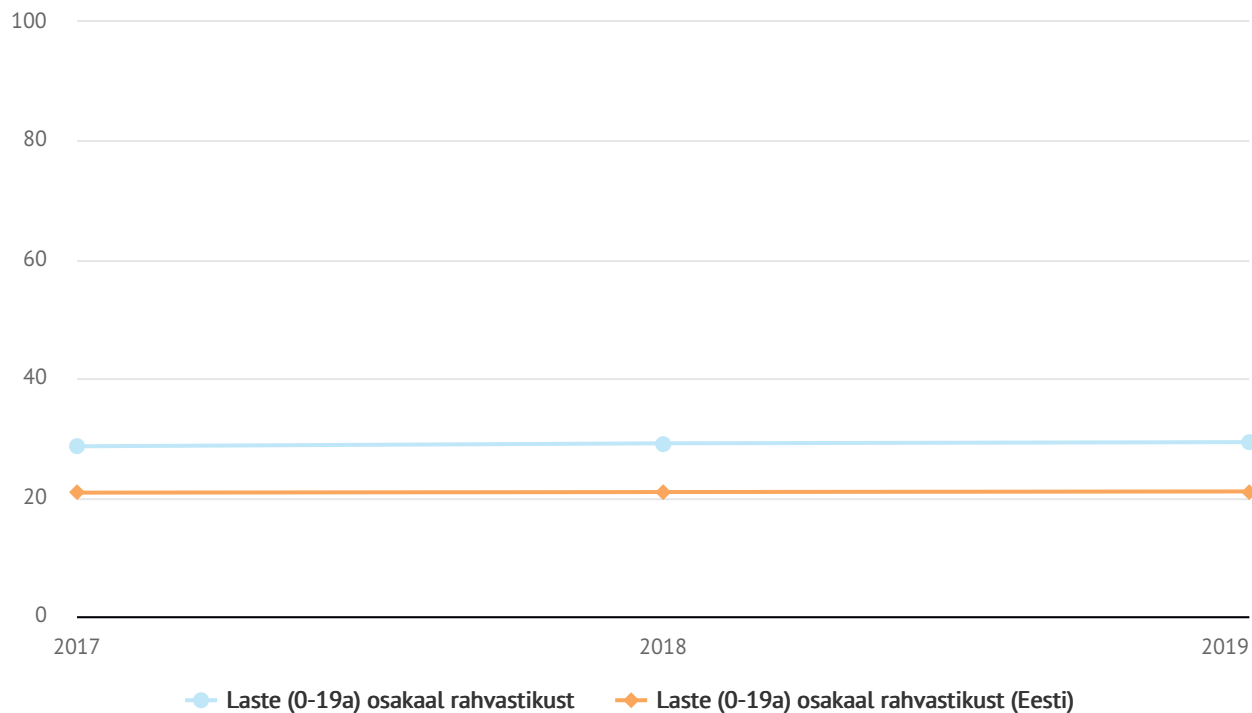
	2017	2018	2019
0-4	1314	1397	1455
5-9	1697	1693	1657
10-14	1393	1525	1622
15-19	938	1032	1128

Joonis 1.1.3.a Laste arv. Vanuserühmade 0-4, 5-9, 10-14 ja 15-19 ja aastate lõikes

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV0282U

Vanuserühmad 0-6, 0-17 ning 7-26: Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV0240

Joonis 1.1.3.b Laste osakaal rahvastikust. Võrreldes Eesti keskmisega

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV0282U

Vanuserühmad 0-6, 0-17 ning 7-26: Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV0240

Analüüs

Valla elanikkond on noor ning piirkonnas on palju eelkooli- ja kooliealisi lapsi. Sealjuures on kõige noorema vanuserühma laste (0-4 aastat) absoluutarv viimastel aastatel suurenenud.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Väga hea

4.0

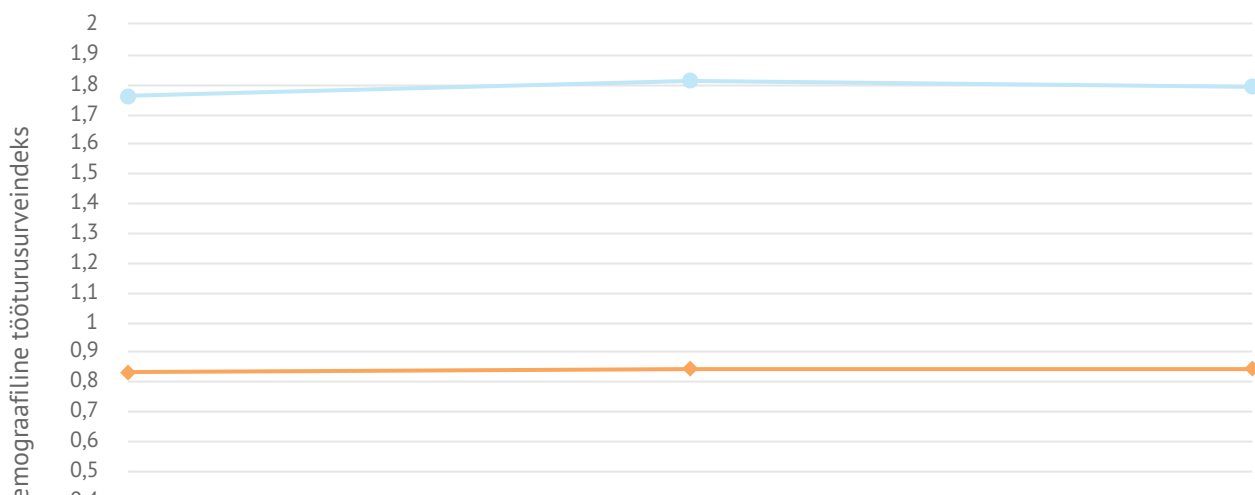
★★★★

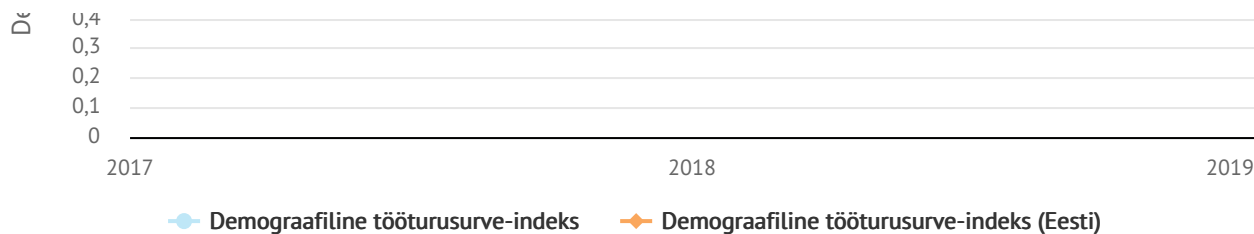
TREND (SKAALAL 1-3):

Paranemas

↗ 3.0

1.1.4 Demograafiline tööturusurveindeks

Joonis 1.1.4.a Demograafiline tööturusurveindeks. Tööturule sisenejate suhe tööturult väljujatesse

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV06U

Analüüs

2020. aasta 1. jaanuari seisuga asus Viimsi kõigi Eesti omavalitsusüksuste seas tööturusurveindeksi osas kolmandal kohal. See tähendab, et võrreldes tööturult vanaduse tõttu potentsiaalselt välja langevate elanikega siseneb vaid kahes teises omavalitsusüksuses järgmisel kümnendil tööturule veel rohkem inimesi kui Viimsis.

Allikas: <https://vana.stat.ee/ppe-50037>

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Väga hea

4.0

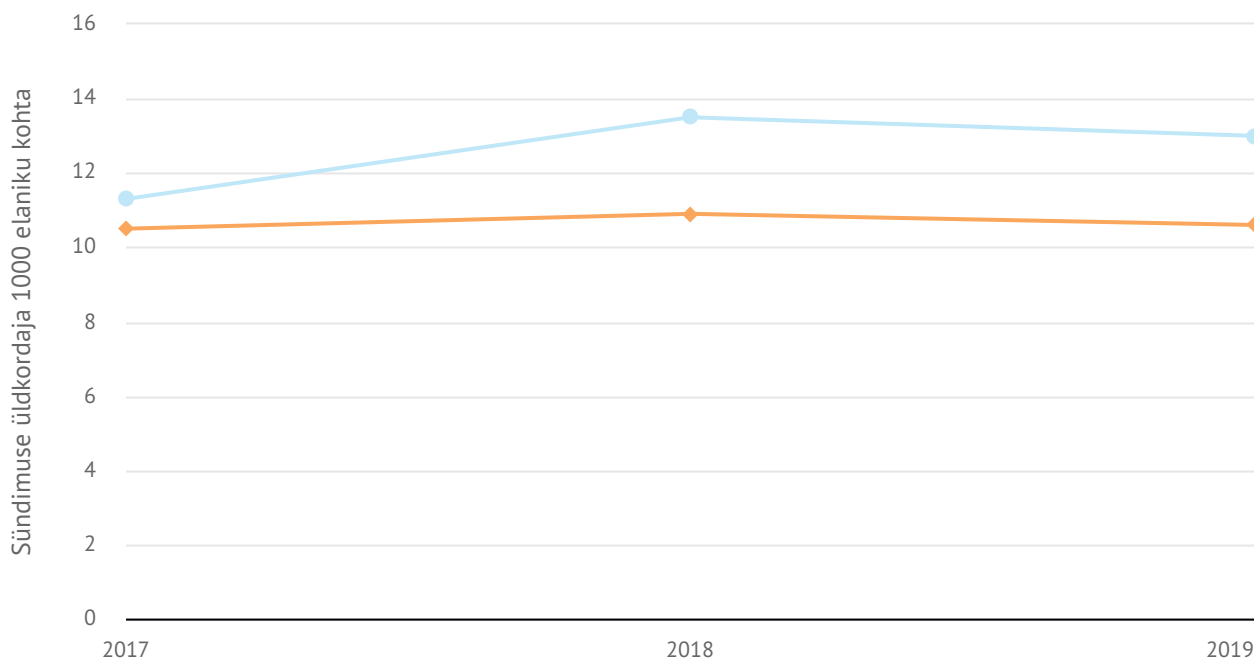

TREND (SKAALAL 1-3):

Paranemas

↗ 3.0

1.1.5 Sündimus

—●— Sündimuse üldkordaja —◆— Sündimuse üldkordaja (Eesti)

	2017	2018	2019
Sündimuse üldkordaja	11,3	13,5	13,0
Sündimuse üldkordaja (Eesti)	10,5	10,9	10,6

Joonis 1.1.5.a Sündimus. Sündimuse üldkordaja

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV112U

Analüüs

Viimsi valla sündimuse üldkordaja on olnud kolmel viimasel aastal võrreldes Eesti keskmisega sõltuvalt aastast 10-22% võrra kõrgem. Peamiseks mõjuteguriks on noorte täiskasvanute suur osakaal Viimsi rahvastikust, mida soosib ka noorte (sh noorte perede) jätkuv sissetänav.

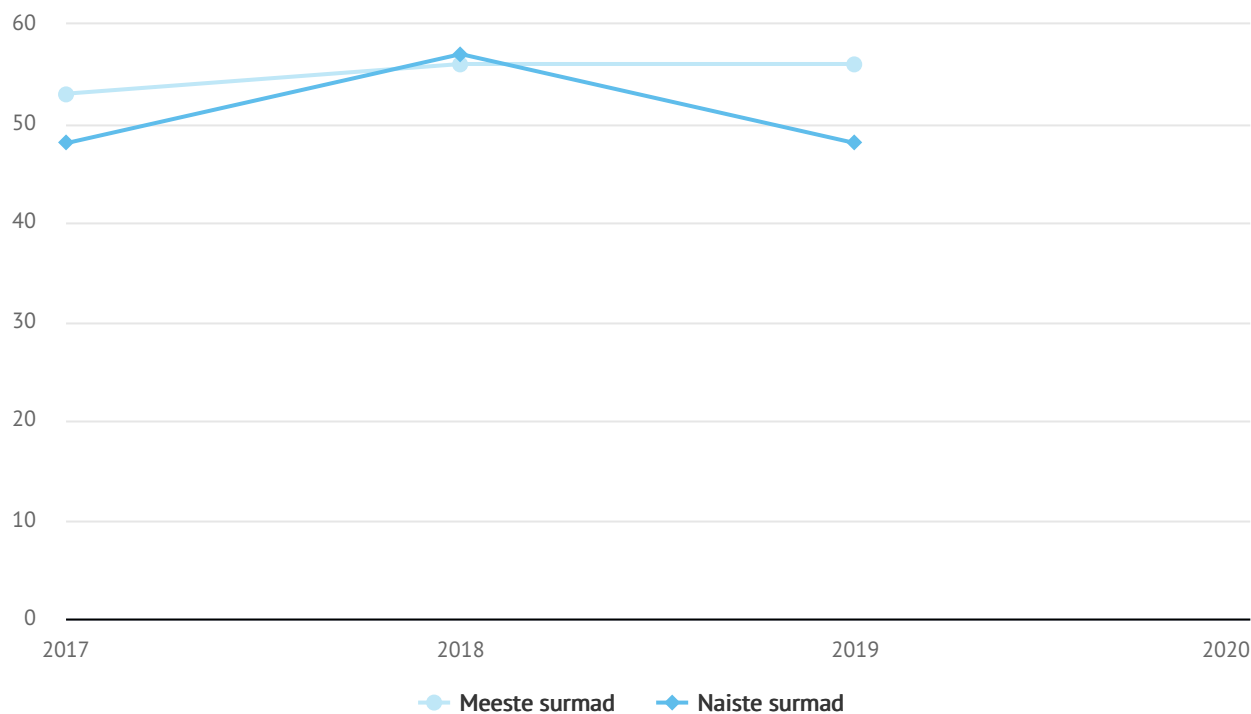
HINNANG (SKAALAL 1-4):

Väga hea 4.0
★★★★

TREND (SKAALAL 1-3):

Paranemas ↗ 3.0

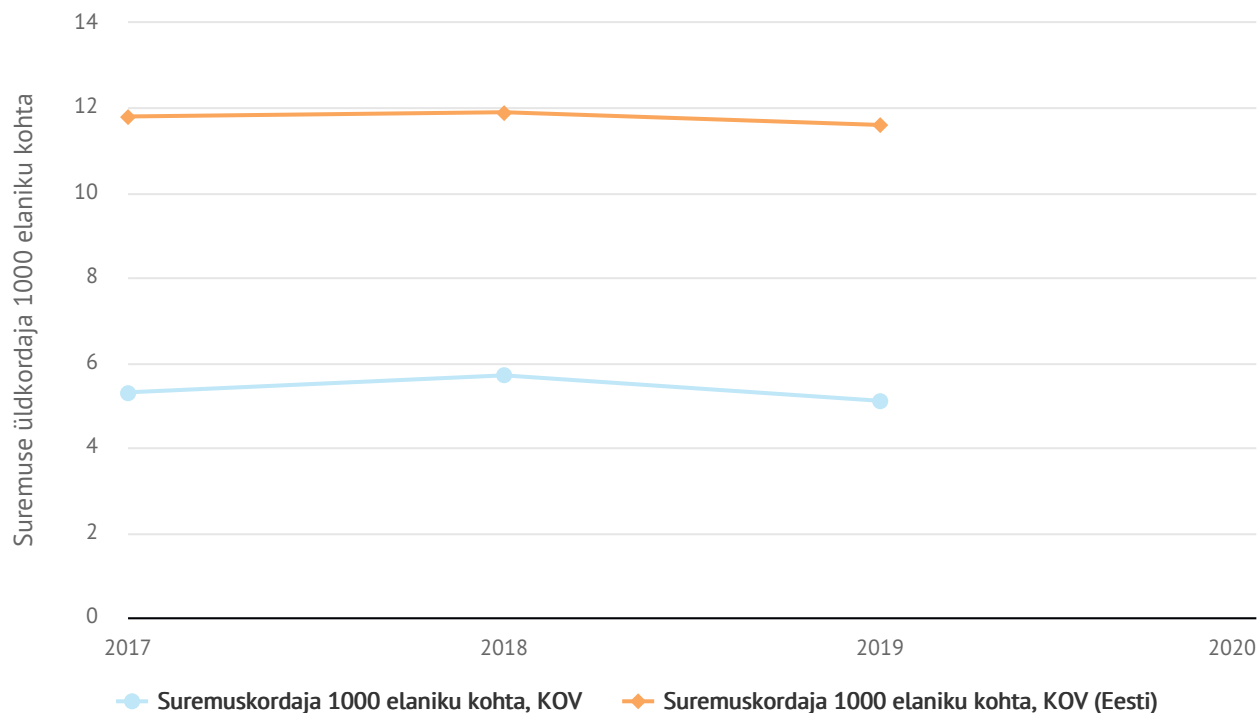
1.1.6 Suremus

Joonis 1.1.6.a Surmade arv

Allikad:

Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U

Joonis 1.1.6.b Suremuse üldkordaja. 1000 elaniku kohta

Allikad:

Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U

Analüüs

Tulenevalt eakate inimeste väiksest osakaalust võrreldes paljude teiste omavalitsusüksustega on Viimsi suremuskordaja Eesti keskmisest stabiilselt 2 korda madalam.

Suremus vereringeelundite haigustesse, pahaloolumulistesse kasvajatesse ja välispõhjustesse moodustab kõigist surmapõhjustest ca 85-90%. Kõigist surmapõhjustest pooled on seotud pahaloolumuliste kasvajate ja kolmandik vereringeelundite haigustega. Surmasid välispõhjustesse (õnnetusjuhtumid, mürgistused, traumad) oli 2018. aastal neli ja 2019. aastal viis. Kahe aasta andmete põhjal pole soolisi erisusi võimalik tuvastada, välja arvatud naiste veidi suurem osakaal vereringeelundite haiguste kategoorias.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea

4.0

★★★★

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

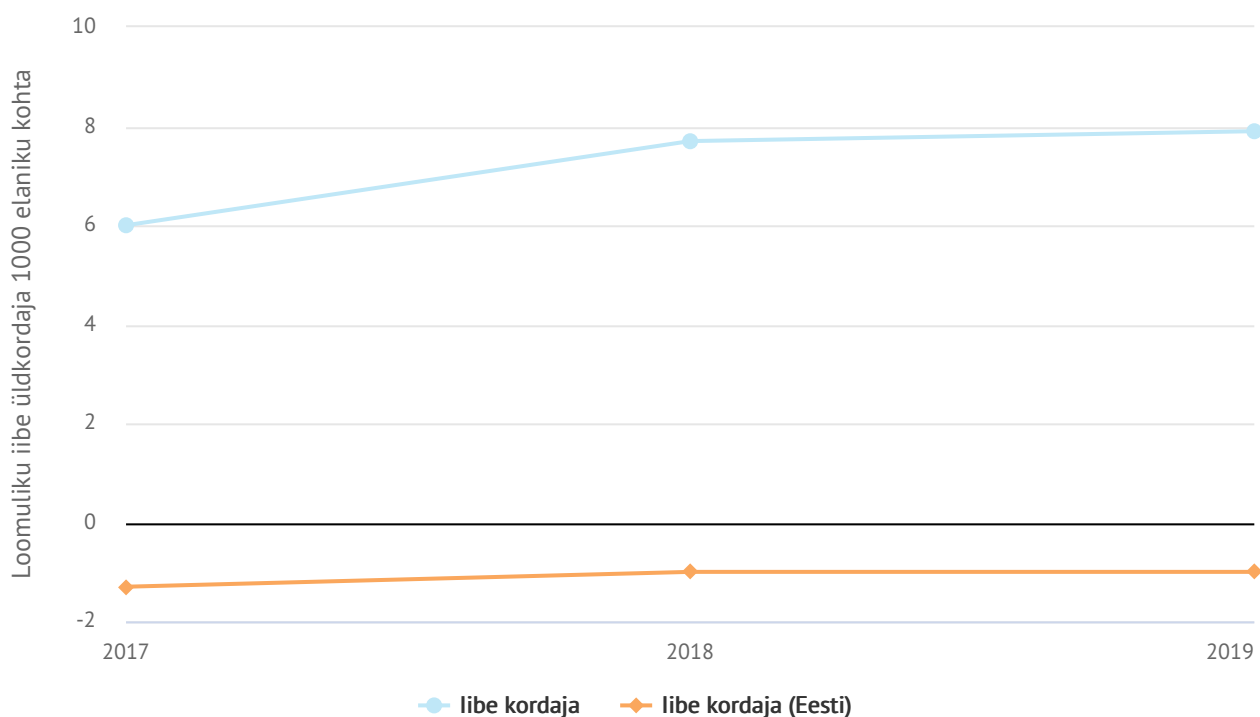
↗ 3.0

1.1.7 Loomulik iive

Tabel 1.1.7.1 Loomulik iive

	2017	2018	2019
live	114	152	160

Allikad:

[Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U](#)[Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U](#)

	2017	2018	2019
libe kordaja	6,0	7,7	7,9
libe kordaja (Eesti)	-1,3	-1,0	-1,0

Joonis 1.1.7.a Loomulik iive. Loomuliku iibe üldkordaja

Allikad:

[Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U](#)[Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U](#)*Analüüs*

Tulenevalt eelnevates plokkides esile toodud sündimust ja suremust mõjutavatest teguritest on loomuliku iibe kordaja Viimsis võrreldes Eesti keskmisega kordades suurem.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea

4.0

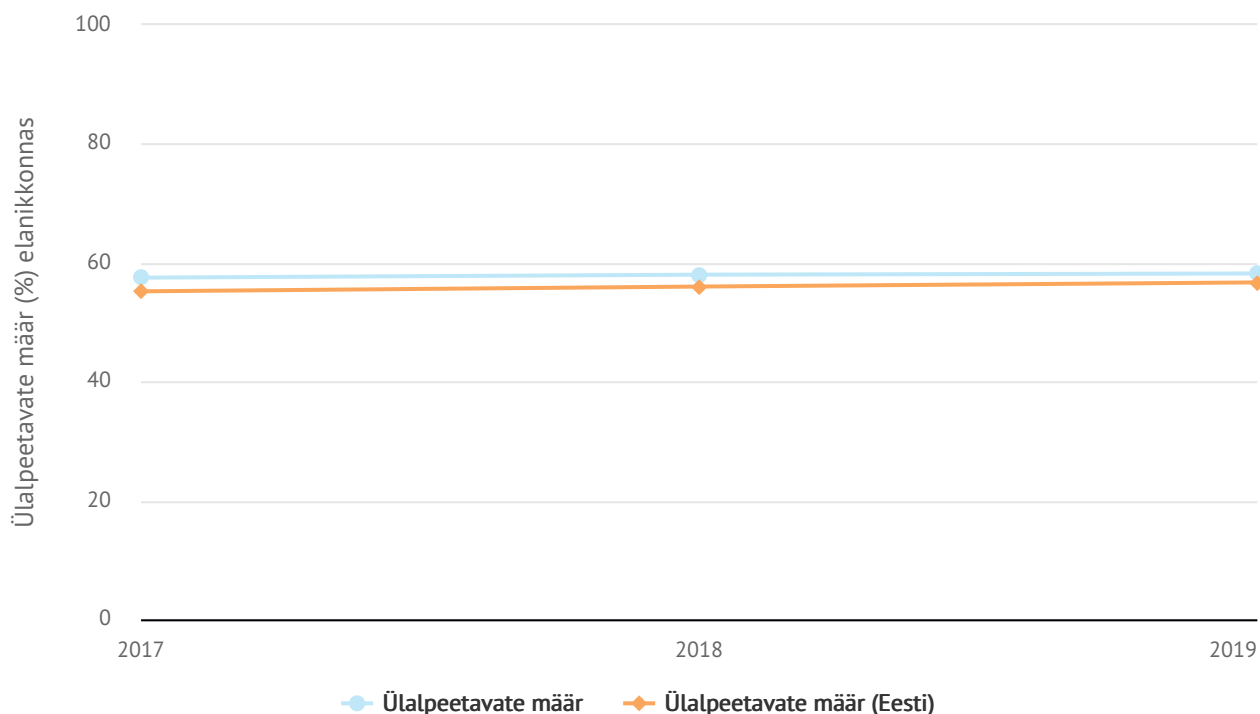

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

1.1.8 Ülalpeetavate määr

Joonis 1.1.8.a Ülalpeetavate määr

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV063U

Analüüs

Ülalpeetavate määr Viimsis on praktiliselt võrdne Eesti keskmisega. 2019. aasta seisuga moodustavad ülalpeetavatest kuni 14-aastased vallaelanikud 64% ning vanuses 65 ja enam 36% (absoluutarvud vastavalt 4734 ja 2616). Seega eristub Viimsi paljudest teistest omavalitsustest, kus eakad elanikud moodustavad ülalpeetavatest enamuse.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigeme hea

3.0

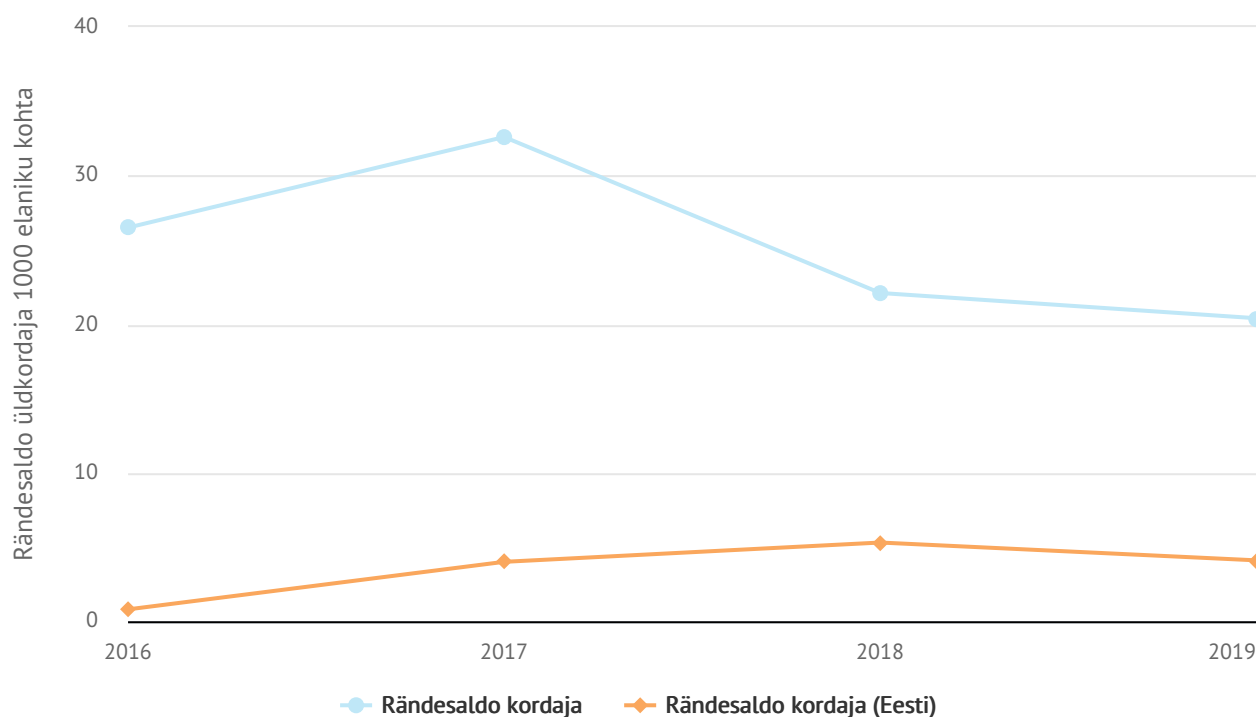

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

1.1.9 Ränne

	2016	2017	2018	2019
Rändesaldo kordaja	26,5	32,6	22,1	20,4
Rändesaldo kordaja (Eesti)	0,8	4,0	5,3	4,1

Joonis 1.1.9.a Rändesaldo üldkordaja. 1000 elaniku kohta

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RVR02

Tabel 1.1.9.1 Elukohta vahetanud inimeste arv

	2015	2016	2017	2018	2019
Sisseränne	1078	1355	1483	1392	1401
Väljaränne	925	868	863	957	987
Rändesaldo	153	487	620	435	414

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RVR02*Analüüs*

Rändesaldo kordaja on Viimsis võrreldes Eesti keskmisega kordades kõrgem. Kordaja väärtus on aastate lõikes küll kõikunud, ent selle absoluutväärtus on püsinud püsivalt kõrgena. Valla elanike kasvu peamine allikas on seni olnud sisseränne peamiselt Tallinnast. Valdavalt on sisserändajad olnud noored (sh noored perekonnad), kes näevad Viimsi valda sobiva elukeskkonnana laste kasvatamiseks.

Samas on Viimsi omapäraks omavalitsusena väljuva igapäevase pendelrände väga suur maht, milleks onca 12 000 inimest. Pendelränne olnud kiirema kasvuga kui rahvastiku kasv ja tendents on süvenev.

Rände ajalise jaotuse ja sihtkohtade analüüsi põhjal võib öelda, et Viimsi elanikud töötavad ja toimetavad päevaselt mujal ning tendents on süvenev.

Teiseks pendelrände põhjuseks on olukord haridusvaldkonnas, kuna vallas on kohti puudu igas haridusastmes, eriti gümnaasiumis. Eesti suurima linnaga vahetult külgneva satelliidina peetakse linnaga konkureerimist osalt lootusetuks ettevõtmiseks, teisalt on võimalik pendelrände mahtu piirata, rännet paremini korraldades selle mõju leevendada ja seeläbi tõsta nii Viimsi kui ka Tallinna elanike elukvaliteeti.

Töökohtade osas on eeskätt puudu Viimsi elanike profiili arvestades sobivatest töökohtadest nii tüübilt kui ka arvult, kuna vallas registreeritud ettevõtetest on enamus väikesed, paari töötajaga või ehitusvaldkonnaga seotud. Teenuste kättesaadavus on viimastel aastatel täienenud ja on heal tasemel eeskätt Haabneeme ja Viimsi alevikes, muudes asustusüksustes on teenustega kaetus jätkuvalt puudulik muuhulgas ka esmatähtsate teenuste osas, olles eriti madalal tasemel just valla idapoolsetes külates.

Teenuste kättesaadavuse paranemine Viimsis on elanike liikuvust mõjutanud minimaalselt. Pendelrände ajalised nihked tööpäevadel on viimase 5 aasta jooksul väikesed ja kõikuvad. Nädalavahetusel Viimsi valla piirides püsivate elanike osakaal on kasvanud ainult 3% võrra.

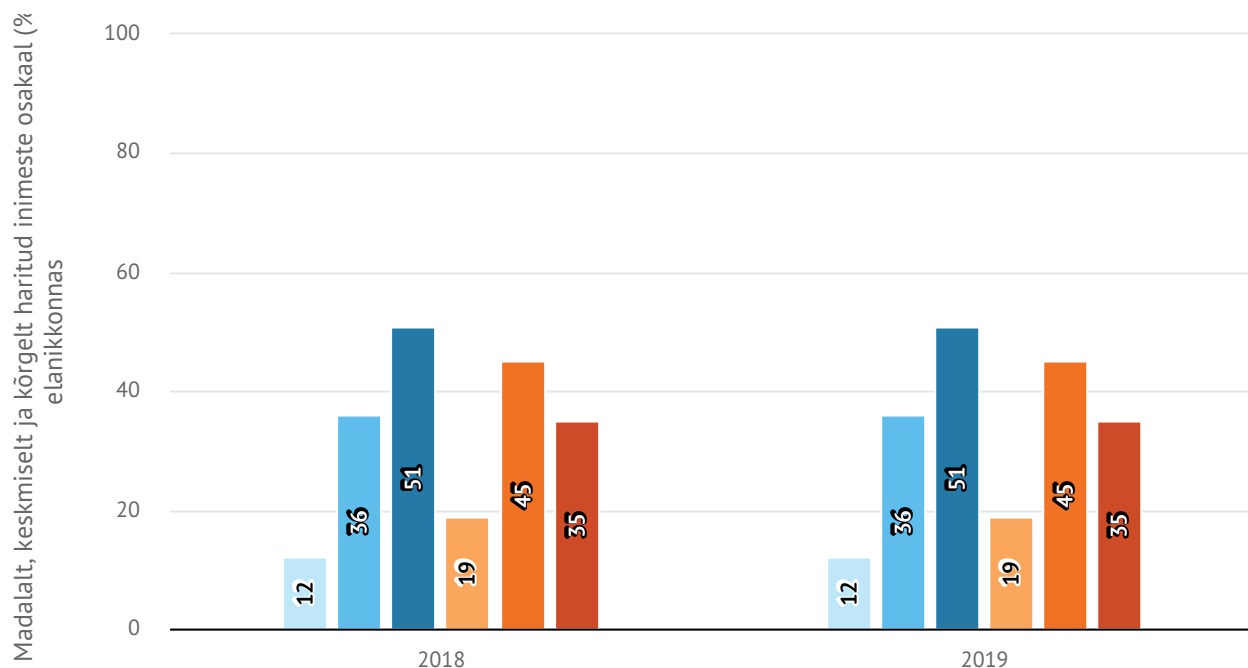
HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea 4.0
★★★★

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas ↗ 3.0

1.1.10 Haridustase

● Madal ● Keskmine ● Kõrge ● Madal (Eesti) ● Keskmine (Eesti) ● Kõrge (Eesti)

	2018	2019
Madal	12	12
Keskmine	36	36
Kõrge	51	51
Madal (Eesti)	19	19
Keskmine (Eesti)	45	45
Kõrge (Eesti)	35	35

Joonis 1.1.10.a Haridustase. Haridustase elanikkonnas

Allikad:

Statistikaameti andmebaas, tabel RV0232U

Analüüs

Võrreldes Eesti keskmisega on Viimsi vallas oluliselt rohkem kõrge haridustasemega elanikke ning vähem madala ja keskmise haridustasemega vallaelanikke.

Väljakutseks on keskhariduse omandamise võimalused. Vallale kuuluvad neli põhikooli ja üks 6-klassiline kool. Ainus keskharidust pakkuv õppeasutus Viimsis on riigigümnaasium, kus on hetkel õppekohti ainult väikesele osale õpilastest. Tulevikuanalüüs aga näitab gümnaasiumiealiste õpilaste arvu kasvu mitme aasta jooksul, mis tähendab, et konkurents kohaliku gümnaasiumi suureneb veelgi ja väga suur osa õpilastest on sunnitud leidma edasiõppimise võimalusi mujalt. Samuti on suur nõudlus kvalifitseeritud õpetajate järele.

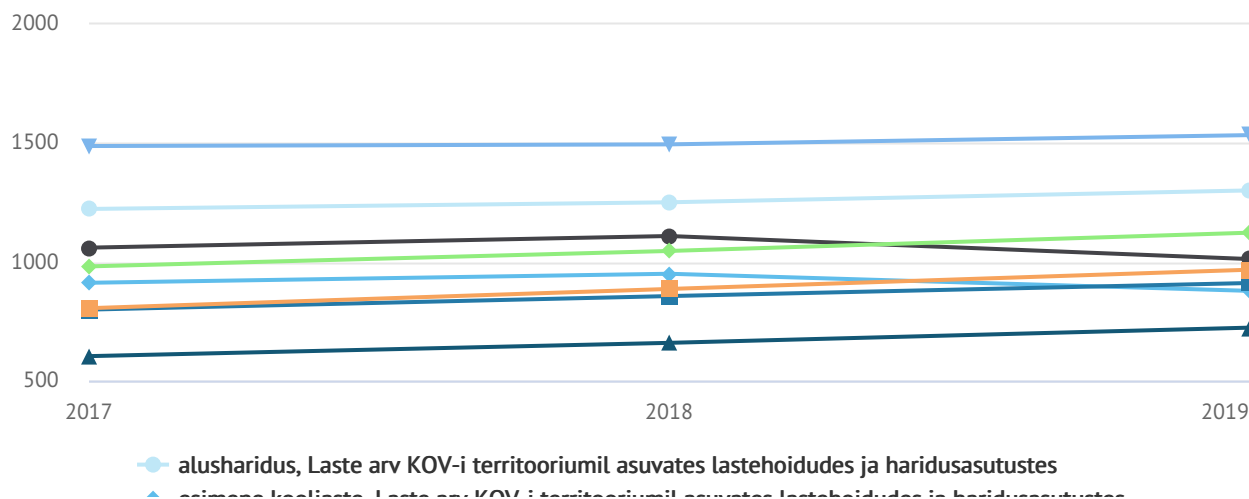
HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea 4.0
★★★★

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

1.1.11 Laste arv haridusasutustes ja lastehoidis

- esimene kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes
- teine kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes
- kolmas kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes
- alusharidus, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes
- esimene kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes
- teine kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes
- kolmas kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes

	2017	2018	2019
alusharidus, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes	1223	1251	1301
esimene kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes	912	950	878
teine kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes	799	856	911
kolmas kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes	603	659	723
alusharidus, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes	1488	1495	1534
esimene kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes	1060	1109	1012
teine kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes	981	1046	1123
kolmas kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes	805	886	967

Joonis 1.1.11.a Laste arv haridusasutustes ja lastehoius. Haridustasemete (alusharidus (sh lastehoid) esimene, teine ja kolmas kooliaste) ja aastate lõikes

Allikad:

Haridus- Teadusministeeriumi andmebaas HaridusSILM; KOV enda kogutud info lastehoidude kohta

Analüüs

Väljaspool omavalitsust asuvates haridusasutustes õpib ligi 20% kõigist üldhariduskoolide õpilastest, neist suur osa on Tallinna koolide õpilased.

Ühelt poolt on tegemist gümnaasiumikohtade puuduse otsese tagajärjega. Teisalt võib väita, et osa sellest numbrist on paratamatu, pidades silmas Tallinna koolide lähedust Viimsile. Kui vaadata koole, kus peamiselt õpitakse (so lisaks populaarsetele kesklinnakoolidele ka era- ja riigikoolid ning venekeelse õppekeele koolid), tundub see sageli näitavat ka pere teadlikku valikut. Samas pole teada, kui paljude perede esmane teadlik valik oleks ikkagi kool Viimsis.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb

2.0

★ ★ ☆ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

1.1.12 Alushariduses ja lastehoius osalevad lapsed

Analüüs

Viimsi vallas ei ole munitsipaallasteaedades kohti kõikidele soovijatele. Ligi 100 last on Tallinna ja teiste KOV-ide lasteaedades.

Laste arv Viimsis ja Tallinna munitsipaallasteaedades on stabiilne, kuid erasektorilt ostetavaid kohti tuleb pidevalt juurde. Nimelt tehakse lasteaiakohtade leevendamiseks lepingute alusel koostööd eralasteaedadega, toimunud on lasteaiakohtade hange. Koostööd tehakse ka eralastehoidudega nii Viimsis kui ka Tallinnas. Lisandunud on koduse lapse toetus.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

1.1.13 Keskkhariduse tasemel õppurite jagunemine üldkeskkhariduse ja kutsekeskkhariduse vahel

Analüüs

Üldkeskkharidust omandab stabiilselt üle 80% ja kutseharidust keskmiselt 15% noortest.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

1.1.14 Koolikohustuse täitmine

Tabel 1.1.14.1 Koolikohustuse täitmine. Koolikohustust mittetäitjate arv aastate lõikes

	2017	2018	2019
Koolikohustust mittetäitvate elanike osakaal (%)	0,0	0,0	0,0

Allikad:

Eesti Hariduse infosüsteem; KOV

Analüüs

Vald kontrollib igal aastal Haridus- ja Teadusministeeriumi jaoks üle koolikohustuslikud lapsed, kes pole kantud ühegi kooli nimekirja. Võetakse ühendust vanematega, ent vastuseid saadakse harva. Tausta uurides jõuab valla esindaja enamasti eelduseni, et pere elab mõnes välisriigis ning vastav info saadetakse ka Haridus- ja

Teadusministeeriumisse. Arvuliselt: 2017/2018 – 11 last, 2018/2019 – 13 last, 2019/2020 – andmed puuduvad, 2020/2021 – 6 last. Lapsi, kes ei ole Eesti koolide nimekirjades, on EHISes rohkem, kuid küsitakse ainult nende kohta, kelle osas ei ole informatsiooni.

Lastega, kes on küll kooli nimekirjas, ent koolis ei käi, tegeleb lastekaitse.

Vallal puudub info teiste omavalitsuste koolide nimekirjades olevate laste kohta, kes koolis ei käi.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb

2.0

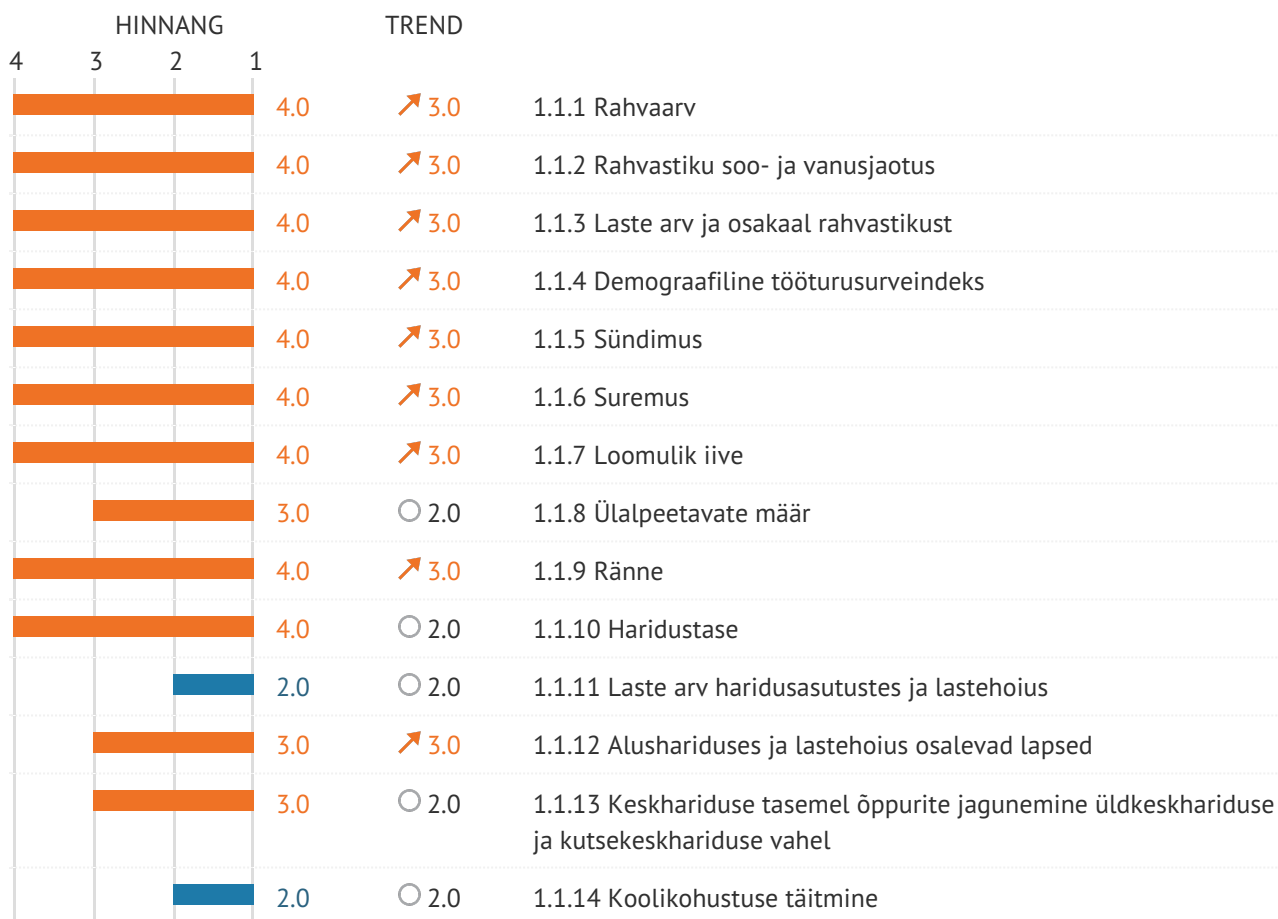
★ ★ ☆ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

1.1 Demograafiline olukord. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Viimsit iseloomustavad tööealise kõrgharidusega elanikkonna ja alaealiste kõrge osakaal ning ülalpeetavate eakate madal osakaal rahvastikust, samuti positiivne sissetulek.

Valla elanike kasvu peamine allikas on seni olnud sisse- ja väljaränne peamiselt Tallinnast. Valdavalt on sisse- ja väljarändajad olnud noored (sh noored perekonnad), kes näevad Viimsi valda sobiva elukeskkonnana laste kasvatamiseks. Võrreldes Eesti keskmisega on Viimsis rohkem elanikke just vanuses 0-19 (lapsed ja noored) ning vanuses 30-49 (parimas tööeas elanikud), samuti on keskmisest rohkem kõrgharidusega inimesi.

Viimsist Tallinna poole väljuv igapäevane pendelränne on väga suur (ca 12 000 inimest). Pendelränne on olnud kiirema kasvuga kui rahvastiku kasv ja tendents on süvenev. Viimsi elanikud töötavad ja toimetavad päevaselt mujal ning seegi tendents on süvenev. Teiseks pendelränne genereerijaks on haridus, kuna vallas on puudus kohti igas haridusastmes, eriti gümnaasiumis.

Eelnev tähendab vallale vajadust teha investeringuid lapsesõbraliku elukeskkonna ja haridusasutuste võrgu arendamiseks ning eelduste loomiseks vallas kohapeal töötamise võimaluste laiendamiseks.

Valla elanike arv on mobiilpositsioneerimise andmetel oluliselt suurem kui on ametlik statistika. Selle peamine põhjus seisneb arvatavasti asjaolus, et Viimsis elab palju inimesi, kes ei ole valda enda koduks registreerinud. Valla arengupotentsiaali seisukohalt on oluline, et rahvastiku arvu kasvuga kaasneks ka maksumaksjate arvu juurdekasv, mis suurendaks kohaliku omavalitsuse tulubaasi.

TUGEVUSED

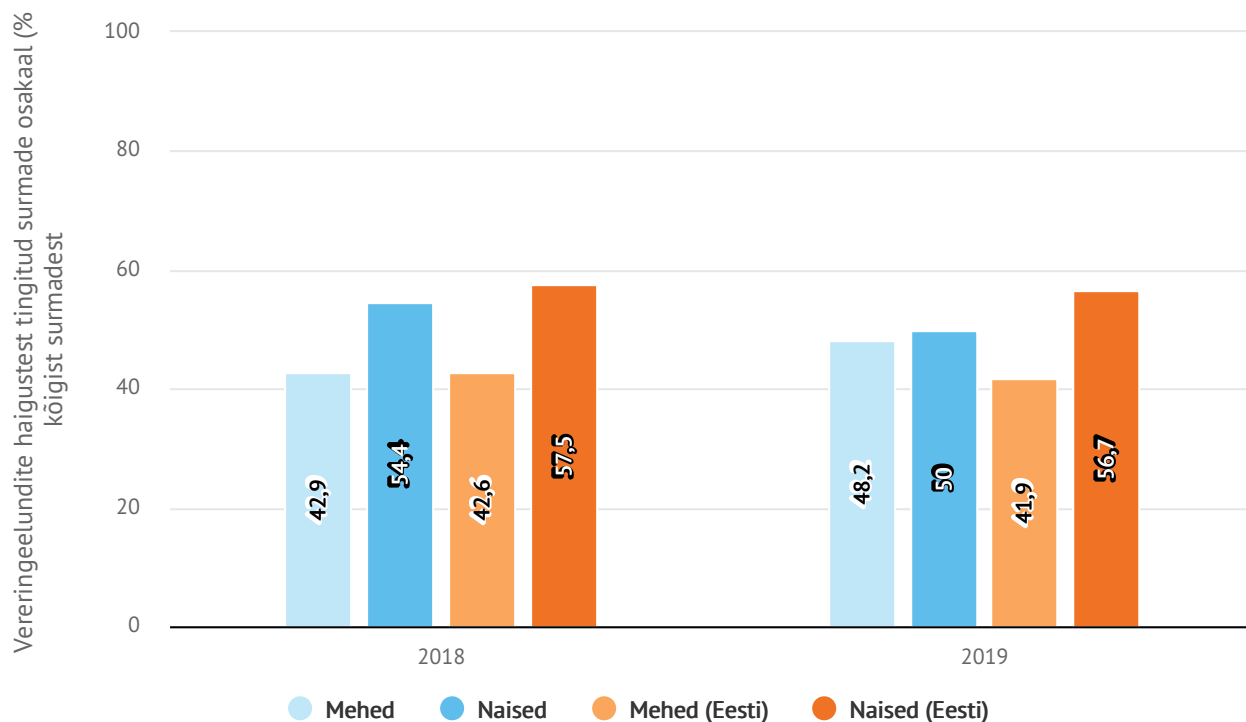
- Tööealise kõrgharidusega elanikkonna suur osakaal.
- Laste ja noorte kõrge osakaal ning ülalpeetavate eakate madal osakaal rahvastikust.
- Tallinna lähedus (töökohad, lasteaia- ja koolikohad).

NÕRKUSED

- Suur puudujääk vallasisestes töökohtades, eriti arvestades peagi tööturule sisenevaid põlvkondi.
- Lasteaia- ja koolikohtade nappus.
- Tallinn pole mitte ainult ressursside allikas (töökohad), vaid ka koht, kuhu jäetakse ressursse (registreerutakse elanikuks, veedetakse suur osa päevast).

1.2 Rahvastiku tervise seisund

1.2.1 Suremus vereringeelundite haigustesse

	2018	2019
Mehed	42,9	48,2
Naised	54,4	50,0
Mehed (Eesti)	42,6	41,9
Naised (Eesti)	57,5	56,7

Joonis 1.2.1.a Suremus vereringeelundite haigustesse. Vereringeelundite haigustest tingitud surmade osakaal

Allikad:

[Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29](#)

Võimalusel analüüsida juurde muutuseid perioodil enne haldusreformi:

[Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD30](#)

Analüüs

Suremus vereringeelundite haigustesse moodustab umbes pooled kõigist vallaelanike surmadest. See näitaja on võrreldav Eesti keskmisega, s.t Viimsi siinjuures ei eristu.

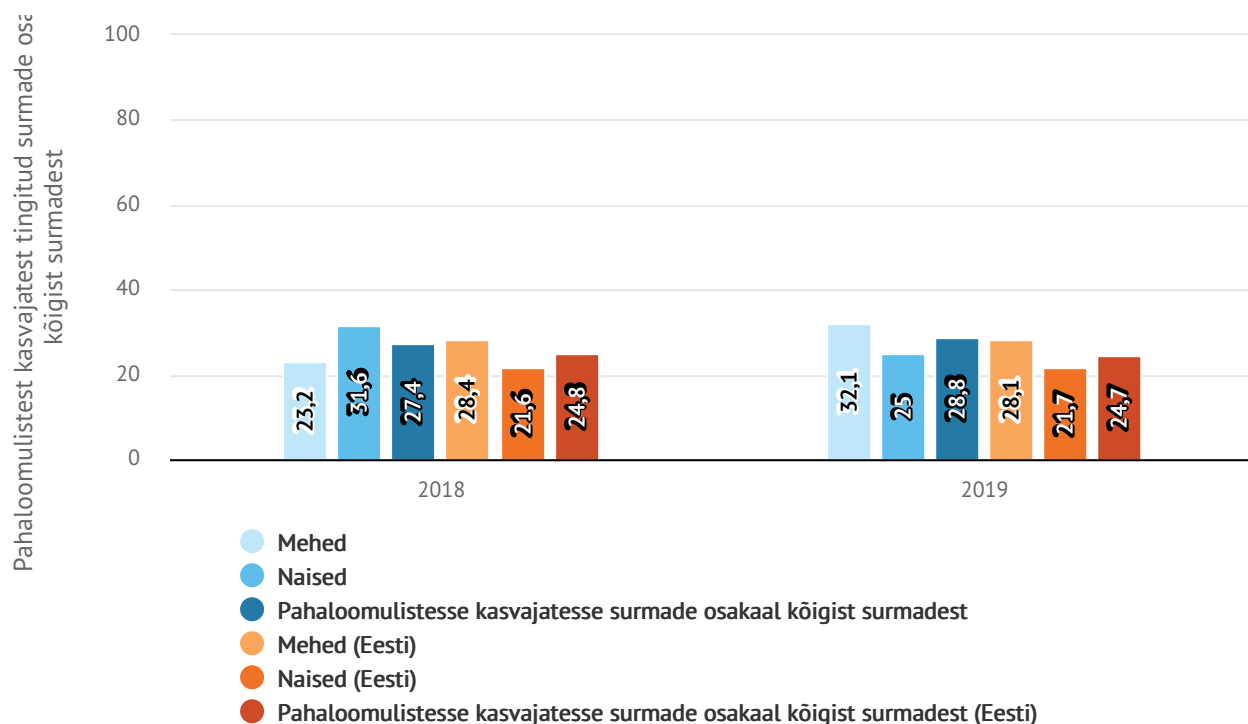
HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0
★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

1.2.2 Suremus pahaloomulistes kasvajatesse

	2018	2019
Mehed	23,2	32,1
Naised	31,6	25,0
Pahaloomulistes kasvajatesse surmade osakaal kõigist surmadest	27,4	28,8
Mehed (Eesti)	28,4	28,1
Naised (Eesti)	21,6	21,7
Pahaloomulistes kasvajatesse surmade osakaal kõigist surmadest (Eesti)	24,8	24,7

Joonis 1.2.2.a Suremus pahaloomulistes kasvajatesse. Pahaloomulistest kasvajatest tingitud surmade osakaal

Allikad:

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29

Võimalusel vaadata lisaks andmeid enne haldusreformi

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD30

Analüüs

Kõigist surmapõhjustest moodustab suremus pahaloomulistusse kasvajatesse Viimsis kuni kolmandiku. Pahaloomulistes kasvajatesse suremuse täpsemaks analüüsiks võrreldes Eesti keskmisega oleks tarvis veidi pikemaajalisi aegridasid.

Kahe aasta andmete põhjal võib öelda, et Viimsis on suremus kasvajatesse veidi üle Eesti keskmise

tulenevalt naiste ca 7% võrra suuremast suremusest.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb

2.0

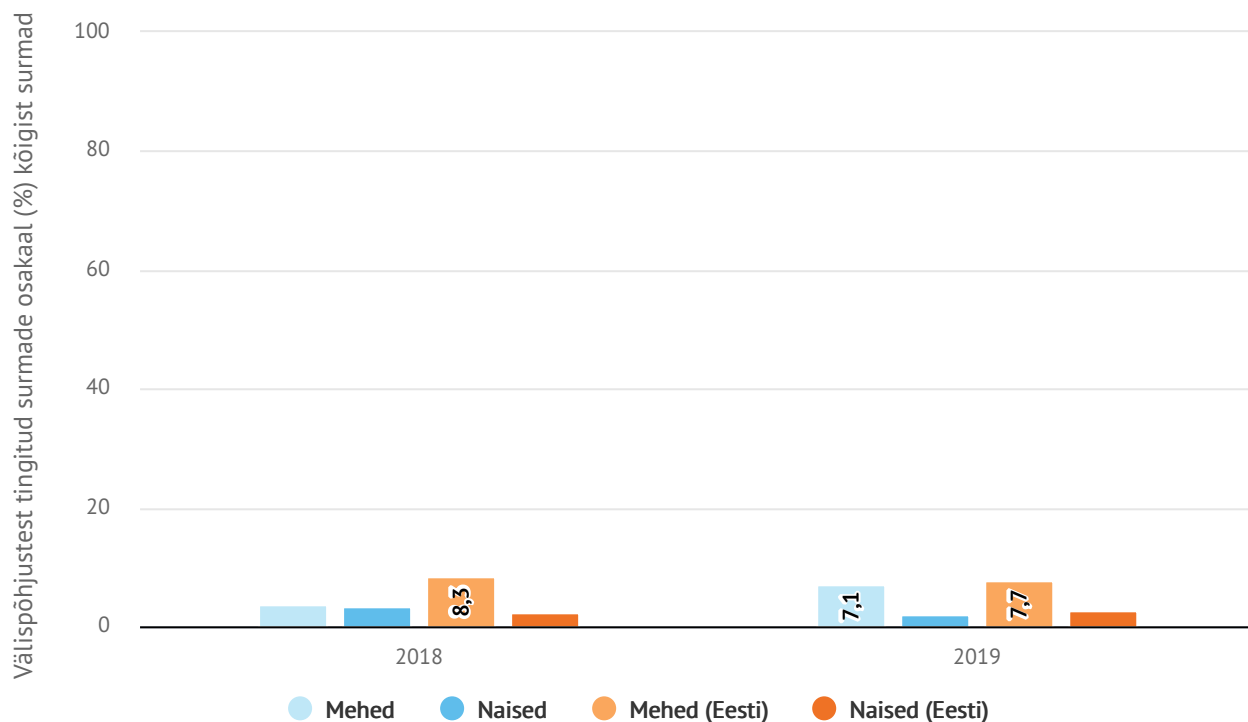
★ ★ ☆ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

1.2.3 Suremus välispõhjustesse

Joonis 1.2.3.a Osakaal - Suremus välispõhjustesse. Välispõhjustest tingitud surmade osakaal kõigist surmadest

Allikad:

[Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29](#)

Võimalusel analüüsida juurde statistikat enne haldusreformi:

[Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD30](#)

Analüüs

Viimsis esineb igal aastal üksikuid surmajuhtumeid, mis on tingitud välispõhjustest. Võrreldes Eesti keskmisega on olukord veidi parem.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

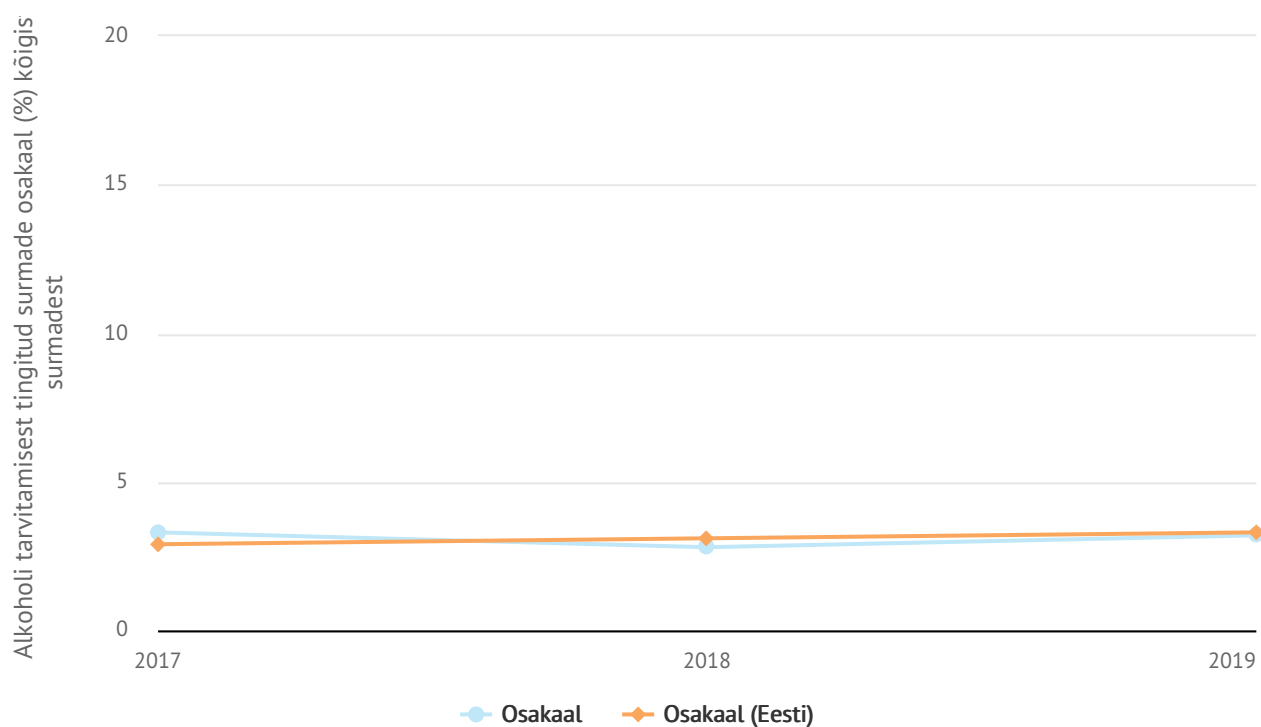
1.2.4 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus

Tabel 1.2.4.1 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud surmade arv

	2017	2018	2019
Surmade arv maakonnas kokku	5737	5843	5649
Alkoholist põhjustatud surmade arv kokku	191	166	182
Alkoholist põhjustatud surmade %	3,3	2,8	3,2

Allikad:

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD40

Joonis 1.2.4.b Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus. Alkoholi tarvitamisest tingitud surmade osakaal kõigist surmadest

Allikad:

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD40

Analüüs

Alkoholist põhjustatud surmade arv maakonnas on sarnane Eesti keskmisega. Eraldi andmeid Viimsi kohta pole teada.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

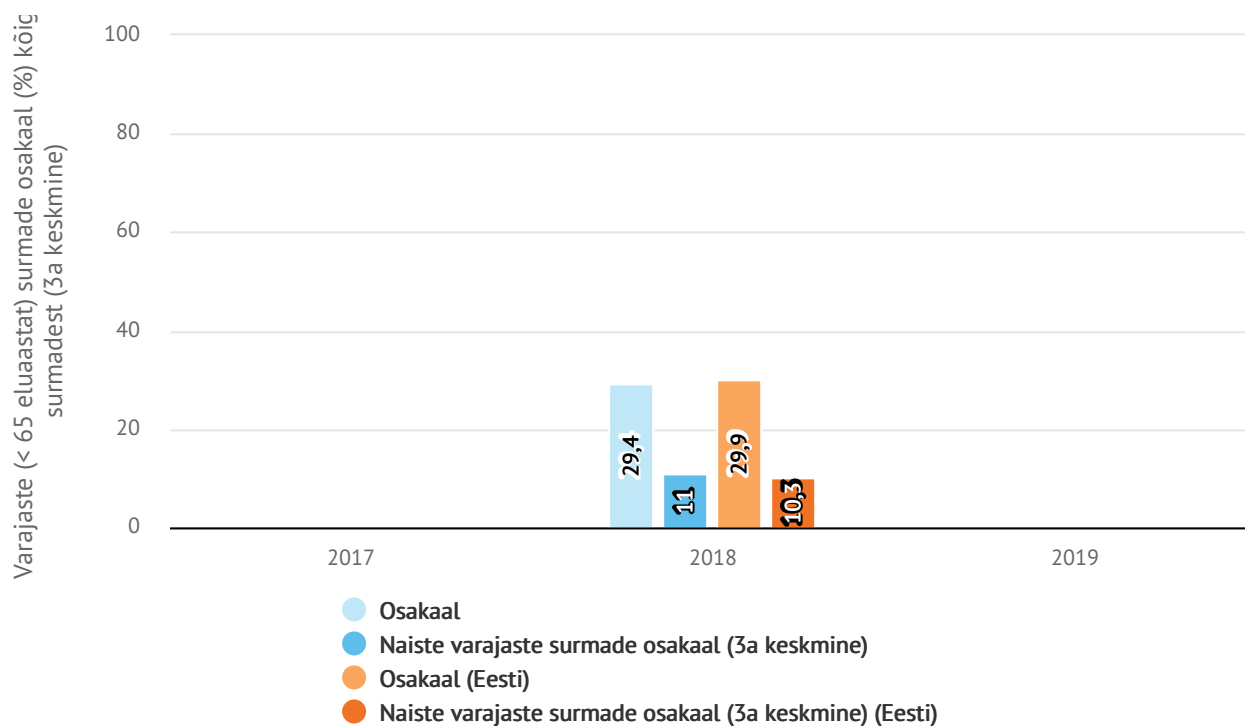
1.2.5 Maakonna varajane suremus

Tabel 1.2.5.1 Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade arv

	2017	2018	2019
Kokku	1150	1143	1056
Mehed	792	804	730
Naised	358	339	326

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV59U

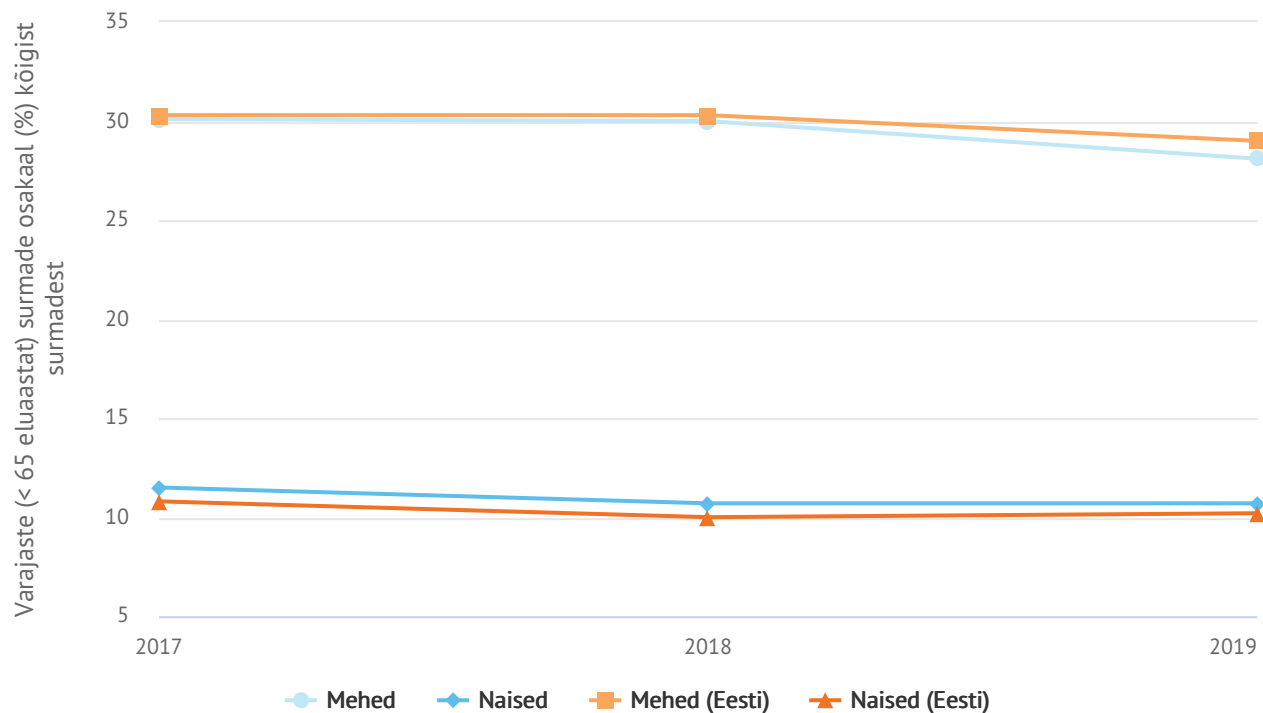

	2017	2018	2019
Osakaal		29,4	
Naiste varajaste surmade osakaal (3a keskmine)		11,0	
Osakaal (Eesti)		29,9	
Naiste varajaste surmade osakaal (3a keskmine) (Eesti)		10,3	

Joonis 1.2.5.a Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade osakaal

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV59U

	2017	2018	2019
Mehed	30,1	30,0	28,1
Naised	11,5	10,7	10,7
Mehed (Eesti)	30,3	30,3	29,0
Naised (Eesti)	10,8	10,0	10,2

Joonis 1.2.5.b Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade osakaal

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV59U

Analüüs

Viimsi vastavad näitajad ei ole teada.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

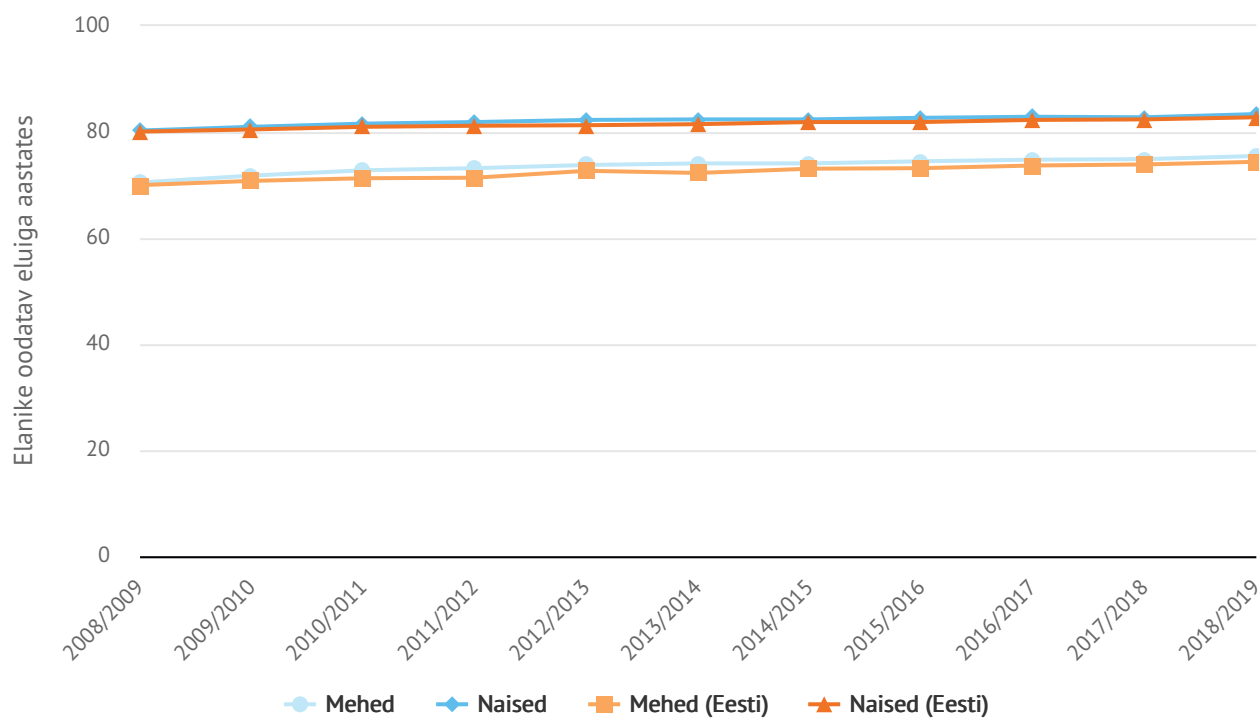
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

1.2.6 Maakonna elanike oodatav eluiga

	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Mehed	70,5	71,8	72,8	73,2	73,8	74,1	74,1	74,5	74,8	74,9	75,5
Naised	80,3	81,0	81,6	81,9	82,3	82,4	82,4	82,7	82,9	82,8	83,4
Mehed (Eesti)	70,0	70,8	71,3	71,4	72,7	72,3	73,1	73,2	73,7	73,9	74,4
Naised (Eesti)	80,1	80,5	81,0	81,2	81,3	81,5	81,9	81,9	82,3	82,4	82,8

Joonis 1.2.6.a Maakonna elanike oodatav eluiga. Elanike oodatav eluiga

Allikad:

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel OE0452

Analüüs

Viimsi vastavad näitajad ei ole teada.

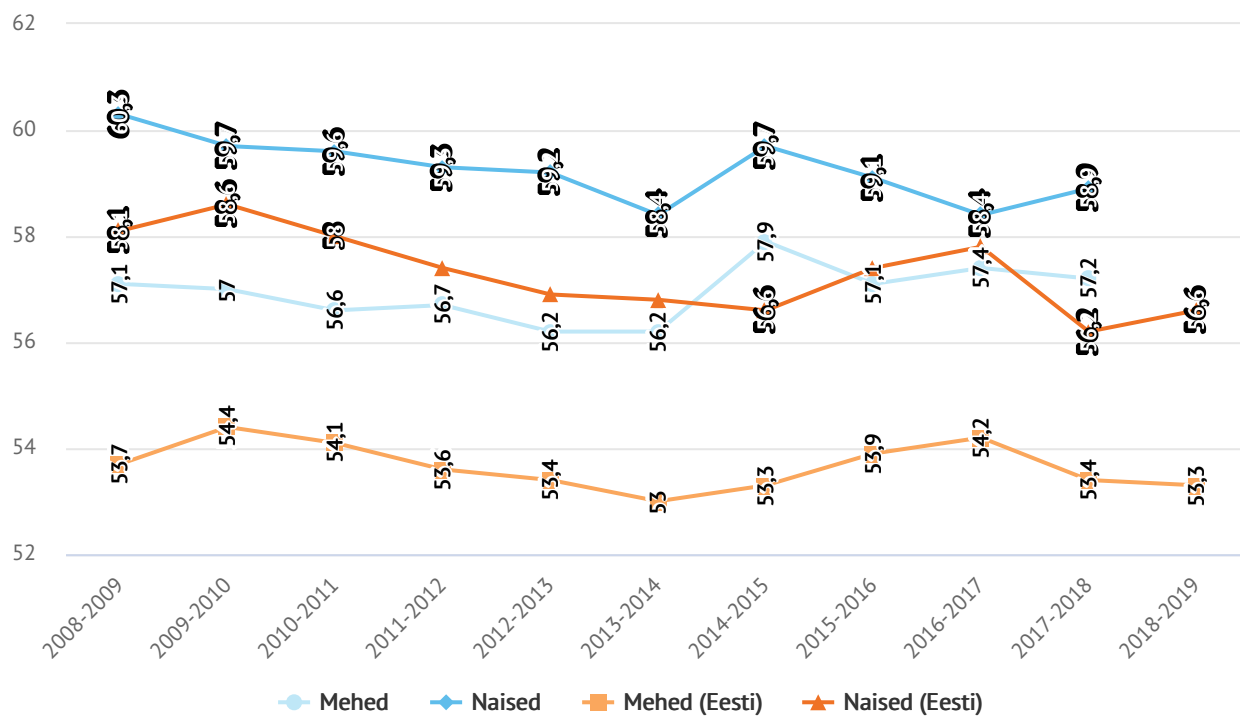
HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea 4.0
★★★★

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

1.2.7 Maakonna elanike tervena elatav eluiga

	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Mehed	57,1	57,0	56,6	56,7	56,2	56,2	57,9	57,1	57,4	57,2	
Naised	60,3	59,7	59,6	59,3	59,2	58,4	59,7	59,1	58,4	58,9	
Mehed (Eesti)	53,7	54,4	54,1	53,6	53,4	53,0	53,3	53,9	54,2	53,4	53,3
Naised (Eesti)	58,1	58,6	58,0	57,4	56,9	56,8	56,6	57,4	57,8	56,2	56,6

Joonis 1.2.7.a Maakonna elanike tervena elatav eluiga

Allikad:

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel TE753

Analüüs

Viimsi vastavad näitajad ei ole teada.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea

3.0

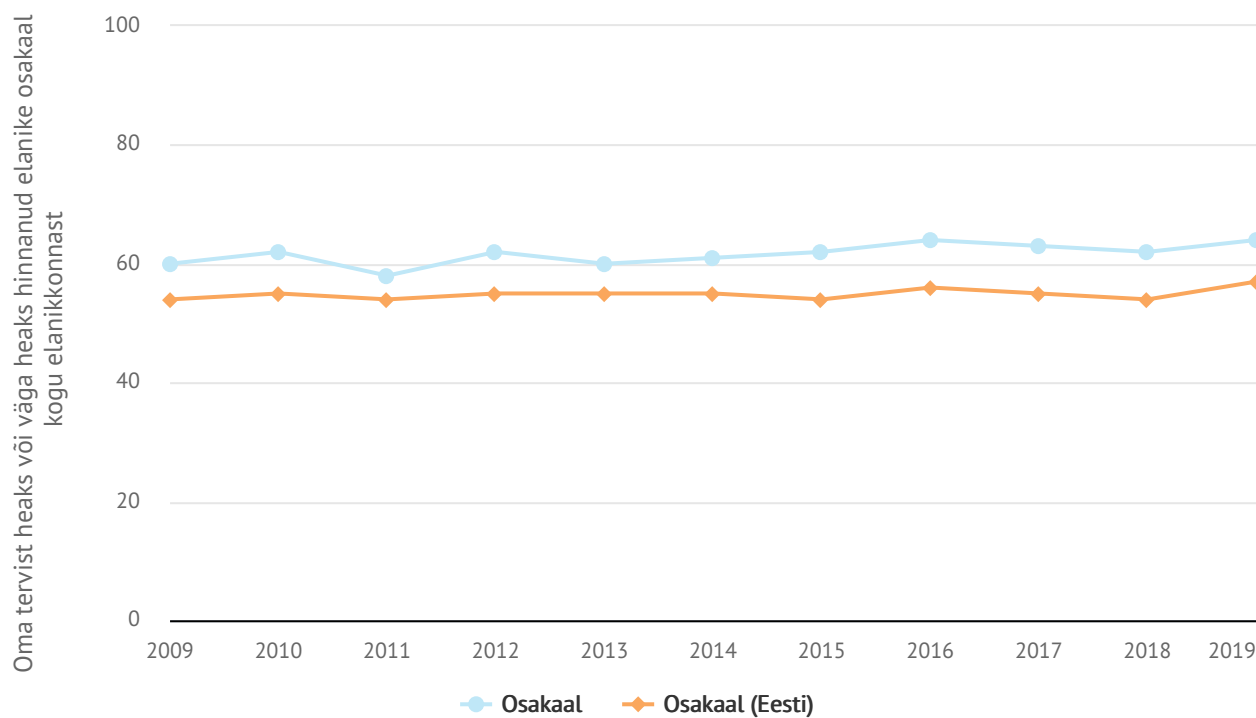
★★★★☆

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne

○ 2.0

1.2.8 Maakonna elanike hinnang oma tervisele

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Osakaal	60	62	58	62	60	61	62	64	63	62	64
Osakaal (Eesti)	54	55	54	55	55	55	54	56	55	54	57

Joonis 1.2.8.a Maakonna elanike hinnang oma tervisele

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel TH88*Analüüs*

Viimsi kohta eraldi näitajad puuduvad.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea 3.0

★★★★☆

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne ○ 2.0

1.2.9 Uppunud

Tabel 1.2.9.1 Uppunud. Uppunute arv aastate lõikes

	2017	2018	2019
Uppunuid		1	0

Allikad:

[Päästeameti interaktiivne kaart](#)

Analüüs

2018. aastal oli Viimsis üks uppumisjuhtum, 2019. aastal mitte ühtegi. Seega pole Viimsi kui mereäärse piirkonna puhul tegemist märkimisväärse probleemiga.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea 4.0
★★★★

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas ↗ 3.0

1.2.10 Tulekahjud

Analüüs

Viimasel kolmel aastal on tulekahjude arv Viimsis suurenenud. Täpsem statistika on esitatud allpool.

2017 - tulekahjusid kokku 3, neist 2 seotud kütteseadmete kasutamisega, 1 riketega elektripaigaldises.

2018 - tulekahjusid kokku 5, sh 2 põhjustatud kütteseadmete kasutamisest.

2019 - tulekahjusid kokku 6, neist 2 põhjustatud kütteseadmete kasutamisest, 2 riketest elektripaigaldises.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb 2.0
★★☆☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Halvenemas ↘ 1.0

1.2 Rahvastiku tervise seisund. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Viimsi rahvastiku tervise seisundis pole palju tähelepanuvajavaid aspekte, sh teadaolevate näitajate võrdluses Eesti keskmisega. Lähemalt võiks uurida naiste kõrgemat suremust pahaloomulistesse kasvajatesse.

Õnnetustest vajavad tähelepanu tulekahjud, seevastu uppumissurmasid esineb väga harva.

TUGEVUSED

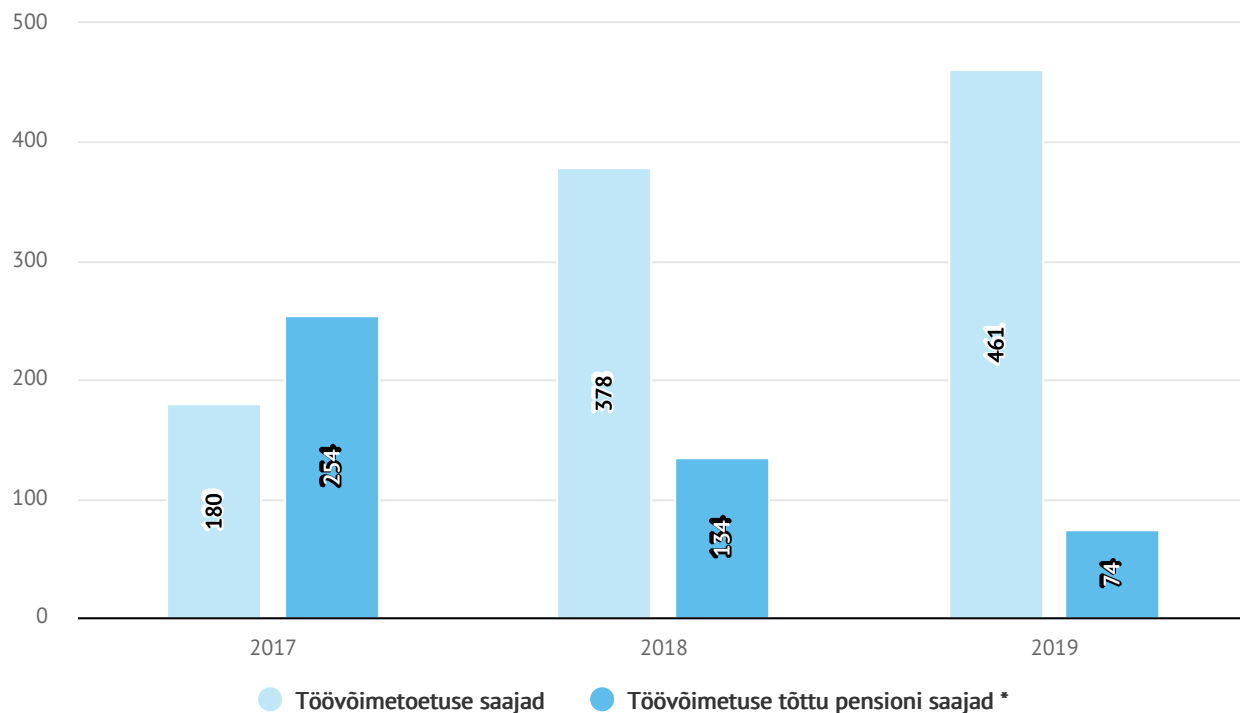
- Elanike kõrge oodatav eluiga.
- Uppumiste väike arv.
- Vähene suremus teistesse välispõhjustesse.

NÕRKUSED

- Naiste suurem suremus pahaloomulistesse kasvajatesse.
- Tulekahjude arvu väike suurenemine, ehkki absoluutarv on endiselt väga madal.
- Osa tervise- ja suremusandmeid on teada ainult maakonna, mitte valla tasemel (nt tervena elatud aastate ja varase suremuse näitajad).

1.3 Haavatavad sihtrühmad

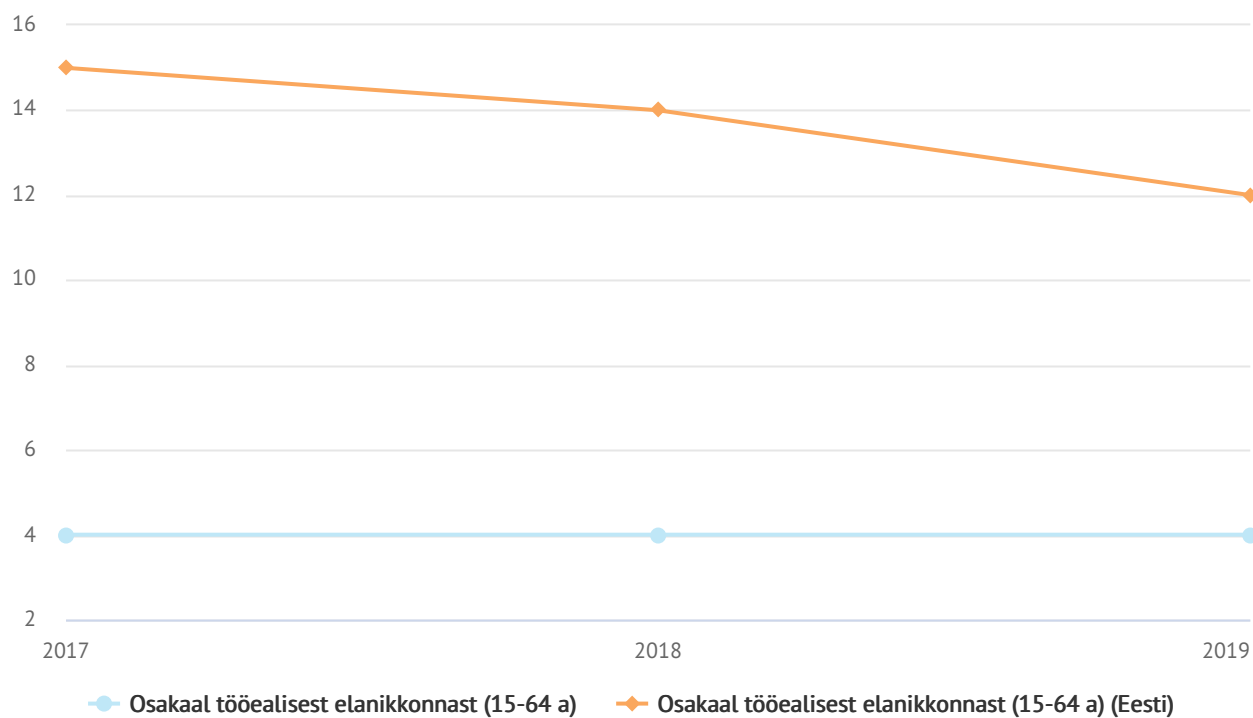
1.3.1 Vähenenud töövõimega isikud

Joonis 1.3.1.a Töövõimetoetuse saajad ning töövõimetoetuse tõttu pensioni saajad

Allikad:

Töötukassa; Sotsiaalkindlustusamet

Joonis 1.3.1.b Osakaal võrreldes Eesti keskmisega

Allikad:

Töötukassa; Sotsiaalkindlustusamet

Analüüs

Võrreldes Eesti keskmisega on Viimsi vallas elavate töövõimetoetuse saajate ning töövõimetuse tõttu pensioni saajate osakaal tööealisest elanikkonnast kordades väiksem.

2018. aastast on töövõimetuse tõttu töövõimetuspensionini saajate arv vähenud, sest Sotsiaalkindlustusameti töövõimekaotuse hindamine on asendunud Eesti Töötukassa töövõimehindamisega. See seletab, miks 2018.-2019. aastal suurenes töövõimetoetuse saajate arv ja vähenes töövõimetuspensionini saajate arv. 2017. aastal oli töövõimetoetuse saajaid ja töövõimetuse tõttu pensioni saajaid kokku 434, 2018. aastal 512 ning 2019. aastal 535 inimest.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea

4.0

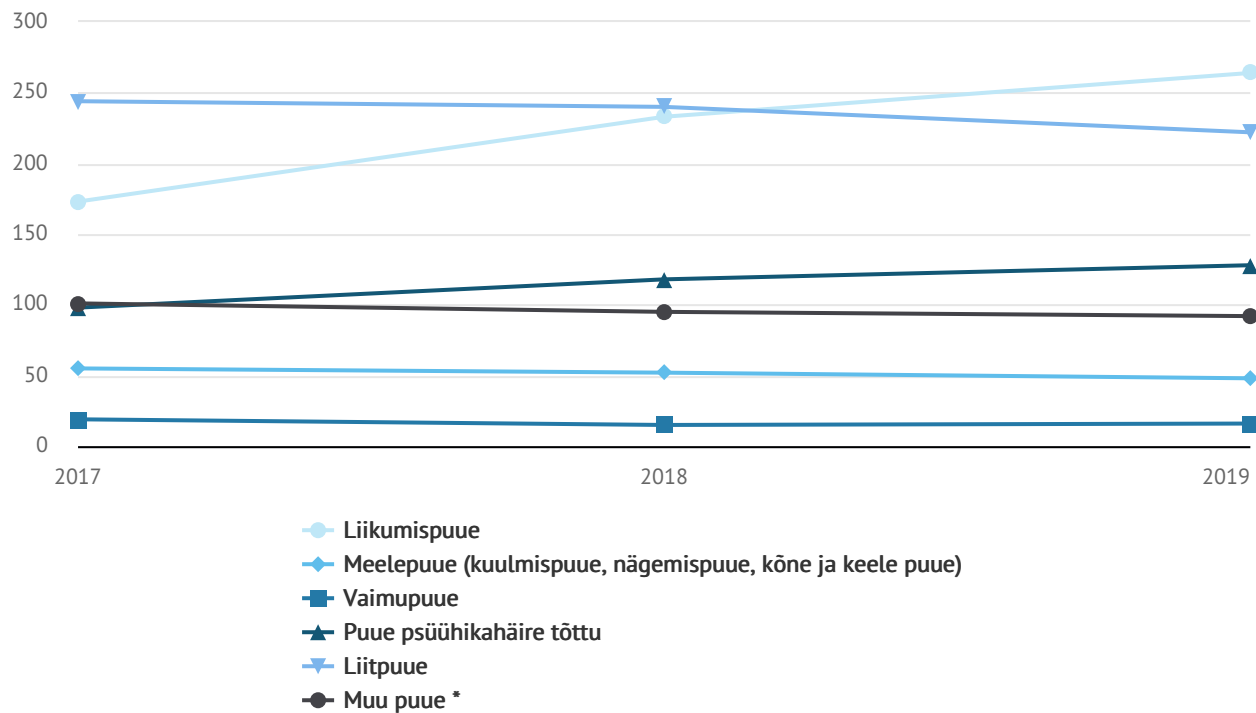
TREND (SKAALAL 1–3):

Halvenemas

↘ 1.0

1.3.2 Puuetega inimesed

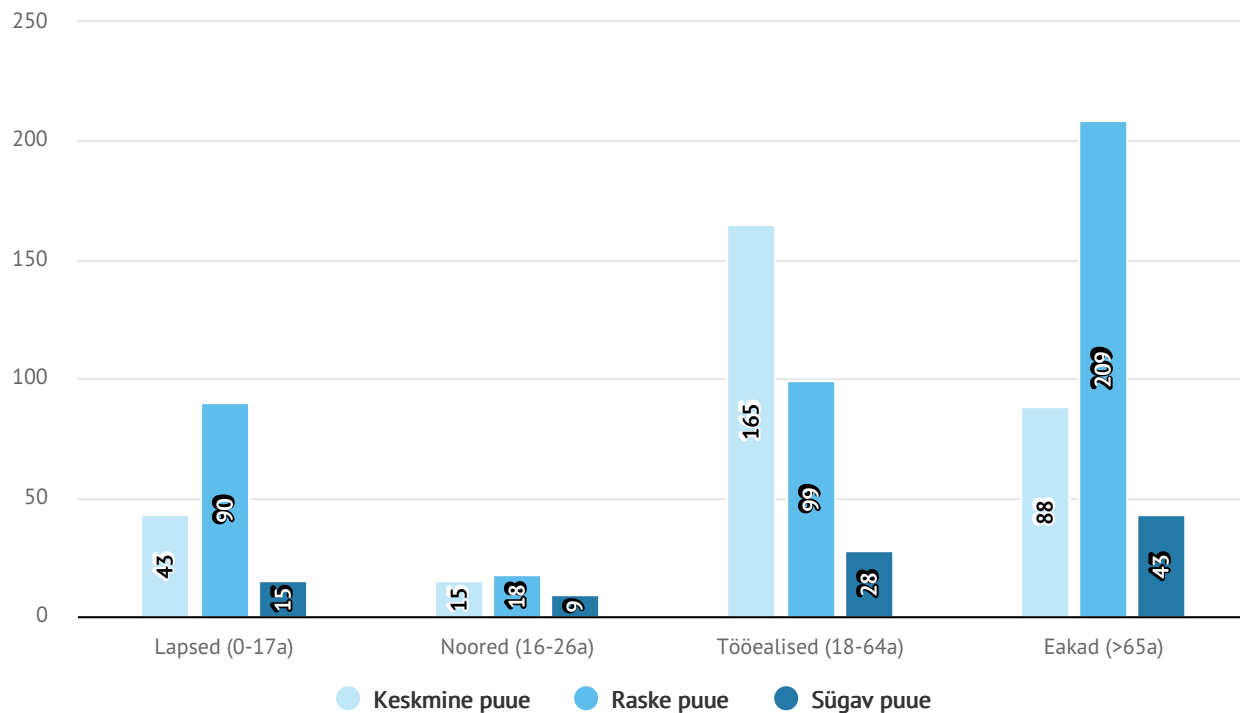
Puudega inimesed domineeriva puude liigi järgi

	2017	2018	2019
Liikumispuue	173	233	264
Meelepuue (kuulmispuue, nägemispuue, kõne ja keele puue)	55	52	48
Vaimupuue	19	15	16
Puue psüühikahäire tõttu	98	118	128
Liitpuue	244	240	222
Muu puue *	101	95	92

Joonis 1.3.2.a Puudega inimesed domineeriva puude liigi järgi

Puudega inimesed puude raskusastme ja vanuserühma järgi aasta lõpu seisuga

	Lapsed (0-17a)	Noored (16-26a)	Tööelised (18-64a)	Eakad (>65a)
Keskmine puue	43	15	165	88
Raske puue	90	18	99	209
Sügav puue	15	9	28	43

Joonis 1.3.2.b Puudega inimesed puude raskusastme ja vanuserühma järgi aasta lõpu seisuga

Analüüs

Puudega inimeste arv Viimsi vallas on kasvavas trendis. Arvuliselt on enim liikumispuudega inimesi ja nende arv on suurenemas. Teisel kohal on liitpuudega inimesed. Kolmandal kohal on psühhikahäire diganoosi saanud sihtrühm, kelle arv on viimase kolme aasta jooksul samuti kiirelt kasvanud. Raske ja sügava puudega alaealiste arv on juba 5 võrra suurem samade puudekategoriatega tööeliste inimeste arvust.

Kasvutrendidel on mitu põhjust:

- korrelatsioon üldpopulatsiooni kasvuga;
- tööeliste psühhikahäired kasvavad kogu Eestis;
- teenuse ebapiisavus psühhikahäiretega inimestele (riik võimaldab tugiisikut neli tundi kuus).

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb

2.0

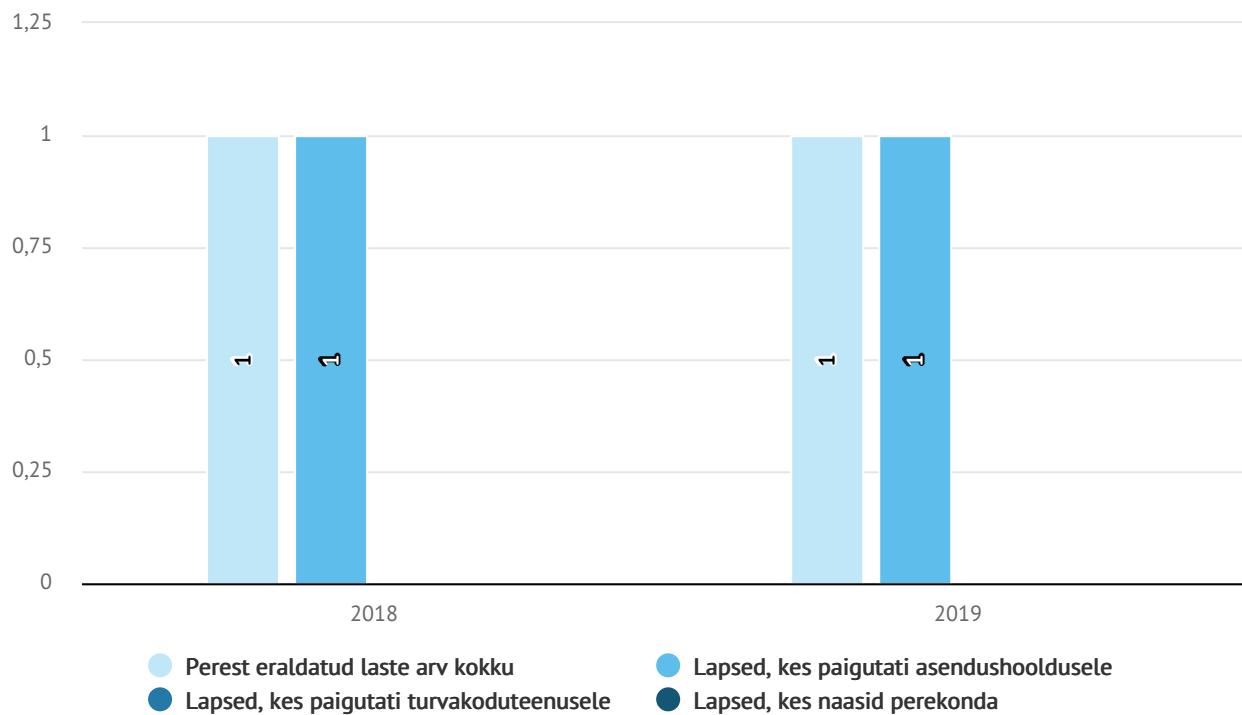
★ ★ ☆ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Halvenemas

↘ 1.0

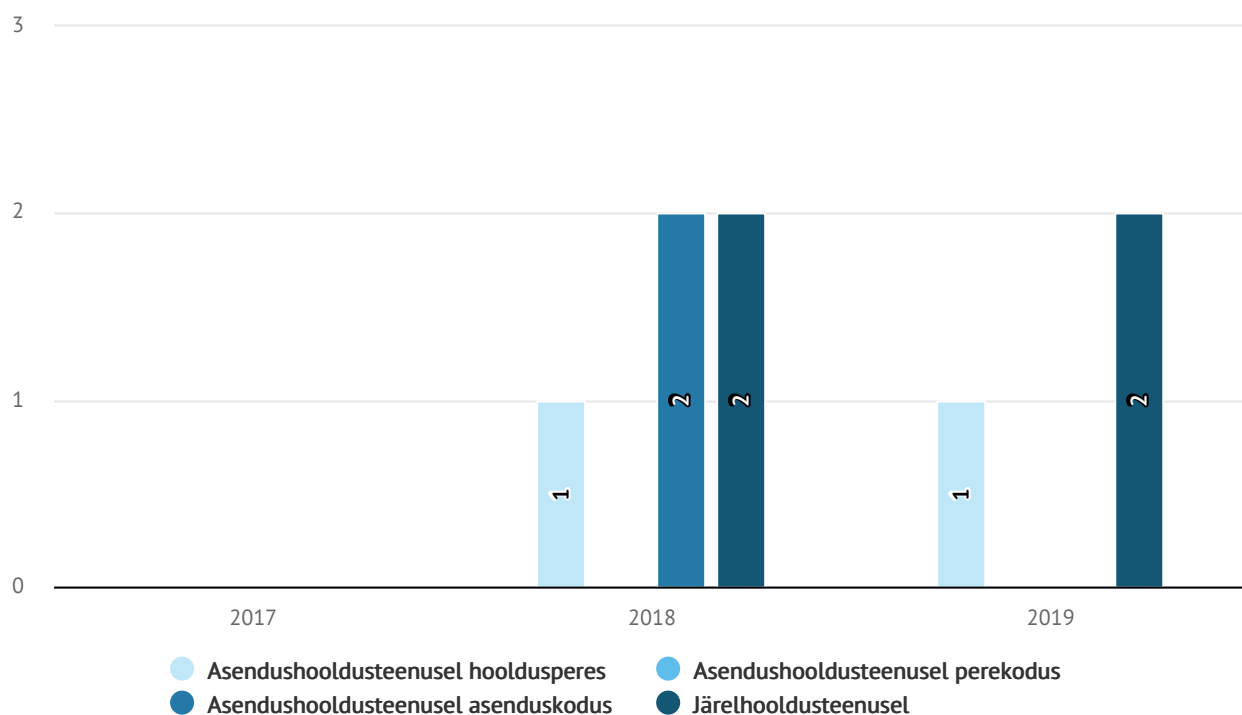
1.3.3 Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed

Joonis 1.3.3.a Lapsed, kes eraldati perest (aasta jooksul)

Allikad:

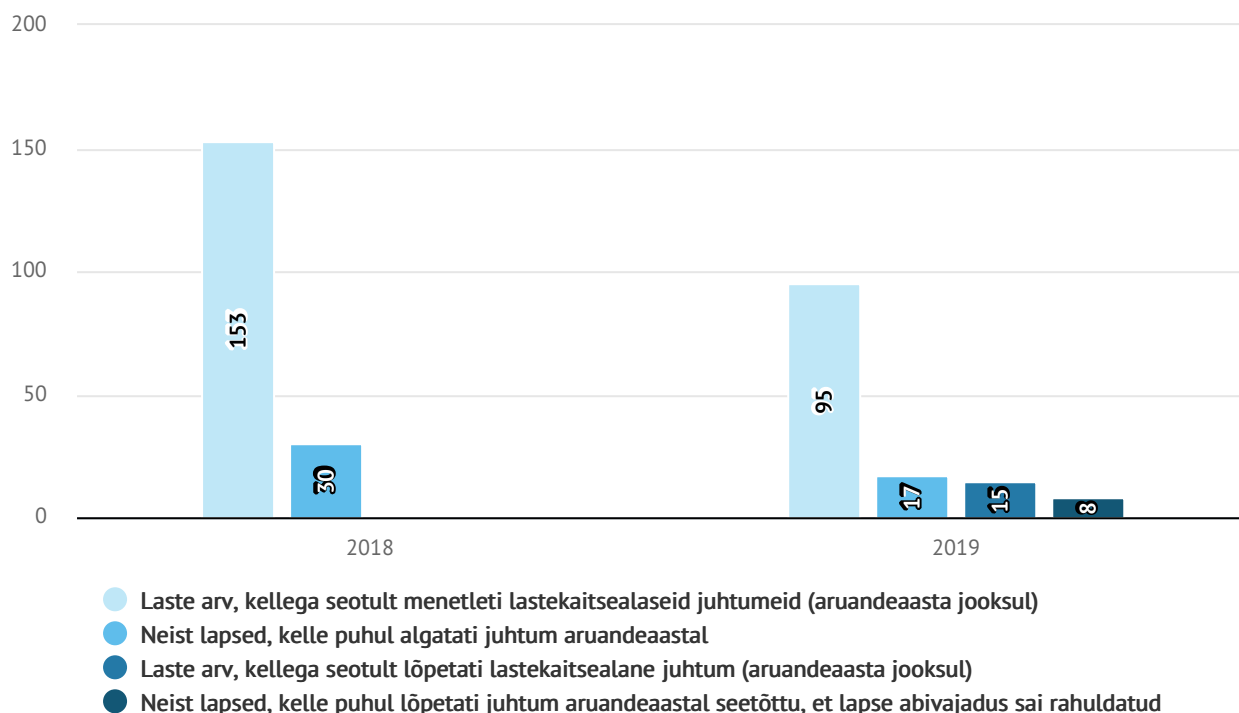
SoM (S-veeb); STAR andmebaas; KOV

Joonis 1.3.3.b Asendus- ja järelhooldusteenuse osutamine (aasta jooksul)

Allikad:

SoM (S-veeb); STAR andmebaas; KOV

Joonis 1.3.3.c Lastekaitsealased juhtumid

Allikad:

SoM (S-veeb); STAR andmebaas; KOV

Analüüs

2020. aastale eelnenud kolme aasta jooksul on uute lastekaitsealaste juhtumimenetluste arv vähenenud, ent seda trendi on mitmel põhjusel keeruline sisuliselt tõlgendada. Esiteks muutus vaadeldaval perioodil juhtumite algatamise kord. Kui veel 2017. aastal tuli kõik pöördumised vormistada juhtumimenetlusteks, siis alates 2018. aastast loeti paljudel juhtudel piisavaks lihtmenetlus. Teiseks oli Viimsi vallas märtsist detsembrini 2019 täitmata üks lastekaitsetöötaja töökoht. Sel perioodil tehti pöördumiste korral ühekordseid koduviisiite ja telefonikõnesid järelkontrolliks, kui politseiga kokkupuute puudumisel juhtumeid ei algatatud. Samas kasutati 2019. aastat lastekaitsejuhtumite arvepidamise korrastamiseks. 95-st lastekaitsealasest juhtumist 15 puhul saadi abivajadus rahuldatud ja need juhtumid lõpetati.

KOV saab vanemaid toetada põhiliselt läbi vanemlusprogrammide ja pere tugiisiku. Siinjuures on arengukohaks tugiisikusüsteemi arendamine. Lisaks on vajalik peretöötaja.

Kolmel eelneval aastal on tulnud laps perest eraldada kahel korral, need lapsed ei ole päritoluperekonda naasnud. Laste perest eraldamise põhjusteks on olnud vanemate sõltuvusprobleemid, vägivaldsed suhted ning vähesed vanemlikud oskused.

KOV-is on asendushooldusteenust vaja läinud vähe, vajadusel on selleks rahalised vahendid olemas. Hooldusperesid on vähe ja 2020. aasta seisuga alla 7-aastaseid lapsi asenduskodus ei ole. Kui laps on asendushooldusel, siis käib juhtumipõhine töö edasi - KOV pakub nõustamist, teeb kord aastas hindamist. Asendushooldust pakkuvad kodud on täna peresarnased. Hooldusperesid on vähe ning olemasolevate rahaline toetus võiks olla suurem. Hooldusperedes olevad lapsed elavad samas maakonnas, kui ei ole ohtu, et bioloogilised vanemad hakkavad last otsima. Vajadusel võetakse ühendust perest eraldatud laste sugulastega. Kui see ei ohusta lapse heaolu, säilivad suhted päritoluperega. Eestkostja puudumisel on eestkostja rollis vald. Kui tegemist on vähekindlustatud perega, toetab KOV eestkosteperesid majanduslikult.

Kui laps saab täisealiseks, siis asendushooldusteenus lõppeb ja algab järelhooldusteenus. STARis tuleb lõpetada asendushooldusteenus ja alustada järelhooldusmenetlus. KOV toetab järelhooldusel olevaid noori rahaliselt 24. eluaastani igakuiselt.

Järelhooldusteenus on kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on asendushoolduselt ja eestkostelt lahkuva isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute jätkamise toetamine. Järelhooldusteenust osutatakse lähtuvalt juhtumiplaanist, mille alusel kohaliku omavalitsuse üksus tagab isikule eluaseme ning vajaduspõhised tugiteenused ja toetused. Järelhooldusteenusel viibiva isiku isiklike kulude katteks toetab Viimsi vald igakuiselt järelhooldusteenusel viibivaid noori keskmiselt 500 euroga ühes kuus ja vähemalt 6000 euroga aastas.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

1.3 Haavatavad sihtrühmad. Kokkuvõte

HINNANG		TREND	
4	3	2	1
4.0		↘ 1.0	1.3.1 Vähenenud töövõimega isikud
2.0		↘ 1.0	1.3.2 Puuetega inimesed
3.0		↗ 3.0	1.3.3 Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed

Kokkuvõte:

Võrreldes Eesti keskmisega on Viimsi vallas elavate töövõimetoetuse saajate ning töövõimetuse tõttu pensioni saajate osakaal tööealisest elanikkonnast kordades väiksem.

Samas tuleb tähelepanu pöörata kahele kasvutrendis sihtrühmale:

- psühhikahäirega täiskasvanud (sh on riiklikud teenused ebapiisavad);
- raske ja sügava puudega alaealised (sh on vaja neile teenuseid täisealiseks saamisel).

Laste perest eraldamist ja asenduskoduteenuse pakkumist on vaja läinud harva. Samas vajab tähelepanu perede tugiisikusüsteemi arendamine ja peretöötaja värbamine.

TUGEVUSED

- Vähe laste peredest eraldamise juhtumeid ja seetõttu ka väike vajadus asenduskoduteenuse järele.
- Asenduskoduteenuse ja järelhooldusteenuse võimaluste olemasolu.
- Hetkel veel Eesti keskmisega võrreldes palju väiksem töövõimetoetuse ja töövõimetuse tõttu pensioni saajate arv.

NÕRKUSED

- Raske ja sügava puudega alaealiste absoluutarv ja selle kasvutrend.
- Psühhikahäirega täiskasvanute arvu kasv.
- Teenused kahele eelnevale sihtrühmale (sh täiskasvanuikka sisenevatele puudega noortele) on ebapiisavad või puuduvad üldse.

1.4 Tööturg

1.4.1 Registreeritud töötus

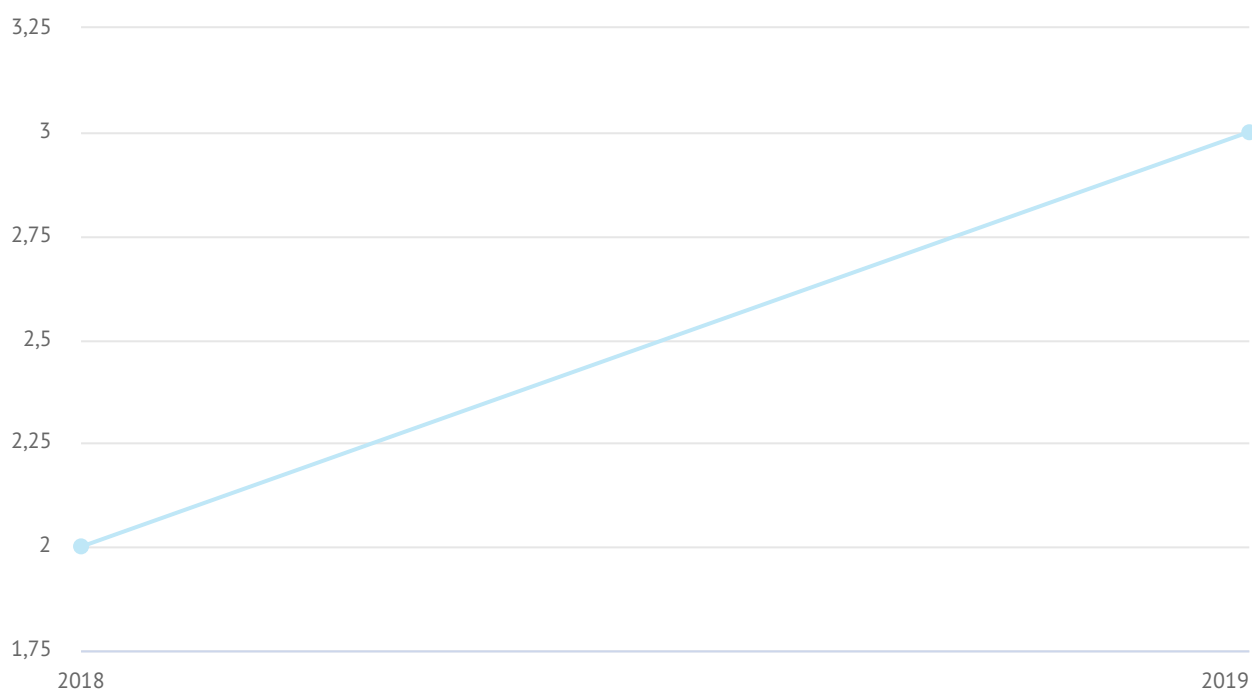
Tabel 1.4.1.1 Registreeritud töötus. Registreeritud töötute arv aastate lõikes

	2018	2019
Töötute arv	302	349

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel TT064

Töötukassa andmed

	2018	2019
Töötuse määr	2	3

Joonis 1.4.1.a Registreeritud töötus. Registreeritud töötuse määr aastate lõikes

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel TT064

Töötukassa andmed

Analüüs

Töötuse määr näitab, kui suur osa majanduslikult aktiivsest rahvastikust ehk 15-74-aastasest tööjõust on töötud. Statistikaameti põhjal oli 2018. aastal Eesti keskmine töötuse määr 5,4%, Viimsis oli see näitaja 2%. 2019. aasta Eesti keskmine töötuse määr oli 4,4%, Viimsis oli see näitaja 3%.

Alljärgnev info näitab, et töötute arvu suurenemine 2019. aastal tuli 25-54-aastaste naiste vanuserühmast.

2018. aastal oli 12 kuu keskmine registreeritud töötute arv Viimsis (valda sissekirjutusega):

16-24 meeste vanuserühmas 8, 25-54 meeste vanuserühmas 91, 55 ja vanemate meeste vanuserühmas 21;

16-24 naiste vanuserühmas 8, 25-54 naiste vanuserühmas 148, 55 ja vanemate naiste vanuserühmas 27.

2019. aastal oli 12 kuu keskmine registreeritud töötute arv Viimsis (valda sissekirjutusega):

16-24 meeste vanuserühmas 10, 25-54 meeste vanuserühmas 98, 55 ja vanemate meeste vanuserühmas 19;

2020. aastal oli 12 kuu keskmine registreeritud töötute arv Viimsis (valda sissekirjutusega):

16-24 naiste vanuserühmas 10, 25-54 naiste vanuserühmas 182, 55 ja vanemate naiste vanuserühmas 31.

Registreeritud töötu on isik, kes ei tööta, on Eesti Töötukassas töötuna arvele võetud ja otsib tööd. Registreeritud töötu peab täitma individuaalset tööotsimiskava, olema valmis vastu võtma sobiva töö ja kohe tööle asuma ning pöörduma vähemalt kord 30 päeva jooksul töövahendusteenuse saamiseks Eesti Töötukassa poole. Töötuna saab end arvele võtta 16-aastane kuni vanaduspensioniealine isik.

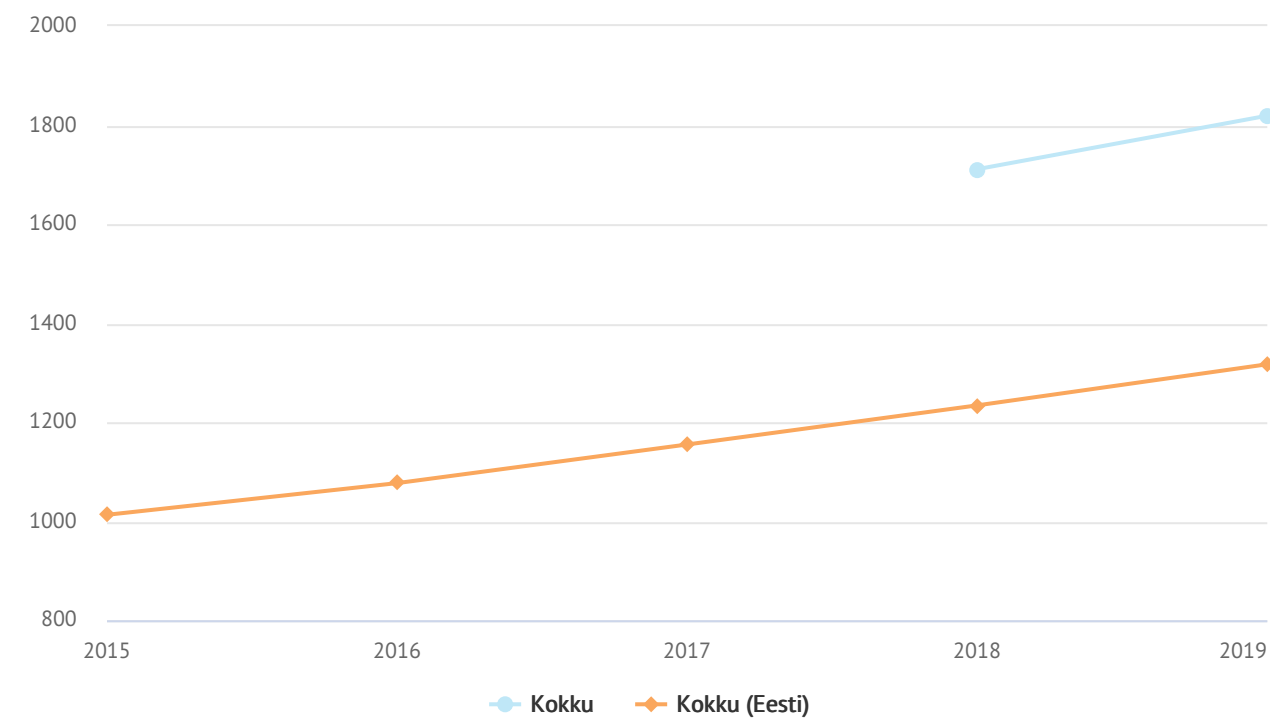
HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Halvenemas ↘ 1.0

1.4.2 Palgatöötajate keskmine brutotulu

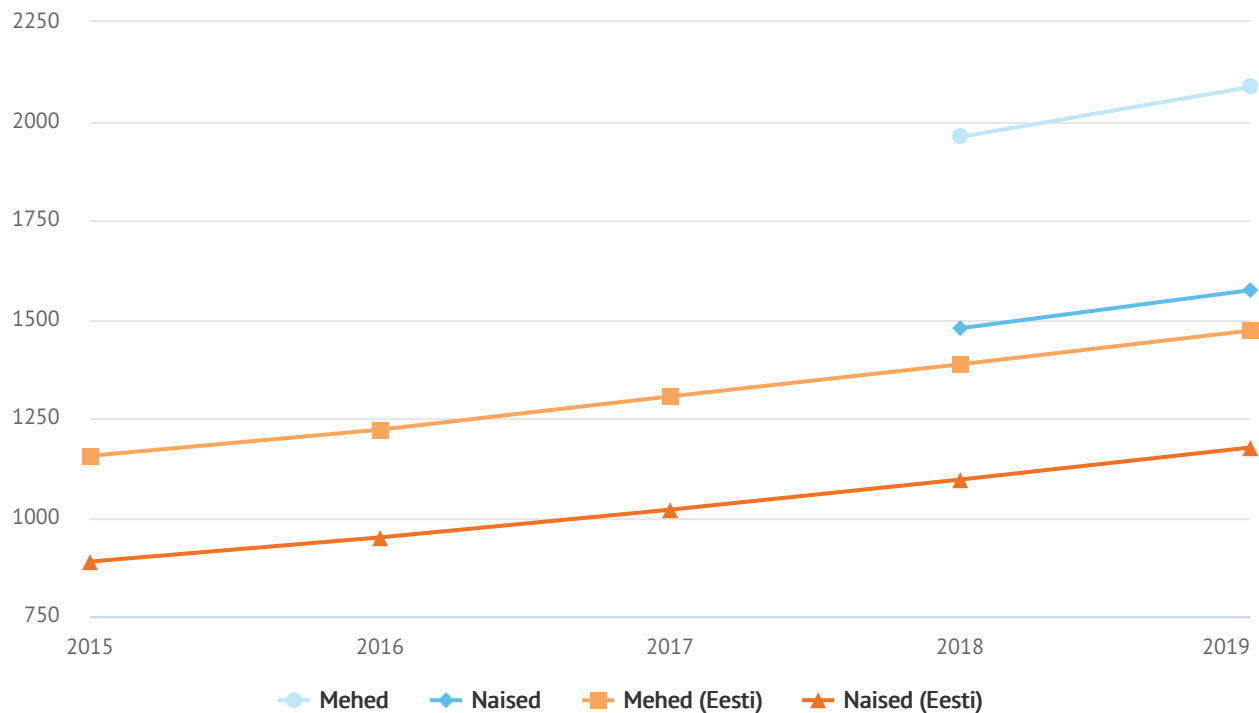

	2015	2016	2017	2018	2019
Kokku				1711	1819
Kokku (Eesti)	1013	1077	1155	1234	1317

Joonis 1.4.2.a Palgatöötajate keskmine brutotulu (eurodes). Palgatöötajate keskmine brutotulu "kokku" aastate lõikes

Allikad:

Statistikaameti statistika andmebaas, tabel ST004

	2015	2016	2017	2018	2019
Mehed				1960	2086
Naised				1477	1573
Mehed (Eesti)	1155	1221	1305	1386	1471
Naised (Eesti)	888	949	1019	1095	1176

Joonis 1.4.2.b Palgatöötajate keskmine brutotulu võrreldes Eesti keskmisega. Palgatöötajate keskmine brutotulu mehed/naised aastate lõikes

Allikad:

Statistikaameti statistika andmebaas, tabel ST004

Analüüs

Palgatöötajate keskmise brutotulu tõlgendamisel tuleb arvestada, et see kujuneb kombinatsioonina vallaelanike kõrge haridustasemest ja Tallinna tööturu võimalustest, sest paljud viimsilased käivad pealinnas tööl.

Vallaelanike keskmine brutotulu on Eesti keskmisega võrreldes väga kõrge. Üleriigiline keskmine moodustab sellest vaid veidi üle 70%. Kõige kõrgem oligi Eestis 2018. ja 2019. aastal keskmine brutotulu Viimsi vallas, millele järgnes Rae vald.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Väga hea

4.0

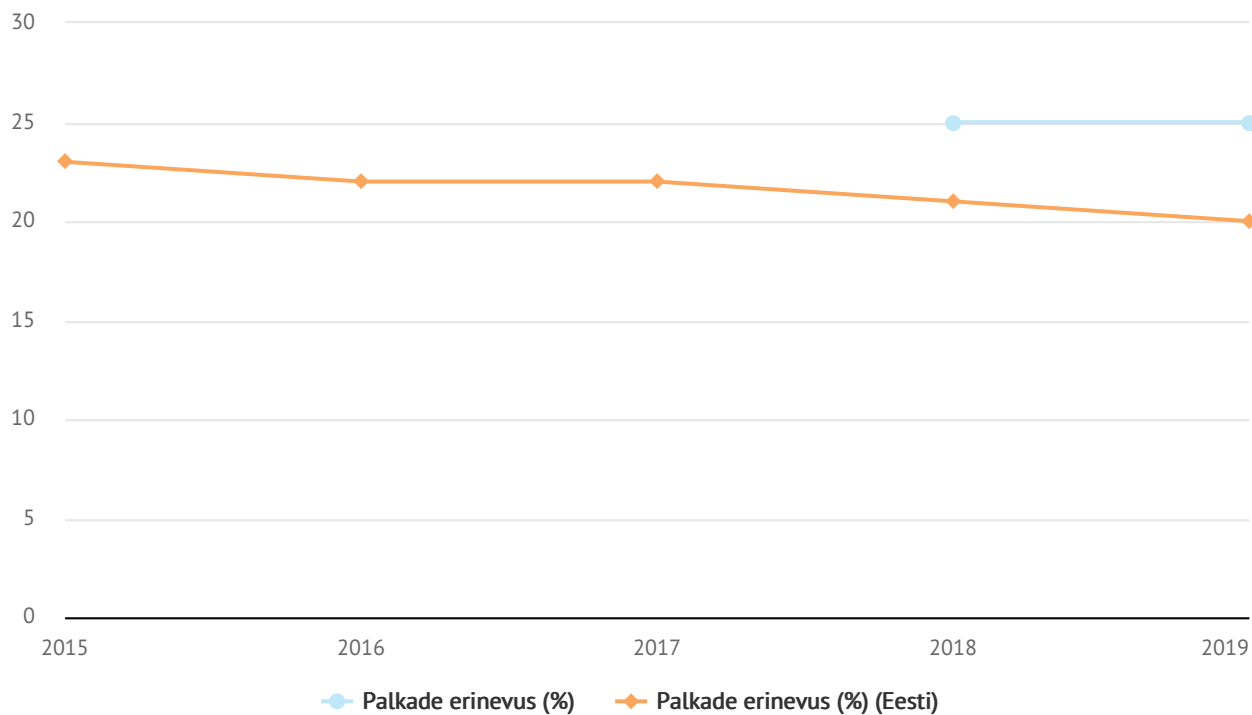

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne

○ 2.0

1.4.3 Sooline palgalõhe

Joonis 1.4.3.a Sooline palgalõhe. Meeste ja naiste kuukeskmise brutotulu erinevuse protsent aastate lõikes

Allikad:

Statistikaameti statistika andmebaas, tabel ST004

Analüüs

Võrreldes Eesti keskmisega on Viimsi elanike sooline palgalõhe suurem, olles 4-5 protsendipunkti kõrgem.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem halb

2.0

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne

○ 2.0

1.4.4 Majanduslik aktiivsus

Tabel 1.4.4.1 Majanduslik aktiivsus. Aastate ja ettevõtte suuruse (mikro, väike, kesk, suur) lõikes

	2017	2018	2019
Mikroettevõtte (0-9 töötajat)	2360	2432	2488
Väikeettevõtte (10-49 töötajat)	90	99	98
Keskettevõtte (50-249 töötajat)	11	13	10
Suurettevõtte (üle 250 töötaja)	2	2	2

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel ER032

Analüüs

Valdav enamus Viimsis registreeritud firmadest on mikroettevõtted, ent leidub ka väikeettevõtteid. Keskmise suurusega ettevõtteid on vähe ja suurettevõtteid vaid kaks.

Statistika alusel on raske teha järeldusi viimsilaste ettevõtlikkuse kohta, kuna suur hulk tööealisest rahvastikust käib Tallinnas (palga)tööl.

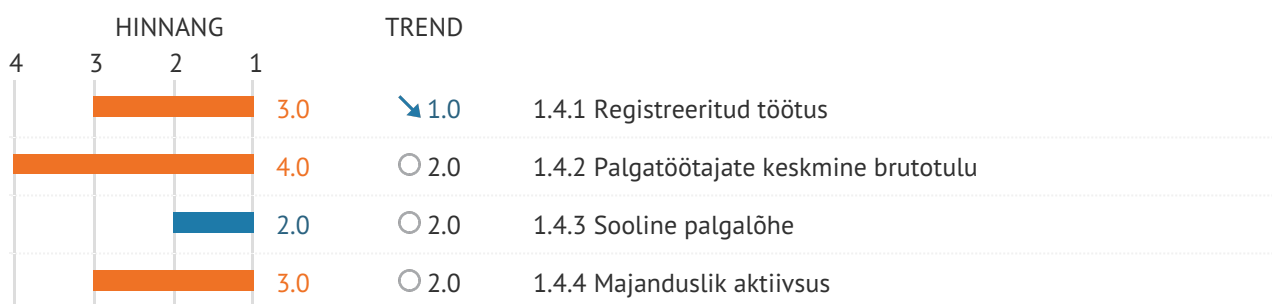
HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea 3.0
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne ○ 2.0

1.4 Tööturg. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Võrreldes Eesti keskmisega on kõik Viimsi tööturuga seotud näitajad väga head (v.a sooline palgalõhe). Samas tulenevad need eelkõige Tallinna lähedusest ja kohapeal napib töökohti, sh peagi suurearvuliselt tööturule sisenevatele kohalikele noortele.

TUGEVUSED

- Võrreldes Eesti keskmisega väiksem registreeritud töötus, mis tuleneb otseselt Tallinna lähedusest ja sealse tööjõuturu olukorrast.

NÕRKUSED

- Ebapiisav hulk töökohti tööturule sisenevatele noortele.

- Võrreldes Eesti keskmisega kõrgem brutopalk, mis tuleneb kõrgharidusega elanike suurest osakaalust viimsilaste hulgas ja Tallinna lähedusest ning sealsest keskmisest brutopalgast.
- Üle 2000 mikroettevõtja, mida saab tõlgendada positiivse näitajana elanike ettevõtlikkuse ja nende ettevõtlusaktiivsuse kohta. Samas oleks tarvis täpsemat infot mikroettevõtete majandusliku aktiivsuse kohta.
- Võrreldes Eesti keskmisega veidi suurem sooline palgalõhe.
- 2019. aastal hüppeliselt suurenenud töötus 25-54-aastaste naiste seas.

1.5 Kuritegevus

1.5.1 Väärteod KOV's

Tabel 1.5.1.1 Väärteod KOV's

	2017	2018	2019
Avaliku korra rikkumised	8	4	5
Alkoholiseaduse rikkumised	43	24	8
Alaealiste uimastite tarvitamisega seotud väärteod (sh alkoholiseaduse rikkumised, narkoväärteod (NPALS) ja tubakaseaduse rikkumised)	58	37	16
Joobes juhtimised / muud liiklusrikkumised	43	45	41

Allikad:

PPA

Analüüs

Avaliku korra rikkumise all on KarS § 262 rikkumised, mille alla lähevad nt öörahurikkumised ja avalikus kohas (tänaval, pargis, bussis, kaubanduskeskuses) karjumine, ähvardamine, solvamine, kerjamine, alasti viibimine, asjade loopimine, urineerimine, magamine ja alkoholi tarvitamine. Need on rikkumised, kus politsei on juhtumi lahendamisel näinud alust väärtemenetluse alustamiseks. Sellelaadseid väljakutseid on aasta kohta sadu, seega väike menetluste arv näitab, et tõsisemaid avaliku korra rikkumisi pannakse toime vähem ja Viimsis on avalik kord hea.

Alkoholiseaduse rikkumiste all on alealiste alkoholi tarvitamise juhtumid ja alkoholi müük alaealistele (3 juhtumit viimase 3 aasta jooksul). Jätakuvalt on probleem, et müüjad ei küsi alkoholi müües ostjalt piisavalt hoolsalt isikuttõendavat dokumenti. Müüjaid on vaja järjepidevalt koolitada seoses alkoholi käitlemise nõuetega. Kauplusi võiks kontrollida ka vallavalitsuse järelevalve.

Alaealiste uimastitarvitamisega seonduvate süütegude statistika ei ole täpne, sest taastava õiguse kasutuselevõtuga on väiksem alustatud väärteomenetluste arv. Statistikas mitte kajastuvad juhtumid on need, kus noored on võtnud kohustuse osaleda nt sotsiaalprogrammis. Taastava õiguse juhtumite, sh sotsiaalprogrammis osalejate kohta statistika puudub, ent neid juhtumeid ongi väga vähe.

Joobes juhtide arv ei ole aastate lõikes märgatavalt muutunud. Siin statistikast ei kajastu nn kriminaalses joobes ja narkojoobes juhid. Kriminaalses joobes juhte tabati 2016. aastal 18, 2017. aastal 25, 2018. aastal 21 ja 2019. aastal 19. Perioodil 2016-2019 on igal aastal tabatud üks narkojoobes sõidukijuht.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea

3.0

★★★★☆

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne

○ 2.0

1.5.2 Perevõgiva/lahtisuhtevõgiva kãigus toime pandud kuriteojuhtumid

Tabel 1.5.2.1 Perevõgiva/lahtisuhtevõgiva kãigus toime pandud kuriteojuhtumid. Registreeritud KarS § 121 lg 2 p 2 kuritegude arvud

	2017	2018	2019
Lãhtisuhtevõgiva kãigus toime pandud kuriteojuhtumid		27	41

Allikad:

Politsei- ja piirivalveamet (andmepãring)

Analüüs

Registreeritud vãgivalakuritegude arv tõusis nii 2018. kui ka 2019. aastal mãrgatavalt. 2020. aasta jããb enam-vãhem samale tasemele 2019. aastaga.

2019. ja 2020. aasta paistavad silma raske tervisekahjustuse tekitamise ja surmaga lõppenud juhtumitega - selliseid juhtumeid oli kokku 4. Võrdluseks, et 2017. ja 2018. aastal oli selliseid juhtumeid kokku 1. Kõik juhtumid on seotud lãhtisuhtevõgivalaga.

Kuna 2020. aasta jããb 2019. aastaga võrreldes vãgivalakuritegude osas samale tasemele, siis võime arvata, et COVID-19 piirangute tõttu saab politsei vãgivalakuritegudele avalikus ruumis vãhem vãljakutseid, sest meelelahutusasutuste ja alkoholi müümisega seotud piirangud sunnivad inimesi rohkem kodus viibima.

COVID-19 otsest seost lãhtisuhtevõgiva juhtumite arvu kasvuga on raske vãlja tuua. Võime arvata, et kuna inimesed on rohkem kodus, siis neil puuduvad võimalused kodust vãlja saamiseks ja mure jagamiseks enda võrgustikuga. Kindlasti pikaajalise vãgivala all kannatanuid julgustavad just lãhedased sõbrad, töökaaslased ja tuttavad politseid kutsuma. Kui usaldusvãärsete lãhedastega füüsiliselt kokku ei saada, siis on raske kodus nt telefoni teel oma muret jagada, kui teine pool kuulab pealt. Seega ei saa ka politsei teada teatud hulga lãhtisuhtevõgiva juhtumitest. Samas on politsei saanud ka teatud arvu vãljakutseid, kus osapooled on oma kãitumist põhjendanud just koroonaviirusest tingitud stressiga (nt vanemad tülitsevad, sest lapsed on pidevalt kodus ja vanemad on vãsinud, või arvab koroonahirmu tõttu üks lãhedane, et teisel on koroonasümptomid, mida teine pool ei tunnista ja seetõttu minnakse vaidlema, mis lõppeb teatud puhkudel ka vãgivala kasutamisega).

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb

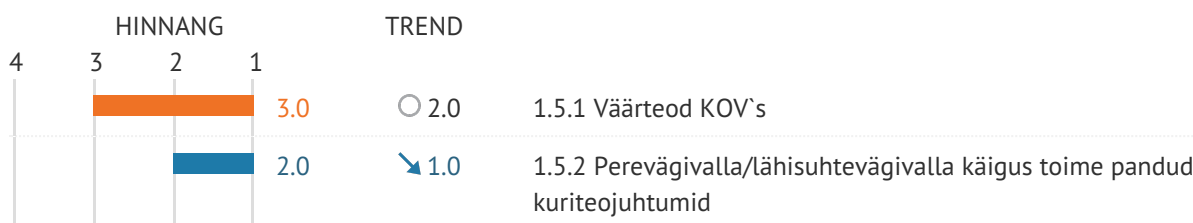
2.0

TREND (SKAALAL 1–3):

Halvenemas

↘ 1.0

1.5 Kuritegevus. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Viimsi vallas on olemas võrgustikud, kes tegelevad igapäevaselt järelevalvemeetmetega ja abivajajatele vajalike abimeetmete leidmisega. Info liigub võrgustikus pigem kiirelt ja jõuab õigete inimesteni. Samas on kohati korraga liiga palju juhtumeid, millega tuleb tegeleda, ning töökätest ja -ajast jääb puudu, mis takistab sügavuti minemist ja mille tõttu ei tehta vajalikke järeltegevusi (s.t järelkontroll).

TUGEVUSED

- Järjest enam saavad inimesed teadlikumaks, et lähisuhtevägivald ei ole ainult pere siseasi, ja julgemalt otsitakse abi. Abisaamise võimalused Viimsi vallas on head, olemas on toimiv võrgustik abivajajate toetamiseks.
- Politseil on ressursi järelevalve teostamiseks, sh on Viimsis aktiivsed abipolitseinikud, kes patrullivad just Viimsi vallas.
- Alaealiste õigusrikkujate puhul kasutatakse taastavat õigust ja mõjutusvahendeid.

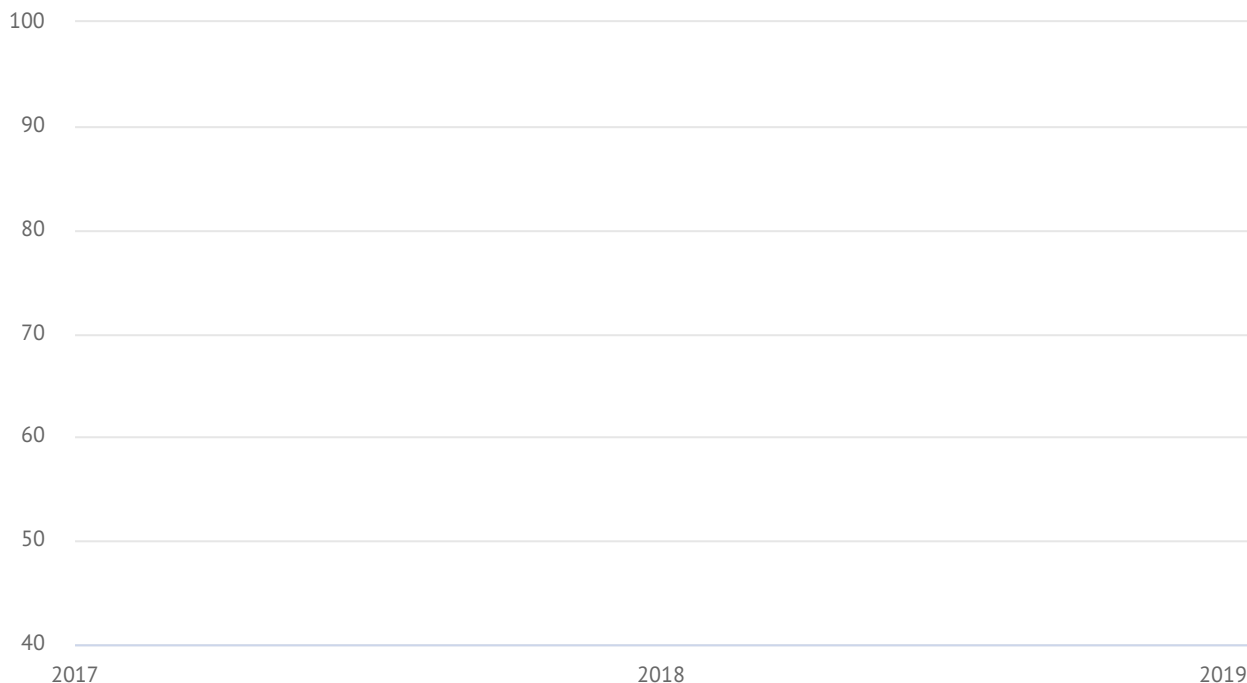
NÕRKUSED

- Joobes sõidukijuhtide suur arv.
- Surмага lõppenud lähisuhtevägivald juhtumite arvu tõus. Probleemkohaks on see, kuidas abistada kannatanuid, kelle kodus on vägivallatseja. Idee: pakkuda ajutist üüripinda või sotsiaalkorterit nii kannatanule kui ka vägivallatsejale valla poolt või aidata näiteks tasuda maakleritasu, tagatisraha ja esimese kuu üüri (sarnaselt Tallinna Sotsiaaltöö Keskuse projektile). Praeguses olukorras ollakse sunnitud ikka sama katuse all edasi elama, kuni lõplikult lahku minnakse. Pinged on kogu aeg õhus ja väljakutsed korduvad.
- Jalgrattavargused.

2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused

2.1 Turvaline elukeskkond

2.1.1 Nõuetele vastava joogiveega varustatus

Joonis 2.1.1.a Nõuetele vastava joogiveega varustatud elanike osakaal (%)

Allikad:

Terviseamet

Analüüs

2020. aasta alguse seisuga oli AS-i Viimsi Vesi ühisveevärgiga liitunud 98% elanikkonnast. 2% elanikkonnast sai joogivee isikikust või aiandusühistu kaevust.

AS Viimsi Vesi kasutab vallaelanike veega varustamiseks Viimsi piirkonna põhjavett kambrium-vendi veekihist, mis on ainus kohalik mageveevaru. Nimetatud veekihi põhjavesi on kujunenud viimasel jääajal Eestit katnud liustiku sulavetest ning tegemist on taastumatu ressursiga. Intensiivne väljapumpamine on põhjustanud olulisi muutusi Viimsi poolsaare põhjavee keemilises koostises, millest olulisim on vee sooldumine. Sel põhjusel on ka kehtestatud olulised piirangud piirkonnas väljapumbatavale veehulgale. Selleks, et hoida Viimsi põhjavee head kvaliteeti ja mitte ületada lubatud koguseid, on AS Viimsi Vesi loonud ühenduse Tallinna ühisveevärgiga, mille osakaal kasvab hooldus-, remondi- ja kastmisperioodil. Vaatamata sellele, et põhja- ja pinnaveest saadava joogivee lõhn ja maitse on mõnevõrra erinevad, vastab nii Tallinna kui ka Viimsi joogivesi kvaliteedinõuetele. [1]

Kuna Viimsi puhul on tegemist hajaasustusega, on vallas veeteenuse hind kallim kui tiheasustusega linnades, seda

just vee- ja kanalisatsioonivõrgu haldus- ning hoolduskulude tõttu.

Kuna probleemiks on Viimsi piirkonna põhjavee vähenemine, siis võiks näiteks kastmisperioodil koguda ja kasutada vihmavett.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0

★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Halvenemas ↘ 1.0

2.1.2 Suplusvee kvaliteet

Analüüs

Viimsi poolsaarel on 6 üldkasutatavat randa: Haabneeme, Rohuneeme, Kelvingi, Leppneeme, Püüsi ja Randvere rand. Haabneeme alevikus asuv Haabneeme rand on oma asukoha tõttu valla kõige suuremas asulas kõige suurema kasutatavusega rannaala, mille hooldamise ja arendamisega on Viimsi vald juba aastaid tegelenud. [2] Haabneeme supluskohas võttis Terviseamet nii 2019. kui ka 2020. aastal proove kaheksal korral. Mõlemal aastal oli olukord sama: seitsmel korral vastas olukord nõuetele, ühel korral veekvaliteet nõuetele aga ei vastanud ning anti soovitus mitte ujuda. Aasta varem ehk 2018. aastal võeti proove üheksa, nõuetele mittevastavus tuvastati ühel korral. Seega on Haabneeme supluskohta veekvaliteet stabiilselt hea. Teised rannaalad on kogukondliku tähtsusega. Lemmikloomade ujumiskohta ei ole vallas määratud.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0

★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

2.1.3 Veeohutuse alane ennetustöö

Palun kirjelda

Hinnangud

1. Kui palju on KOV territooriumil kokku veekogusid, mis on suplemiseks kasutatavad (nii avalikud rannad kui muud veekogud) ja palju neist on valvega? Mitme veekogu puhul näeb KOV vajadust täiendavalt rannavalveteenuse osutamisega alustada või mahtu suurendada?

Kirjeldus:

KOV-i territooriumi ümbriseb Soome laht (1 ametlik avalik supluskoht Haabneeme rannas, 10 mitteametlikku supluskohta). Valvega on üks veekogu (Haabneeme rand), kus suvel tegutseb vetelpääste. Perspektiivis oleks vajadus veel 1-2 ametliku rannavalveteenusega ranna järele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

2. Kas supluskohtade juures on veeohutuspüstakud veeohutust puudutava teabega?

Kirjeldus:

Vaid ühes mitteametlikus supluskohas on vastav stend. Viimasel kahel aastal on saanud juhtumid, kus inimesed (eelkõige lapsed) on SUP-laua või kummimadratsiga triivinud avamere poole ja on sellega seadnud ohtu oma elu. Sellekohane ohutussõnum tuleb lisada stendidele.

Hinnang:

Pigem halb (2)

3. Kas supluskohta alal või 100 m ulatuses kaldajoonest müüakse alkoholi?

Kirjeldus:

Jah, Haabneeme rannas müüakse rannahoones alkoholi.

Hinnang:

Väga halb (1)

4. Kas KOV on rakendanud muid supluskoha turvalisust tõstvaid meetmeid (nt veealuse rannaosa hooldus, puhastamine, vanade sillaotsade eemaldamine jms)?

Kirjeldus:

Suplusala on tähistatud ametlikus Haabneeme supluskohas. 2018. aastal renoveeriti suplusranna vana ja ohtlik muul.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Võimalikud täiendavad koostöökohad Päästeametiga on alljärgnevad.

Jääpaksuse seire. Kui vald informeeriks Päästeametit, milliste veekogude jääl inimesed käivad, saaks Päästeamet lisada soovitud veekogu oma kontrollitavate hulka.

Talvisel ajal võib Päästeamet tulla KOV-idele appi liuväljade tegemisel, et võimaldada turvalist jääleminemist.

Ilma mehitatud valveta ujumiskohtadele on Päästeamet valmis andma infotahvli, kus on päästerõngas, viskeliin ja veeohutusala info. Püstak, kuhu nimetatud vahendid kinnitada, peaks tulema vallalt.

Korraldatavates lastelaagrites on Päästeamet valmis tutvustama vetelpäästevarustust.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb 2.3

★ ★ ☆ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Halvenemas ↘ 1.0

2.1.4 Inimkannatanutega liiklusõnnetused

Tabel 2.1.4.1 Inimkannatanutega liiklusõnnetused. Juhtumite arv aastate, jalakäijate ja jalgratturite lõikes

	2018	2019
Jalakäijatega	4	2
Jalgratturitega	2	7

Allikad:

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel LO01

Kindlustusjuhtumite virtuaalne kaart

Analüüs

Inimkannatanutega liiklusõnnetuste arv on Viimsi vallas kahe aasta lõikes tõusnud 11-lt 15-ni. Sealjuures on tõusnud liiklusõnnetuses vigastatud inimeste arv - 13-lt 16-ni. 2019. aastal toimus kaks liiklusõnnetust ka mootorratturi osalusel.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem halb

2.0

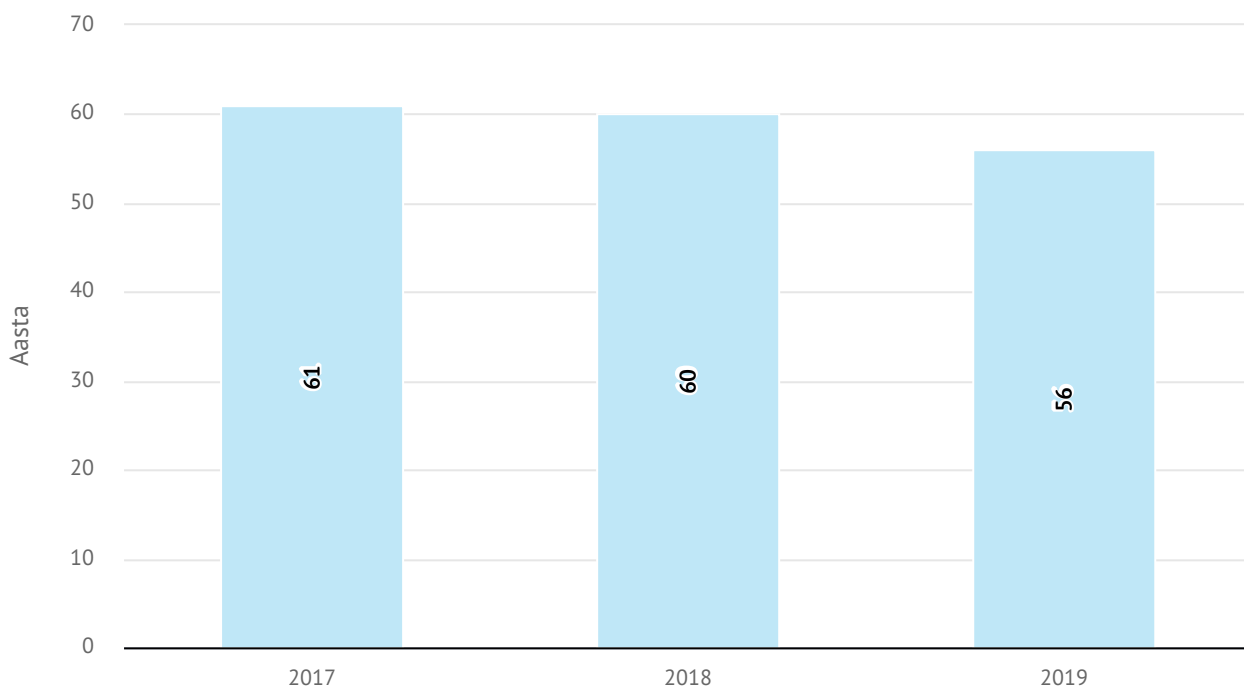
★ ★ ☆ ☆

TREND (SKAALAL 1-3):

Halvenemas

↘ 1.0

2.1.5 Tabatud joobes sõidukijuhid

	2017	2018	2019
Maakond	61	60	56

Joonis 2.1.5.a Tabatud joobes sõidukijuhtide arv maakonnas

Allikad:

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi tabel PO02

Analüüs

Viimsi vallas tabatud joobes sõidukijuhtide arv on mõnevõrra vähenenud. Patrullpolitseinikud teostavad liiklusjärelvalvet igapäevaselt, sh tegelevad joobes juhtide tabamisega. "Kõik puhuvad" reide korraldatakse Viimsi piirkonnas aastas 3-4 korda.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem halb

2.0

★ ★ ☆ ☆

TREND (SKAALAL 1-3):

Paranemas

↗ 3.0

2.1.6 Liiklusohutuse alane ennetustöö

Liiklusohutuse alased ennetustegevused

Näitaja

Kirjeldus: Koolid korraldavad nii jalakäijaid harivaid kui ka jalgrattalubade saamiseks mõeldud koolitusi. Politsei tutvustab kõikides Viimsi koolide esimestes klassides liiklusreegleid (üldised punktid, kuidas liikluses käituda) ja jagab õpilastele helkureid. Projektipõhine tegevus abipolitseinike initsiatiivil on novembrikuus toimuv helkurkõnd. See tähendab, et politseinikud ja vabatahtlikud jagavad ühel päeval kõigile helkureid, kel seda parasjagu ei ole. Kui lastel on helkur, siis neid kiidetakse. Katsetatud on ka seda, et vallavalitsuse häälekandja Viimsi Teataja juurest saab inimene endale helkuri võtta. Kord aastas käib politsei enne tundide algust koolide juures kontrollimas jalgarattakiivrite kandmist. Liiklusohutuse suurendamiseks teavitavad vallaelanikud KOV-i aktiivselt, kasutades Annateada.ee keskkonda. Lisaks kaardistab politsei igal aastal koolide juures liiklusohutlikke kohti, misjärel antakse info omavalitsuse kommunaalosakonda, kes leiab probleemidele lahendused. Veel toimub avariide sündmuskohtade analüüs, mille raames tagasisidestatakse liikluskeskkonnaalased probleemid Transpordiametile või omavalitsusele.

Hinnang: Pigem hea (3)

Liiklusohutuse olukord lasteasutuste ümbruses

Analüüs

Kirjeldus: Politsei pöörab iga-aastase ülevaatusena tähelepanu ülekäiguradadele, kiiruspiirangute järgimisele, pimedatele nurkadele, valgustatusele ja jalgrattateedele. Ülevaatus käigus toimub liiklusohutlike kohtade kaardistamine, misjärel antakse info omavalitsuse kommunaalosakonda, kes leiab probleemidele lahendused. Viimastel aastatel ei ole märgukirju tehtud, sest probleemkohad on likvideeritud ning kommunikatsioon erinevate osapoolte vahel toimib. Samas on takistuseks projektide maksumused ja eriarvamused lahendustest osapoolte vahel.

Hinnang: Pigem hea (3)

Analüüs

Politsei suund täna on, et suuremamahuliste loengute asemel tehakse ettepanekuid integreerida haridusasutuste ainekavadesse ja õppeülesannetesse tervise- ja ohutuskäitumise teemad (küberturvalisus, vägivald, vargused, sõltuvusained, liiklus jm).

Valla tugevuseks on järjepidevus probleemide märkamisel ja kiirel lahendamisel. Arengukohaks on suuremamahuliste tee-ehituste korral kaasata rahulolematuse vältimiseks rohkem osapooli (sh vald, kogukond, Transpordiamet).

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

2.1.7 Tuleohutuse alane ennetustöö

Tuleohutusalase ennetustöö aspektid

Hinnangud

Tuleohutuse seire kodudes

Hinnang:

Pigem halb (2)

Riskirühma kodude kaardistamine

Hinnang:

Pigem halb (2)

Lastega leibkondade kodude tuleohutuse seire

Hinnang:

Pigem halb (2)

Kasutuseta hoonete järelevalve

Hinnang:

Pigem halb (2)

KOV objektide tuleohutusnõuded

Hinnang:

Pigem halb (2)

Tuleohutuse alased koolitused täiskasvanud elanikele

Hinnang:

Pigem halb (2)

Tuleohutuse alased õppused alaealistele

Hinnang:

Pigem halb (2)

Tuleohutussõnumite kommunikeerimine

Hinnang:

Pigem halb (2)

Analüüs

Viimsi vallas on seni puudunud süsteemne koostöö Päästeametiga, mille võimalusi on kirjeldatud allpool (sest ühtlasi on tegemist seni kasutamata lahendustega seoses valla tuleohutuse olukorraga).

Elanike koolitamise osas panustab Päästeamet nii lasteaia- kui ka koolilaste tuleohutusalase teadlikkuse kasvu läbi kahe projekti. Ühe projekti raames käivad 3. klassi lapsed komandos, kus neile räägitakse tuleohutusest ja näidatakse komandos olevat tehnikat. Teise projekti raames käivad päästjad ise lasteaedade viimaste rühmade juures ning räägivad peamiselt lahtise tule kasutamisest kodus ning tutvustavad päästetehnikat. Rohkem koolitusi Päästeamet elanikkonnale ei paku.

Võimalik koostöö Päästeameti ja Viimsi valla vahel seoses täiskasvanute sihtrühmaga seondub kodude tuleohutumaks muutmisega. Valla sotsiaaltöötajad peaksid teadma, millistes peredes võib tulenevalt

toimetulekuraskustest olla probleeme ka tuleohutusega. Seda on võib-olla keeruline hinnata, kuid just selles osas saabki Päästeamet aidata. Saades sotsiaaltöötajalt info mõne kodu kohta, on päästeametnikel võimalik seda külastada, hinnata elamispinna tuleohutuselast olukorda ning vajadusel anda nõu, kuidas ja mida saaks kodu ohutumaks muutmiseks ette võtta. Taolise koostöö puhul on olulised süsteemsus ja päästeametnike jõudmine võimalikult õigetes kohtadesse.

Kuna Viimsi piirkonnas on palju eramuid, siis oleks Päästeametile tähtis, et teave kodunõustamistest jõuaks ka külavanemateni. Koostöös nendega oleks võimalik kaardistada ka leibkonnad, kes sooviks lasta oma maja tuleohutuse aspektist üle vaadata. Siinkohal on oluline märkida, et päästjad on kodu üle vaatama minnes ainult nõuandvas rollis - sanktsioone nad ei rakenda.

Oma sõnumeid on Päästeamet valmis edastama ka kohalikes ajalehtedes (Viimsi Teataja). Päästeamet on oma ennetussõnumites hooajaline. Näiteks talvel räägitakse peamiselt kütteseadmete tuleohutusest ja II kvartali fookusteema on ühisvalveteenistus, kus soovijaid kutsutakse huvi korral vabatahtlikena osalema päästjate töös.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb

2.0

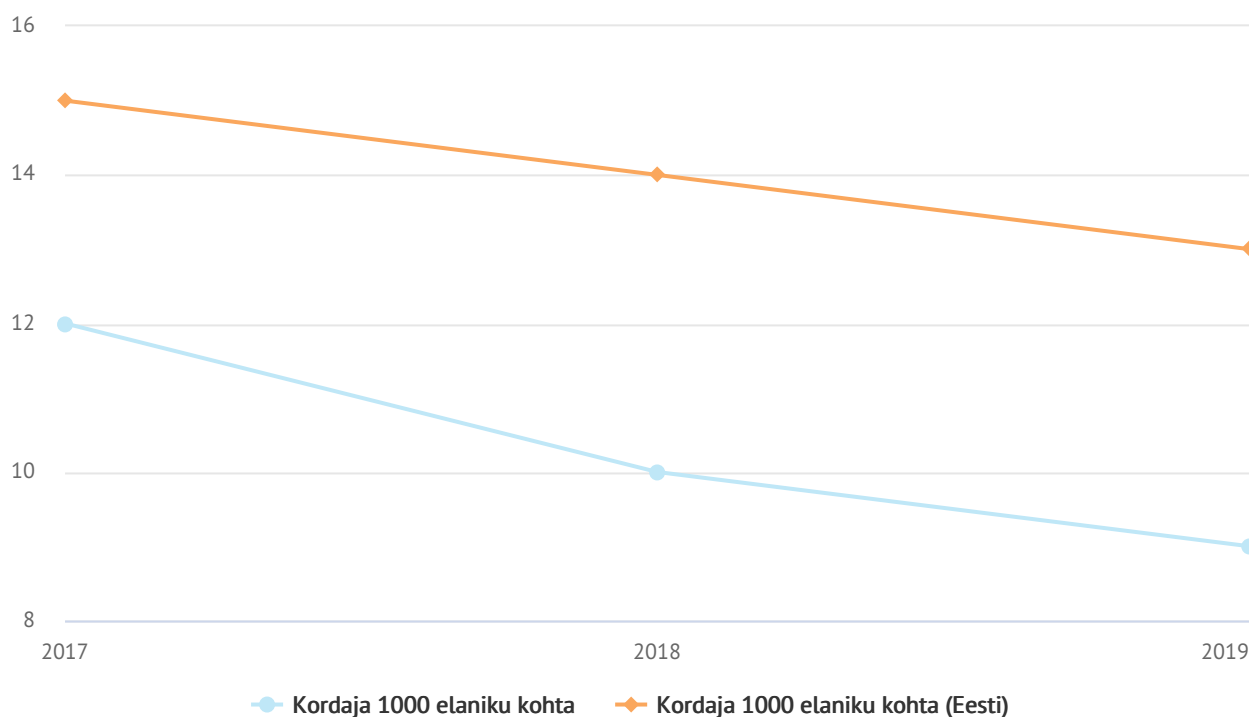
★ ★ ☆ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

2.1.8 Varavastased süüteod

	2017	2018	2019
Kordaja 1000 elaniku kohta	12	10	9
Kordaja 1000 elaniku kohta (Eesti)	15	14	13

Joonis 2.1.8.a Varavastased süüteod. Süütegude kordaja ("kokku") aastate lõikes

Allikad:

PPA avaandmed

Süütegude iseloom ja toimepanijate iseloomustus- kohalik konstaabel

Analüüs

Võrreldes Eesti keskmisega on Viimsi vallas olukord hea. Aasta-aastalt on registreeritud varavastaste süütegude arv vähenenud. 2016. aastal registreeriti kokku 260 varavastast süütegu. Positiivne on varguste vähenemine, seda eriti eluruumidest.

Samas tõusis kelmuste arv 2019. aastal 25 juhtumini, mida on võrreldes varasemate aastatega märgatavalt rohkem. Põhiline tähelepanu vajav valdkond on interneti- ja investeerimiskelmused, sest ka 2020. aastal on nende arv jõudsalt kasvanud. Samuti on jätkuvalt probleemiks jalgrataste vargused.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea

3.0

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne

○ 2.0

2.1.9 Süütegude ennetamine ja kahjude vähendamine

Kirjeldada, kas ja kuidas viiakse KOV-is ellu järgmisi tegevusi:

Hinnang

1. Kuritegevuse olukorra analüüsimine

Kirjeldus:

Iga kahe nädala tagant teeb piirkonnapolitseinik vallavalitsuse infotunnis ülevaate politseiga seotud sündmustest. Korra aastas annab piirkonnapolitseinik vallavalitsusele eelneva aasta õiguskorra ülevaate. See sisaldab olulisemaid seaduserikkumise paragrahve - antakse ülevaade põhilistest piirkonnas toime pandud väär- ja kuritegudest ning trendidest ja probleemkohtadest.

Hinnang:

Pigem hea (3)

2. Kuritegevuse ennetamisstrateegiate koostamine KOV arengukava osana

Kirjeldus:

Kuritegevuse ennetamisstrateegiat eraldi dokumendina ei ole koostatud, see sisaldub teatud osas arengukavas. Oluline on märkida valvekaamerate paigaldamise strateegiat.

Hinnang:

Pigem halb (2)

3. Turvalisuse teemalise info levitamine kohalikele elanikele

Kirjeldus:

Vastavalt vajadusele ja esile kerkinud probleemidele kirjutatakse turvalisuse teemadel artikleid valla ametlikesse infokanalitesse (Viimsi Teataja, Facebook). Viimastel aastatel on fookus olnud kelmustel ja koerte pidamise nõuetel.

Hinnang:

Pigem hea (3)

4. Avaliku ruumi turvalisemaks muutmise seotud tegevused (tänavavalgustus, turvakaamerad, mahajäetud hoonete lammutamine, hoiatussiltide paigaldamine jne)

Kirjeldus:

Järelevalveosakond tegeleb avaliku ruumi turvalisemaks muutmisega pidevalt, märgates probleeme jooksvalt kontrollkäikude ajal, kaebuste lahendamisel ja politseilt saadud info alusel.

Hinnang:

Pigem hea (3)

5. KOV-i administratiivse suutlikkuse tõstmine (personali pädevuse tõstmine, personali juurde värbamine)

Kirjeldus:

Vallas on olemas väärteoalase kompetentsiga järelevalveametnik ja sisekontrolör. Mitmetes teistes valdades menetlevad konstaablid rikkumisi seoses heakorra, loomapidamisnõuete ja parkimisega. Tegelikult on tegemist valla kohustusega, mida Viimsis teostab järelevalveametnik (nagu Tallinnas MUPO).

Hinnang:

Väga hea (4)

6. Rehabilitatsiooniteenuse võimaldamine alaealistele õigusrikkujatele

Kirjeldus:

See info on lastekaitse plokis.

Hinnang:

Pigem hea (3)

7. Resotsialiseerimisprogrammide rakendamine erikoolist naasnutele

Kirjeldus:

See info on lastekaitse plokis.

Hinnang:

Pigem hea (3)

8. Tugiisikuteenuse võimaldamine vanglast vabanenutele

Kirjeldus:

See info on sotsiaalteemade plokis.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Enamuse teemade korraldusega on olukord Viimsi vallas pigem hea. Tähelepanu tuleb pöörata efektiivsele ennetusele seoses kelmustega.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea

3.0

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne

○ 2.0

2.1.10 Perevägivald/lähisuhtevägivald ennetamine

Palun kirjelda

Hinnangud

1. Milliste tegevuste/teenustega ennetatakse KOV-is peresuhte vägivalda ?

Kirjeldus:

Oluline roll on noorsoopolitseinikul, piirkonnapolitseil ja teavitustööl. Piirkonnas toimunud lähisuhtevägivalda juhtumite puhul tehakse järelkontrolli ja leitakse vajalikud sekkumisviisid.

Hinnang:

Pigem hea (3)

2. Kas ja kuidas on kaardistatud paarisuhte koolituste vajadus kogukonnas? Kas vajajatele on tagatud paarisuhte koolituste kättesaadavus?

Kirjeldus:

Laiemas kogukonnas ei ole paarisuhte koolituste vajadus kaardistatud. Risikiperedele suunatud paarisuhte koolitusvajadus on kaardistatud ja koolitusi on ka pakutud.

Hinnang:

Pigem halb (2)

3. Kuidas teeb KOV perevägivalla ennetamisel koostööd politseistruktuuridega ?**Kirjeldus:**

KOV suhtleb regulaarselt politseistruktuuridega. Aasta lõikes analüüsitakse, kui palju esineb perevägivalda, ning vajadusel osutatakse abi.

Hinnang:

Pigem hea (3)

4. Kuidas toetatakse peresid, kus esineb lähisuhtevägivalda? Kuidas toetatakse abi otsimist ja leidmist?**Kirjeldus:**

Hinnatakse pere abi- ja toetamisvajadus ning vastavalt sellele pakutakse perele teenuseid (näiteks Löömata teekond, vanemlike oskusi toetavad koolitused ja nõustamised).

Hinnang:

Pigem halb (2)

Analüüs

Lähisuhtevägivallaga seoses registreeriti Viimsi vallas 2019. aastal 156 juhtumit, 2018. aastal 120 juhtumit ja 2017. aastal 162 juhtumit. Nendest veidi üle 1/3 on toimunud alaealise juuresolekul. 2019. aastal tõusis sealhulgas kuriteojuhtumite arv.

Arengukohaks on lähisuhtevägivallaga seotud teemade järjepidev käsitlemine koolis. Universaalse ennetusena tuleb järjepidevalt rakendada kiusamisvaba kooli programmi. Teisalt on teemat vaja eraldi tutvustada ka gümnaasiumiealistele (kohtinguvägivalla ennetamine, ohvriabinumbri kasutamine).

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

2.5

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

2.1.11 Õnnetusjuhtumite ennetamine

.

Hinnangud**1. Kas ja mil viisil viiakse KOV:is läbi õnnetusjuhtumite analüüsimist ja sellest tulenevat ennetustegevuste planeerimist (nt õnnetusjuhtumite asukoht, põhjus)?****Kirjeldus:**

Avariisid analüüsib politsei, kommunaalosakond ja Transpordiamet. Päästeameti ja omavalitsuse vahel pole infovahetus olnud piisav. Veeõnnetused on trend, mida esineb järjest rohkem. Nii PPA kui ka Päästeamet on võtnud suuna ennetusele, samas konkreetseid projekte Viimsi vallas nendega ei ole olnud (välja arvatud liiklusohutus). Rannapiiri tõttu on oluline ka veeohutuse teema. Tööõnnetuste kohta info puudub.

Hinnang:

Pigem halb (2)

2. Kas ja kuidas arvestatakse keskkonna kujundamises ohutuse aspektiga eri sihtrühmi arvesse võttes?**Kirjeldus:**

Politsei soovib järjest rohkem kaasa rääkida, et vallad võtaksid kasutusele CPTED vaate. Samuti tuleb

detailplaneeringutes pöörata rohkem tähelepanu turvalisusega seotud küsimustele.

Hinnang:

Pigem halb (2)

3. Kas ja kuidas toetatakse eri sihtrühmade ohutust kodukeskkonnas (beebid ja väikelapsed, eakad, erivajadustega inimesed)?

Kirjeldus:

Eri sihtrühmade ohutuse toetamise kohta kodukeskkonnas info puudub.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Analüüs

Õnnetusjuhtumite ennetus vajab rohkem tähelepanu.

2.1 Turvaline elukeskkond. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Trendidest on positiivne varavastaste süütegude arvu vähenemine. Ennetusvaldkondadest toimib kõige paremini liiklusohutuse alane ennetustöö. Vallal on ohutuse valdkonnas mitmeid korralduslikke tugevusi, nt eraldi järelevalveametniku olemasolu.

Ohutust toetavas ennetustöös on palju kasutamata potentsiaali seoses vee- ja tuleohutusega.

Õigusrikkumistega seoses on mitmeid murelikuks tegevaid trende, mis vajavad tähelepanu, sh lähisuhtevägivald,

kelmused ja inimkannatanutega liiklusõnnetused.

TUGEVUSED

- Varavastaste süütegude arvu vähenemine (sh vargused eluruumidest).
- Liiklusohutuse alane ennetustöö.
- Vallas on eraldi järelevalveametnik, kes menetleb rikkumisi seoses heakorra, loomapidamisnõuete ja parkimisega.

NÕRKUSED

- Veeohutuse alane ennetustöö (nt ametliku rannavalveteenusega randade arvu suurendamine, stendide lisamine mitteametlikesse supluskohtadesse, rannahoones alkoholimüügi lõpetamine, Päästeametiga koostöötegevuste algatamine).
- Tuleohutuse alane ennetustöö (nt palju kasutamata potentsiaali koostöös Päästeametiga nagu lasteaialaste ja 3. klasside teadlikkuse tõstmine ja eramute kodukülastused täiskasvanutele).
- Kõrge lähisuhtevägivalla juhtumite arv, sh kuriteojuhtumite osakaalu kasv. Interneti- ja investeerimiskelmuste arv kasv. Inimkannatanutega liiklusõnnetuste arv kasv. Stabiilselt kõrge jalgrataste varguste arv. Kasutamata võimaluseks on CPTED vaate kasutuselevõtt, sh detailplaneeringutes turvalisusega seotud küsimustele suurema tähelepanu pööramine.

2.2 Elukeskkond ja planeeringud

2.2.1 Ühistranspordi korraldus

Ühistranspordi korralduse erinevad aspektid

Hinnangud

Ühistranspordi vajaduse ja korralduse hindamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kasutusmugavus

Hinnang:

Väga hea (4)

Taskukohasus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Bussipeatuste turvalisus

Hinnang:

Väga hea (4)

Kasutatavate transpordivahendite turvalisus

Hinnang:

Väga hea (4)

Kasutajate rahulolu hindamine

Hinnang:

Väga hea (4)

Ühistranspordivahendite sobivus liikumispuuetega inimestele ja lapsevankritele

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Viimsi valla ühistransport on oma sageduselt ja tihedusnäitajatelt kõrgeim Harjumaa KOV-ide (v.a Tallinn) seas. KOV hindab regulaarselt vajadust ühistranspordi järele, jälgib selle kasutatavust ja teeb pidevalt tööd, et teenus oleks heal tasemel.

Ühistranspordivajadust hinnatakse ja tegevused planeeritakse pideva tööna. Ühistranspordi pikemaajalist arengut kavandatakse Viimsi valla transpordi arengukavaga, mille raames on läbi viidud erinevaid uuringuid ja analüüse. Transpordi kohta uuriti elanike arvamusi suures valla rahulolu küsitluses, eraldi maakondlikus transpordiuuringu küsitluses ning ka valla transpordi ja liikuvuskorralduse arengukava küsitluses. Olulisemate vajadustena on neist 3 küsitlusest välja koorunud järgmised:

- a) "Ühistranspordi ühendused peamistesse pendelrände sihtkohtadesse ei ole erinevatel põhjustel autoga võrreldes konkurentsivõimelised, olles kas täiesti puudu või liiga aeganõudvad. /---/ Liinide graafikud ja väljumiste ajad on selgelt kujundatud hommikuti kooli ja tööle liikujate järgi, et inimesed jõuaksid sobival ajal Viimsi keskusesse. Ent graafikud ei pruugi sobida alati Tallinna edasi liikuda soovijatele." (Allikas: Viimsi liikuvusuuring

2017)

Võrreldes 2017. aasta uuringuga on toimunud olulised arengud ühistranspordi liinivõrgu parendamises:

- Tallinna bussiliini nr 49 pikendati Meriväljalt Viimsi keskusesse, millega loodi otseühendus valla suurimast ühistranspordisõlmest Pirita, Lasnamäe, Ülemiste piirkondadesse ja lennujaama;

- tihendatud on Harju maakonna avalikku bussiliini 114, avatud kaks uut liini 115 ja 174, mis tagavad sõiduvõimaluse Viimsi erinevatest piirkondadest Tallinna linna;

- koostöös Põhja-Eesti Ühistranspordikeskusega toimub pidev sõidugraafikute analüüs, et parendada ümberistumisvõimalusi valla liinidelt Tallinna suunas sõitvatele liinidele ja tagasi.

b) Ühistransport oli enim mainitud teema, millega Viimsi vald peaks elanike arvates järgneva 5 aasta jooksul kindlasti tegelema. "Tasuta ühistransport, mugavam püsiühendus Tallinnaga, tramm/metroo, tihedam graafik, pikendada/parandada vallasisest ühendust, koolibuss linna ja koolibuss Viimsi vallas." (Allikas: Viimsi valla elanike kaasamise uuring 2019)

Elanikelt tulnud tagasisidest lähtuvalt on koostatud Viimsi valla transpordi- ja liikuvuskorralduse arengukava 2020-2030, mille eesmärkides ja tegevuskavas on lähtutud elanike vajadusest.

c) "Vallasisene transport ei taga alati ühetaolist juurdepääsu. Keskusest (Haabneemest) eemal paiknevatest küladest pärit lapsed ja noored ei jõua alati õigeaegselt huviringidesse või võtab see neilt ebamõistlikult kaua aega." (Allikas: Viimsi valla hariduse ja noorsootöö arengukava 2021-2030 mustand)

Võimaluste piires arvestatakse väljumiste planeerimisel ka huviringidega, kuid täna on probleemiks huviringide hajutatus ning erinevate huviringide algus- ja lõpuaegade info vähesus, samuti, millisest piirkonnast kuhu soovitakse sõita. Laste ja lapsevanemate soovid on väga erinevad - kes soovib kohe pärast kooli koju sõita, kes tahab koolis veidi pikemalt olla, kellel asub huviring koolis, kellel valla keskuse erinevates piirkondades, kellel Tallinnas, kes tahab koolist otse huviringi saada, kes enne kodust läbi käia. Piiratud ressursside tingimustes (busside arv, eelarve) on vallal seotud prioriteediks tagada õpilastele ühistranspordiga hommikul õigeaegne koolijõudmine ja koolist kojusaamine. Tänapäevane liinivõrk on sedavõrd tihe, et võimaldab ka huviringi jõudmise, kuid see ei pruugi alati kõigi soovidele vastata.

Olukorda parandab tulevikus ARTIUMi avamine, kuhu koondub väga suur osa huvitegevusi - see võimaldab ka ühistranspordi täpsemalt planeerida.

Uuringutes ja küsitlustes toodud ettepanekute alusel on kavandatud pikaajaline ühistranspordi arengustrateegia ja tegevuskava aastateks 2020-2030.

Peamiste valdkondadena on selles toodud:

- ligipääsetava taristu rajamine ja madalapõhjalise veeremi kasutuselevõtt;
- iga-aastane bussiliinide tihendamine, seda eriti suundadel, kus täna on bussiliiklus harv;
- piletisüsteemi arendamine sh kontaktivabade toodete kasutuselevõtt (nt mTasku, QR-lahendus);
- liinivõrgu arendamine koostöös Tallinna linnaga;
- ITS-süsteemide kasutuselevõtt ühistransporditeenuse paremaks korraldamiseks (reaalaja infosüsteemi loomine, bussides kaamerate kasutuselevõtt, sõidunõudluse andmekorje jmt);
- erinevate bussiliinide tihedam koordineerimine ümberistumiste parendamiseks.

Peatustevõrk on vallas väga tihe - Eesti suurimate kohalike omavalitsuste seas ollakse oma peatustevõrgu tihenduselt esikolmikus. Jooksvalt jälgitakse sõidugraafikuid, muudetakse ja parandatakse neid enamike soovidest lähtudes. Ühistransport on kuni 20-aastastele isikutele ja pensionäridele alates 63. eluaastast tasuta. Lisaks on õpetajatel tasuta transport ja erinevaid soodustusi.

Valdavalt on kasutusel normaalbussid, kuid need pole madalapõhjalised. Planeeritava uue liiniveo hankega (alates 2022. aasta jaanuarist) on kavandatud enamuses madalapõhjalised bussid, millega paraneb ligipääsetavus.

Kõik valla bussipeatused asuvad valgustatud teede ääres, keskuses on eraldi bussiootekodade valgustus. Peatusi hooldatakse regulaarsusega 1 kord kuus (pesemine) ja suvel keskuses 2 korda kuus. 3 korda nädalas tühjendatakse prügikaste. Korra aastas tehakse täiskontroll ootekodadele. Busse kontrollitakse regulaarselt. Turvavõid hetkel kasutusel ei ole.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea

3.6

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

2.2.2 Koolitranspordi korraldus

Koolitranspordi kasutavate õpilaste arv

Tabel 2.2.2.1 Koolitranspordi kasutavate õpilaste arv

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Koolitranspordi kasutavate õpilaste arv					100	100	100

Koolitranspordi korraldus

Hinnangud

Koolitranspordi vajaduse ja korralduse hindamine

Hinnang:

Väga hea (4)

Koolitranspordi kasutusmugavus

Hinnang:

Väga hea (4)

Bussipeatuste turvalisus

Hinnang:

Väga hea (4)

Kasutatavate transpordivahendite turvalisus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kasutajate rahulolu hindamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Transpordivahendite sobivus liikumispuuetega inimestele

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Valla siseliinide planeerimisel on prioriteetne suund koolitundide aegadest lähtumine ning sõidugraafikute ja marsruutide koostamiselt nii laste vajaduste kui ka nende vanematelt tulnud ettepanekutega arvestamine. Viimsi vallaliinide kasutatavuse kohta eraldi õpilaste arvud puuduvad.

Koostöös Tallinna linnaga on käigus kaks koolibussiliini Viimsist Tallinna kesklinna. Viimsi ja Tallinna koolibussiprojekt arvestab Tallinna kesklinna koolide algusaegadega, mille järgi on väljumised planeeritud. Liine on aasta-aastalt tihendatud, et tõsta kasutusmugavust ja tagada ühistranspordi kasutusvõimalused. Nimetatud kahte liini kasutab igal koolipäeval kokku ca 100 õpilast. Kasutajate arv on püsinud aasta-aastalt samal tasemel. Kasutajate rahulolu on hinnatud transpordi arengukava koostamise raames, lisaks on tulevikus planeeritud perioodiline uuringute läbiviimine.

Viimsi-Tallinn koolibusse teenindab sama madala sisenemisega veerem, mis on kasutusel linnatranspordis. Valla HEV-lastes transpordi korraldab sotsiaalosakond.

Veeremit uuendatakse ning tagatakse selle tehniline korrasolek. Enamikku Viimsi vallast teenindavad Tallinna bussiliinide sõidukid, sealjuures on osad Viimsit teenindavad Harju maakonna liinide bussid madala sisenemisega. 2022. aasta siseliinide uue hankega soetatakse enamuses madalapõhjaline veerem, hanke tehniliste tingimuste väljatöötamisel kaalutakse ka turvavööde vajadust ja vastava nõude lisamist.

Suur osa Viimsi valla elanikest sõidab täna Tallinna piiriüleste bussiliinidega 1A, 38, 49, kus on kasutuses madalapõhjalised bussid. Samuti on osad maakonnaliinide bussid madalapõhjalised, tagades sellega liigipääsu teenustele erinevatest valla piirkondadest. Valla siseliinide uues hankes on nõudena madala sisenemisega bussid, mis parendab ligipääsetavust veelgi.

Senine kogemus näitab, et liikumispuudega inimeste osakaal ühistranspordis ei ole suur, pigem on madala sisenemisega veeremi puudumist välja toonud lapsevanemad, kes ei pääse bussi lapsevankriga.

Uute bussipeatuste projekteerimisel lähtutakse kehtivatest normidest ning arvestatakse ligipääsetavusega kõikidele liiklejagruppidele. Teehooldes nõudeid peatuste ja kergliiklusteede hoolduses suurendatakse pidevalt, et tagada mugavam ja ohutum ligipääs ühistranspordile.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea 3.5
★★★★

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas ↗ 3.0

2.2.3 Jalgsi ja jalgrattaga liikumine

Jalgsi ja jalgrattaga liikumise võimaluste hindamine

Hinnangud

Strateegiline transpordi planeerimine KOVis

Hinnang:

Väga hea (4)

Valgustatus

Hinnang:

Väga hea (4)

Teede ja tänavate korrashoid

Hinnang:

Väga hea (4)

Kergliiklusteede olemasolu ja kasutusmugavus

Hinnang:

Väga hea (4)

Jalgrattaparklate olemasolu

Hinnang:

Väga hea (4)

Jalgsi ja jalgrattaga liiklemist populariseerivad tegevused

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kohalike inimeste vajadustega arvestamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Kergliiklusteede võrgustikku planeeritakse Viimsi valla teedevõrgu arengukava (TEAK) ja Viimsi valla transpordi ja liikuvuskorralduse arengukava (TRAK) alusel. Valla kergteede võrgustik moodustab ligikaudu veerandi kogu valla teedevõrgust. Vallas on täna ca 75 km pikkune kergliiklusteede võrgustik.

Suur enamus valla teid on valgustatud. Iga-aastaselt tegeletakse uute lõikude valgustamisega, kus aasta-aastalt liigutakse suurema kasutatavusega teedelt üha väiksema kasutatavusega teede suunas. Kõik ühistranspordiga kaetud teed ja kergteed on valgustatud.

Vald hoiab teid korras, pöörates suurt rõhku kiirele ja tõhusale teehooldele (talvisel ajal libeduse ja lumetõrje, suvel niitmine, pidev teede seisunditaseme hoidmine, aukude lappimine jne). Rattadeed on võrgustikuks ühendatud ja suures osas valgustatud. Jalgratta- ja jalgteede võrgustikku arendatakse pidevalt.

Valla kergliiklusteede võrgustik moodustab ligikaudu veerandi kogu Viimsi teedevõrgust. Vallas on täna ca 75 km kergliiklusteede võrgustik, mis viib enamike oluliste ühiskondlike hoonete juurde. Kergliiklusteed on enamikele kohalikest kuni 10-minutilise jalutuskäigu kaugusel. Üldiselt on teed valgustatud, paigaldatud on pinke ja prügikaste ning jätkatakse nende paigaldamisega, et luua täiendavaid puhkekohti.

Jalgrattaga ja kergliikuritega koolis ja tööl käimine kasvab aasta-aastalt. 2020. aastal laienes Viimsi valda BOLT'i elektritõukeratta laenus.

"Küsitluse põhjal on rattakasutus väga madal, aga valmisolek enamaks kasutuseks olemas. /---/ Paljud tänased (jalgratta)ühendused on küll füüsiliselt olemas, aga ei kutsu kasutama." (Allikas: Viimsi liikuvusuuring 2017)

Kooliõpilaste seas on rattakasutus väga suur - jalgrattaid kasutatakse pea aastaringselt. Oluline ongi just noortes säästlike liikumisviiside harjumuse kujundamine, mis on tuleviku seisukohalt jätkusuutlikum suund. Autokasutajate harjumuste ümberkujundamine on oluliselt keerulisem ning arvestades, et vallas elavad suuremas osas kõrgema sissetulekuga tööealised inimesed, kellel autokasutamine ei võta kuigi suurt osa kogusissetulekust ning kes hindavad aega, on nende meelitamine ühistransporti või jalgratast kasutama ülikeeruline. Seetõttu ongi olulisem kujundada tänastes noortes harjumust jalgratta ja ühistranspordi kasutamiseks ning luua neile mugavad liikumisvõimalused, et puuduks vajadus tulevikus auto soetamiseks.

Kergliikluse osakaalu vähesuse teine asjaolu on pikad vahemaad erinevate valla piirkondade, keskuse ja Tallinna vahel. Transpordi planeerimises on üldiselt seisukoht, et jalgrattaga on mugav sõita tööle ja kooli kuni 5 km, kuid Viimsi keskusest Tallinna kesklinna on oluliselt pikem vahemaa. Lisaks on Pirita tee äärne aastaringselt tuuline,

mis ei soodusta samuti jalgratta kasutust igapäevase liikumisviisina. Lahenduseks võiks olla kombineeritud liikumisviisid, kus osa reisirist teostatakse jalgrattaga ja osa ühistranspordiga. See eeldab vajaliku taristu loomist (nt jalgrattahoivukohtadega bussipeatused).

Rataste parkimise võimalused on erinevate ühiskondlike hoonete juures (poed, koolid jm), välja on töötatud ning Viimsi keskuse ühistranspordi ümberistumissõlme rajatud uus valla identiteediga jalgrattaparkla prototüüp. Plaanis on järk-järgult peatustesse rattaparkimisvõimaluste loomine. Rattahoolust pakuvad eraettevõtted, Viimsi keskuse peatusesse rajati bussiootekoja ja jalgratta parkimise võimalusega moodne terviklahendus, kus on võimalik ka jalgratta rehve täis pumbata. Katusega rattahoiulahendus rajati ka Kesk tee Haabneeme randa.

Elanike soove, muresid ja ettepanekuid hinnatakse ja kaardistatakse pideva tööna läbi elanike pöördumiste, õppeasutuste hoolekogude ja eakate ühenduste ettepanekute, samuti sotsiaalmeedia ja valdkondlike arengukavade koostamise raames tehtavate uuringute kaudu. Saadud infot analüüsitakse pidevalt, koostatakse prioriteetsuse alusel tegevusplaan ja kavandatakse eelarvelisi vahendeid nende elluviimiseks.

Valla teede ja taristu planeerimisel arvestatakse erinevate sihtgruppide ja nende vajadustega, teedevõrgu ja valgustuse projekteerimisel ja ehitamisel lähtutakse eesmärgist luua meeldiv, ligipääsetav ja ohutu elu- ja liikumiskeskkond.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea 3.7
★★★★

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas ↗ 3.0

2.2.4 Avalike ruumide ligipääsetavus

Avalike ruumide ligipääsetavuse erinevad aspektid

Hinnangud

Olukorra seire

Hinnang:

Väga hea (4)

Ligipääsetavus

Hinnang:

Väga hea (4)

Vastavus elanikkonna vajaduste ja soovidega

Hinnang:

Väga hea (4)

Kasutajate rahulolu hindamine

Hinnang:

Väga hea (4)

Analüüs

Teede ja taristu planeerimisel arvestatakse vajalike laiustega, madaldataud äärekiividega teeületusvõimalustega, teeületuskohtadesse projekteeritakse braikiividega lahendusi jmt.

Elanike kaasamine toimub läbi avalike arutelude, arvamusuuringute ja küsitluste erinevate meediakanalite kaudu.

Transpordi ja liikuvuse kohta uuriti suures valla rahulolu küsitluses (sisend valla AK-le), eraldi maakondlikus transpordi- ja liikuvusuuringu küsitluses ning valla transpordi ja liikuvuskorralduse arengukava küsitluses. Viimase 3 aastaga on läbi viidud 3 küsitlust, millesse transport ja liikuvus on olnud teemana lisatud.

2019. aasta rahuloluuuringus olid peamiste teemade hulgas, millega Viimsi vald peaks järgneva 5 aasta jooksul kindlasti tegelema, 4. ja 5. kohal järgmised:

* Teede korrashoid ja väljaehitamine (sõidu- ja kergliiklusteed)

Viimsi vallavalitsus on sõlminud teehoolde lepingu AS-iga TREV-2 Grupp avalike teede aastaringseks hooldamiseks. Leping kehtib 2027. aasta novembrini. Lepingu raames teostatakse ligi 310 km kergliiklusteede ja sõiduteede hooldust munitsipaalomandisse kuuluvatel teemaa-aladel (sh ligi 300 üksikhooldeoobjekti).

Viimsi vallas ehitatakse sõidu- ja kergliiklusteid välja erinevatele kriteeriumitele tuginedes: liiklussagedusest sõltuvalt, vajaduspõhiselt, arendusalade põhiselt (peamiselt arendajad), liiklusohutlike piirkondade ohutustamise raames, arengukavale toetudes, kehtivatele detailplaneeringutele toetudes, eelarvelistest võimalustest lähtuvalt jne. Arvesse võidakse võtta kõiki tegureid ja erinevate tegurite koostõju.

* Liikluskorraldus, suurenevate liiklusvoogude ohjeldamine (laiemad teed, lamavad politseinikud, fooridega ristmikud, kiiruskaamerad, ummikute vähendamine)

Uued teed projekteeritakse vastavalt liiklusuuringutele ja tulenevalt projekteerimistingimustest. Palju on pandud rõhku uute teede puhul tervikuna ohutuma liikluskeskonna loomisele (nt on Viimsis põhimõte, et kergteed eraldatakse võimalusel alati eraldusribaga, mitte ei rajata otse sõidutee äärde). Väiksema liiklussagedusega teed rekonstrueeritakse keskkonnasõbralikumaks ning suuremate liiklussagedustega teedel alandatakse sõidukiirusi, rajatakse parema läbilaskvuse tagamiseks ja vajadusel kavandatakse liiklusseisakute vältimiseks mitmerealisi teid ja suurema läbilaskvusega ringristmikke. Ohtlikematesse kohtadesse rajatakse foorristmikke, nutikaid ülekäiguradasid, kiirendus- ja aeglustusradasid ning paigaldatakse kiiruskaamerasid ja -tabloosid.

Pikaajalist valla liikluskorraldust ja liiklusvoogude juhtimist käsitleb vastu võetud Viimsi valla transpordi- ja liikuvuskorralduse arengukava 2020-2030. Antud valdkondade peamiste tegevustena on kavandatud:

- liiklusvoogude andmekorje, mille alusel on võimalik liikuvust täpsemalt korraldada ja juhtida;

- üheselt mõistatava ning selge liikluskorraldusega liikumiskeskonna kujundamine;
- liiklusohutuse parandamine läbi ohutuma liikluskeskkonna kujundamise ja kampaaniate.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea 4.0
★★★★

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

2.2.5 Korrastatud rohealad

Rohealade erinevate aspektide hindamine

Hinnangud

Rohealade vastavus elanikkonna vajaduste ja soovidega

Hinnang:

Pigem hea (3)

Rohealade kaugus inimeste elukohtadest

Hinnang:

Väga hea (4)

Rohealade ligipääsetavus ja sobivus puuetega inimeste vajadustele

Hinnang:

Pigem hea (3)

Rohealade turvalisus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Rohealade puhtus

Hinnang:

Väga hea (4)

Rohealade kasutusmugavus

Hinnang:

Väga hea (4)

Rohealade kvaliteet

Hinnang:

Pigem hea (3)

Rohealade kirjeldamine

Kirjeldus

Kui suure osa omavalitsuse kogupindalast moodustavad rohealad?: 65%.

Kas kohalikus omavalitsuses on parke jt korrastatud rohealasid, kus elanikel on võimalik vaba aega veeta? Viimsi vallas on nii parke, haljakuid, rohealasid kui ka metsi ja metsas olevaid terviseradasid, kus elanikel on võimalik vaba aega veeta.

Milliseid organiseeritud vaba-aja tegevusi on elanikel võimalik kohalikel korrastatud rohealadel harrastada (sh

discgolf, õue-jõusaalid, laste mänguväljakud jms), sh perede ühised vaba aja veetmise võimalused?: Jalutamine, piknikud, jooksmine, mänguväljakud (15 avalikku mänguväljakut), jõulinnakud (Haabneeme rannas ja Karulaugu terviserajal), terviserajad, kettagolf (eraldi metsas), jalgpall ja korvpall (küla haljakutel).

Analüüs

Kogu Viimsi valla roheluse osakaal on ca 65%. Rohealad on kõikjal umbes 15 minuti jalutuskäigu kaugusel – sõltuvalt piirkonnast on olemas mets, park või haljak. Rohealasid ei ole alati tootmismaade ümber. Kus aga on, seal neid hoitakse ja vajadusel tihendatakse puudega. Rohealade olukorda suurte teede ja elamupiirkondade vahel jälgitakse ning vajadusel tihendatakse hajastust puude istutamisega, et häirivaid mõjureid vähendada.

Elanike rahulolu uuringu peamiste teemade hulgas, millega Viimsi vald peaks järgneva 5 aasta jooksul kindlasti tegelema, oli teisel kohal teema "Pöörata senisest suuremat tähelepanu rohelisele elukeskkonnale ja loodusele. Looduse säilitamine: rohkem rohealasid, metsaraie pidurdamine, parkide loomine".

Vallavalitsuse hinnangul on rohealad vastavuses elanikkonna vajaduste ja soovidega. Rohealasid (sh haljakud ja teemaa koosseisus olevad haljasalad) korrastatakse pidevalt, istutatakse taimi juurde ja muudetakse alasid mitmekesisemaks. Linnalise keskkonna haljakutele saab ratastooliga ligi, metsa, klindistangule ja rabasse ratastooliga ei pääse.

Rohealad ei ole täies mahus valgustatud, ent valgustatud on rohealadel asuvad teed. Sõltuvalt kasutamisi intensiivsusest on rohealadel prügikastid. Linnalises keskkonnas olevate haljakute prügikaste hooldatakse keskusel iga päev (nt mõisapark), teisi 3 korda nädalas ja mõnes piirkonda harvemini.

Keskuse rohealadel on pinke rohkem ja metsades vähem. Pinke pannakse igal aastal juurde, aga neid võiks alati rohkem olla.

Niidutöid korraldatakse. Sealjuures rakendatakse erinevaid niidusagedusi, et oleks võimalik näha erinevaid niidutaimi ja teatud aladel soodustada heina kasvamist. Metsas ei niideta.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.4

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

2.2.6 Mängu- ja spordiväljakud ja nende ohutus

Mängu- ja spordiväljakute erinevad aspektid

Hinnangud

Olukorra seire

Hinnang:

Pigem hea (3)

Ohutus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Puhtus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kaasaegsus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kasutajate rahulolu hindamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kaugus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Vastavus elanikkonna vajadustele ja soovidele

Hinnang:

Pigem hea (3)

Ligipääsetavus ja sobivus erinevate vajadustega inimestele

Hinnang:

Pigem hea (3)

Mängu- ja spordiväljakute kirjeldus

Kirjeldus

Kui palju on kohaliku omavalitsuse alal mängu- ja spordiväljakuid ning kui aktiivselt neid kasutatakse?

Spordiväljakuid on 29 (Eesti spordiregistri andmetel) ja mänguväljakuid 23. Neid kasutatakse aktiivselt.

Kas mängu- ja spordiväljakud on uued, millised on renoveeritud ja millised renoveerimist vajavad? Mängu- ja

spordiväljakud on valminud erinevatel aastatel. Paljud neist on renoveeritud ning 20% veel vajavad renoveerimist. Külades, kus on hea koostöö külaseltsiga, toimib mängu- ja spordiväljakute arendus- ja hooldusprotsess paremini.

Sellisel juhul on elanikkond kaasatud ja nende soovidega on arvestatud, samas panustavad ka seltsid ise oma elanike heaolusse. Siinkohal on head näited Kelvingi ja Püünsi küla. Samas on külasid, kus ajakohased mängu- ja spordiväljakud puuduvad (Laiaküla, Pringi, Miiduranna, Muuga, Prangli saar, Rohuneeme).

Kas mängu- ja spordiväljakud on loodud arvestades erinevatesse vanusegruppidesse kuuluvate laste vajadusi ja soovet? Viimsi valla avalikel mänguväljakutel leidub üldjuhul tegevusi erinevatele vanusegruppidele, s.t nii

väikelastele (vanuses 0-4 aastat) kui ka 5-12-aastastele. Sealjuures on mänguväljakuid, kus puuduvad väikelastele sobivad elemendid ja vastupidi. Uute mänguväljakute rajamisel on võetud suund, et tegevusi oleks igale vanusegrupile. Arvestama peab ka näiteks külavanemate ettepanekutega, kuid elementaarsed elemendid (nt kiiged) tulevad kindlasti nii beebi- kui ka tavaistmega. Edaspidi tuleb nii mängu- kui ka spordiväljakutel arvestada

ka erivajadustega laste ning täiskasvanute atraktsioonide lisamise ning ligipääsetavusega antud sihtgrupile. Viimati oktoobris 2020 rajatud Lubja klindipealsele rekreatsiooniväljakule on lisatud ka eakate füüsilist liikumist toetavaid vahendeid.

Kuidas on korraldatud (sh kui sageli toimub) väljakute ohutuse kontrollimine? Väljakutel kontrollitakse ohutust pidevalt. Viimsi valla avalike mänguväljakute hooldus- ja remonditööde töövõtuleping on sõlmitud eraettevõttega. Lepingupartner peab reageerima kõikidele eriväljakutsetele, kus teatakse ohtlikust või katkise mänguväljaku seadmisest, ning ohu tuvastamisel selle koheselt, kuid mitte hiljem kui 24h jooksul likvideerima. Tehnilise hoolduse sagedus on perioodil mai - september üks kord kuus ja perioodil oktoober – aprill üks kord perioodi jooksul (jaanuari jooksul või ebasobilike ilmastikuolude puhul kokkuleppel valla esindajaga). Sarnaselt jälgitakse ka spordiväljakute ohutust jooksvalt Viimsi vallavalitsusele kuuluva hooldusettevõtte Viimsi Haldus abil. Enamasti annavad ka elanikud tekkinud probleemidest teada.

Analüüs

Spordi- ja mänguväljakute ohutuse olukord on arvestades nende rohkust pigem hea. Iga-aastaselt vaadatakse üle arenguvajadused ning sellest lähtuvalt planeeritakse võimaluse piires ka ressursse ning parendustegevusi. Siinkohal on võimaluseks lisada ressursse parendusteks nii renoveerimist vajavatele kui ka uutele spordiväljakutele. Aastal 2019 tehti ka rahuolu-uuring, kus Viimsi elanikud said anda tagasisidet ka spordi- ja mänguväljakute kohta. Üldiselt oldi olemasolevatega rahul, rohkem oodatakse eri vanusegruppidega arvestamist ning et väljakud oleksid kõikides piirkondades elanikele võimalikult lähedal.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

2.2.7 Alkoholi tarvitamist mõjutavad tegurid

Alaealiste toime pandud alkoholiseaduse rikkumised

Tabel 2.2.7.1 Alaealiste toime pandud alkoholiseaduse rikkumised

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Alaealiste toime pandud alkoholiseaduse rikkumiste arv						38	43		

Mõjutegurid

Kirjelda

Mõjutegurid: a. 2019. ja 2020. aastal on Viimsi valla kauplustes läbi viidud testostlemist. Jooksvalt on politseiametnikud kaupluste töötajatega ennetavalt vestelnud piirangute osas, mis puudutab alaealisi. Ühes alkoholikaupluses trahviti alaealistele alkoholi- ja tubakatoodete müümise eest müüjat (antud kauplus suleti peagi). b. Viimsi koolide õpetajad kasutavad oma tundides uimastiennetuse õpetajaraamatus olevaid töölehti. On teadmata, kui paljud õpetajad kasutavad antud töölehti, mis pakuvad hea võimaluse oskuste õpetamiseks. c. Viimsi vallamajas kohapeal võtab sõltlasi vastu PERH-i vaimse tervise öde. Vallaelanikel on hea võimalus kasutada Tallinna linna pakutavaid teenuseid. Viimsi vallavalitsus toetab vajadusel abivajajat rahaliselt nõustamisteenuse saamisel.

Probleemi ulatuse määramine

Kirjelda

Probleemi ulatuse määramine: a. Politsei tegeleb Viimsi vallas 2-4 juhtumiga aastas, kus pidudel eramutes või korterites on tabatud alkoholijoobes alaealisi. Positiivne on asjaolu, et naabrid teavitavad alaealiste pidudest. b.

Iganädalaselt toimetab politsei Viimsi vallast Tallinna kainestusmajja joobes isikuid, kes on ohtlikud iseendale või teistele. Joobes isikute kohta tehakse väljakutseid või avastab politsei isikud ise patrullimise käigus. c. Lähisuhtevägivalla juhtumeid registreeriti 2019. aastal Viimsi vallas kokku 157, millest pooltes juhtumites mängib rolli alkoholi liigtarvitamine. d. Kui lähisuhtevägivalla juhtumite korral on laste osalusega juhtumeid kõikidest juhtumitest pisut üle 1/3, siis võib arvata, et 20-30 alkoholiprobleemidega peres elavad ka lapsed. e. Joobes sõidukijuhte tabatakse Viimsi vallas palju - 2016-2019 igal aastal 60-70 joobes juhti.

Alkoholi tarvitamist mõjutavate tegurite hindamine

Hinnangud

Järelevalve kohalike alkoholimüügi kohtade üle

Hinnang:

Pigem hea (3)

Soovitud käitumist toetavate oskuste õpetamine

Hinnang:

Pigem halb (2)

Ravi- ja nõustamisteenus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kinnitatud kohaliku alkoholipoliitika põhimõtted

Hinnang:

Pigem halb (2)

Analüüs

Siiani kasutusel olnud alkoholi tarvitamist ennetavad tegurid on aidanud hoida olukorda stabiilsena. Kindlasti ei saa öelda, et olukord halveneb. Regulaarsete testostlemistega ja müüjatega ennetavate vestluste läbiviimisega on tagatud, et alaealised ei saaks alkoholi Viimsi kauplustest lihtsasti kätte. Järelevalvet on vaja teha järjepidevalt, sest müüjad muutuvad ja igal aastal kasvab peale uusi alaealisi, kes püüavad kauplustest alkoholi kätte saada. Suur pluss on vaimse tervise õe vastuvõtupunkt Viimsis kohapeal. Politsei teostab järjepidevalt järelevalvet joobes sõidukijuhtide tabamiseks Viimsi vallas.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea

2.5

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne

○ 2.0

2.2.8 Toitumist mõjutavad tegurid

Toitumist mõjutavate tegurite hindamine

Hinnangud

Toidukauplused

Hinnang:

Pigem hea (3)

Turg

Hinnang:

Pigem hea (3)

Aiamaadel toidu kasvatamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Toitlustuse korraldatus haridus, sotsiaal- ja tervishoiu jm asutustes**Hinnang:**

Pigem hea (3)

Toitlustuse korraldatus avalikel üritustel**Hinnang:**

Pigem halb (2)

Mitmekülgse ja tasakaalustatud toidu valmistamise oskused**Hinnang:**

Pigem halb (2)

Nõustamisteenus**Hinnang:**

Pigem halb (2)

Koostöö soodustamine**Hinnang:**

Pigem halb (2)

Analüüs

Viimsi vallas asuvad toidukauplused on rikkaliku valikuga ning soosivad tervislikku ja mitmekülgset toitumist. Vabaõhumuuseumis laupäeviti tegutsev taluturg tagab hea võimaluse värskel kodumaise toidu tarbimiseks ja seda külastab viimaste (suvi 2020) andmete kohaselt ca 1000 inimest. Järjest enam levib koduaedades söögipoolise kasvatamine ning sellega seoses loodetavasti ka kodumaise puhta toidu tarbimine, seeläbi ka kehalise aktiivsuse suurenemine ja vaimsele tervisele kaasa aitamine.

Järjest rohkem pööratakse tähelepanu toitlustamisele haridusasutustes. Viimati 2019. aastal läbi viidud hanke puhul oli oluline toidu tervislikkus ja mitmekülgus.

Avalikel üritustel on korraldajate hinnangul enamasti kohalikud toitlustajad ning elanikud hindavad järjest enam kvaliteetset toitu ka väliüritustel.

Hetkel teadaolevaid järjepidevaid mitmekülgse ja tasakaalustatud toiduvalmistamise oskuse täiendamist vallavalitsuse poolt ei toimu, kuid aeg-ajalt tehakse vastavasisulisi koolitusi, mida korraldatakse juriidiliste isikute poolt kursuste või ühekordsete koolitustena näiteks Viimsi huvikeskuses.

Tervisliku toitumise propageerimise alane koostöö soodustamine ning toitumisalane kodanike nõustamine võiks saada ka strateegilise lähenemise ning valdkonnaga peaks eraldi tegelema.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

2.5

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

2.2.9 Kehalist aktiivsust mõjutavad tegurid

Kehalist aktiivsust mõjutavate tegurite hindamine

Hinnangud

Teede ja tänavate heakord

Hinnang:

Pigem hea (3)

Ühistranspordi kasutamismugavus

Hinnang:

Pigem halb (2)

Ümbruskonna puhtus ja korrastatus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Rohealad

Hinnang:

Pigem hea (3)

Nõustamisteenus

Hinnang:

Pigem halb (2)

Grupiviisiliste sportlike tegevuste harrastamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Viimsi vallas on järjest enam tähelepanu pööratud kergliiklusteede ehitusele ning võrgustiku loomisele. Kindlasti on veel kohti, kus on probeeme valgustuse ja kõnniteedega, kuid need on võetud planeeringutesse vastavalt Viimsi valla arengukavale 2020-2024. Alates septembrist 2020 on loodud jalgrattaparklad bussi lõpp-peatusesse ning need on leidnud juba ka kasutust. Üldiselt on keskkond vallas jalgrattaga ja jalgsi liikumiseks sobiv, kuid alati saab seda veel paremaks ja turvalisemaks muuta. Ka puhas ja korras ümbruskond ning rohked rohealad soosivad värskes õhus liikumist.

Eraldi liikumisharrastuse nõustamisteenus Viimsi vallas puudub, ehkki see oleks teretulnud. Praegu tegelevad sellekohase tegevusega liikumisentusiastid ja spordiklubid, kes pakuvad harrastajatele sportimiseks palju võimalusi.

Kehaliselt aktiivsete grupiviisiliste tegevuste harrastamise võimalused on samuti spordiklubide poolt kaetud, kuid kindlasti võiks selleks olla ka lisavõimalusi. Heaks näiteks on siinkohal spordiklubi Viimsi Sport, kes pakub aastaringset tasuta ühistreeningute võimalusi vabas õhus eri spordialadel. Perspektiivis võiks elanikkonna kehalise aktiivsuse suurendamisse ja liikumisvõimaluste arendamisse vallavalitsuse toel kaasata erinevaid kogukonnagruppe ja seltse.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

2.7

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

2.2.10 Tubaka tarvitamist mõjutavad tegurid

Tubaka tarvitamist mõjutavad erinevad aspektid

Hinnangud

Järelevalve kohalike tubakamüügi kohtade üle

Hinnang:

Pigem hea (3)

Soovitud käitumist toetavate oskuste õpetamine

Hinnang:

Pigem halb (2)

Ravi- ja nõustamisteenuse kättesaadavus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Pädevate spetsialistide olemasolu

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Testostlemised Viimsi valla kauplustes on aidanud vähendada tubakatoodete kättesaadavust alaealistele. Silte tubaka tarvitamise alade märgistamiseks napib, kuid samas on paljudel hoonetel (sh korteriühistutel) välja kujunenud õuealal nn suitsetamisalad. Kui varasemalt oli kaebusi näiteks rõdudel ja akendel suitsetamise kohta, siis viimastel aastastel on sellised kaebusi minimaalselt. Suitsetamisega seonduvad kaebused lahendatakse tavaliselt iga maja siseselt.

Tubakatoodete tarvitamist alaealiste poolt tuvastab politsei vähe, küll aga tabatakse avalikus ruumis mokatubaka või kanepi tarvitajaid. Tabatud alaealiste suhtes kasutatakse mõjutusvahendeid, probleemsemad suunatakse sotsiaalprogrammidesse. Vahendajate osas algatatakse menetlused, nende juhtumite osas statistikat ei ole.

Tubakast loobumise nõustamistegevusi Viimsi vallas kohapeal ei ole. Samas lähedal Tallinna linnas on mitmeid võimalusi.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

2.8

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

2.2 Elukeskkond ja planeeringud. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Ühistranspordiga seoses on Viimsi vallas nii väga olulisi tugevusi kui ka tõsist tähelepanu vajavaid arenguvõimalusi. Sarnane olukord on jalgrattateede ja rohealadega - võrreldes paljude teiste omavalitsustega on olukord hea, ent elanike ootustele see veel ei vasta. Olukord mänguväljakutega on hea ja vastab suures osas elanike ootustele.

Üldplaneeringutes arvestatakse elanikkonna tagasidet vastavalt avalikkuse kaasamise ja teavitamise põhimõtetele.

TUGEVUSED

- Viimsi valla ühistransport on oma sageduselt ja tihedusnäitajatel kõrgeim Harjumaa KOV-ide seas (v.a Tallinn). Eesti suurimate kohalike omavalitsuste seas ollakse oma peatustevõrgu tiheduselt esikolmikus. Ühistransport on kuni 20-aastastele ja pensionäridele alates 63. eluaastast tasuta. Lisaks on õpetajatele tasuta ühistransport ja erinevaid soodustusi. Planeeritava uue liiniveo hankega (alates 2022. aasta jaanuarist) on kavandatud enamuses madalapõhjalised bussid, millega paraneb ligipääsetavus. Teede ja taristu planeerimisel arvestatakse vajalike laiustega, madaldatud äärekividega teeületusvõimalustega, teeületuskohtadesse projekteeritakse braikividega lahendusi jmt.
- Viimsi kergteede võrgustik moodustab ligikaudu veerandi kogu valla teedevõrgust. Vallas on täna ca 75 km pikkune kergliiklusteede võrgustik. Kogu valla roheluse osakaal on ca 65%. Rohealad on kõikjal

NÕRKUSED

- Ühistranspordi ühendused peamistesse pendelrände sihtkohtadesse ei ole autoga võrreldes konkurentsivõimelised, olles kas täiesti puudu või liiga aeganõudvad. Ka Viimsi-sisesed ühendused vajavad pikendamist ja parandamist, et aidata nt keskusest (Haabneemest) eemal paiknevatest küladest pärit lastel ja noortel õigeaegselt huviringidesse jõuda. Valdavalt on kasutusel normaalbussid, kuid need ei ole (seni veel) madalapõhjalised. Teede ja taristu planeerimisel on suureks väljakutseks suurenevate liiklusvoogude ohjeldamine, mille praegune seis ei vasta elanike ootustele.
- Jalgrattaühendused on Viimsis küll füüsiliselt olemas, ent pole vallaelanikele atraktiivsed. Rattakasutuse tase on väga madal. Hoolimata rohealade suurest osakaalust soovivad elanikud rohelisele elukeskkonnale ja loodusele enama tähelepanu

umbes 15 minuti jalutuskäigu kaugusel – sõltuvalt piirkonnast on olemas mets, park või haljak.

- Spordiväljakuid on 29 ja mänguväljakuid 23, paljud neist on renoveeritud. Nii spordi- kui ka mänguväljakuid kasutatakse aktiivselt. Ohutust kontrollitakse väljakutel pidevalt.

pööramist (rohkem rohealasid, metsaraie pidurdamine, parkide loomine).

- On külasid, kus siiani ajakohased mängu- ja spordiväljakud puuduvad (Laiaküla, Pringi, Miiduranna, Muuga, Prangli saar, Rohuneeme). Elanikud ootavad rohkem eri vanusegruppidega arvestamist ning et väljakud oleksid kõikides piirkondades elanikele võimalikult lähedal.

2.3 Osalusvõimalused

2.3.1 Kodanikuaktiivsus

Kodanikeühenduste arv

Kodanikuaktiivsuse toetamine

Hinnangud

1. Seltside jt kodanikeühenduste rahastamine (püsiarahastamine ja projektirahastamine)

Kirjeldus:

Püsiarahastust on kodanikeühendustel (sh seltsidel) võimalik taotleda Viimsi valla kultuuritöö ja kogukonna arendamisega tegelevate mittetulundusühingute toetamise korra alusel. Nimetatud korra alusel on kodanikeühendustel võimalik taotleda baastoetust, millega toetatakse ühingu igapäevast tegevust ja arengut tervikuna, eesmärgiga säilitada või tõsta selle võimekust. Kultuuritöö baastoetust on võimalik taotleda nii teatud nõuetele vastavatel laulu- ja tantsupoe registrisse kantud huviringidel kui ka harrastusteatritel. Külaseltsi baastoetust võivad taotleda Viimsi valla alevikud või külad, kus elanikud on moodustanud külaseltsi ehk mittetulundusühingu, mille peamine põhikirjaline eesmärk on aleviku või küla elu edendamine. Projektirahastuse taotlemist võimaldab seesama eelnevalt mainitud toetamise kord, andes vallavalitsusele õiguse eelarveliste vahendite olemasolul vastavasisulise taotluse alusel põhjendatud juhtudel oma korraldusega eraldada mittetulundusliku tegevuse korraldamiseks ka ühekordset projektitoetust. Mittetulundusliku tegevusena peetakse silmas Viimsi valla kultuuri-, spordi-, noorsoo-, haridus-, keskkonna- ja sotsiaaltöö ning elanike tervise edendamiseks läbi viidavat tegevust, sealhulgas rahvakultuuri valdkonnas tegutsevate laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate ühingu tegevust, samuti külade ja alevike elanike ühistegevust mittetulundusühingu vormis. Lisaks on vastu võetud Viimsi valla eelarvest kultuuri-, spordi-, haridus- ja noorsooprogrammide ning ürituste toetamise kord, mille raames rahastatakse ühekordsete toetustena valla haldusterritooriumil tegutsevaid füüsilisi ja juriidilisi isikuid. Nende hulgas on abikõlblikud mitteformaalsed ühendid (ringid, taidluskollektiivid jt registrisse kandmata seltsid). Toetust saab vallaeelarvest taotleda edendamaks kultuuri- ja sporditegevust, haridust ja noorsootööd, muinsuskaitset, usutegevust ja rahvaharidust. Organisatsioonide kuludena ei toetata ehitus- ja remondi- või renoveerimistöid ning organisatsioonide halduskulude katmist. Ka huvihariduse ja -tegevuse toetus juriidilistele isikutele on sihtotstarbeline ühekordne toetus ehk projektipõhine toetus. Toetuse eesmärk on 7-19-aastaste laste ja noorte huvihariduses ja -tegevuses osalemise suurendamine, kättesaadavuse parendamine ja võimaluste mitmekesistamine. Seda saavad taotleda ainult äriühingud.

Hinnang:

Pigem hea (3)

2. Ühistegevuste korraldamise delegeerimine kohalikele seltsidele jt kodanikeühendustele (laadad, talgud, perepäevad jne).

Kirjeldus:

Perepäevi korraldavad spordiklubid (nt Viimsi Korvpalliklubi, Martin Reimi Jalgpalliklubi). Külaseltsid korraldavad talgupäevi.

Hinnang:

Pigem halb (2)

3. Küla- ja asumivanemate olemasolu ja roll

Kirjeldus:

Viimsi valla küla- ja asumivanemate tegevus põhineb Viimsi valla aleviku- ja külavanema statuudil. Vanema kandidaadiks võib olla iga vastava aleviku või küla täisealine elanik, kes vastab nimetatud statuudis toodud tingimustele. Viimsi kahel alevikul vanemad puuduvad, Viimsi 20-st külast on vanem aga olemas kõigis peale ühe (s.t Metsakasti külas), kus asub küll külaselts.

Hinnang:

Pigem hea (3)

4. Toimivad erinevate sihtgruppide, huvide ja teemade põhised vabatahtlike grupid (noored, eakad, lapsevanemad,

erinevate puuete liikide ja haiguste põhised, ühistel hobidel tuginevad klubid)

Kirjeldus:

Süsteemne info taoliste vabatahtlike gruppide kohta vallal puudub.

Hinnang:

Pigem hea (3)

5. Kodanikuaktiivsuse ja silmapaistvate kodanike (sh vabatahtlike) toetamine ja tunnustamine

Kirjeldus:

Viimsi vallavalitsuse poolt välja antavaid tunnustusavalduste liike on kokku 21. Neid antakse välja iga-aastaselt, näiteks valla tähtpäeva üritusel, põhikooli, gümnaasiumi või huvikooli lõpuaktusel, õpetajate päeva pidulikul tähistamisel, Viimsi valla taasasutamise aastapäeval vms. Tunnustusavalduste liigid on alljärgnevad: 1) Viimsi valla aukodanik, 2) Viimsi valla elutööpreemia, 3) autasu Viimsi Vaal, 4) autasu Viimsi Vaalapoeg, 5) aasta haridustöötaja, 6) aasta haridustegu, 7) õpilaste ja õpetajate tunnustamine, 8) aasta haridusvaldkonna toetaja, 9) aasta kultuuripreemia, 10) aasta spordipreemia, 11) aasta noorsootöö preemia, 12) noorte toetamine ja tunnustamine, 13) aasta ettevõtlustegu, 14) aasta keskkonnategu, 15) aasta sotsiaalvaldkonna tegu, 16) aasta kaunis kodu, 17) aasta pere, 18) aasta küla, 19) külavanema märgi üleandmine, 20) vallavalitsuse tänukiri, 21) märkamine. Tunnustatakse ka vallaga seotud isikut või organisatsiooni, kes on aasta jooksul silma paistnud ettevõtmise või tegevusega (ka vabatahtliku tegevusega), millega on märkimisväärselt panustanud sotsiaalvaldkonna arendamisse. Viimsi vald toetab eelarvest ühekordsete toetustena 7-26-aastaseid Viimsi noori, keda võib pidada teistele eeskujuks erinevates valdkondades ning kes on viimase aasta jooksul panustanud ühiskonna arengusse või saavutanud oma tegevuses kõrge taseme. Toetust võivad taotleda füüsilised ja juriidilised isikud, noored, õpetajad, treenerid ja lapsevanemad üksiku noore või noortegrupi toetamiseks ja tunnustamiseks. Toetustaotluste aastane kogumaht on 20 000 eurot. Viimsi valla eelarvest on võimalik taotleda stipendiumi, mille eesmärk on kujundada noorte aktiivset eluhoiakut ja eetilisi väärtushinnanguid, avardada silmaringi ning pakkuda võimalusi õpingute mitmekesistamiseks.

Hinnang:

Pigem hea (3)

6. Vabatahtlike päästjate ja abipolitseinike olemasolu ja roll

Kirjeldus:

Päästeliitu kuulub 2021. aasta alguse seisuga Viimsi vallas neli vabatahtlikult päästealal tegutsevat ühingut: Naissaare Päästeselts, Prangli Merepääste, Prangli Saarte Selts ja Vabatahtlik Merepäästeühing.

Hinnang:

Pigem hea (3)

7. Võimalused koosviibimiste korraldamiseks

Kirjeldus:

Viimsi raamatukogu projekteeriti lisaks traditsioonilistele funktsioonidele ka selle mõttega, et see oleks kooskäimise koht ja võimalus koosviibimiste korraldamiseks (sh eri vormis seminarid, kontserdid). Lisaks on võimalusi koosviibimisi korraldada kaasaegsete ruumilahendustega koolimajades jt haridusasutustes ning Viimsi huvikeskuses.

Hinnang:

Väga hea (4)

Analüüs

Volikogu kultuuri- ja spordikomisjonist aastatel 2017–2019 läbi käinud taotluste ülevaatest selgub, et eraldatud summad on eri aastate lõikes oluliselt muutunud (esimene nr on taotluste hulk, teine eraldatud summa):

2017

Sport 16/7900

Kultuur 19/9200

2018

Sport 12/14 010

Kultuur 16/26 900

2019

Sport 15/12 610

Kultuur 15/23 051

Noorteprojektide ja -programmide toetused:

2017 - 12 projekti, toetus kokku 12,8 tuhat eurot (noortevolikogu projektid, Moeaken, gümnaasistide ball, "Valge tee kutse" lavastus, Väike Lava, Helkuripuu, Näotus jne) + lisaks toetus MTÜ Collegium Eruditionis projektidele 40 tuhat eurot

2018 - 15 projekti, toetus 9,4 tuhat eurot (noortevolikogu, Plastist vabaks, Moeaken, noorte töötuba, noortenädal, gümnaasistide ball jne) + lisaks MTÜ-le Collegium Eruditionis 42 000 eurot

2019 - 11 projekti, toetus 9,8 tuhat eurot (noortevolikogu projektid, Vabalava, Eksperiment grupi festivalil osalemine, Väike Lava, Moeaken jne) + MTÜ-le Collegium Eruditionis 42 000 eurot

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea

3.0

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne

○ 2.0

2.3.2 Kohalike elanike kaasamise tava

Analüüs

Viimsis on läbi viidud elanike rahulolu uuringuid, nt "Viimsi valla elanike kaasamise uuring 2019 (rahulolu-uuring)", mille vald tellis neutraalselt teenusepakkujalt.

2020. aastal viidi Viimsi vallas esmakordselt läbi kaasava eelarve kampaania, milleks võeti vastu Viimsi valla kaasava eelarve menetlemise kord. Kaasava eelarve eesmärk on anda kõigile huvilistele võimalus esitada 50 000 euro ulatuses ideid valla elu edendamiseks ja võimaldada viimsilastel osaleda hääletusel parimate ideede väljaselgitamiseks. 2020. aasta oktoobris algava protsessi käigus läks jagamisele kokku 100 000 eurot, mis tähendab, et 2021. aastal saab ellu viia kaks kuni 50 000-eurost projekti. Kaasamise näideteks on ka üleskutsed esitada kandidaate tunnustustele ja inimeste kaasamine teatud teemade/valdkondade töörühmadesse.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

2.3.3 Kohalik kultuurielu

Kohaliku kultuurielu erinevad aspektid

Hinnangud

Külalistatavuse seire

Hinnang:

Pigem halb (2)

Taskukohasus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Vastavus elanikkonna vajaduste ja soovidega

Hinnang:

Pigem halb (2)

Ligipääsetavus ja sobivus erinevate vajadustega inimestele

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kasutajate rahulolu hindamine

Hinnang:

Pigem halb (2)

Ühistranspordi kasutamismugavus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Kohalike kultuuriürituste külalistatavus on pigem vähene ja võiks olla suurem. Peamine väljakutse siin on suure keskuse - Tallinna - lähedus, mis on samas ka võimaluseks.

2019. aasta rahulolu-uuringus töid elanikud kultuuriasutused (teater, kontserdisaal, kunstinäitused) välja kolmanda teenusena, millest enim puudust tuntakse.

Senini on Viimsi huvikeskus teinud tublit tööd näiteks teatrietenduste jt kultuurisündmuste valda toojana. Muuseas, aastast 2006 oli Viimsi kooli aula mõeldud Viimsi valla esindussaaliks. Selles on läbi aastate toimunud palju erinevaid sündmusi, sh teatrietendused ja kontserdid. Samas ei ole inimesed võtnud seda omaks kui kultuurisündmuste külastuskohta - seda peetakse ikka "kooli aulaks", mitte "päris kultuurikeskuseks", ehkki saal on väga kvaliteetne.

Vallapoolse peamise lahendusena alustab veebruarist 2022 tööd haridus ja kultuurikeskus Viimsi Artium. Selles on kolm eri suuruse ja funktsiooniga saali: suurim 500-kohaline kontserdisaal (sh sobiv muusikalavastusteks), kammersaal (120 kohta) ja *black box*. Artiumis saab korraldada ka kunstinäitusi ning seal jätkavad uutes ruumides tööd huvikoolid (muusika-, kunsti- ja teaduskool). Artium peab täitma kultuurikeskuse rolli kõrgekvaliteediliselt nii kogukonna kui ka kaugemalt tulijate jaoks.

Prangli saarele ehitatakse ilmastikukindel lava 2021. aasta suvel. See tähendab, et inimesed saavad meelelahutust nautida iga ilmaga - saarele tuleb loodetavasti rohkem külalisi ja majandustegevus intensiivistub.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

2.5

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

2.3.4 Võimalused noorsootöös osalemiseks ning osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks

Noorsootöö erinevad aspektid

Hinnangud

Olukorra seire

Hinnang:

Pigem hea (3)

Taskukohasus

Hinnang:

Väga hea (4)

Kasutajate rahulolu hindamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Vastavus sihtrühma vajadustele ja soovidele

Hinnang:

Pigem hea (3)

Ligipääsetavus ja sobivus erinevate vajadustega inimestele

Hinnang:

Pigem hea (3)

Sihtrühma initsiatiivi toetamine

Hinnang:

Väga hea (4)

Mitmekülgsus

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Viimsi vallas on võimalus professionaalses huvihariduses osalemiseks. Viimsi Muusikakool, Viimsi Kunstikool, Teadmiskeskus Collegium Eruditionis, paljud Viimsi valla klubid ja erahuvikoolid pakuvad huviharidust professionaalsete õpetajate/juhendajate vedamisel ning õppekava alusel.

Vallas on palju erinevaid huviringe ja laialdased võimalused huvihariduses osalemiseks. Huvitegevus toimub koolide juures, huvikeskuses ja renditud ruumides.

Viimsi valla hallatav asutus on Viimsi Noortekeskus, mille koosseisus on 3 noortekeskusest Viimsis, Püüsis ja Randveres. Noortekeskustes töötavad professionaalsed noorsootöötajad.

Viimsi korraldatakse suviti õpilasmalevat, mille töös osaleb üle 100 noore vanuses 13-19. Malev korraldatakse vallavalitsuse ja noortekeskuse koostöös, tööandjatena on kaasatud ka Viimsi ettevõtted. Kahes vahetuses korraldatakse noorte töö ja vaba aja tegevused.

Noortel on võimalus osaleda õpilasesinduste töös, noortevolikogus ja noorteühingutes (noorkotkad, kodutütred, skaudid).

Noortekeskused ja MTÜ-d korraldavad koolivaheaegadel laagreid, mis on üldjuhul tasulised.

Viimsis tegutseb noortevolikogu, mis esindab noorte huve ning teeb koostööd vallavalitsuse ja volikogu komisjonidega. Noortevolikogu liikmed on aktiivselt kaasatud Eesti Noorteühenduste Liidu (ENL) tegevustestesse, osalusprojektidesse ja koolitustesse. Koostööd tehakse ka teiste KOV-ide noortevolikogudega.

Õpilasesindused ja noortevolikogu saavad taotleda toetust tegevustele projektipõhiselt. Noortevolikogu tegevus/projektitoetus on olnud 1000-1500 eurot aastas. Noortevolikogu kasutuses on ka eraldi ruum, mille kulud tasub vallavalitsus. Paljud noortevolikogu ja õpilasesinduste üritused toimuvad noortekeskuses.

Noortel on võimalus tegeleda erinevate neile huvi pakkuvate tegevustega/valdkondadega klubides ja ühingutes. Kuigi probleemiks on ruumide nappus, on spordi-, kultuuri-, muusika-, tehnika-, loodusainete vm huvipakkuva valdkonnaga võimalik tegeleda. Rahvusvahelised noorsoovahetused ja koolitused toimuvad pidevalt.

Huvihariduse toetus võimaldab ka vähemkindlustatud noortele ligipääsu huviharidusele, lisaks on toetusvõimalused paljulapselistele peredele. Koolitatakse ka noorsootöötajaid/ringijuhte, kes soovivad kaasata erivajadustega noori.

Vald viib läbi noorsootöö kvaliteedihindamist ning asutustes on regulaarsed rahuloluküsitlused.

Noortel on võimalus osaleda koolides toimivas ettevõtlusõppes, olemas on miniõpilasfirmad ja õpilasfirmad. Kord aastas toimub Viimsis õpilafirmade laat VÕL. Osaletakse ka väljaspool valda toimuvatel konkurssidel ja laatadel.

Noortel on võimalus osaleda vabatahtlikus töös nii Viimis, Eestis kui ka välimaal. Vastu on võetud ka vabatahtlikke Hispaaniast, Saksamaalt, Prantsusmaalt, Makedooniast.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.3

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

2.3.5 Noorsootöö kättesaadavus KOV-is

Analüüs

2019/2020 on Viimsi vallas registreeritud 18 huvikooli, neist kaks munitsipaal- (kunsti- ja muusikakool) ja 16 erahuvikooli (10 eraspordikooli, 6 muu valdkonna kooli). Viimase viie aasta jooksul on erakoolide arv kahe võrra suurenenud, seda spordivaldkonnas.

Huvikoolid on koondunud Viimsi ja Haabneeme alevike ümbrusse, neis pakutakse kokku 149 õppekava. Võrreldes viimase viie aastaga on õppekavade maht suurenenud.

Vallas on 2 munitsipaalhuvikooli (Viimsi Kunstikool ja Viimsi Muusikakool). Viie aastaga võrreldes on õppekavade hulk neis jäänud samaks. Kunstikooli õpilaste arv on püsinud viimase viie aasta jooksul enam-vähem sama, muusikakoolis on toimunud mõningane langus. Selle peamine põhjus on võimaluste piiratus, sh õpetajate koormus ja ruumipuudus. Kui vald saaks pakkuda rohkem õppekohti, oleks huvi nende vastu tõenäoliselt suur, sest Viimsi munitsipaalhuvikoolidel on hinnanguliselt hea maine ja õppe kõrge kvaliteet.

Munitsipaalhuvihariduse osas on laienemiseks kaks arengusuunda: a) filiaalid üldhariduskoolide juurde (nt kunstikooli filiaal juba on Randvere kooli juures); b) tegutsemine 2022 avatava haridus- ja kultuurikeskuse Artium ruumides. Viimsi vald võiks kasutada ka koolide ruume aktiivsemalt, sest paljuski valitakse huvitegevusi kooli juures (eriti nooremate õpilaste puhul).

Lisaks huvihariduse õppekava kursustele korraldatakse erinevaid huviringe, mis annavad noortele võimaluse oma harrastustega tegeleda ilma vajaduseta huvikoolides õppekava alusel õppida (nt kitarri- jt muusikaringid, kunstiringid). Huviringid tegutsevad peamiselt koolide juures, kõige rohkem on esindatud rahvatantsu- ja kooriringid.

Viimsi noortekeskus on uus asutus (kolm erinevat maja). Püüsi ja Randvere noortekeskustes käivad nooremad lapsed (sh Randvere kooli tõttu, kus on 6 klassi), Haabneemes on külastajate arv suurem ja nende vanus 8-16. Kõigis neis kasutatakse Eesti Noortekeskuste Logiraamatut, fikseeritakse külastused. Viimsi statistikat on tehtud sellisel kujul alates 2017. aasta teisest poolest (alguses Viimsi ja Randvere noortekeskuses, 2019 lisandus Püüsi).

Õpilasmalevad toimuvad Viimsis alates 1997. aastast. 2015 oli selles 92 osalejat, vallapoolne eesmärk on luua võimalused 150-le noorele. 2020. aastal oli 146 inimest, sh alla 26-aastased juhendajad.

Erivajadusega noortele on palju tegevusvõimalusi loodud Randvere kooli juures. Seal toimuvad HEV-lastele suunatud huviringid, kuhu on kaasatud ka tavaintellektiga (kaasava hariduse toetuseks) noori:

2019/2020 - Randvere koolis pakutakse HEV- ja erivajadusega lastele erinevaid juhendatud tegevusi. Loodud või täiendatud on järgmised huviringid: HEV pikapäeva spordiring, matemaatika, portreekunst, filmiring, HEV-laulustuudio, vene keel ja kultuur (integratsioon), akrobaatika (1. kl), rahvatants (1. kl), akrobaatika (2. kl). Kokku 146 õpilast (ei ole unikaalne arv).

2020/2021 - Randvere koolis toimus toetuse alusel HEV-õpilastele suunatud liikumisring, loodusing, mängu- ja tantsuring, käsitööring, ringtreening, lisaks jätkasid akrobaataringid, matemaataring, 1. klassi rahvatantsuring, portreekunst, vene keel ja kultuur, loodi lauatenisring. Kokku: 194 (ei ole unikaalne).

Noorsootöö kvaliteedihindamise kaudu ja teisi analüüse arvestades on ligi 70% noortest kaasatud noorsootöösse/huvitegevusse/huviharidusse.

2017/2018

Noored vanuses 7-26: 4686. Noored vanuses 7-19: 3613.

Unikaalne arv: 2347. Kaasatud ca 64%.

Kokku 303 erinevas huviharidust ja huvitegevust pakkuvast organisatsioonis.

2018/2019

Noored vanuses 7-26: 4891. Noorte arv vanuses 7-19: 3842.

Unikaalne arv (7-19): 2772. Kaasatud *ca* 72%.

Kokku 172 erinevas huvikoolis, spordiklubis, stuudiod, üldhariduskoolid jne.

2019/2020

Noorte arv vanuses 7-26: 4891. Noorte arv 7-19: 3842.

Unikaalne arv: 3437. Kaasatud *ca* 89%.

Kokku 300 erinevat huvihariduse ja huvitegevuse teenuse pakkujat.

2020/2021

Noorte arv vanuses 7-26: 5122. Noorte arv vanuses 7-19: 4115.

Unikaalne arv: 3066. Kaasatud *ca* 74%.

Kokku 271 erinevat huvihariduse ja huvitegevuse teenuse pakkujat.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Väga hea

4.0

TREND (SKAALAL 1-3):

Paranemas

↗ 3.0

2.3.6 Organiseeritud osalusvõimalused noortele

Analüüs

Alates 2014. aasta sügisest tegutseb Viimsis noortevolikogu. Noortevolikogu korraldab erinevaid sündmusi ja projekte (Viimsi Innukate Ideede Diskussioon, Viimsi Noortepäev, Noorte Otsustajad, Noorte Talentide Kooli nimekonkurss), koos vallavalitsusega korraldatakse õpilasmalevat.

Viimsi noortevolikogus saab vastavalt põhimäärusele osaleda kuni 15 noor, nii palju noori on noortevolikogus ka pidevalt olnud. Kuna soovijaid on olnud rohkem, siis 2018. ja 2019. aastal osalesid mõned ka vabaliikmetena, kes ei oma hääleõigust, kuid saavad osaleda kõikides tegevustes.

Noortevolikogu roll kohalikus omavalitsuses vajab ümbermõtestamist. Viimsi noortevolikogu peaks edaspidi lisaks ürituste korraldamisele rääkima rohkem kaasa ja tegema ettepanekuid valla arengus.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0
★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

2.3 Osalusvõimalused. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Kodanikuühenduste toetused on olemas, ent nende jagamine võiks olla läbipaistvam ja süsteemsem, sh seostatud rohkem valla strateegiliste arendusuundadega, aidates avada kodanikuühenduste potentsiaali seoses ennetustöösse panustamisega.

Noortel on palju võimalusi osaleda huvitegevuses ja -hariduses nii Viimsis kui ka Tallinnas. Samas on arengukohaks munitsipaalhuvikoolide pakutavate võimaluste laiendamine ja noorsootööst seni eemal olnud noorte kaasamine.

TUGEVUSED

- Toetuste olemasolu eri tüüpi ja eri valdkondades tegutsevatele kodanikuühendustele.

NÕRKUSED

- Kodanikuühenduste toetustest puudub süstematiseeritud ja avalikustatud ülevaade: keda, kui palju ja milliste tulemustega on toetatud. Info on

- Selge plaani olemasolu kultuurielu mitmekesistamiseks (Artium).

- Huvitegevuse ja -hariduse võimalused ning noorte osaluse määr nendes.

olemas üksikute otsustena avalikes protokollides ja vallavalitsusel, ent kokkuvõtteid pole tehtud.

- Munitsipaalhuvihariduse piiratud maht. See ei vasta lapsevanemate ootustele, sest munitsipaalhuvihariduse kvaliteet ja maine on kõrged ning soovijaid kohtadest rohkem.

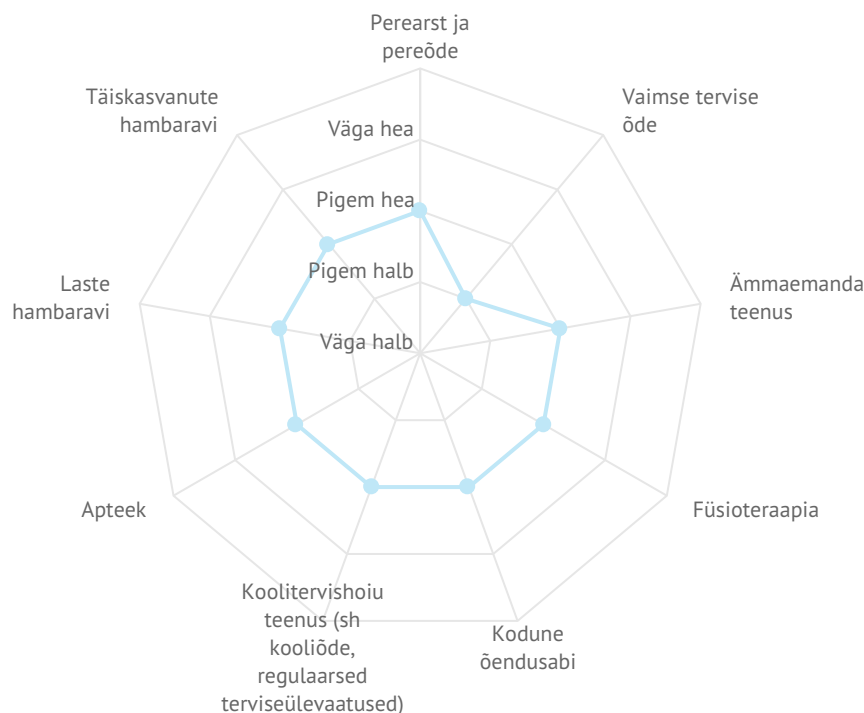
- Vanuses 16+ noorte võimaluste arv ja mitmekesisus noorsootöös osalemiseks.

3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet

3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused

3.1.1 Esmatasandi tervishoiuteenus kättesaadavus

Teenused

Joonis 3.1.1.a Esmatasandi tervishoiuteenused

Kirjeldused ja hinnangud

Perearst ja pereõde

Kirjelda teenust ja selle kättesaadavust:

Viimsi inimesi teenindavate perearstide nimistute täituvus on 01.04.2021 seisuga 22 178. Nimistute piirsuuruseks kokku on 24 800. Hetkel on perearstiteenus kõikidele soovijatele kättesaadav. Hetkel võtab uusi liikmeid oma nimistusse üks perearst, kellele avati 2018. aastal Terviseameti poolt 0 - nimistu. Viimsi vallas on 12 perearstinimistut. 10 perearsti võtavad inimesi vastu Viimsi vallas ja 2 perearsti Tallinnas. Tallinnas asuvate perearstide teeninduspiirkonnaks on Viimsi vald ja Tallinn. Perearstidel endil ei ole täielikku ülevaadet, kes nende nimistusse kuuluvatest inimestest elavad Viimsi vallas või Tallinnas. Uusi inimesi võtab enda nimistusse Liina Topp, kelle nimistu ei ole veel jõudnud 1600 inimeseni. 12 perearstinimistut juures töötab 31 pereõde. Perearstid teenindavad ka muukeelseid Viimsi valla elanikke. Perearstid saavad oma nimistusse vastu võtta inimesi, kellele nad oskavad abi ja informatsiooni anda. Valla koostöö on tihedam haldusüksuses teenust osutavate perearstidega (Karulaugu Tervisekeskus, perearstid Fertilitase erahaiglas). Koostöö perearstidega on juhtumipõhine, perearstid helistavad või kirjutavad ja annavad vallavalitsusele informatsiooni, kui nende nimistus oleva inimese osas muret tunnevad või abi otsivad. Trendiks on perearstikeskuste ühinemine. Haabneeme alevikus aadressil Kaluri tee 5a erahaiglaga Fertilitas ruume jagavas perearstikeskuses töötaval viiel perearstil (Merilin Post, Krista Kaarlõp, Tiina Talijärv, Inna Viik ja Reet Polli) on plaan luua 2021. aastal oma praeguses asukohas kokku kuuele perearstile Haabneeme Tervisekeskus. Mähe ja Randvere perearstikeskuste liitmise tulemusel sünnib Karulaugu Tervisekeskus Haabneemes aadressil Randvere tee 6, mis hakkab asuma kaupluse Delice peal, kus patsiente võtavad vastu dr

Vanda Kristjan, dr Arved Kristjan ja dr Kati Paal.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Vaimse tervise õde

Kirjelda teenust ja selle kättesaadavust

Alates 2021. aasta märtsist on avatud vaimse tervise õe tasuline vastuvõtt Viimsi Psühhiaatriakliinikus. Viimsi Psühhiaatriakliinikusse on tagatud ligipääs liikumiskustega inimestele ja ühistranspordiga ning teenuseid osutatakse eesti ja inglise keeles. Tegemist on uue teenusega Viimsi vallas ning perearstide ja vallavalitsusega on koostöö alles välja kujunemas.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Ämmaemanda teenus

Kirjelda teenust ja selle kättesaadavust

Ämmaemanda teenus on kättesaadav erahaiglas Fertilitas, kus tehakse koostööd mõlema keskhaigla Tallinnas (teenuse eest tasutakse vastavalt keskhaigla hinnakirjale). Fertilitases on võimalik saada teenuseid eesti, inglise, vene ja soome keeles. Haiglasse ligipääs on hea nii ühistranspordiga kui ka liikumiskustega inimestele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Füsioteraapia

Kirjelda teenust ja selle kättesaadavust

Erahaigla Fertilitas ning Füsioteraapiakliinik pakuvad füsioteraapiateenust, mida on võimalik saada ka perearsti saatekirjaga. Teenusepakujatele ligipääs on olemas ühistranspordiga ning liikumiskustega inimestele. Füsioteraapiateenused on kättesaadavad eesti, vene ja inglise keeles, Fertilitases lisaks ka soome keeles.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kodune õendusabi

Kirjelda teenust ja selle kättesaadavust

Koduse õendusabi teenust osutab Viimsis Medendi OÜ. Teenusele suunamiseks on vajalik pere- või eriarsti saatekiri. Eesti Haigekassa poolt kindlustatud isikutele on koduõendusteenus tasuta. Toimingute hulka kuuluvad: nõustamine, analüüsides võtmine, ravimite jaotamine ja manustamine, vererõhu mõõtmine, pulsi lugemine, temperatuuri mõõtmine, veresuhkru mõõtmine glükomeetriga, haavade ravi ja hooldus (sidumised), haavaõmbluste eemaldamine, kipsi eemaldamine, asendiravi, lamatiste ennetamine, ravi ja hooldus põie kateteriseerimisel, püsikateetri asetamine ja selle hooldus, stoomisideme vahetus ja hooldus, mikroklistiirid.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Koolitervishoiu teenus (sh kooliõde, regulaarsed terviseülevaatused)

Kirjelda teenust ja selle kättesaadavust

Koolitervishoiuteenus on tagatud kõigis Viimsi valla kuues koolis (Viimsi Kool, Haabneeme Kool, Randvere Kool, Püüsi Kool, Prangli Põhikool, Viimsi Gümnaasium). Teenust pakub Fertilitas AS. Koolitervishoiuteenus tegeleb õpilaste terviseedenduse, haiguste ennetamise, tervise järelvalve ning esmaabi osutamisega. Koolitervishoiuteenus kuulub iseseisva õendusabiteenuse hulka. Kooliõde teeb eesmärkide saavutamiseks koostööd õpilase, lapsevanema, õpetaja, kooli juhtkonna ja tugispetsialistidega. Kooliõde tööaeg sõltub õpilaste arvust – täiskohaga õde töötab 600 õpilase kohta. Õe kabinet peab koolis olema siis, kui seal õpib üle 200 õpilase. Viimsi, Haabneeme ja Randvere koolides töötab kooliõde täistööajaga (E-R k 8-16). Õde on kohapeal olemas Viimsi riigigümnaasiumis neljal päeval ja Püüsi koolis kolmel päeval nädalas. Kooliõde tööülesanded ja -kohustused: 1. Regulaarne õpilase tervise ja arengu jälgimine – tervisekontrollide läbiviimine I, III, VII ja X klassis ning lapsevanemale tagasiside andmine. Haiguste ennetamine, riskitegurite väljakujunemise vältimine ja haiguseelsete seisundite varajane avastamine. Last tervise jälgimisel juhendub kooliõde lapse tervise jälgimise juhendist. 2. Õpilaste immuniseerimine vastavalt kehtivale riiklikule immuniseerimiskavale ja teistele kehtivatele õigusaktidele. 3. Kroonilise haigusega õpilase abistamine. 4. Vaimse tervise probleemidega lapse märkamine. 5.

Tervist väärtustava eluviisi kujundamine õpilastes ning tervist toetava vaimse ja füüsilise koolikeskkonna sihipärane arendamine. 6. Koostöö erialaspetsialistidega. 7. Koostöö lapsevanematega. 8. Kooli juhtkonna teavitamine võimalikest terviseohtudest koolis. 9. Nakkushaiguste puhangu kahtluse või puhangu korral nõuetekohaste meetmete rakendamine. 10. Õe tegevused õpilase õnnetusjuhtumi või haigestumise korral. Vastavalt sotsiaalministeeriumi määrusele teostab kooliõde ennetavat tervisekontrolli I, III, VII ja X klassi õpilasele, mis hõlmab õendusanamneesi kogumist, tervise seisundi hindamist, sh pikkuse ja kaalu mõõtmist, kehamassiindeksi määramist, nägemisteravuse kontrolli, vererõhu mõõtmist, rühi kontrolli, naha ja limaskestade seisundi hindamist, luu ja lihaskonna seisundi hindamist, sugulise arengu hindamist, vaimse tervise hindamist. Koolilaste tervise ülevaatuse tulemused saadeti siiani kaks korda aastas Eesti Haigekassale (nüüd on uus süsteem, aga haigekassa saab vajalikud andmed). Kooliõed analüüsivad saadud tulemusi ja teevad vastavalt sellele koolides ennetustööd. Vähemalt kaks korda aastas korraldab Fertilitas AS tervishoiuteemalisi koolitusi kogu vallas (vähemalt 1 suunatud lastele ja vähemalt 1 lapsevanemale). Samuti on kooliõed kaasatud koolide projektidesse, mis on seotud laste tervisega (nt tervisekuu jms).

Hinnang:

Pigem hea (3)

Apteek

Kirjelda teenust ja selle kättesaadavust:

Viimsis on 2021. aasta jaanuarikuu seisuga kuus apteeki, neist viis asuvad Haabneemes ja üks Laiakülas. Sellest nähtub, et apteegid on Viimsis koondunud põhiliselt ühte piirkonda ning asuvad valdavalt ostukeskustes. Viimsis tegutsevad apteegid kuuluvad suurematesse apteegikettidesse.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Laste hambaravi

Kirjelda teenust ja selle kättesaadavust:

2021. aasta jaanuarikuu seisuga pakuvad Viimsi lastele hambaravi Lumen Hambakliinik, Viimsi Hambakliinik ning Praks ja Küüts Hambaravi. Kõik kolm on koondunud Haabneeme.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Täiskasvanute hambaravi

Kirjelda teenust ja selle kättesaadavust:

2021. aasta jaanuarikuu seisuga pakuvad täiskasvanutele hambaravi Haabneemes Lumen Hambakliinik, Viimsi Hambakliinik, Praks ja Küüts Hambaravi ning Viimsi alevikus Reeni Kristjansen Hambaravi.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Valdav enamus tervishoiuteenuste pakujaid asub Haabneeme alevikus, olles samas ühistranspordiga hästi ligi pääsetavad.

Viimsi perearstinimistutest on uutele liitujatele ruumi ühes nimistus. Trendiks on perearstikeskuste ühinemine. See tähendab, et asukohtade arvu vähenemise tõttu võib teenusele jõudmine võtta varasemast rohkem aega. Samas ei muuda ühinemised nimistute arvu.

Üle-eestiline trend on perearstikeskustest tervisekeskuste loomine, tänu millele laieneb inimeste jaoks perearsti pakutavate tervishoiuteenuste valik. Tervisekeskustes osutavad teenuseid lisaks perearstile ja pereõe ka füsioterapeut, ämmaemand ja koduõde. Sõltuvalt kohapealsetest vajadustest ja võimalustest võib seal töötada ka teisi spetsialiste. Perearstide hajutamise järele vajadus puudub, kui perearstid või pereõed/koduõed oleksid valmis tegema suuremas mahu koduvisiite.

Osasid teenuseid nagu ämmaemanda teenust ja füsioteerapiat on võimalik saada ka vene, inglise ja soome keeles. Uue teenusena on lisandunud vaimse tervise õe tasuline teenus. Viimsis võiks olla erakorralise meditsiini osakond toimiva erahaigla osana.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 2.9
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

3.1.2 Vähekindlustatutele tervishoiuteenuste võimaldamine

Analüüs

Vähekindlustatud inimestele pakub Viimsi vald tervisekulude hüvitamiseks või kompenseerimiseks ravimitoetust või toimetuleku tagamise toetust. Ravimitoetus on mõeldud retseptiravimite kulu osaliseks katmiseks 50% ulatuses tekkinud kuludest. 2021. aastal on toetuse suuruseks kuni 300 eurot aastas. Vajadusel kaetakse täiendavalt vähekindlustatud inimeste tervisekulud toimetuleku tagamise toetuse alt, mis 2021. aastal on kuni 640 eurot. Toetuste maksimaalse suuruse otsustab vallavalitsus. Nii ravimitoetus kui ka toimetuleku tagamise toetus on vajaduspõhised sissetulekust sõltuvad toetused.

2020. aastal laekus ravimitoetuse taotlusi omavalitsusse 40 ringis ja toimetuleku tagamise toetuse taotlusi 120 ringis. Arvesse peab võtma, et suurem osa toimetuleku tagamise toetuse taotlustest ei ole seotud tervisekuludega. Taotluste rahuldamise protsent on suurusjärgus 95%.

Ravikindlustuseta isikutele kompenseeritakse ravikulu juhul, kui on tegemist vähekindlustatud inimesega. Ravikulude kompenseerimisel esitab vallavalitsus raviasutusele garantiikirja.

Hetkel puudub vajadus teenuse muutmiseks, haigekassa hüvitab samuti osaliselt kulutused retseptiravimitele.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

3.1.3 Hüved tervishoiuteenuse osutajatele arstiabi kättesaadavuse tagamiseks

Analüüs

Oleme olukorras, kus esmatasandi meditsiini osutajate üle käib omavalitsuste vahel n-ö ülepakkumine (kes annab ruumid, kes maksab toetust jne). Haigekassa on loonud perearstidele kulumudeli, mille järgi käib perearstide (äriühingute) rahastamine. Selle alusel saavad perearstid rahastuse ning seejärel valivad omale sobilikud tingimused teenuse osutamiseks (rent jm).

Kindlasti võiks kohalik omavalitsus pakkuda perearstidele sobilikke ruume, kuid see peaks toimuma turutingimustel, küsides ruumide rendi eest õiglast üürihinda (vastavalt perearstikeskuste/praksiste kulumudelile), soodsamate või tasuta ruumide pakkumine oleks ebaaus konkurents ning n-ö üleostmise ohutamine.

Teenuse kättesaadavuse tagamiseks on Viimsi vallas rakendatud sotsiaaltransporti.

Rahaliselt on vald toetanud nullnimistuga perearstide esialgset toimetulekut.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne 2.0

3.1.4 Eriarstiabi kättesaadavus

Analüüs

Erahaigla Fertilitas pakub tasulist eriarstiabi.

Eriarstiabi on kättesaadav haigekassateenusena Tallinnas, haigekassa lõpetas erahaigla Fertilitasega lepingu eriarstiabi osutamise finantseerimisel 2018. aastal. Haigekassateenusena on kättesaadav ainult taastusarsti teenus. Viimsi piirkonna suurusest ja eriarstiabi järjekorra pikkustest tulenevalt võiks eriarstiabi olla Viimsi vallas kättesaadav haigekassa poolt tasustatud teenusena.

Liikumiskustega inimestel on võimalik kasutada sotsiaaltransporti. Kohandatud transporditeenust pakub AS Rannapere Pansionaat, teenus on tasuline, kuid vähekindlustatuse korral on võimalik esitada taotlus kulu kompenseerimiseks. Raske ja sügava puudega isikutel on võimalik taotleda ka transporditoetust (65 eurot kuus) eriarsti juures või regulaarsete arstivisiitidel käimiseks.

Vallasiseste bussidega on võimalik saada Viimsi valla keskusesse, erahaigla Fertilitas asub bussipeatusest 100 meetri kaugusel. Tallinnas asuvate meditsiinasutuste külastamiseks on võimalik kasutada nii maakonnaliine kui ka Tallinna ühistransporti - kõige tihedamalt sõidab bussiliin 1A, mille lõpp-peatus on Tallinna kesklinn.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne 2.0

3.1.5 Koolilaste tervise ülevaatused

Koolilaste tervise ülevaatused

Hinnangud

Kas koolilaste tervise ülevaatus tulemusi analüüsitakse, tehakse sellest tulenevaid järeldusi?

Kirjeldus:

Jah. Koolitervishoiu kaudu saadava teabe kaudu planeeritakse vajaduspõhiselt ennetustegevustena eelkõige koolitusi. Seni on ühiselt vallavalitsusega planeeritud ja kommunikeeritud erinevaid koolitusi nii lastele kui ka lapsevanematele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Koolitervishoiu aruannetele tuginedes kirjeldada erinevas kooliastmes õpilaste kõige sagedamini esinevaid terviseprobleeme. Mis muutused on viimaste aastate jooksul õpilaste tervises toimunud?

Kirjeldus:

Viimsi valla koolilastel on põhilisteks tervisega seotud probleemideks: ebatervislik toitumine, vähene füüsiline aktiivsus, nägemis-, rühi- ja vaimse tervise häired. ILLUSTRATIIVNE NÄIDE ühe kooli ühe kooliastme andmete põhjal: III kooliaste, 155 õpilast, kellest: ülekaal - 10 lapsel; nägemislangus - 45, sellest korrigeerimata - 28; rühihäire - 21; õpiraskused - 19; vähene füüsiline aktiivsus - 35; ebatervislik toitumine - 40. Osakaaludes väljendatuna: nägemislangus on tabanud 29% õpilastest (sh üle pooltel juhtudel on see korrigeerimata), ebatervislikult toitub 26%, füüsiliselt pole piisavalt aktiivsed 23%.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Koolitervishoiu kaudu saadava teabe kaudu planeeritakse vajaduspõhiselt ennetustegevustena eelkõige koolitusi. Seni on koostöös vallavalitsusega planeeritud ja kommunikeeritud erinevaid koolitusi nii lastele kui ka lapsevanematele.

Igal õppeaastal on korraldatud koolitusi õpilastele ja nende vanematele. Viimastel kordadel on koolitused toimunud veebis. Viimane koolitus oli lapse vaimse tervise teemal ja suunatud pigem lapsevanematele, ent osaleda võisid kõik soovijad. Koolitusi on korraldatud mitmetel eri teemadel: toitumine, narkoennetus, seksuaalkasvatus, rühihäired, vaktsineerimine jne.

Edaspidi on planeeritud vastavalt heaoluprofiilile ning sellest lähtuvalt tegevuskavale ja ennetustrateegiale ennetustegevusi ellu viia koostöös kooliõdede ja koolitervishoiu võrgustikuga.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

★ ★ ★ ☆

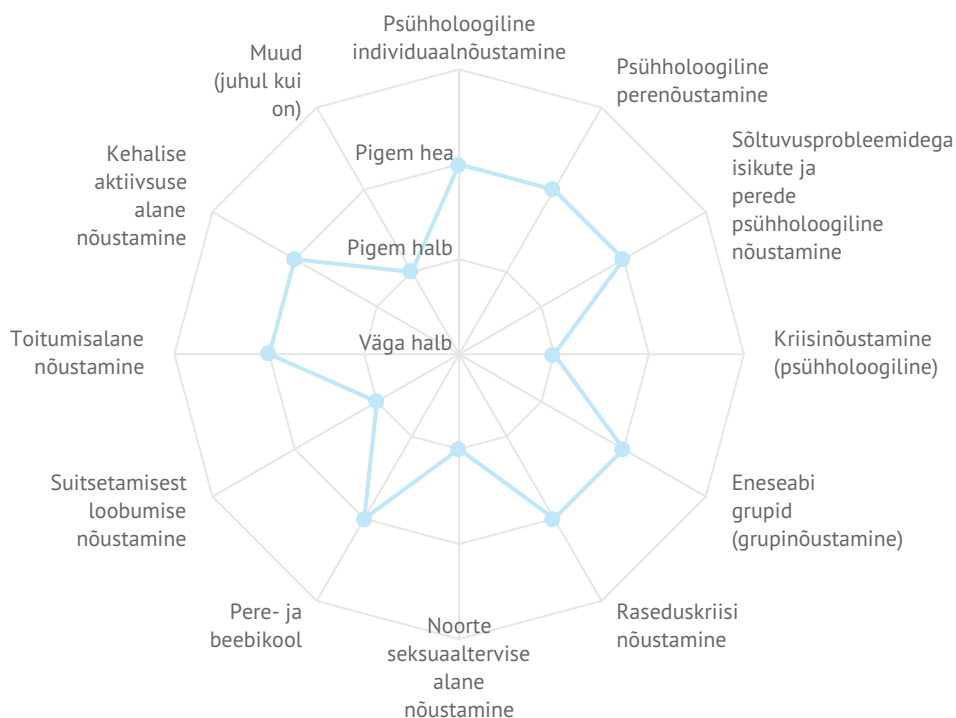
TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

3.1.6 Nõustamisteenuste kättesaadavus

Teenused

Joonis 3.1.6.a Nõustamisteenuste kättesaadavus

Kirjeldused ja hinnangud

Psühholoogiline individuaalnõustamine

Teenuse kirjeldus:

Psühholoogilise individuaalnõustamise teenust pakuvad AS Fertilitas ning 2021. aasta märtsis avatud Viimsi Psühhiaatriakliinik. Teenuse järele on kasvav vajadus ning järjekorrad teenusele on umbes kahe kuu pikkused. Teenus on tasuline, ent perearsti saatekirja kaudu tasuta. Ligipääs Fertilitasse on võimalik ühistranspordiga ja ka liikumiskustega inimestele. Teenust osutatakse psühhiaatriakliinikus eesti ja inglise keeles ning Fertilitases eesti ja vene keeles.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Psühholoogiline perenõustamine

Teenuse kirjeldus:

Psühholoogiline perenõustamine on tagatud Viimsi valla koostööpartneri EELK Perekeskuse kaudu. Nõustamisele on tavaliselt järjekorrad paarist nädalast kuu ajani.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Sõltuvusprobleemidega isikute ja perede psühholoogiline nõustamine

Teenuse kirjeldus:

Alates 2021. aasta märtsis pakub Viimsi Psühhiaatriakliinik alkoholitarvitamise häirega inimeste ja nende lähedastele ravi ning toetuse teenust.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kriisinõustamine (psühholoogiline)

Teenuse kirjeldus:

Viimsi Psühhiaatrikliinik on vajadusel valmis pakkuma ka kriisinõustamise teenust.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Eneseabi grupid (grupinõustamine)

Teenuse kirjeldus:

Vallas hetkel eneseabigrupid puuduvad, kuid Viimsi Psühhiaatrikliinik on oma valmisolekut grupinõustamiseks väljendanud.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Raseduskriisi nõustamine

Teenuse kirjeldus:

Viimsi vallas raseduskriisi nõustamise teenus puudub, ent see on kättesaadav Tallinnas, kus last ootavad pered käivad niikuinii meditsiinisüsteemist teenuseid saamas.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Noorte seksuaaltervise alane nõustamine

Teenuse kirjeldus:

Kooliõed nõustavad õpilasi seksuaaltervise teemadel. Vajadusel suunatakse õpilane kas perearsti vastuvõtule, noortekabinetti, psühholoogi vms juurde. Tallinnas on teenus kergemini kättesaadav. Lisaks viiakse koolides mõningal määral läbi ühekordseid koolitusi (koolide enda initsiatiivil). Viimsi valla nõudluse kohta info puudub. Vajadusel ja vallaga kokkuleppel oleks nt Fertilitas valmis seda teenust täiendavalt pakkuma.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Pere- ja beebikool

Teenuse kirjeldus:

Vallas pere- ja beebikooli teenused puuduvad, ent on kättesaadavad Tallinnas, kus last ootavad pered käivad niikuinii meditsiinisüsteemist teenuseid saamas.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Suitsetamisest loobumise nõustamine

Teenuse kirjeldus:

Kooliõed nõustavad õpilasi ka halbade harjumuste (sh suitsetamine) teemadel. Vajadusel suunatakse õpilane edasi perearsti vastuvõtule, noortekabinetti, psühholoogi vms juurde. Tallinnas on suitsetamisest loobumise nõustamise teenused kergelt kättesaadavad. Viimsi valla nõudluse kohta info puudub. Vajadusel ja vallaga kokkuleppel oleks nt Fertilitas valmis seda teenust täiendavalt pakkuma.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Toitumisalane nõustamine

Teenuse kirjeldus:

Spordimeditsiini Sihtasutuse Viimsi filiaal pakub tasulist toitumisenõustaja teenust. Karualugu Spordikeskuses asuv teenus on ligipääsetav ühistranspordiga ja ka liikumiskustega inimestele. Teenus on tasuline ning mõeldud enamasti spordiga tegelevatele inimestele. Noortele on toitumisalane nõustamine soodsama hinnaga.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kehalise aktiivsuse alane nõustamine

Teenuse kirjeldus:

Kehalise aktiivsuse alane nõustamine eraldi teenusena puudub, kuid spordiklubid MyFitness ja Golden Club

pakuvad individuaalnõustamise teenust treenerite poolt klubide juures. Samuti pakuvad erinevate spordialadega tegelevad klubid lastele tutvumistunde ning koolides toimuvad lisaks kehalise kasvatuse tundidele ka teised liikumistunnid. Näitena võib tuua rütmika ning tennisetunnid Püünsi koolis.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Muud (juhul kui on)

Teenuse kirjeldus:

Muude nõustamisteenuste kohta Viimsi vallas info puudub.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Analüüs

Nõustamisteenuste vajadus, olemasolu ja kättesaadavus on eri teenuste lõikes väga erinev.

Last ootavatele peredele mitmed olulised teenused Viimsis puuduvad, samas on needkättesaadavad Tallinnas, kus sihtrühm käib meditsiinisüsteemist niikuinii teenuseid saamas.

Psühholoogilist individuaalnõustamist pakuvad alates 2021. aastast kaks teenusepakkujat, ent suure ja sealjuures kasvava nõudluse tõttu on järjekorrad mitme kuu pikkused.

Viimsi Psühhiaatriakliiniku turuletulek on toonud valda mitmed uued teenused (nt nõustamine seoses alkoholitarvitamise häirega) ja valmisoleku veel täiendavate teenuste paketti lisamiseks (nt kriisinõustamine ja eneseabigrupid).

Vallas puudub noortel võimalus saada seksuaaltervise alast nõustamist, ehkki seda võib kompenseerida võimalus saada nõustamist kooliõdedelt, sh edasisuunamine.

Tasuliste teenustena on võimalik saada kehalise aktiivsuse ja toitumisalast nõustamist.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

2.7

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused. Kokkuvõte

Kokkuvõte:Esmatasandi tervishoiuteenuse kättesaadavus

Valdav enamus tervishoiuteenuste pakkujaid asub Haabneeme alevikus, olles samas ühistranspordiga hästi ligipääsetavad.

Viimis perearstinimistutest on uutele liitujatele ruumi ühes nimistus. Trendiks on perearstikeskuste ühinemine.

Osasid teenuseid (nt ämmaemanda teenust ja füsioteerapiat) on võimalik saada ka vene, inglise ja soome keeles.

Uue teenusena on lisandunud vaimse tervise õe tasuline teenus.

Vähekindlustatutele tervishoiuteenuste võimaldamine

KOV katab vähekindlustatud inimeste tervisekulud ravimitoetuse ja vajadusel täiendavalt toimetuleku tagamise toetuse alt. Taotluste rahuldamise protsent on üle 95. Vähekindlustatute eriarstide visiiditasu 50% soodsamana hoidmiseks on Viimsi vallavalitsus toetanud haiglat seoses teenustega, mille osas haiglal on Eesti Haigekassaga leping.

Koolilaste tervise ülevaatused

Viimsi valla koolilastel on põhilisteks tervisega seotud probleemideks: ebatervislik toitumine; vähene füüsiline aktiivsus; nägemis-, rühi- ja vaimse tervise häired. Kõikidel kooliõdedel on iga riikliku plaanilise

tervisekontrolli tulemuste kohta andmed klasside kaupa olemas.

Nõustamisteenuste kättesaadavus

Nõustamisteenuste vajadus, olemasolu ja kättesaadavus on eri teenuste lõikes väga erinev.

Last ootavatele peredele mitmed olulised teenused puuduvad, samas on need kättesaadavad Tallinnas, kus sihtrühm käib meditsiinisüsteemist niikuinii teenuseid saamas.

Psühholoogilist individuaalnõustamist pakuvad alates 2021. aastast kaks teenusepakkujat, ent suure ja sealjuures kasvava nõudluse tõttu on järjekorrad mitme kuu pikkused.

Viimsi Psühhiaatriakliiniku turuletulek on toonud valda mitmed uued teenused (nt nõustamine seoses alkoholitarvitamise häirega) ja valmisoleku veel täiendavate teenuste paketti lisamiseks (nt kriisinõustamine ja eneseabi grupid).

Vallas puudub noortel võimalus saada seksuaaltervise alast nõustamist, ehkki seda võib kompenseerida võimalus saada nõustamist kooliõdedelt, sh edasisuunamine.

Tasuliste teenustena on võimalik saada kehalise aktiivsuse ja toitumise alast nõustamist.

TUGEVUSED

- Vähekindlustatutele tervishoiuteenuste võimaldamine. Taotluste rahuldamise protsent on üle 95.
- Teenustepaketi laienemine vallas. Hiljuti on lisandunud nt vaimse tervise õe tasuline teenus ja nõustamine seoses alkoholitarvitamise häirega, tekkinud on valmisolek nt kriisinõustamise pakkumiseks ja eneseabigruppide loomiseks.
- Valdav enamus tervishoiuteenuste pakkujaid asub küll Haabneeme alevikus, aga nad on ühistranspordiga hästi ligipääsetavad.

NÕRKUSED

- Koolilaste tervise osas on murekohtadeks ebatervislik toitumine, vähene füüsiline aktiivsus ning nägemis-,rühi- ja vaimse tervise häired. Süsteemsed ennetustegevused puuduvad.
- Mõned olulised nõustamisteenused on pikkade järjekordadega (nt psühholoogiline individuaalnõustamine) või puuduvad üldse (nt noorte seksuaaltervise alane nõustamine, ehkki seda võib osaliselt kompenseerida kooliõdede panus ja teenuse lähedus Tallinnas).
- Viimis perearstinimistutest on uutele liitujatele ruumi ainult ühes.

3.2 Haridusega seotud teenused

3.2.1 Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus.

Hinnangud

1. Kuidas on korraldatud alushariduse ja lastehoiu kättesaadavuse analüüsimine (mida analüüsitakse, sagedus, vastutajad)?

Kirjeldus:

Valla rahuloluküsitlustes on küsitud ka alushariduse kättesaadavuse kohta. Haridusosakond eraldi küsitlust seoses kättesaadavusega ei ole teinud.

Hinnang:

Pigem halb (2)

2. Milline on teenuse nõudluse ja pakkumise suhe?

Kirjeldus:

Munitsipaallasteaias Viimsi Lasteaiad ja Püünsi lasteaias ei ole kõikidele soovijatele kohti, s.t eksisteerib järjekord lasteaiakohtadele. Lahendusena näeb vald koostööd teiste omavalitsustega (eelkõige Tallinna linnaga), eralasteaedadega Viimsis ja Tallinnas ning eralastehoidudega. Komplekteerimine ja kohtade eraldamine toimub ARNO süsteemi kaudu.

Hinnang:

Pigem halb (2)

3. Kuidas on korraldatud alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus majanduslikes raskustes peredele (tasuta kohad, soodustused vms)?

Kirjeldus:

Majanduslikus raskustes peredel on võimalik saada sotsiaal- ja tervishoiuosakonna kaudu toetust lasteaiasöögi- või kohamaksu tasumisel. Kui perest käib lasteaias kaks või enam last, on kohatasu soodustus alates teisest lapsest 50%.

Hinnang:

Pigem hea (3)

4. Palun põhjendada, millistel põhjustel osa lastest ei osale alushariduses ega lastehoius (pole kohti, rahalised piirangud vms)?

Kirjeldus:

Osa lapsi ei käi lasteaias, kuna ei ole saanud sobivat kohta ja rühma. Osasid lapsi hoitakse teadlikult kodus, seda soodustab ka uus toetus, milleks on koduse lapse toetus. Haridusosakonnale teadaolevalt ei ole takistuseks rahalised piirangud (kohatasu Viimsi munitsipaallasteaedades on pikka aega olnud 58 eurot).

Hinnang:

Pigem halb (2)

Analüüs

Viimsi vallas on järjekord lasteaiakohtadele. Ühe lahendusena on munitsipaallasteaia ja eralasteaia lapsevanema poolt makstava tasu võrdsustamine. Paljud pered eelistavad vähemalt kolmeaastase lapse panna munitsipaallasteaeda, kuid osad ei soovi lasteaeda vahetada.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb

2.3

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

3.2.2 Üldkeskhariduse ja kutsehariduse omandamise toetamine

Kirjeldada järgmisi aspekte (märkida juurde allikad, kust info pärineb)

Rida

1. Kuidas on korraldatud üldkeskhariduse ja kutsehariduse kättesaadavuse analüüsimine (mida analüüsitakse, sagedus, vastutajad)?

Kirjeldus:

Alates 2018. aastast on kõik vallas tegutsevad munitsipaalkoolid põhikoolid. Keskharidust saab omandada vaid riigigümnaasiumis, kuhu kandideerimine toimub võrdsetel alustel kõigi KOV-i õpilastega. Kasvav gümnaasiumiealiste õpilaste arv on tekitanud suure konkurentsi ja paljud õpilased on sunnitud leidma endale koolikoha mujal omavalitsuses (Tallinnas). Vallavalitsus koostöös haridus- ja teadusministeeriumiga on asunud otsima lahendust, eelkõige loodetakse mõningast leevendust praeguse riigigümnaasiumi õppekohtade arvu suurenemisest. Kuna vallas ei ole ühtegi kutseõppeasutust, peavad huvilised leidma selleks võimaluse teistes KOV-ides.

Hinnang:

Pigem halb (2)

2. Kuidas KOV toetab haridust omandavaid õpilasi (nt ühistranspordi kompensatsioon vms)?

Kirjeldus:

Ühistransport vallasiseselt ja Tallinnas on õpilastele tasuta. Erakoolide õpilased saavad taotleda rahalist toetust 30 eurot kuus.

Hinnang:

Pigem hea (3)

3. Kas ja kuidas KOV suunab kogukonna laste edasisi karjäärivalikuid, soodustades hilisema töö saamist KOV-is?

Kirjeldus:

KOV ei suuna karjäärivalikuid, karjäärinõustamine toimub koolide juures.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Analüüs

Lähima 5 aasta jooksul on Viimsis näha suurt puudujääki gümnaasiumi õppekohtade järele. Ka hetkel töös olev Viimsi gümnaasiumi kohtade arvu suurendamine ei too kaasa piisavat lahendust.

On toimunud arutelud kutseõppeasutuse (filiaali) loomiseks, hetkel pole ses osas siiski konkreetsemaid plaane tehtud.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb

2.3

★ ★ ☆ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Halvenemas

↘ 1.0

3.2.3 Koolikohustust mittetäitvate lastega tegelemine.

*Valla või linna rakendatavad meetmed koolikohustuse täitmise tagamiseks***Hinnangud**

1. Korraldab koolikohustuslike isikutega tegelemist, koolikohustuse täitmata jätmise põhjuste väljaselgitamist ning meetmete rakendamist koolikohustust mittetäitvate isikute suhtes, määraates ametikoha või struktuuriüksuse, mille ülesannete hulka see kuulub.

Kirjeldus:

Vallavalitsuse haridusosakond kogub infot nende laste kohta, kes ei ole kantud EHIS-es ühegi Eestis tegutseva kooli nimekirja. Valdavalt on tegu välisriiki suundunud perede lastega. Statistika: 2017/2018 – 11 last; 2018/2019 – 13 last; 2019/2020 – andmed puuduvad; 2020/2021 – 6 last. Kooli nimekirjas, kuid õppetöös mitte osalevate õpilaste kohta laekub teave koolist, nende peredega tegelevad ja neid nõustavad haridus- ja sotsiaalosakondade spetsialistid.

Hinnang:

Pigem hea (3)

2. Korraldab võimaluse korral koolitusi vanematele, kelle lapsed ei täida koolikohustust, et toetada neid tingimuste loomisel koolikohustuse täitmiseks.

Kirjeldus:

Nõustatakse konkreetset peret. Koolituse kohta jagab info sotsiaalosakond.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Vallavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakondade koostöö koolidega on tihe. Meetmete valikul lähtutakse konkreetse pere/õpilase vajadusest ja probleemidest. Eelkõige toimub pere nõustamine, vajadusel ka lähem kontroll ja jälgimine. Vastavalt vajadusele kaasatakse teisi tugispetsialiste või suunatakse pere Rajaleidjasse. Samuti vaadatakse üle õppekorraldus ja vajadusel kohandatakse see õpilasele sobivamaks (nt suunamine koduõppele vms).

Kitsaskohaks on koolidevahelised erinevused seoses varase märkamisega. Õpilase toetamine sõltub kooli enda spetsialistide märkamisest ja alati ei pruugi info probleemse lapse kohta jõuda õigeaegselt haridus- või sotsiaalosakonda.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

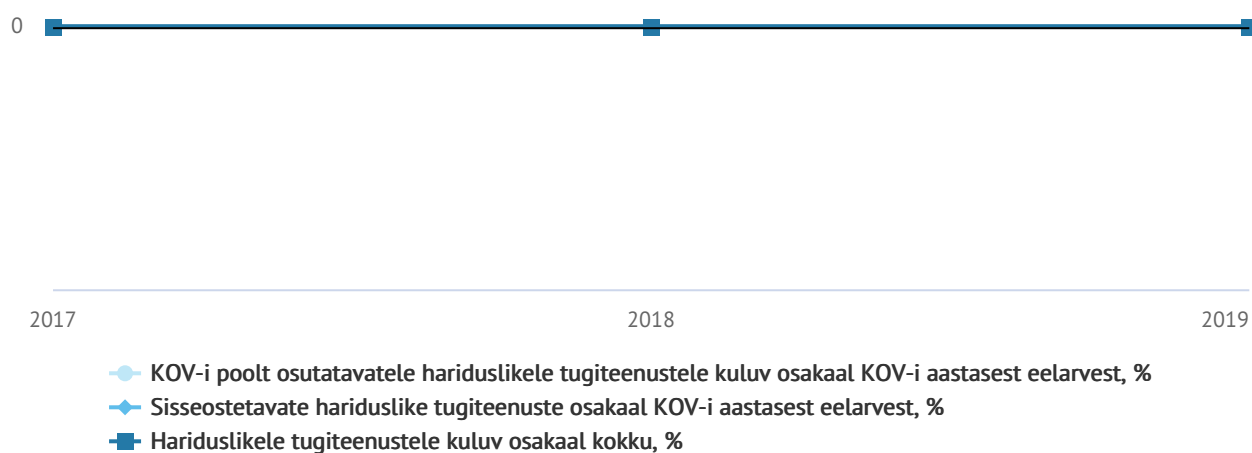
TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

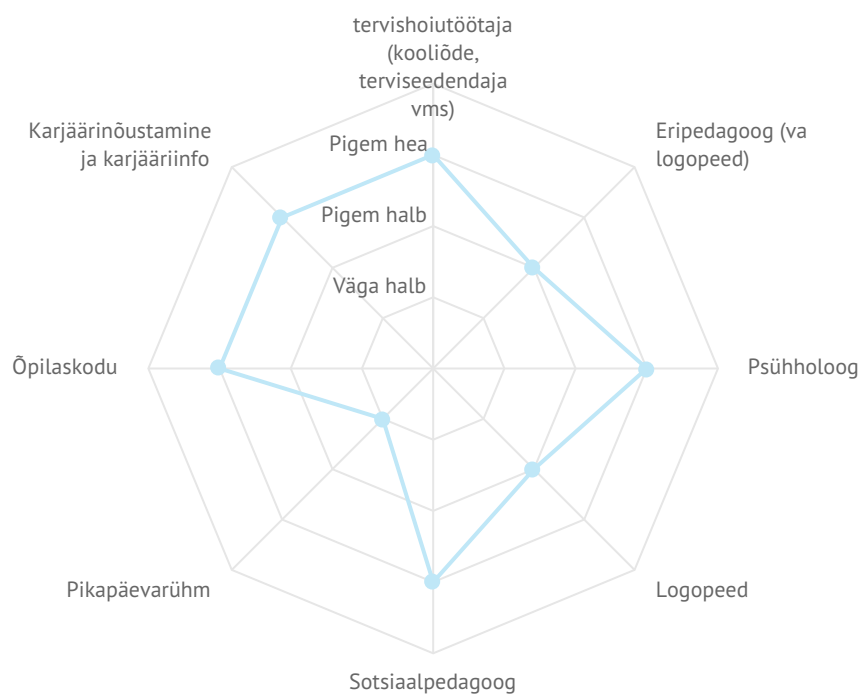
3.2.4 Hariduslikud tugiteenused

Teenused

Joonis 3.2.4.a Hariduslike tugiteenuste protsent KOV eelarvest

Teenuse nõudlus ja pakkumine

Joonis 3.2.4.b Teenuste kättesaadavus

Kättesaadavuse analüüs ja hinnang

Kooli tervishoiutöötaja (kooliõde, terviseedendaja vms)

Kirjelda kättesaadavust:

Valla neljas koolis on kooliõe näol tagatud tervishoiuteenus koostöös Fertilitasega. Prangli koolis annab esmaabi koolijuht, kellel on vastav õigus olemas.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Eripedagoog (va logopeed)

Kirjelda kättesaadavust:

Koolides (v.a Prangli) on olemas eripedagoogid, kuid mitmel juhul on nende töö ühildatud nt HEV-koordineerija vms tööga. Kõikidesse eriklassidesse eripedagooge paraku ei jätku või puudub olemasolevatel õpetajatel nõutud kvalifikatsioon.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Psühholoog

Kirjelda kättesaadavust:

Kõikides koolides (v.a Prangli) on psühholoogid olemas.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Logopeed

Kirjelda kättesaadavust:

Logopeediteenus on kaetud osalisel määral, kõik ametikohad ei ole täidetud.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Sotsiaalpedagoog

Kirjelda kättesaadavust:

Sotsiaalpedagoog on olemas Püüsi, Haabneeme, Viimsi ja Randvere koolides. Prangli koolis tugispetsialiste ei tööta, vajadusel pööratakse haridusosakonda.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Pikapäevarühm

Kirjelda kättesaadavust:

Ei ole korraldatud.

Hinnang:

Väga halb (1)

Õpilaskodu

Kirjelda kättesaadavust:

Vallas puudub õpilaskoduga kool. Vajadusel suunatakse laps teise KOV-i õpilaskoduga kooli.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Karjäärinõustamine ja karjääriinfo

Kirjelda kättesaadavust:

Koolid korraldavad karjäärinõustamist ja -õpet.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Hariduslike tugiteenuste olemasolu ja kättesaadavus Viimsis on erinev. Pigem on hästi kättesaadavad karjäärinõustamise ja karjääriinfo, kooli tervishoiutöötaja, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi (v.a Prangli saar) teenused. Puudu on eripedagooge ja logopeede. Koolides puudub täielikult pikapäevarühma teenus.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

2.5

★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

3.2.5 Koolivägivalla ja koolikiusamise ennetamine

Kirjeldada järgmisi aspekte (märkida juurde allikad, kust info pärineb)

Hinnangud

1. Kas ja kuidas on korraldatud seire kooliõpilaste heaolu, sh koolikiusamiste üle (mida analüüsitakse, sagedus, vastutajad)?

Kirjeldus:

Viimsi Kool. Seiret teostavad klassi- ja aineõpetajad ning klassijuhatajad. Üheks tõhusaks meetodiks on õpilasega arenguveestlus või kui on selgunud probleem, mis kutsutakse kokkukoostöövõrgustik, et leida olukorrale lahendus. Kaasatud võivad olla tugimeeskonna liikmed koolist või spetsialistid väljastpoolt kooli. Samuti tegelevad klassiõpetajad KiVa tundidega, et kiusamist ennetada. Püüsi Kool. Kiusamisjuhtumeid ja konflikte käsitleb Püüsi Koolis peamiselt kolm dokumenti, milles on juhised nii ennetuseks kui reageerimiseks. Järgnevad vastused põhinevad samuti nendel dokumentidel. 1. Püüsi Kooli kiusamisvastane tegevuskava. 2. HOLP. 3. Püüsi Kooli kodukord, lisa 7: Püüsi Kooli õpilaste ja kooli töötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamine, neile reageerimine, juhtumitest teavitamise ning nende juhtumite lahendamise kord. Üle aasta viiakse Püüsi Koolis läbi rahuloluküsitlus, mis hõlmab ka koolikiusamise teemat. Lisainformatsiooniks on ka pidev jooksev info õpilastelt, õpetajatelt ja lapsevanematelt ning dokumenteeritud kiusamisjuhtumid. Haabneeme Kool. Seiret tehakse enamasti vajaduspõhiselt. Kaks korda aastas toimuvad klasside ümarlauad. Lisaks on klassijuhatajatel valmisolek klassijuhatajatundides viia läbi suunatud vestlusi ja toimub tihe koostöö lapsevanematega. Vastutajaks on enamasti keegi tugistruktuuri meeskonnast. Randvere Kool. Randvere Koolis toimub õpilaste heaolu tagamine ja koolikiusamise ennetus läbi väärtuskasvatuse. Õpilaste hulgas on seoses osalemisega TÜ eetikakeskuse heakooli programmis viidud läbi küsitlus, et kaardistada õpilaste teadlikkust meie kooli väärtustest ja nende tähendusest õpilaste pilgu läbi. Klassides on õpilasteloodud plakadid "Randvere kooli väärtused meie klassi pilgu läbi", mis on klassi seinale üles pandud. Klassi väärtusi saab siduda igapäevase õppeprotsessiga või lasta õpilastel nende põhjal oma peamine lubadus kirja panna.

Hinnang:

Pigem hea (3)

2. Milliseid ennetustegevusi tehakse koolide psühhosotsiaalse keskkonna parendamiseks, sh koolivägivalla ennetamiseks (sagedus, sisu, vastutajad)?

Kirjeldus:

Viimsi Kool KiVa-teemalised klassijuhatajatunnid algkoolis, sotsiaalpedagoogi töö klassidega probleemide ennetamisel ja ilmnemisel, samuti on märkajateks õpetajad koolis, kes vajadusel sekkuvad. Vastukaja on olnud positiivne ja koolis on kindel seisukoht, et ennetustööga tuleb rohkem tegeleda. Püüsi Kool • Selleks, et omada ülevaadet väljapool õppetegevust toimuva üle, peavad õpetajad vahetundide ajal koridorides, aulad, võimlas ja sööklas korda vastavalt juhtkonna poolt määratud graafikule. Soojal ajal on korrapidajad ka kooli õuealal. Klassiõpetajad ja klassijuhatajad viivad klassijuhatajatundides läbi kiusamise teemalisi mängu, rühmatöid, arutelusid. Vajadusel kaasatakse ka kooli tugimeeskonna liikmeid. Mh kasutatakse teavet ja materjale kiusamisvastasest programmist „Kiusamisest vaba lasteaed ja kool,“ millega Püüsi kool liitus 2015/2016 õppeaastal. • Heade suhete ring algklasside õpilastele, kus tegeletakse sotsiaalsete oskuste arendamise ja igapäevaste suhtlemisoskuste toetamisega (läbi arutelude ja praktiliste tegevuste). • Kiusamise temaatikat lõimitakse erinevatesse õppeainetesse. • Klassides koostatakse õpilaste osalusel klassi reeglid, mis vaadatakse üle igal õppeaastal. • Õpilastele ja lapsevanematele korraldatakse temaatilisi loenguid kooliväliste spetsialistide poolt: nt noorsoopolitsei, veebikonstaabel. • Õpilastel, lapsevanematel ja õpetajatel on võimalus pöörduda

nõustamiseks kooli tugispetsialistide poole. • Väärtuste nädal – igal aastal tervele kooliperele mõeldud nädalal rõhutatakse väärtuste olulisust meie igapäevaelus. Toimuvad erinevad tegevused, mängud ja võistlused. Tehakse ise väärtusteteemalisi ettekandeid ja kutsutakse külalisi. • Iga aasta 1. septembril sõlmitakse koolirahu leping: <http://koolirahu.lastekaitseliit.ee/>. • Vahetundide sisustamine korraldatud tegevusega – nt diskovahetunnid, stiilinädalal ja väärtuste nädalal temaatilised mängud ja tegevused jne. • Mitmekesised huviringid õpilastele pärast tunde. • Kodukorra kohaselt on koolis keelatud telefonide kasutamine ilma õpetaja loata – sh filmimine ja pildistamine. Haabneeme Kool Klassijuhatajad teevad KiVa tunde, lisaks toimuvad psühholoogi ja sotsiaalpedagoogide tunnikülastused. Samuti on eelnevatel aastatel kaasatud külalisi. Juhtumipõhiselt tegeletakse ka kogu klassiga ning märkamise korral toimuvad individuaalsed kohtumised psühholoogiga. Toimub tihe koostöö perekondadega. Randvere Kool Randvere Kool liitus 2018 aastal programmiga Kiusamisvaba Kool (KiVa). Sellega seoses viiakse 1. ja 4. klassides läbi temaatilisi tunde, selleks on õpetajatel olemas vastav käsiraamat. 4 korda õppeaasta jooksul toimuvad vestlusringid õpetajatele. Tegutseb KiVa tiim, kes tegeleb igapäevaselt kiusamisjuhtumite ennetamise ja lahendamise, sisse on seatud KiVa ruum ja postkast, kuhu saab postitada infot kiusujuhtumite kohta. Kool osaleb veebipõhistes õpilaste ja vanemate küsitlustes iga õppeaasta lõpus. Viimast aastat osaleb kool ka VEPA (Käitumisoskuste Mäng) programmis, mille eesmärk on eelkõige 1. kooliastme õpilaste seas sotsiaalsete oskuste arendamine ja kiusu ennetamine.

Hinnang:

Pigem hea (3)

3. Kuidas on korraldatud koolikiusamise ohvriks langenud laste toetamise protsess (protsessi kirjeldus, vastutajad)?

Kirjeldus:

Viimsi Kool Kui õpilane langeb koolikiusamise ohvriks, siis tema ümber luuakse tugivõrgustik: klassijuhataja ja spetsialist tugimeeskonnast (psühholoog või sotsiaalpedagoog) ning koostöös perega hakatakse probleemi lahendama. Püüsi Kool. Püüsi Koolis tegeleb esmalt klassijuhataja tema klassi puudutava lapse kiusamisjuhtumiga. Klassijuhataja vestlused võivad olla piisavad, kui tegeletakse ühekordsete lastevaheliste tülidega. Tõsiste kiusamisjuhtumitega tegelemiseks alustab samuti õpetaja, kuid kaasab vajadusel olukordade lahendamise ka kooli tugipersonali. Tugimeeskond töötab välja iga juhtumi puhul tegevuskava ja tõsistest kiusamisjuhtumitest teavitatakse lapsevanemaid. Vajadusel kaasatakse lapsevanemad, et ühiselt arutada, mil viisil juhtumit kõige edukamalt lahendada, et iga laps oleks toetatud. Klassijuhatajate jaoks on kiusamisolukorra kaardistamiseks ning dokumenteerimiseks loodud kiusamisjuhtumi ankeet. Täidetud ankeet jääb peale kiusamisjuhtumiga tegelemist sotsiaalpedagoogi valduses olevasse mappi. Kiusamisjuhtumi ohvriga vesteldakse, vajadusel pakutakse koolipsühholoogi või sotsiaalpedagoogi tuge ühekordselt või regulaarselt. Selle raames toimub ka lapsevanema nõustamine. Haabneeme Kool. Klassijuhataja on esmane infovahendaja ja hindaja. Vajadusel kaasatakse KiVa meeskond, samuti kaasatakse pere. Toimuvad vestlused ja kohtumised. Olukorra teeb raskeks asjaolu, et kõik info ei pruugi õigeaegselt õpetajani jõuda. Sellest tulenevalt võiks märkamine ning teavitamine olla parem. On olukordi, kus saame tegeleda alles siis, kui laps on pikemalt murega olnud ja mingi muu teema käigus tuleb probleemne situatsioon välja. Üksikutel kordadel oleme kaasanud ka lastekaitse, kui on vaja suunata laps koolivälise spetsialisti poole. Randvere Kool. Koolikiusamise ohvriks langenute ja koolikiusajatega tegeleb kõigepealt KiVa tiim, seejärel rakendatakse kooli kodukorras kirjeldatud mõjutusmeetmeid. Kooli kodukorras on kirjeldatud rakendatavad mõjutusmeetmed ja nendest teavitamise kord erinevate juhtumite sh kiusujuhtumite korral.

Hinnang:

Pigem hea (3)

4. Kuidas on korraldatud koolikiusajatega tegelemine (protsessi kirjeldus, vastutajad jne)?

Kirjeldus:

Viimsi Kool Sarnaselt kiusatavale luuakse tugivõrgustik kiusajale - klassijuhataja, tugispetsialist ja lapsevanem. Hinnang "pigem halb" tuleneb asjaolust, et tegevusele ei jätku piisavalt ressursi. Püüsi Kool Esmalt tegeleb klassijuhataja tema klassi puudutava lapse kiusamisjuhtumiga. Klassijuhataja vestlused võivad olla piisavad, kui tegeletakse ühekordsete lastevaheliste tülidega. Tõsiste kiusamisjuhtumitega tegelemiseks alustab samuti õpetaja, kuid kaasab vajadusel olukordade lahendamise ka kooli tugipersonali. Tugimeeskond töötab välja iga juhtumi puhul tegevuskava ja tõsistest kiusamisjuhtumitest teavitatakse lapsevanemaid. Vajadusel kaasatakse lapsevanemad, et ühiselt arutada, mil viisil juhtumit kõige edukamalt lahendada, et iga laps oleks toetatud. Klassijuhatajate jaoks on kiusamisolukorra kaardistamiseks ning dokumenteerimiseks loodud kiusamisjuhtumi ankeet. Täidetud ankeet jääb peale kiusamisjuhtumiga tegelemist sotsiaalpedagoogi valduses olevasse mappi.

Kiusamisjuhtumi ohvriga vesteldakse, vajadusel pakutakse koolipsühholoogi või sotsiaalpedagoogi tuge ühekordselt või regulaarselt. Selle raames toimub ka lapsevanema nõustamine. Haabneeme Kool Kaasatud on kindlasti klassijuhataja, psühholoog, sotsiaalpedagoog ja pere. Vajadusel teostatakse vaatlust. Olenevalt olukorrast eraldatakse (vastavalt kodukorras välja toodud meetmetele) õpilane rahunema eraldi ruumidesse. Seejärel toimuvad vestlused ja juhtumit analüüsitakse. Randvere Kool Koolikiusamise ohvriks langenute ja koolikiusajatega tegeleb kõigepealt KiVa tiim, seejärel rakendatakse kooli kodukorras kirjeldatud mõjutusmeetmeid. Kooli kodukorras on kirjeldatud rakendatavad mõjutusmeetmed ja nendest teavitamise kord erinevate juhtumite sh kiusujuhtumite korral.

Hinnang:

Pigem halb (2)

5. Kuidas on korraldatud vajalikud tugiteenused lastele ja peredele (teenuste kättesaadavus, nõudluse vastavus pakumisele jne)?

Kirjeldus:

Viimsi Kool pakub õpilastele psühholoogi, sotsiaalpedagoogi, perenõustamis- jt tugispetsialistide teenuseid. Nõudlus nende teenuste järele suureneb pidevalt ja oleks vaja kindlasti rohkem vastava kvalifikatsiooniga inimesi. Inimressurssi puudusest tuleneb ka hinnang "pigem halb". Püüsi Kool Vestlused klassijuhataja, tugispetsialisti (psühholoog või sotsiaalpedagoog) ja/või juhtkonnaliikmega, kokkulepete sõlmimine, nende täitmise jälgimine, koostöö lapsevanematega. Vajadusel määratakse õpilasele regulaarne tugispetsialisti teenus ja/või koostatakse käitumise tugikava. Vajadusel pöördatakse ka kooliväliste instantside poole (Viimsi valla sotsiaal- ja tervishoiuameti spetsialistid, politsei, meditsiinasutused jne). Püüsi Kool Kooli tugikeskuses töötavad psühholoog/HEV-koordineerija, sotsiaalpedagoog, eripedagoog, logopeed, abiõpetajad. Teenused määratakse vajaduspõhiselt. Haabneeme Kool Tugiteenuste kohta on saadetud kogu koolile infokiri. Samuti kutsutakse sageli kooli lapsevanemaid, et anda infot märkamistest. Analüüsitakse, vaadeldakse ja korraldatakse ümarlaudasid. Tihe koostöö on Rajaleidjaga, samuti kodudega. Hinnatakse rakendatud teenuseid, vajadusel muudetakse neid. Koolis on abiõpetajaid, logopeed, psühholoog ja sotsiaalpedagoog. Tugiteenuseid koordineerib HEVKO. Eripedagoogi vajadus on suur, sest kõik kolm on hetkel lapsehoolduspuhkusel. Randvere Kool Pakutakse tuge vastavalt heaolu toetamise skeemile. Koolis töötab tugimeeskond, mida juhib eripedagoog-nõustaja/HEVKO ja kuhu kuuluvad eripedagoog-õpiabiõpetaja, logopeed, kaks psühholoogi ja sotsiaalpedagoog. Tugispetsialistid pakuvad teenust üldist, tõhustatud ja erituge saavatele õpilastele, nõustavad õpetajaid ja vanemaid. Tuge vajavad õpilased selguvad õpetaja märkamise ja tähelepanekute abil koostöös tugispetsialistidega. Õpilasele lisatoe vajaduse väljaselgitamiseks viiakse läbi pedagoogilis-psühholoogiline hindamine, kus õpetajad ja tugispetsialistid kaardistavad õpilase õpioskused, -huvi ja -motivatsiooni ning õpilase tugevad ja nõrgad küljed erinevates õppeainetes ja sotsiaalsetes oskustes, tunnetustegevuse, emotsionaalse seisundi ja käitumise. Õpilase hindamise tulemused kantakse individuaalse arengu kaardile. Lisaks tehakse koostööd lapsevanematega, et välja selgitada sobivaim tugimeede. Vajadusel tehakse koostööd spetsialistidega väljastpoolt kooli. Õpetajate ja tugispetsialistide hindamise tulemusel saavad tavaklasside õpilased üldist tuge eripedagoogilise õpiabi, II kooliastmes ainealase tugiõppe või tugispetsialisti teenuse näol. Õpilaste sotsiaalsete oskuste arendamisel on oluline roll kõigil koolitöötajatel, tõhusa toetusmeetmena rakendatakse käitumise tugikava. Koolis õpib 52 muu kodukeelega õpilast, sh üks uussisserändaja, kes kõik vajavad suuremal või vähemal määral tuge. Kooli õppekeelest erineva kodukeelega õpilastele pakutakse vastavalt vajadusele täiendavaid eesti keele tunde või õpetatakse eesti keelt teise keelena (E2). Koolis on 15 eriklassi, milles õpib 45 õpilast. Nendest neli saavad koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge ja 41 erituge. Tavaklassides õppivatest õpilastest saavad tõhustatud tuge kolm ja erituge kaks õpilast. Kokku on tõhustatud või erituge saavaid õpilasi 50. Rehabilitatsiooniplaani olemasolul saavad õpilased kooli päevakava ajal loov- ja tegevusteraapiaid, mida viivad läbi Fertilitase terapeutid. Tuge vajavaid õpilasi toetavad ainetundides abiõpetajad, vahetundides tugiisikud. Abiõpetaja töötab igal õppeaastal ka 1. klassides.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Järgnevad hinnangud põhinevad infol nelja kooli kohta (Haabneeme, Püüsi, Randvere ja Viimsi). Viiendas ehk Prangli Põhikoolis oli 2020/21 õppeaastal 5 last. Ennetusprogrammides osaletud ei ole, probleemi korral on

tegeletud jooksvalt.

Kõigis koolides on paigas juhendid ja praktikad kiusujuhtumitega tegelemiseks. Kõigis koolides rakendatakse vähemalt ühte üleriigilist kiusuennetuse programmi: kolmel juhul teaduspõhist KiVa ja ühel juhul "Kiusamisest vabaks!". Ühes koolis rakendatakse ka programme Hea kool ja teaduspõhist VEPA-t. Vallavalitsus on üheks osapooleks nii ennetustegevuses (SPIN-programmi pakkumine) kui ka juhtumite lahendamisel (sotsiaal- ja tervishoiuosakond).

Valla tervikvaatest on murekohtadeks ebaühtlane varane märkamine ja ebapiisavad (inim)ressursid nii märkamiseks kui ka juhtumitega tegelemiseks (sh eriti seoses kiusajatega).

Profiili koostamisel juures olnud välise nõustaja hinnangul on suur potentsiaal koolidevahelistel kogemuste vahetamisel nii varase märkamise kui ka juhtumite lahendamise osas. Samu teaduspõhiseid programme võiks rakendada enamates koolides, sh võib olla võimalus nii ressursside kokkuhoiuks (nt ühised koolitused ja supervisioonid) kui ka sünergiaks (kogemuste vahetus, spetsalistide jagamine).

Valla vaatest on kasutamata potentsiaaliks tervikpildi loomine programmide rakendamise käigus kogutavate andmete pinnalt, sest ennetusprogrammides korraldatakse regulaarselt küsitlusi jm uuringuid (nt KiVa programmis).

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

2.8

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

3.2 Haridusega seotud teenused. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Viimsi vallas on lasteaiakohtade järjekord. Ühe lahendusena on vald võrdustanud munitsipaallasteaias ja eralasteaias lapsevanema poolt makstava tasu. Paljud pered eelistavad vähemalt kolmeaastase lapse panna munitsipaallasteaeda, kuid osad ei soovi lasteaeda vahetada.

Lähima 5 aasta jooksul on näha suurt puudujääki gümnaasiumi õppekohtade järele. Ka hetkel töös olev Viimsi riigigümnaasiumi kohtade arvu suurendamine ei too kaasa probleemi piisavat lahendust.

Haridus- ja sotsiaalosalakondade koostöö koolidega on tihe. Meetmete valikul lähtutakse konkreetse pere/õpilase vajadusest ja probleemidest. Eelkõige toimub pere nõustamine, vajadusel ka lähem kontroll ja jälgimine. Vastavalt vajadusele kaasatakse teisi tugispetsialiste või suunatakse pere Rajaleidjasse. Samuti vaadatakse üle õppekorraldus ja vajadusel kohandatakse see õpilasele sobivamaks (nt suunamine koduõppele vms).

Kitsaskohaks on koolidevahelised erinevused seoses varase märkamisega. Õpilase toetamine sõltub kooli enda spetsialistide märkamisest ja alati ei pruugi info probleemse lapse kohta jõuda õigeaegselt haridus- või sotsiaalosalakonda.

Hariduslike tugiteenuste olemasolu ja kättesaadavus on ebaühtlane. Pigem on hästi kättesaadavad karjäärinõustamise ja -info, kooli tervishoiutöötaja, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi (v.a Prangli saar) teenused. Puudu on eripedagooge ja logopeede. Koolides puudub täielikult pikapäevarühma teenus.

Neljas suuremas Viimsi koolis rakendatakse kõigis vähemalt ühte üleriiklikku kiusuennetuse programmi, sealjuures rakendab kolm kooli neljast teaduspõhist programmi KiVa. Ühes koolis on lisaks KiVa-le kasutusel ka teaduspõhine VEPA. Kõigis koolides on olemas põhimõtted ja juhendid kiusujuhtumitega tegelemiseks.

Seoses kiusuennetusega on murekohtadeks ebaühtlane varane märkamine ja ebapiisavad (inim)ressursid nii märkamiseks kui ka juhtumitega tegelemiseks (sh eriti kiusajatega). Kasutamata potentsiaali on koolidevahelistel kogemuste vahetamisel ja ressursside jagamisel ning ennetusprogrammide eluviimisest laekuvate andmete kasutamisel vallaüleste otsuste tegemisel kiusuennetuse toetamiseks või juhtumite lahendamiseks koolides.

TUGEVUSED

- Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus majanduslikes raskustes peredele.
- Pigem hästi on kättesaadavad karjäärinõustamise ja karjääriinfo, kooli tervishoiutöötaja, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi (v.a Prangli saar) teenused.
- Üleriiklike kiusuennetuse programmide rakendamine ja põhimõtete ning juhendite olemasolu kiusujuhtumitega tegelemiseks.

NÕRKUSED

- Lasteaia- ja gümnaasiumikohtade puudujääk.
- Koolides on puudu eripedagooge ja logopeede, puudub täielikult pikapäevarühma teenus.
- Kiusuennetuse ebaühtlane varane märkamine. Kohatiseid ebapiisavad (inim)ressursid märkamiseks ja juhtumitega tegelemiseks. Kasutamata potentsiaal koolidevahelistel kogemuste vahetamisel ja ressursside jagamisel ning ennetusprogrammidest laekuvate andmete kasutamisel vallaüleselt.

4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine

4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused

4.1.1 KOV osutatavad sotsiaalteenused

KODUTEENUS

Hinnangud

Milline on teenuse saajate arv ja teenuse osutamise maht (maht kokku+ keskmine maht teenuse saaja kohta) aasta jooksul?

Kirjeldus:

2019. aasta andmete järgi sai üle Eesti koduteenust 7274 isikut, keskmine teenuse saajate arv KOV-üksuse kohta oli 92, mediaannäitaja 55 isikut. Enam kui pooled (58,5%) teenusesaajatest olid 80-aastased ja vanemad ning 71,8%-l teenusesaajatest oli määratud puue. Võrreldes 2015. aastaga on teenusesaajate arv kasvanud 9%. Üle 4/5 koduteenuse saajatest elab üksi - võrreldes 2015. aastaga on üksi elavate teenusesaajate osatähtsus kasvanud 1,6 protsendipunkti, moodustades 2019. aastal 82,9% teenuse saajatest. 2017. aastal oli Viimsis koduteenuse saajaid 9: 2 naist vahemikus 70-79 eluaastat ja 7 naist vanuses 80+. Teenuse osutamise maht oli kokku 1200 tundi. Koduteenuse saajatest 6 elas üksinda ja 3 koos perega. 2018. aastal oli koduteenuse saajate arv 11 inimest, neist kõik olid naised: 3 naist vahemikus 70-79 eluaastat ja 8 naist 80+. Teenuse osutamise maht oli kokku 1200 tundi. Koduteenuse saajatest 10 naist elas üksinda ja 1 pere koosseisus. 2019. aastal oli koduteenuse saajate arv 14 inimest, neist 11 olid naised ja 3 mehed. Vahemikus 65-69 eluaastat oli 2 meest ja 1 naine, vahemikus 70-79 eluaastat 1 mees ja 2 naist, 80+ oli 8 naist. Teenuse osutamise maht oli kokku 1340 tundi. Koduteenuse saajad elasid kõik üksinda. Võrreldes 2015. aastaga on teenusesaajate arv kasvanud 55,6%.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Milline on hinnanguline teenuse tegelike vajajate arv aastas ning nende paiknemine KOV-is? Analüüsida kas ja millised teenust vajavad rühmad võivad jääda koduteenusega katmata seaduslike kitsenduste tõttu (nt need kellel on seadusjärgsed ülalpidajad – või muud kitsendused, mida KOV on ise oma õigusaktis ette näinud). Ühtlasi hinnata kas mingis piirkonnas elavad inimesed on teenusega kehvemini kaetud.

Kirjeldus:

Sotsiaalministeeriumi hinnangu kohaselt on üle Eesti koduteenuse tegelik vajadus ligikaudu 2,7 korda kõrgem kui tänane teenuse saajate arv. Sellest lähtudes oleks Viimsis prognoositav koduteenuse vajajate arv 2019. aasta 14 asemel ca 38 inimest. Samas võib koduteenuse vajadus olla veel suurem, sest 2020. aastal elas Viimsis ca 1200 inimest vanuses 70+, kelle rahvastikuregistrijärgsele aadressile ei olnud nooremaid (alla 60-aastaseid) inimesi sisse kirjutatud. Lisaks võivad täiendavalt koduteenust vajada täisealised isikud, kes vajavad puude või abivajaduse tõttu hooldust. Viimsi valla sotsiaalteenuste osutamise tingimuste ja korra järgi ei osutata teenust isikule, kellele on määratud hooldaja. Koduteenust osutatakse mandril ja Prangli saarel. Naissaarel selle jaoks täna vajadus puudub. Viimsi on kompaktne ja sellest tulenevalt ei ole vaja koduteenuse osutajal sõita läbi pikki vahemaid teenuse osutamiseks.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Teenusele saamise ooteaeg/järjekord (näitab rahuldamatat nõudlust, mis võib olla põhjustatud teenuse pakkujate puudusest, rahapuudusest, ebasobivatest aegadest, hajaasustustest vm). Palume ühtlasi tuua välja peamised põhjused/takistused, miks inimesed teenust nii kaua ootavad ning millised on võimalused, kuidas seda olukorda parandada.

Kirjeldus:

Teenusele saamise ooteaeg ja järjekord puudub.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas on teatud koduteenuse komponente/tegevusi, mida KOV korraldatav teenus täna ei kata (nt isikuabi - abistamine hügieenitoimingutes vms, teenuse pakkumine nädalavahetustel), mis need on ning millised on abi tagamise võimalused katmata komponentides?

Kirjeldus:

2021. aasta I kvartali seisuga ostab Viimsi vallavalituse sotsiaal- ja tervishoiuosakond koduteenust teenusepakkujalt. KOV-i korraldatava koduteenuse osutamine võiks olla paindlikum, täna ei osutata koduteenust nädalavahetustel. Teenus võiks olla rohkem vajaduspõhine, pakkuda vajadusel suuremamahulist kohalolekut teenusesaajale. Koduhooldaja võiks vastavalt vajadusele osutada saatmis- ja transporditeenust (nt käigud arsti juurde, külla, kalmistule, sotsiaalkeskusesse, kinno, teatrisse, huviringi jm, transpordivahendi korraldamine). 2021. aastal Viimsi vallavolikogu poolt asutatav Viimsi Hoolekandekeskus hakkab ise osutama koduteenust. 2021. aastal on planeeritud arendada ja lisada koduteenuse komponente ja tõsta teenusmahtusid. Samuti on planeeritud laiem teavitustöö kogukonnas teenuse toimimise ja sihtrühma osas.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Kuidas on kaetud teenuse finantseerimine? (Kui palju aastas teenusele kulus rahalisi vahendeid – palju kattis KOV, palju inimesed ise. Kuidas see on ajas muutunud?)

Kirjeldus:

Koduteenusele kulus 2019. aastal kogu Eestis kokku 9 481 000 eurot, millest põhiosa (90% ehk 8 532 000 eurot) tasusid kohalikud omavalitsused. Teenust saanud isikud ja nende pereliikmed tasusid 436 000 eurot ehk 4,6% kulutustest. Riigi osalus oli 507 000 eurot (5,3% teenuse kulus). Võrreldes 2015. aastaga kasvasid kulud koduteenusele 2019. aastal 65,7% (3 759 000 euro võrra). Rahastajatest kasvasid kohaliku omavalitsuse üksuste kulud 56% (3 064 000 euro võrra), kuid osatähtsus kulutuste katteallikates mõnevõrra vähenes (95,6%-lt 2015. aastal 90%-ni 2019. aastal). Teenuse kulu juurdekasvust moodustas nende kahe aasta võrdluses omavalitsuste osa 81,5%. 2017. aasta andmete järgi kulus koduteenusele Viimsi valla eelarvest 24 144.00 eurot. Keskmised kulutused ühe teenusetunni kohta olid 20.12 eurot. 2018. aastal kulus koduteenusele KOV-i eelarvest 21 282.86 eurot. Keskmised kulutused ühe teenusetunni kohta olid 17.74 eurot. 2019. aastal kulus koduteenusele KOV-i eelarvest 23 779.50 eurot. Keskmised kulutused ühe teenusetunni kohta olid 17.75 eurot. Koduteenuse saajatele oli teenus tasuta. 2021. aastal Viimsi vallavolikogu poolt asutatav Viimsi Hoolekandekeskus hakkab osutama koduteenust, mis saab olema teenusesaajale tasuline. Isikult võetava tasu suurus oleneb teenust saava isiku ja tema perekonna majanduslikust olukorrast. Sotsiaalteenuse eest võetava tasu suurus ei saa olema teenuse saamisel takistuseks (SHS § 16 lg 2, 3).

Hinnang:

Väga hea (4)

VÄLJASPOOL KODU OSUTATAV ÜLDHOOLDUSTEENUS

Hinnangud

Teenuse saajate arv aasta jooksul

Kirjeldus:

Viimsi vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna poolt kaasrahastatud ööpäevaringse üldhooldusteenuse saajate arv oli 2020. aastal 22 inimest, neist 9 inimest sai teenust Viimsis Rannapere pansionaadis ning 13 inimest väljaspool Viimsit. Intervallhoiuteenuse järele 2020. aastal vajadus puudus. Päevase üldhooldusteenuse (päevahoid) saajaid oli 7, kes kõik said teenust Viimsis ning ilma omaosalustasuta. Erihoolekanne (SHS §70-107) siia alla ei kuulu, sest teenust korraldab riik.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Hinnanguline teenuse vajajate arv aastas (keskmine vaba, sobiva teenusekoha ootel olevate inimeste arv, nt nende inimeste arv, kes on pidanud aasta jooksul ootama sobiva teenuskoha vabanemist, ootama kauem kui 30 päeva – ooteaja hulka ei kuulu menetlusele kuluv aeg).

Kirjeldus:

Hinnanguline ööpäevaringse hoolduse vajajate arv aastas, keda KOV peab paigutama hooldekodusse, on 1-3 inimest. AS Rannapere Pansionaadil on küll järjekord teenusele, kuid järjekorra moodustavad enamjaolt teiste

omavalitsuste sissekirjutusega inimesed. 2020. aastal avas oma ukse Viimsi Pihlakodu, pakkudes piirkonnas teenust kuni 130-le inimesele. Viimsi valla poole pöördunud isikud on saanud teenuskohta abivajavale inimesele 30 päeva jooksul (menetluse algatamisest). Hinnanguline intervallhoolduse saajate arv on aastas 2-4 inimest (varasemate aastate praktika alusel) ja päevase üldhooldusteenuse saajate arv ca 10 (pöördumisi sotsiaal- ja tervishoiuosakonna poole antud küsimuses).

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenusele saamise ooteaeg/järjekord (näitab rahuldamata nõudlust, mis võib olla põhjustatud teenuse pakkuja tegevusest, rahapuudusest, ebasobivatest aegadest, hajaasustusest vm). Palume ühtlasi tuua välja peamised põhjused/takistused, miks inimesed teenust nii kaua ootavad ning millised on võimalused, kuidas seda olukorda parandada.

Kirjeldus:

Viimsi vallavalitsusel ei ole 2020. aastal järjekorda ega ooteaega teenustele saamisel.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenusele ligipääs liikumiskustega inimestele

Kirjeldus:

Ligipääs on tagatud ka liikumiskustega inimestele (kohandatud transport, kaldteed, liftid).

Hinnang:

Väga hea (4)

Milliste teenusekomponentide järgi oleks üldhooldusteenusel vajadus?

Kirjeldus:

Puudujäävaid komponente ei oska Viimsi vallavalitsus hinnata, kättesaadavaid teenuskomponente hinnatakse piisavaks.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kuidas on kaetud teenuse finantseerimine?

Kirjeldus:

Viimsi vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna eelarvesse on planeeritud vahendid, mille aluseks on eelmise kalendriaasta kulutused. 2020. aasta seisuga oli 425 eurot keskmine omaosalustasu, mille tasus ööpäevaringse hoolduse teenuse saaja. 2020. aastal ei pöördutud vallavalitsuse poole intervallhoiuteenus saamiseks. Päevane üldhooldusteenus (päevahoid) oli teenuskasutajatele tasuta, tegemist oli Euroopa Sotsiaalfondi projektiga "Mäluhäiretega inimeste päevahoiuteenus Viimsis", aasta kogukulu oli ca 44 000 eurot, millest 75% kattis ESF.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on korraldatud abivajava inimese teenusevajaduse hindamine?

Kirjeldus:

Teenust vajav isik või tema lähedased/eestkostjad võtavad Viimsi valla sotsiaal- ja tervishoiuosakonnaga ühendust abivajaduse tekkimisel. Sotsiaaltöö vanemspetsialist külastab klienti, kaardistab vajalikud andmed ning annab hinnangu abi- ja teenusevajadusele, kasutades väljatöötatud hindamisinstrumenti.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas on hinnatud abivajava inimese maksevõime?

Kirjeldus:

Inimese maksevõime on hinnatud ja analüüsitud teenuse omaosaluse määramisel. Kui abivajaval inimesel puuduvad endal teenuse saamiseks vajalikud vahendid, siis pöördutakse seadusjärgsete ülalpidamiskohustusega lähedaste poole.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas ja kuidas on teenuse korraldamine seotud ülalpidamiskohustustega inimeste võimalustega?

Kirjeldus:

Kui ülalpidamiskohustusega inimesed on suutelised ja motiveeritud teenuse saamist oma lähedasele ise korraldama, siis sotsiaal- ja tervishoiuosakonna teenistujad jagavad vajalikku informatsiooni. Kui ülalpidamiskohustusega inimesed ei ole suutelised või motiveeritud teenuse saamist oma lähedasele korraldama, siis sotsiaal- ja tervishoiuosakonna teenistujad korraldavad selle ise ja informeerivad lähedasi. Ööpäevaringse üldhooldusteenuse eest tasumisel hinnatakse ülalpidamiskohustustega inimeste maksevõimet.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Inimese vaba tahtega arvestamine teenuse korraldamisel ja osutamisel.

Kirjeldus:

Teenuse korraldamisel ja osutamisel arvestatakse maksimaalselt inimese vaba tahtega, kui ei ole ohtu inimese tervisele ja elule.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kas ja kuidas on teenuse korraldamise protsess on kaasatud inimene ise ja tema lähedased?

Kirjeldus:

Teenuse korraldamise protsessi alguses peab taotluse esitama inimene ise või tema eestkostja. Edaspidi on inimene ise ja tema lähedased kaasatud teenuskoha valikusse.

Hinnang:

Väga hea (4)

Milliste teiste teenustega osutamisega saaks katta inimese abivajaduse, et inimene saaks veel jätkata elu oma koduses keskkonnas?

Kirjeldus:

Koduteenuse eesmärk on täisealise isiku iseseisva ja turvalise toimetuleku tagamine kodustes tingimustes, säilitades ja parandades tema elukvaliteeti. Kui koduteenuse osutamine ei suuda enam täita enda eesmärki, siis on vajalik väljaspool isiku kodu osutatav üldhooldusteenus (kas päevane või ööpäevaringne)

Hinnang:

Pigem hea (3)

TÄISEALISE ISIKU HOOLDUS

Hinnangud

Teenuse saajate arv aastas

Kirjeldus:

2017. aasta andmete järgi sai täisealise isiku hooldust Viimsis 80 inimest. 2018. oli teenuse saajate arv 93 inimest, 2019. aastal 103 inimest ning 2020. aastal 116 inimest.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Hinnanguiline teenuse vajajate arv aastas. Analüüsida ühtlasi kas ja millised teenust vajavad rühmad võivad jääda teenusega katmata seaduslike kitsenduste tõttu. (nt need kellel on seadusjärgsed ülalpidajad – või muud kitsendused, mida KOV on ise oma õigusaktis ette näinud). Välja tuua takistused/põhjused ja võimalused olukorra parandamiseks.

Kirjeldus:

Teenuse vajaduse kaardistamisel tuginevad varasemale nõudlusele teenuse järgi. KOV on oma õigusaktis ette näinud, et üldjuhul ei määrata hooldajaks isikut, kes on hooldatava suhtes ülalpidamiskohustusega või kellel on endal sügav või raske puue. Samas oleme paljudele teenuse vajajatele määranud ülalpidamiskohustusega lähedased hooldajaks, kes on avaldanud selleks soovi ning kes on olnud võimelised hooldama lähedast. Olukorra parandamiseks on plaanis kaasajastada teenuste ja ka toetuste korda ning kaotada ära kitsendus. Takistus on, et täna ei ole muid isiku hooldust tagavaid teenuseid piisavas mahus (isiklik abistaja, täisealise isiku tugiisik).

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenusele saamise ooteaeg/järjekord (näitab rahuldamata nõudlust, mis võib olla põhjustatud teenuse pakkujate puudusest, rahapuudusest, ebasobivatest aegadest, hajaasustusest vm).

Kirjeldus:

Teenusele saamise ooteaeg/järjekord puudub. Teenuse osutamine võib viibida seoses sobiva hooldaja leidmisega.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on kaetud teenuse finantseerimine?

Kirjeldus:

Hooldajatoetus raske puudega täisealise isiku hooldajale on 50 eurot kuus ja sügava puudega täisealise isiku hooldajale 70 eurot kuus. Võrdluses teiste Harjumaa KOV-idega on need summad rahuldavad. Mõlemaid hooldajatoetuse summasid tuleks suurendada, võttes arvesse näiteks koduteenuse tunnihinda.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Kuidas on korraldatud abivajava inimese teenusevajaduse hindamine?

Kirjeldus:

KOV selgitab välja abi saamiseks pöördunud isiku abivajaduse ja sellele vastava abi. Abivajaduse väljaselgitamisel lähtutakse terviklikust lähenemisest isiku abivajadusele, arvestades tema toimetulekut ja ühiskonnaelus osalemist mõjutavaid asjaolusid. Teenusevajaduse hindamine on toimunud abivajava inimese kodus.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas ja kuidas on teenuse korraldamine seotud ülalpidamiskohustustega inimeste võimalustega?

Kirjeldus:

Teenuse korraldamine ei ole seotud ülalpidamiskohustustega inimeste võimalustega.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas määratakse hooldajaks ülalpidamiskohustusega inimesi ka juhul kui nad elavad samas eluruumis?

Kirjeldus:

Viimsis määratakse hooldajaks ülalpidamiskohustusega inimesi ka juhul, kui nad elavad samas eluruumis.

Hinnang:

Väga hea (4)

Inimese vaba tahtega arvestamine teenuse korraldamisel ja osutamisel?

Kirjeldus:

Teenuse taotlemise eelduseks on inimese või eestkostja ning hooldaja ühine allkirjastatud avaldus. Täisealise isiku hoolduse teenuse osutamisel, sotsiaaltoetuste ja muu abi andmisel arvestatakse isiku tahet.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kas ja kuidas on teenuse korraldamise protsessi kaasatud inimene ise ja tema lähedased?

Kirjeldus:

Teenuse saaja valib endale sobiva teenuseosutaja. Teenuse saajal ja lähedastel on õigus enne hooldaja kindlaksmääramist omavahelise sobivuse hindamiseks hooldajaga kohtuda. Enamasti leitakse pereringist hooldaja.

Hinnang:

Pigem hea (3)

TUGIISIKUTEENUS

Hinnangud

Teenuse saajate arv aastas - erinevate sihtrühmade lõikes (lapsed, täiskasvanud ja last kasvatavad isikud.

Tugiisikuid määratakse nt eriolukorras inimestele, puudega lastele, psüühikahäirega inimestele)

Kirjeldus:

2017. aasta andmete järgi sai tugiisikuteenust 19 last, sh puudega või psüühikahäirega laps ning 1 puudega või psüühikahäirega täiskasvanu. 2018. aastal sai tugiisikuteenust 27 last, sh puudega või psüühikahäirega laps ning 2 täiskasvanut, sh puudega või psüühikahäirega täiskasvanu. 2019. aastal sai tugiisikuteenust 30 last, sh puudega või psüühikahäirega laps ning 2 täiskasvanut, kes vajasisid abi haiguse tõttu.

Hinnang:

Väga hea (4)

Hinnanguline teenuse vajajate arv aastas. Analüüsida ühtlasi kas ja millised teenust vajavad rühmad võivad jääda teenusega katmata seaduslike kitsenduste tõttu. (nt need kellel on seadusjärgsed ülalpidajad – või muud kitsendused, mida KOV on ise oma õigusaktis ette näinud).

Kirjeldus:

Sotsiaalministeeriumi hinnangu kohaselt on üle Eesti täisealiste tugiisikuteenuse saajate vajadus ligikaudu 9,8 korda kõrgem kui 2019. aastal teenust saanud inimeste arv. Viimsi vallas osutatav tugiisikuteenus on kooskõlas sotsiaalhoolekande seadusega ning KOV-i määrmuses teenusele eraldi kitsendusi ei ole seatud. Teenuse kättesaadavus on seotud tugiisikute motiveerimise ja värbamisega.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Kas teenuse maht on piisav, s.t kas teenus katab ära teenuse saaja tegeliku vajaduse (nt ajaline maht vms?)

Kirjeldus:

Tugiisikuteenuse maksimaalne maht on kuus 168 tundi, mis katab ära teenuse saaja tegeliku vajaduse. Keerulisemate juhtumite puhul on põhjendatav ka suurem määratud teenustundide arv.

Hinnang:

Väga hea (4)

Teenusele saamise ooteaeg/järjekord (näitab rahuldamata nõudlust, mis võib olla põhjustatud teenuse pakkujate puudusest, rahapuudusest, ebasobivatest aegadest, hajaasustusest vm). Välja tuua takistused/põhjused ja võimalused olukorra parandamiseks.

Kirjeldus:

Teenusele saamise järjekord puudub. Teenusele saamise ooteaeg on sõltunud sellest, kui kiiresti leitakse abivajajale sobiv tugiisik. Teenuse pakkujatest on puudus. Samuti on raske leida osakoormusega teenuse osutajat. Antud probleemi lahendamaks võib-olla see, kui üks tugiisik osutaks teenust mitmele lapsele. Euroopa Sotsiaalfondi toetuse andmise tingimused ei luba seda teha. Mõned sobivad tugiisiku kandidaadid on loobunud tööst seetõttu, et tööle vormistatakse käsunduslepinguga, millele ei kehti töölepinguseadus ega sellega kehtestatud õigused ja tagatised. Seega ei ole käsundisaajal seadusest tulenevat õigust puhkusele, kindlale tööajale, töötasule vähemalt alammäära ulatuses, hüvitistele lepingu ülesütlemise korral jms. Olukorra parendamiseks on plaanis 2021. aastal Viimsi vallavolikogu poolt asutatava Viimsi Hoolekandekeskuse alla koondada seniste käsunduslepingutega tugiisikud ja vormistada nad töölepingutega, millele kehtib töölepinguseadus ning sellega kehtestatud õigused ja tagatised.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Kuidas on kaetud teenuse finantseerimine?

Kirjeldus:

Täiskasvanute tugiisikuteenus on täielikult kaetud KOV-i eelarvest. Laste tugiisikuteenus on kaetud KOV-i ja osaliselt Euroopa Sotsiaalfondi rahastusega. Juhul kui teenuse saaja kasutab teenust rohkem kui lepingus kokku lepitud, tasub ta ise teenuse osutajale ületatud tunnid. Euroopa Sotsiaalfondi raha saab teatud määras kasutada kuni 2022. aasta lõpuni. Pärast seda peab KOV suutma ise tagada tugiisikuteenuse osutamise.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kui palju on KOV-il teenuseosutajaid, kellega saaks või kellega on sõlmitud tugiisikuteenuste osutamise leping

(kas katab ära vajaduse?)

Kirjeldus:

2019. aastal oli KOV-il sõlmitud käsunduslepingud 30 inimesega, mis kattis ära vajaduse.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kui palju on KOV palgal tugiisikuid või teenuseosutajal tugiisikuid?

Kirjeldus:

2019. aastal oli KOV-il sõlmitud käsunduslepingud 30 inimesega, mis kattis ära vajaduse.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kui palju on ühel tugiisikul kliente (n-ö tugitavaid)?

Kirjeldus:

Ühel tugiisikul on üks klient.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kuidas on korraldatud abivajava inimese teenusevajaduse hindamine?

Kirjeldus:

Tugiisikuteenuse vajaduse hindamiseks vestleb KOV-i spetsialist lapsega seotud osapooltega: lapsevanemad, haridusasutus, sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja. Kui hindamisel selgub, et laps vajab puudest tulenevalt sotsiaalsete, psühholoogiliste või terviseprobleemide tõttu tuge, juhendamist ning järelevalvet, mida pole võimalik toetada teiste meetmetega, koostab spetsialist lapse kohta juhtumiplaani, kuhu märgib vajaliku teenuse, teenuse osutamise mahu ja sageduse. Juhtumiplaani koostamiseks on KOV-i spetsialistil õigus küsida lapsevanemalt lapsele koostatud rehabilitatsiooniplaani, Rajaleidja otsust, eriarstide hinnanguid kui ka haridusasutuste klassiõpetajate ja tugispetsialistide hinnanguid lapse toimetuleku ja abivajaduse kohta. Kui hindamise käigus tugiisikuteenuse vajadust ei tuvastata, soovitab KOV-i spetsialist lapse abistamiseks teisi meetmeid.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kas ja kuidas on hinnatud abivajava inimese maksevõime?

Kirjeldus:

Tugiisikuteenuse puhul pole maksevõimet hinnatud, kuna teenus on abivajajale tasuta.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Kas ja kuidas on teenuse korraldamine seotud ülalpidimiskohustustega inimeste võimalustega?

Kirjeldus:

Põhjendatud vajaduse korral on tugiisikuteenus Viimsi vallas 2021. aasta veebruarikuuga tasuta, küll aga planeeritakse kehtestada teenusele inimeste võimalustest lähtuv omaosalus. Kui ülalpidamiskohustusega inimestel pole võimalik teenuse eest tasuda, saab KOV määrata ka edaspidi teenuse omaosaluseta või osalise omaosalusega.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Inimese vaba tahtega arvestamine teenuse korraldamisel ja osutamisel?

Kirjeldus:

Teenuse taotlemise eelduseks on inimese allkirjastatud avaldus. Tugiisikuteenuse osutamisel, sotsiaaltoetuste ja muu abi andmisel arvestatakse isiku tahet.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kas ja kuidas on teenuse korraldamise protsessi kaasatud inimene ise ja tema lähedased?

Kirjeldus:

Teenuse tulemuslikkuse huvides on oluline, et tugiisik ja teenusesaaja omavahel sobiksid, seetõttu on

teenusesaajal õigus enne lepingu sõlmimist tugiisikuga kohtuda. Kui tugiisik ja teenusesaaja omavahel ei sobi, siis otsitakse teenusesaajale uus tugiisik. Laste puhul on protsessi kaasatud nii laps kui ka pere. Arvestatakse pere arvamusega nii teenuse osutaja sobilikkuse kui ka teenuse mahu ja osutamise koha puhul. Klient ja tugiteenuse osutaja lepivad omavahel kokku teenuse perioodilise osutamisega seotud tähtajad vastavalt lepingus toodud mahule.

Hinnang:

Väga hea (4)

ISIKLIKU ABISTAJA TEENUS

Hinnangud

Teenuse saajate arv aastas

Kirjeldus:

Viimsi vallavalitsus ei osutanud 2017. aastal isikliku abistaja teenust. 2018. ja 2019. aastal sai teenust üks liikumispuudega naisterahvas.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas kaardistate teenuse vajadust? (sarnaste KOvide võrdlus)

Kirjeldus:

Teenuse vajaduse kaardistamisel tuginetakse varasemale nõudlusele teenuse järele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenusele saamise ooteaeg/järjekord (näitab rahuldamata nõudlust, mis võib olla põhjustatud teenuse pakkujate puudusest, rahapuudusest, ebasobivatest aegadest, hajaasutustest vm). Mis on takistused/põhjused ja mis võimalused on olukorra parandamiseks.

Kirjeldus:

Isikliku abistaja teenusele ooteaeg/järjekord puudub. Teenuse osutamine võib viibida seoses sobiva isikliku abistaja leidmisega.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kas teenuse maht on piisav, s.t kas teenus katab ära teenuse saaja tegeliku vajaduse (nt ajaline maht vms?)

Kirjeldus:

2018. aastal oli isikliku abistaja teenuse osutamise maht ühele inimesele 229 tundi, mis kattis ära teenuse saaja tegeliku vajaduse. 2019. aastal oli maht ühele inimesele 2018 tundi, mis kattis ära teenuse saaja, abivajadusest tingituna osutati 2019. aastal teenust iga kuu, 2018. aastal seevastu teatud kuudel.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas teenus on piiratud ajaliselt (ei ole nädalavahetusel või pärast nõ tööaega võimalik teenust saada)?

Kirjeldus:

Maksimaalne teenuse maht nädalas on 40 tundi. Lähtutakse normtundidest kuus, et isiklik abistaja saaks puhata. Teenuse saaja ise valib, millal teenust vajab. Isiklik abistaja ei või olla ema ja isa, küll aga õde ja vend, kes ei ela teenuse saajaga samas eluruumis.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas teenus tagab inimesele ka võimaluse spontaansuseks ja privaatsuseks? (aruandes ei tohiks olla nõutud üksikasjalikud tegevuste kirjeldused)Kuidas on kaetud teenuse finantseerimine?

Kirjeldus:

KOV ei nõua teenusesaajalt üksikasjalikult tegevuste kirjeldamist, inimese privaatsus on tagatud. Teenuse finantseerimine on kaetud täies ulatuses Viimsi vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna poolt. 2018. aastal

kulus teenusele 1145.00 eurot, 2019. aastal oli see summa 13 500.42 eurot. Teenust finantseerib 2021. aasta veebruarikuu seisuga täies ulatuses KOV, küll aga planeeritakse kehtestada teenusele inimeste võimalustest lähtuv omaosalus. Kui ülalpidamiskohustusega inimestel pole võimalik teenuse eest tasuda, saab KOV määrata ka edaspidi teenuse omaosalusest või osalise omaosalusega.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on korraldatud abivajava inimese teenusevajaduse hindamine?

Kirjeldus:

Hindamine toimub KOV-i spetsialisti poolt inimese igapäevases elukeskkonnas, sest nii saab spetsialist hinnata keskkonda ja toimetulekut kõige adekvaatsemalt.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas ja kuidas on hinnatud abivajava inimese maksevõime?

Kirjeldus:

Isikliku abistaja teenuse puhul pole me maksevõimet hinnanud, kuna teenus on abivajajale tasuta.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Kas ja kuidas on teenuse korraldamine seotud ülalpidamiskohustustega inimeste võimalustega?

Kirjeldus:

KOV tagab kalendrikuus kindla tunnimahu ja ülejäänud vajadus on ülalpidamiskohustusega pereliikme tagada.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Inimese vaba tahtega arvestamine teenuse korraldamisel ja osutamisel?

Kirjeldus:

Teenuse taotlemise eelduseks on inimese allkirjastatud avaldus. Isikliku abistaja teenuse osutamisel, sotsiaaltoetuste ja muu abi andmisel arvestatakse isiku tahet.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kas teenuse korraldamise protsess on kaasatud inimene ise ja tema lähedased?

Kirjeldus:

Teenuse saaja valib endale sobiva teenuseosutaja. Teenuse vahetut osutajat aitavad vajadusel leida teenuse saaja sugulased, tuttavad või vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna spetsialist. Teenuse saajal ja lähedastel on õigus enne isikliku abistaja kindlaksmääramist omavahelise sobivuse hindamiseks isikliku abistajaga kohtuda.

Hinnang:

Väga hea (4)

SOTSIAALTRANSPORT

Hinnangud

Teenuse saajate arv aastas

Kirjeldus:

2017. aasta andmete järgi oli sotsiaaltransporditeenuse saajate arv 23 isikut, 2018. aastal 21 isikut, 2019. aastal 19 isikut.

Hinnang:

Väga hea (4)

Hinnanguline teenuse vajajate arv aastas

Kirjeldus:

Teenuse vajaduse kaardistamisel tuginetakse varasemale nõudlusele teenuse järele. Vajadus paindlikuma transporditeenuse järele on suurem, kui on siiani suudetud pakkuda.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Teenusele saamise ooteaeg/järjekord (näitab rahuldamata nõudlust, mis võib olla põhjustatud teenuse pakkujate puudusest, rahapuudusest, ebasobivatest aegadest, hajaasutustest vm). Takistused/põhjused ja võimalused olukorra parandamiseks.

Kirjeldus:

Teenusele saamise ooteaeg/järjekord puudub.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on tagatud erinevad teenuse komponendid (raamitransport, saatja küsimus jms)

Kirjeldus:

Praktikas tehakse põhiosa sõitudest tavasõidukiga (väikeauto ja -bussiga). Kooskõlas KOV-iga on inimesed leidnud endale sobiva transpordi, mille KOV on hiljem kuludokumentide alusel hüvitanud. Viimsis asuv Rannapere pansonaat on pakkunud kohandatud invatransporti.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas teenus on piiratud kellaajaliselt või nädalavahetustel?

Kirjeldus:

KOV-i poolt osutatakse teenust E-R vahemikus kell 8-17. Inimene ise on saanud endale teenuse organiseerida nädalavahetustel või nädala sees hilisematel kellaegadel. Teenuse maht on vastavalt vajadusele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas teenust osutab KOV ise või teenuseosutaja?

Kirjeldus:

Teenust osutab KOV ise ja ka teenuseosutajad.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Millised erinevad vajadused on? Kas on juhuveod, takso või liinivedu?

Kirjeldus:

Vajadus on juhu-, liiniveo ja takso jaoks. Viimsi vald tasub erivajadustega laste transporditeenuse õppeasutusse jõudmiseks. Osaliselt tasutakse erivajadusega lapse vanemale ja täisealisele puudega isiku isiklikule transpordile tehtud kulutused, kui teenuse mahu või erivajaduse tõttu ei saa teenusesaaja muid transpordivahendeid kasutada. Vajadusel pakutakse liikumis- ja nägemispuudega täisealisele isikule transporditeenust raviasutusse jõudmiseks.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on kaetud teenuse finantseerimine? (kliendi omaosaluse suurus) kas hind kujuneb km pealt või lisandub ka ooteaja eest tasu?

Kirjeldus:

2017. aasta andmete järgi kulus sotsiaaltransporditeenusele 40 740.15 eurot, 2018. aastal 47 486.70 eurot, 2019. aastal 47 977.96 eurot. Sotsiaaltransporditeenuse saajatele on transport tasuta. Teenust finantseerib 2021. aasta veebruarikuu seisuga täies ulatuses KOV, küll aga planeeritakse kehtestada teenusele inimeste võimalustest lähtuv omaosalus. Kui ülalpidamiskohustusega inimestel pole võimalik teenuse eest tasuda, saab KOV määrata ka edaspidi teenuse omaosaluseta või osalise omaosalusega.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kas on ka jagatud sõiduteenuse võimalus? Kuidas on tasumine sellisel juhul?

Kirjeldus:

Teenuse saajal on võimalus kasutada jagatud sõiduteenust endale sobival ajal ravi- või taastusraviasutusse sõitmiseks ja hiljem KOV tasub sõidu kuludokumendi alusel.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on korraldatud abivajava inimese teenusevajaduse hindamine?

Kirjeldus:

Teenusele suunamise aluseks on isiku või tema seadusliku esindaja esitatud taotlus ning kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja poolt hinnatud vajadus taotletud teenuse järele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas on hinnatud abivajava inimese maksevõime?

Kirjeldus:

Sotsiaaltransporditeenuse puhul pole maksevõimet hinnatud, kuna teenus on abivajajale tasuta.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Kas ja kuidas on teenuse korraldamine seotud ülalpidimiskohustustega inimeste võimalustega?

Kirjeldus:

Ülalpidamiskohustusega lähedasel on võimalus kasutada enda isiklikku transpordivahendit ülalpeetava transportimiseks ravi- või taastusraviasutusse ning kuludokumentide alusel KOV tasub sõidu (kuni 65 eurot ühes kalendrikuus).

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas ja kuidas on teenuse korraldamise protsessi kaasatud inimene ise ja tema lähedased?

Kirjeldus:

Üldjuhul pakub KOV inimesele sobivaid lahendusi, aga teinekord on inimesel või lähedastel teenuseosutaja valitud välja ning see kooskõlastatakse KOV-iga.

Hinnang:

Pigem hea (3)

VÕLANÕUSTAMISTEENUS

Hinnangud

Teenuse saajate arv aastas KOV-i kaudu (teenust osutab lisaks nt Töötukassa (ESFI vahenditest).

Kirjeldus:

2017.-2020. aastani on võlanõustamist osutatud KOV-is sotsiaalnõustamise raames. Võlanõustamisteenust KOV ei osuta. Mistõttu suunab KOV vajadusel abivajajad võlanõustamisteenuse osutaja poole (nt Eesti Töötukassa) või jagab informatsiooni tasuta võlanõustamise võimaluste kohta.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Hinnanguline teenuse vajajate arv aastas (Milline sihtrühm teenust enim vajab? Palju on toimetulekutoetuse saajaid antud teenuse saajate seas?)

Kirjeldus:

Teenust vajavad enim toimetulekutoetust saanud perekonnad. 2017. aastal oli toimetulekutoetust saanud perekondi kokku 29, 2018. aastal 19 ning 2019. aastal 18. 2020. aastal kasvas Viimsi vallas töötute arv üle kahe korra (2020 alguses 398, lõpus 814), toimetulekuraskustesse sattunud perekondadele on võlanõustamine väga vajalik.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Teenusele ligipääs ühistranspordiga /transpordikulude hüvitamine? (sh liikumisraskustega inimestele)Võimalus, et teenuseosutaja tuleb ise kohale?

Kirjeldus:

Viimsi vallavalitsusse pääsevad liikumisraskustega inimesed. Ühistranspordi peatus on lähedal. Kui abivajaja soovib põhjalikku võlanõustamisteenust, siis on teenuseosutajaid, kelle juurde pääseb liikumisraskustega inimene ning ühistranspordiga. Vajadusel saab KOV katta invatranspordi kulud.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on kaetud teenuse finantseerimine? (sh isiku omaosaluse suurus) Ka juhul kui inimene on pöördunud ise otse teenuseosutaja poole.

Kirjeldus:

KOV-is osutatav esmane võlanõustamine on tausta. Kui inimene soovib pöörduda võlanõustamisteenuse osutaja poole, siis kehtib teenuseosutaja hinnakiri.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on korraldatud abivajava inimese teenusevajaduse hindamine? Kas on hinnatud abivajava inimese maksevõime? (tervikliku abivajaduse hindamise käigus juba)

Kirjeldus:

Tervikliku abivajaduse hindamise ja nõustamise käigus püütakse selgitada välja abivajava inimese vajadused sobiva teenuse või teenuste järgi.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Inimese vaba tahtega arvestamine teenuse korraldamisel ja osutamisel?

Kirjeldus:

Teenuse korraldamisel ja osutamisel arvestatakse inimese vaba tahtega.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kui palju on piirkonnas teenuseosutajaid?

Kirjeldus:

Viimsis ei ole teenuseosutajaid. KOV-i sotsiaaltöötajad pakuvad esmast võlanõustamist ning vajadusel suunatakse abivajajad Tallinnasse teenuseosutajate juurde (töötukassa).

Hinnang:

Pigem halb (2)

Kas teenuse korraldamise protsessi on kaasatud inimene ise ja tema nõusolekul ka lähedased?

Kirjeldus:

Teenuse korraldamise protsessis lähtutakse inimese enda soovidest, sh soov kaasata lähedased või jätta nad kaasamata.

Hinnang:

Väga hea (4)

Milliste teiste toetavate teenuste saaks katta inimese abivajaduse? (näiteks tugiisikuteenus- eelarve koostamine ja tark majandamine, koduse sooja toidu valmistamine värskest toorainest)

Kirjeldus:

Kõik oleneb konkreetsest juhtumist. Väga palju on abivajajaid aidanud toimetuleku tagamise toetus, samuti nõuanded oma finantskäitumise parandamiseks ja tark majandamine.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas KOV pakub lisaks kohustuslikele teenustele ka toimetulekuõpet?

Kirjeldus:

KOV ei paku toimetulekuõpet, vajadusel toetab teenuse ostmisel.

Hinnang:

Pigem halb (2)

VARJUPAIGATEENUS

Hinnangud

Teenuse saajate arv aastas

Kirjeldus:

2018.-2020. aastal ei ole vajadust varjupaigateenuse järgi Viimsi vallas olnud.

Hinnang:

Väga hea (4)

Hinnanguline teenuse vajajate arv aastas

Kirjeldus:

Teenuse vajaduse kaardistamisel tugineme varasemale nõudlusele teenuse järele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenusele ligipääs ühistranspordiga /transpordikulude hüvitamine

Kirjeldus:

Viimsis ei ole varjupaika, vajadusel tehakse koostööd Tallinnas tegutsevate teenuseosutajatega ning abivajajale hüvitatakse transpordikulud ja varjupaiga päevakulu (kui teenuse kasutaja pole Tallinna elanik, siis on KOV-ile kehtestatud tasu).

Hinnang:

Väga hea (4)

Teenusele ligipääs liikumiskustega inimestele

Kirjeldus:

Tallinnas tegutsevas varjupaigas on tagatud ligipääs liikumiskustega inimestele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenusekomponentide aspekt (Kas tegemist vaid magamisvõimalusega või pakutakse lisaks muid toetavaid teenuseid?)

Kirjeldus:

Tallinnas asuvates varjupaikades pakutakse lisaks muid toetavaid teenuseid.

Hinnang:

Väga hea (4)

TURVAKODUTEENUS

Hinnangud

Teenuse saajate arv aastas

Kirjeldus:

Teenuse saajate arv 2019. aastal oli üks laps ja 2020. aastal samuti üks laps.

Hinnang:

Väga hea (4)

Hinnanguline teenuse vajajate arv aastas

Kirjeldus:

Vajadus turvakoduteenuse järele on KOV-i juhtumite põhjal marginaalne. Samas on võimalik, et täisealise isiku soovil ei ole KOV-i teavitatud turvakoduteenuse kasutamisest.

Hinnang:

Väga hea (4)

Teenuse tagamine abivajajale (Kas kohtade arv on piisav, et teenust abivajajatele tagada?)

Kirjeldus:

Viimsis turvakodu ei ole ning vajadusel ostetakse teenust sisse. Kohtadest ei ole puudust olnud.

Hinnang:

Väga hea (4)

Teenusele ligipääs ühistranspordiga /transpordikulude hüvitamine

Kirjeldus:

Vajadusel hüvitatakse abivajajale transpordikulud.

Hinnang:

Väga hea (4)

Teenusele ligipääs liikumiskustega inimestele

Kirjeldus:

Liikumiskustega inimestele leitakse turvakodu, kuhu pääseb ratastooliga/abivahendiga ligi.

Hinnang:

Väga hea (4)

Teenuse komponentide aspekt (Milliseid komponente teenus täna ei kata ning millised on arendusvõimalused?)

Kirjeldus:

Viimsi ostab turvakoduteenust teenuseosutajalt, kellele on Sotsiaalkindlustusameti poolt väljastatud tegevusluba ning kes vastab sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud nõuetele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on korraldatud teenuselt väljumine?

Kirjeldus:

Kui inimene saab teenust KOV-i poolt suunatuna, siis KOV peab tegema lõpetamise turvakoduga ja märkima teenuselt väljumise sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris. Täisealine inimene lahkub ise teenuselt, laps toimetatakse lastekaitsetöötaja poolt koju või lastekodusse.

Hinnang:

Pigem hea (3)

ELURUUMI TAGAMISE TEENUS

Hinnangud

Teenuse saajate arv aastas

Kirjeldus:

2017.-2019. aasta andmete järgi sai eluruumi tagamise teenust 7 inimest kokku kuues korteris. 2020. aastal sai eluruumi tagamise teenust 4 inimest kokku neljas korteris. Kolm inimest lahkusid eraelamispinnale.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Hinnanguline teenuse vajajate arv aastas (lisaks järjekordades väljenduvatele arvudele, võiks analüüsida oma piirkonnas lagunenud majades, pooltühjades kortermajades vms elavaid inimesi, kes potentsiaalselt vajaksid uut elukohta)

Kirjeldus:

2017. aastal oli täiendav eluaseme vajadus kuuel inimesel. 2018. aastal oli täiendav eluaseme vajadus viiel inimesel. 2019. aastal ühel inimesel. 2020. aastal maksti ühekordset toetust sissemakse tasumiseks eluruumi vabäüriturult eluaseme üürimiseks viiele inimesele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenusele saamise ooteaeg/järjekord (näitab rahuldamata nõudlust, mis võib olla põhjustatud teenuse pakkujate puudusest, rahapuudusest, ebasobivatest aegadest, hajaasutustest vm). Takistused/põhjused ja võimalused olukorra parandamiseks

Kirjeldus:

KOV-il on kuus korterit, millest neli on hõivatud. KOV on aidanud inimestel üürida eluaset vabaturult, kui inimesel on endal võimekus edaspidi arvete tasumisega toime tulla.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on korraldatud eluruumi kohandamine erivajadustega inimestele

Kirjeldus:

Teenuse saajad ei ole vajanud eluruumi kohandamist.

Hinnang:

Väga hea (4)

Kuidas on kaetud teenuse finantseerimine?

Kirjeldus:

KOV rahastas 2017. aastal eluruumi tagamise teenust 9647.12 euroga. 2018. aastal rahastas 7545 euroga. 2019. aastal rahastas KOV eluruumi tagamise teenust 250 euroga. 2020. aastal tasus inimene kehtestatud üürihinna ja jooksvad kommunaalkulud.

Hinnang:

Pigem hea (3)

LAPSEHOIUTEENUS

Hinnangud

Teenuse saajate arv aastas

Kirjeldus:

2017. aastal kasutas lapsehoiuteenust üks sügava ja neli raske puudega last, 2018. ja 2019. aastal üks sügava puudega laps. 2020. aastal kasutas lapsehoiuteenust 13 raske ning 5 sügava puudega last. Erinevus eelnevate aastatega on tingitud sellest, et pole arvestatud lapsi, kelle teenuse eest tasuti Euroopa Sotsiaalfondi vahenditest.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Hinnanguline teenuse vajajate arv aastas

Kirjeldus:

2020. aastal kasutas lapsehoiuteenust 13 raske ning 5 sügava puudega last. Igal aastal kasutavad lapsehoiuteenust enamasti samad lapsed. Vajadus lapsehoiuteenuse järele on kasvanud.

Hinnang:

Väga hea (4)

Teenusele saamise ooteaeg/järjekord (näitab rahuldamata nõudlust, mis võib olla põhjustatud teenuse pakkujate puudusest, rahapuudusest, ebasobivatest aegadest, hajaasutustest vm).

Kirjeldus:

Teenusele saamiseks järjekorda pole. Lapsevanem esitab enamasti aasta alguses taotluse, kus märgib, millistel aegadel ja millise teenuseosutaja juures ta soovib teenust saada. Sotsiaaltöö vanemspetsialist hindab seejärel teenuse vajadust ning teeb vastava otsuse. Viimsi vallas pole kahjuks ühtegi puudega laste lapsehoiuteenuse osutajat. Lähim teenuse pakkuja on hetkel Pirital asuv MTÜ Charity Pirital. Peamisteks teenuseosutajateks on veel MTÜ Männirahu Mõttemaja ja SA Agrenska Fond. Probleemiks on see, et paljud osutavad teenust vaid koolivaheaegadel.

Hinnang:

Väga hea (4)

Teenusele ligipääs ühistranspordiga /transpordikulude hüvitamine

Kirjeldus:

Transpordikulud on arvestatud enamasti teenuse hinna sisse ning selle korraldamisega tegeleb teenuseosutaja. Juhul kui transport pole korraldatud teenuseosutaja poolt, siis organiseerib selle omavalitsus või hüvitatakse antud tasu vanemale.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenusele ligipääs liikumisraskustega inimestele

Kirjeldus:

Enne konkreetse teenuseosutaja juurde suunamist räägitakse teenuseosutajaga üle, kas liikumisraskustega lapsele on antud kohas ligipääs tagatud. Enamik teenuseosutajaid on sobilikud liikumispuudega lastele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kuidas on kaetud teenuse finantseerimine?

Kirjeldus:

Kuni 2021. aasta alguseni kasutati teenuse finantseerimiseks enamasti Euroopa Sotsiaalfondi rahastust. Suurema teenuse vajaduse korral kattis omavalitsus ülemineva summa. Alates 2021.aastast kasutatakse ESF-i rahastust vaid tugiisikuteenuse jaoks ning lapsehoiuteenus on rahastatud raske ja sügava puudega laste riigieelarve toetusfondi ja omavalitsuse vahenditest.

Hinnang:

Pigem hea (3)

MILLISEID TEENUSEID KOV LISAKS OSUTAB?

Hinnangud

Teenus 1

Teenuse nimi:

xxx

Teenuse kirjeldus:

xxx

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenus 2

Teenuse nimi:

xxx

Teenuse kirjeldus:

xxx

Hinnang:

Pigem hea (3)

Teenus 3

Teenuse nimi:

xxx

Teenuse kirjeldus:

xxx

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Viimsi valla territooriumil ei osutata varjupaigateenust, turvakoduteenust, võlanõustamisteenust ega regulaarset puudega laste lapsehoiuteenust.

Varjupaigateenuse osas tehakse koostööd Tallinnas tegutsevate teenuseosutajatega ning abivajajale hüvitatakse

transpordikulud. Turvakoduteenus ostetakse sisse ja vajadusel hüvitatakse abivajajale transpordikulud. Seoses võlgadega pakub KOV esmast nõustamist sotsiaalnõustamise raames ja suunab abivajajad vajadusel Tallinnasse võlanõustamisteenuse osutaja poole. Lähim puudega laste lapsehoiuteenus osutaja asub Pirital. Probleemiks on see, et paljud teenusepakkujad osutavad teenust vaid koolivaheaegadel.

KOV-i osutatavatele sotsiaalteenustele järjekorrad ja ooteajad puuduvad.

Mitmete teenuste vajadus on tugevas kasvus (nt koduteenus vajadus on võrreldes 2015. aastaga kasvanud poole võrra, ehkki klientide absoluutarv on väike; perioodil 2017-2020 kasvas täisealise isiku hoolduse teenuse saajate arv 44%, perioodil 2017-2019 kasvas tugiisikuteenust saavate laste arv 58%). Ka lapsehoiuteenus järele on vajadus olnud kasvavas trendis.

Mõningate teenuste osas on vajadus olnud konkreetsetel aastatel väga väike (turvakoduteenus) või puudunud (varjupaigateenus, intervallhoiuteenus).

Mitmed teenused võiksid olla vajaduspõhisemad (sh kliendi vajadustest lähtuvalt paindlikumad), nt koduteenus ja sotsiaaltransporditeenus. Ühe lahendusena hakkab 2021. aastal Viimsi vallavolikogu poolt asutatav Viimsi Hoolekandekeskus ise osutama koduteenust, mis saab olema rohkem vajaduspõhine ja isikukeskne. Viimsi Hoolekandekeskuse alla koondatakse ka senised käsunduslepingutega tugiisikud ja vormistatakse nad töölepingutega, mis peaks suurendama sobivate tugiisikute kandidaatide arvu.

Lähiaastatel on plaanis mitmed seni tasuta olnud teenused muuta tasuliseks: näiteks koduhooldus saab olema teenusesaajale tasuline. Omaosalust hakkavad sisaldama tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus ja sotsiaaltransporditeenus.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.2

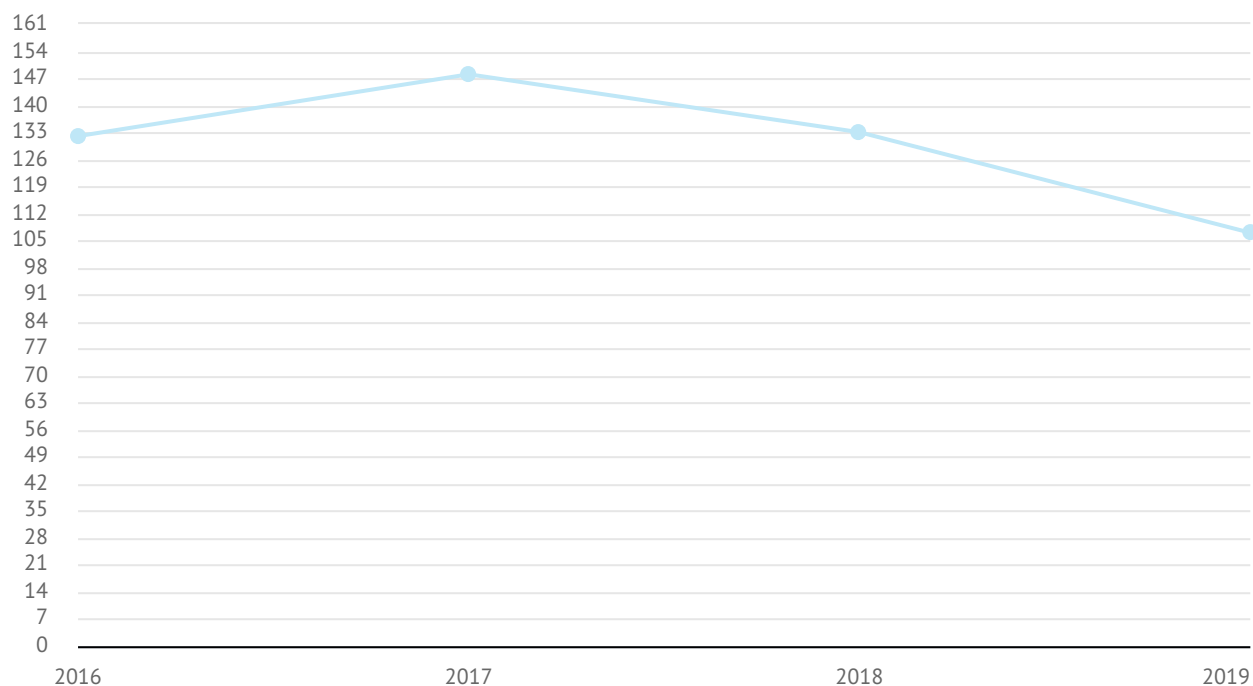
TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

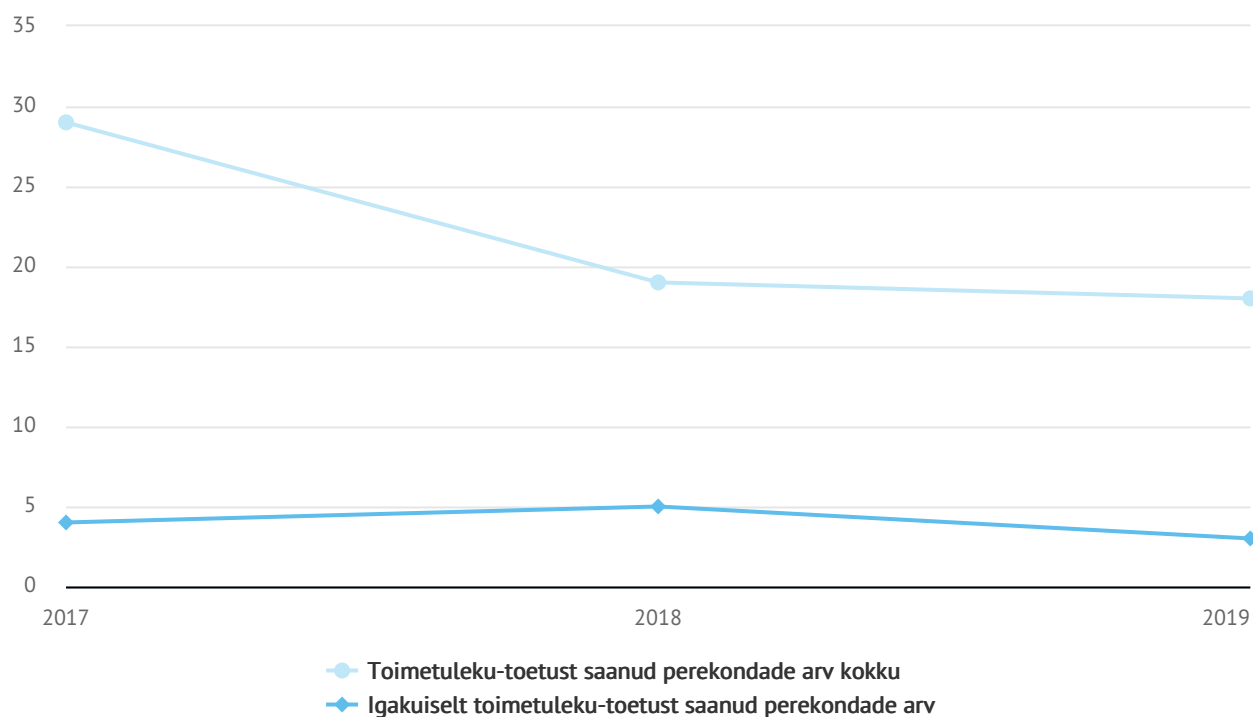
4.1.2 Toimetulekutoetuse saajad

Toimetulekutoetuse saajate hulk

Joonis 4.1.2 .a Toimetulekutoetuse saajate hulk

Toimetulekutoetust saanud perekonnad

Joonis 4.1.2 .b Toimetulekutoetust saanud perekonnad

Toimetulekutoetuste maksmise taust

Hinnangud

Kas analüüsite millistesse sihtrühmadesse toimetulekutoetuse saajad kuuluvad? Milliseid sihtrühmi enim välja tooksite?**Kirjeldus:**

2020. aasta seisuga oli toimetulekusaajate hulgas alla 30-aastaseid ja pensioniealisi vähe. Valdavalt said toimetulekutoetust lastega pered, kus üks vanem oli töötu.

Hinnang:

Väga halb (1)

Kas abivajadus on terviklikult hinnatud kohe kui inimene pöördub abivajadusega?**Kirjeldus:**

Abivajadust hinnatakse terviklikult sotsiaalhoolekande seaduses ettenähtud aja jooksul.

Hinnang:

Väga hea (4)

Milliseid toetavaid teenuseid ning toetusi on lisaks pakutud toimetulekusaajatele, mis toetaks nende iseseisvat toimetulekut?**Kirjeldus:**

Toimetulekusaajatele on ajavahemikul 1. november 2018 - 31. oktoober 2020 pakutud võimalust osaleda MTÜ Johannes Mihkelsoni Keskuse poolt läbi viidud projektis "Samm Eesti tööellu", mis hõlmas endas töötõõtsingukoolitust, tööklubi, tööpraktikat, nõustamisteenuseid jms. Lastega perekonnad on saanud lasteaia või lastehoiu kohatasu ja toidu eest tasumise toetust. Lisaks on toimetulekusaajad saanud täiendavaid sotsiaaltoetusi kohaliku omavalitsuse eelarvest.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Palju inimesi/perekondi on viimaste aastate lõikes väljunud toimetulekutoetuste saajate ringist iseseisvale elule ning millised meetmed on seda toetanud?**Kirjeldus:**

2017. aastast on igal aastal 3-5 inimest/perekonda väljunud toimetulekutoetuste saajate ringist iseseisvale elule. Meetmetena on seda toetanud eelkõige omavalitsuse poolt makstavad sotsiaaltoetused ja aktiivne abi töökoha leidmisel.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Analüüs

2020. aasta jooksul on toimetulekusaajate arv Viimsis kasvanud 3 korda Covid-19 tõttu. See on omakorda suurendanud toetuste väljamakseid ja sotsiaalnõustamise mahtu. Varasemalt oli toimetulekutoetuste saajate arv stabiilne.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea

2.5

TREND (SKAALAL 1-3):

Halvenemas

↘ 1.0

4.1.3 KOV eelarvest makstavad sotsiaaltoetused

KOV eelarvest makstavad sissetulekust sõltuvad toetused

Hinnangud

Kirjeldage, milliseid sissetulekust sõltuvaid toetusi KOV maksab ning milliste sihtrühmade milliseid vajadusi toetused katavad.

Kirjeldus:

Perekonna sissetulekust sõltuvad toetused on: 1) Toimetulekutoetus. Lühidalt on toimetulekutoetust õigus saada üks elaval inimesel või perekonnal, kelle kuu sissetulek pärast sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud tingimustel arvestatud eluasemekulude mahaarvamist on alla kehtestatud toimetulekupiiri. Toimetulekutoetuse saajal, kelle kõik perekonnaliikmed on alaealised, on õigus saada koos toimetulekutoetusega täiendavat sotsiaaltoetust 15 eurot, mida maksab kohalik omavalitsus riigieelarvelistest vahenditest. 2) Lapse lasteaias, lastehoius ja koolis toidu eest tasumise toetus. Toetust on õigus saada vähekindlustatud perel. Toetuse abil saab vähekindlustatud pere laps(ed) lasteaias, lastehoius või koolis söönuks. Toetus on kuni 64 € kuus. 3) Lasteaia ja lastehoiu kohatasu toetus. Toetust on õigus saada vähekindlustatud perel. Toetuse abil on võimalik vähekindlustatud pere vanematel töötada ning lapsed saavad käia lasteaias või lastehoius. Toetus on kuni 58 € kuus. 4) Ravimitoetus. Toetust on õigus saada Viimsi valla vähekindlustatud isikutel/peredel, kelle sissetulek jääb alla kehtestatud piirmäära. 2021. aastal on piirmäär pere esimese liikme kohta kahe ja poole kordne riiklik toimetulekupiir - 375 € ja 285,25 € iga järgmise pereliikme kohta. Toetusega kompenseeritakse osaliselt taotlusele eelneva kolme kuu jooksul tehtud kulutused retseptiravimitele, abi- ja haavandiravi vahenditele, kui tehtud kulutused jäävad alla riikliku täiendava ravimihüvitise määra. Toetust määratakse ühele isikule aastas maksimaalselt kehtiva toetuse määra ulatuses, kuid mitte rohkem kui 50% tehtud kulutustest. 2021. aastal on toetuse suuruseks kuni 300 € aastas. 5) Toimetuleku tagamise toetus. Toetust on õigus saada Viimsi valla vähekindlustatud isikutel/peredel, kelle sissetulek jääb alla kehtestatud piirmäära. Piirmäär pere esimese liikme kohta on 375 € ja iga järgmise pereliikme kohta 285,25 €. Toimetuleku tagamise toetust määratakse: eluasemekulude ja esmatarbevahendite eest tasumiseks; spordi- ja lastelaagrite osalustasu osaliseks kompenseerimiseks; pereteenuste osaliseks või täielikuks kompenseerimiseks (lastekaitsespetsialisti poolt selgitatud vajadusel); muudel ettenägematutel asjaoludel. 6) Hooldekodus hooldustasu maksmise toetus. Teenust on õigustatud taotlema täisealine isik, kellel puuduvad endal võimalused teenuse tagamiseks või kellel puuduvad seadus- ja lepingujärgsed ülalpidamiskohustusega isikud (edaspidi ülalpidajad) või kellel on ülalpidajad, kuid kes oma vähekindlustatuse tõttu ei ole võimelised teenust tagama. 7) Vältimatu sotsiaalabi. Vältimatu sotsiaalabiga võimaldatakse piisavate elatusvahenditeta isiku olukorrale vastavad hädavajalikud sotsiaalhoolekandelasend abinõud, mis tagavad isikule vähemalt toidu, riietuse ja ajutise peavarju.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Muud KOV eelarvest makstavad sissetulekust mittesõltuvad toetused

Hinnangud

Kirjeldage, milliseid sissetulekust mittesõltuvaid toetusi KOV maksab ning milliste sihtrühmade milliseid vajadusi toetused katavad.

Kirjeldus:

Perekonna sissetulekust mittesõltuvad toetused on: 1) Sünnitoetus. Sünnitoetus määratakse lapse vanemale, kui on täidetud järgmised tingimused: a) lapse mõlemad vanemad või üksikvanem on rahvastikuregistri andmetel Viimsi valla elanik(ud) enne lapse sündi ja vähemalt üks lapse vanematest on rahvastikuregistri andmetel valla elanik vähemalt üks aasta enne lapse sündi; b) laps on rahvastikuregistri andmetel Viimsi valla elanik sünnist alates ja elab toetuse taotlejaga ühel aadressil. 2021. aastal on sünnitoetuse suuruseks 350 €. Mitmike sünni puhul makstakse sünnitoetust kehtestatud määras igale lapsele. 2) I klassi mineva lapse toetus. Toetust makstakse lapsevanemale tingimusel, et laps ja lapse mõlemad vanemad või üksikvanem on taotlemisele eelneva kalendriaasta 31. detsembrist olnud katkematult rahvastikuregistri andmetel Viimsi valla elanikud. 2021. aastal on

toetuse suuruseks 120 €. 3) Eakate tähtpäevatoetus. Tähtpäevatoetust makstakse elanikeregistri järgselt Viimsi valla eakatele 70., 75., 80. ja 85. eluaasta täitumisel sünnipäevakuu jooksul ning 90-aastastele ja vanematele isikutele igal sünnipäeval. Tähtpäevatoetust makstakse ka Viimsi valla elanikele kuld- või briljantpulmadeks. Eakate tähtpäevatoetus on 50 € juubeli ja ka kuldpulma puhul. 4) Matusetoetus. Matusetoetus on ühekordne toetus, mida makstakse rahvastikuregistri andmetel Viimsi valla elaniku surma korral. Matusetoetust makstakse isikule, kes kannab matuse korraldamisega seotud kulud. Toetuse suurus on 2021. aastal 250 €. 5) Tšernobõli AEJ avari liikvideerimisel osalenu toetus. Toetust makstakse Viimsi valla elanikule, kes on osalenud Tšernobõli AEJ avari liikvideerimisel. 2021. aastal on toetuse suuruseks 128 €. 6) Suurpere toetus. Toetust makstakse üks kord aastas suurperele, kus kasvab neli või enam alla 18-aastast (k.a) last ning nii lapsed kui ka nende vanemad on rahvastikuregistri andmetel Viimsi valla elanikud toetuse taotlemisele eelneva kalendriaasta 31. detsembri seisuga. Aastal 2021 on toetuse suuruseks 128 €. 7) Puudega isiku transporditoetus. Toetust võib taotleda sügava või raske liikumis-, nägemis-, vaimu või liitpuudega isik transpordiks väljaspool Viimsi valda asuvasse kooli- ja päevakeskusesse või muudel vajalikel juhtudel. Toetuse suurus on 65 € kuus. 8) Hooldajatoetus. Hooldajatoetust saab taotleda isik, kes on määratud raske või sügava puudega isikule hooldajaks või kes hooldab raske või sügava puudega last. 70 €/kuus 3-16-aastase keskmise, raske või sügava puudega lapse hooldajale. 50 €/kuus raske puudega isiku ning 16-18-aastase raske puudega lapse hooldajale. 70 €/kuus sügava puudega isiku ning 16-18-aastase sügava puudega lapse hooldajale.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Omavalitsuses on lai ring sissetulekust sõltumatuid ja sõltuvaid teenuseid.

Sissetulekust sõltumatuid teenuseid on kaheksa: sünnitoetus, I klassi mineva lapse toetus, eakate tähtpäevatoetus, matusetoetus, Tšernobõli AEJ avari liikvideerimisel osalenu toetus, suurpere toetus, puudega isiku transporditoetus ja hooldajatoetus.

Sissetulekust sõltuvaid teenuseid on seitse: toimetulekutoetus, lapse lasteaia, lastehoiu ja koolis toidu eest tasumise toetus, lasteaia ja lastehoiu kohatasu toetus, ravimitoetus, toimetuleku tagamise toetus, hooldekodus hooldustasu maksmise toetus ja vältimatu sotsiaalabi.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea

3.0

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1-3):

Stabiilne

○ 2.0

4.1.4 Sotsiaaltoetuste ja teenuste analüüs sihtrühmade põhisel

Abivajajate sihtrühmad läbi elukaare

Hinnangud

Lapsed (0-17 a)

Erinevad abivajajate sihtrühmad ja toetuste teenustega kaetus ning kättesaadavus

Abivajajate laste jaoks on olemas tugiisikuteenus, sotsiaaltransporditeenus ja lapsehoiuteenus, millest oli põhjalikumalt juttu plokis 4.1.1 KOV-i osutatavad sotsiaalteenused. Viimsis turvakodu ei ole ning vajadusel ostetakse teenust sisse. Kohtadest ei ole puudust olnud. Laste heaoluks on Viimsi vallas ette nähtud perekonna sissetulekust mittesõltuvad toetused nagu sünnitoetus, suurpere toetus, puudega isiku transporditoetus, hooldajatoetus, I klassi mineva lapse toetus. Kuigi toetused ei ole seotud perekonna sissetulekuga, on neil omad tingimused. Lisaks on olemas perekonna sissetulekust sõltuvad toetused nagu lapse lasteaia, lastehoiu ja koolis toidu eest tasumise toetus, lasteaia ja lastehoiu kohatasu toetus, ravimitoetus, toimetuleku tagamise toetus,

millest oli põhjalikumalt juttu plokis 4.1.3 KOV-i eelarvest makstavad sotsiaaltoetused.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Noored (16-26 a)

Erinevad abivajajate sihtrühmad ja toetuste teenustega kaetus ning kättesaadavus

Abivajavate noorte jaoks on olemas isikliku abistaja teenus, täisealise isiku hooldus, tugisikuteenus, sotsiaaltransport, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus. Võlanõustamisteenust ja varjupaigateenust ostetakse vajadusel sisse. Abivajavate tööealiste täiskasvanute jaoks on olemas perekonna sissetulekust sõltuvad toetused: toimetulekutoetus, ravimitoetus, toimetuleku tagamise toetus, vältimatu sotsiaalabi. Perekonna sissetulekust mittesõltuvad toetused on puudega isiku transporditoetus ja hooldajatoetus. Toetustest kirjutati plokis 4.1.3 KOV-i eelarvest makstavad sotsiaaltoetused. Vajadusel saavad abivajajad sotsiaalosakonna nimekirja alusel nädalas korra toiduabi. Lisaks on Euroopa abifondi toiduabi, mida teatud tingimuste täitmisel on võimalik saada.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Tööealised täiskasvanud (18-64 a)

Erinevad abivajajate sihtrühmad ja toetuste teenustega kaetus ning kättesaadavus

Abivajavate tööealiste täiskasvanute jaoks on olemas isikliku abistaja teenus, täisealise isiku hooldus, tugisikuteenus, sotsiaaltransport, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus. Võlanõustamisteenust ja varjupaigateenust ostetakse vajadusel sisse. Abivajavate tööealiste täiskasvanute jaoks on olemas perekonna sissetulekust sõltuvad toetused: toimetulekutoetus, ravimitoetus, toimetuleku tagamise toetus, vältimatu sotsiaalabi. Perekonna sissetulekust mittesõltuvad toetused on puudega isiku transporditoetus ja hooldajatoetus. Toetustest kirjutati plokis 4.1.3 KOV-i eelarvest makstavad sotsiaaltoetused. Vajadusel saavad abivajajad sotsiaalosakonna nimekirja alusel nädalas korra toiduabi. Lisaks on Euroopa abifondi toiduabi, mida teatud tingimuste täitmisel on võimalik saada.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Vanemaealised (65 + a)

Erinevad abivajajate sihtrühmad ja toetuste teenustega kaetus ning kättesaadavus

Viimsi vanemaealiste jaoks on ellu kutsutud Viimsi Pensionäride Ühendus, mille eesmärk on üheskoos valla juhtidega teha eakate elu huvitavamaks, sisukamaks ja tervislikumaks, aga ka luua võimalused elukestvaks õppimiseks ning toetada abivajajaid. Vanemaealiste jaoks tegutsevad Viimsi päevakeskus (Haabneeme alevik, Kesk tee 1) ja Randvere päevakeskus (Randvere küla, Kibuvitsa tee 1). Mõlemad keskused koonduvad 2021. aastal rajatava Hoolekandekeskuse alla, mille üheks ülesandeks on pakkuda eakatele enesetäienduse, suhtlemise ja vaba aja veetmise võimalusi. Abivajavate vanemaealiste jaoks on vajadusel olemas koduteenus, sotsiaaltransport ja väljaspool isiku kodu osutatav üldhooldusteenus, millest oli põhjalikumalt juttu plokis 4.1.1 KOV-i osutatavad sotsiaalteenused. Vähekindlustatud vanemaealistel on võimalik saada ravimitoetust või toimetuleku tagamise toetust. Tähtpäevatoetust makstakse elanikeregistri järgselt Viimsi valla eakatele 70., 75., 80. ja 85. eluaasta täitumisel sünnipäevakuu jooksul ning 90-aastastele ja vanematele isikutele igal sünnipäeval. Tähtpäevatoetust makstakse ka Viimsi valla elanikele kuld- või briljantpulmadeks. Toetustest kirjutati plokis 4.1.3 KOV-i eelarvest makstavad sotsiaaltoetused. Vajadusel saavad abivajajad sotsiaalosakonna nimekirja alusel nädalas korra toiduabi. Lisaks on Euroopa abifondi toiduabi, mida teatud tingimuste täitmisel on võimalik saada.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Viimsi valla elanikele pakutakse nende elukaare lõikes mitmekesisest teenustepaketti, sh lastele ja peredele, noortele, tööealistele täiskasvanutele ning vanemaealistele. Kui oluline teenus Viimsis puudub, ostetakse see teenusepakujatelt sisse. Mitme sihtrühma osas on olemas partner era- või kolmandast sektorist, nt erahaigla Fertilitas ja Viimsi Pensionäride Ühendus.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

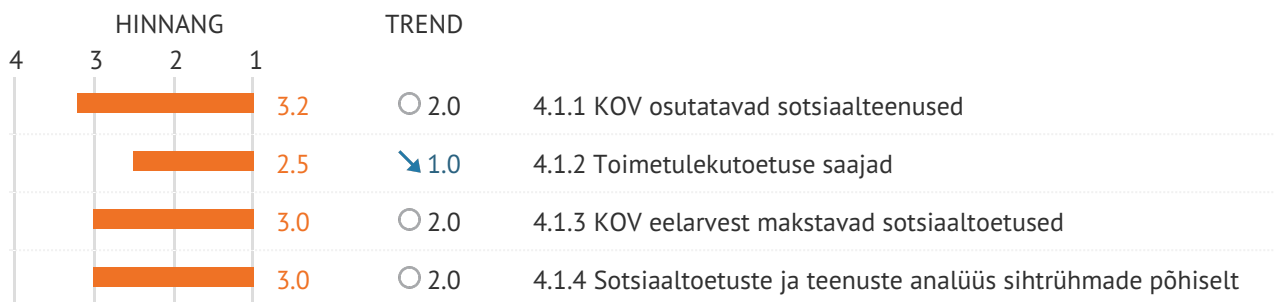
★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Viimsi valla territooriumil ei osutata varjupaigateenust, turvakoduteenust, võlanõustamisteenust ega puudega laste lapsehoiuteenust. Vastavad teenused ostetakse eelkõige Tallinnas asuvatelt teenusepakkujatelt sisse. Suurim murekoht on seoses puudega laste lastehoiuteenusega, sest selle järele on nõudlus olemas (ligi 20 last) ja see suureneb, samas on lähim teenusepakkuja Pirital ning mitmed teenusepakkujad pakuvad teenust ainult koolivaheaegadel.

KOV-i territooriumil osutatavatele sotsiaalteenustele järjekorrad ja ooteajad puuduvad. Samas on mitmete teenuste vajadus tugevas kasvus (koduteenus, täisealise isiku hooldus, tugisikuteenus). Mõningate teenuste osas on vajadus olnud konkreetsetel aastatel väga väike (turvakoduteenus) või puudunud (varjupaigateenus, intervallhoiuteenus).

Mitmed teenused võiksid olla vajaduspõhisemad (sh kliendi vajadustest lähtuvalt paindlikumad), nt koduteenus ja sotsiaaltransporditeenus. Üheks lahenduseks nt seoses koduteenusega on kvaliteedi tõstmine 2021. aastal Viimsi vallavolikogu poolt asutatava Viimsi Hoolekandekeskuse raames.

Lähiaastatel on plaanis mitmed seni tasuta olnud teenused muuta tasuliseks, näiteks koduhooldus saab olema teenusesaajale tasuline. Omaosalust hakkavad sisaldama tugisikuteenus, isikliku abistaja teenus ja sotsiaaltransporditeenus.

Vallaelanikele pakutakse nende elukaare lõikes mitmekesisist teenustepaketti, sh lastele ja peredele, noortele, tööealistele täiskasvanutele ning vanemaealistele. Kui oluline teenus Viimsis puudub, ostetakse see teenusepakkujatelt sisse. Mitme sihtrühma osas on olemas partner era- või kolmandast sektorist, nt erahaigla Fertilitas ja Viimsi Pensionäride Ühendus.

TUGEVUSED

- Vallaelanikele pakutakse nende elukaare lõikes mitmekesisist teenustepaketti. Mitme sihtrühma osas on olemas partner era- või kolmandast sektorist.
- KOV-i territooriumil osutatavatele sotsiaalteenustele

NÕRKUSED

- Viimsi territooriumil ei osutata varjupaigateenust, turvakoduteenust, võlanõustamisteenust ega puudega laste lapsehoiuteenust. Sealjuures on suurim murekoht seoses puudega laste lastehoiuteenusega. Lisaks võib Covid-19 kriisi tõttu oodata võlanõustamisteenuse

järjekorrad ja ooteajad puuduvad.

- Viimsi Hoolekandeteenuse asutamine võib aidata lahendada mitmeid seniseid murekohti, nt tõsta koduteenuse kvaliteeti ja aidata värvata rohkem sobivaid tugiisikuid.

vajaduse kasvu.

- Mitmed teenused võiksid olla vajaduspõhisemad (sh kliendi vajadustest lähtuvalt paindlikumad), nt koduteenus ja sotsiaaltransporditeenus.
- Riskikohaks on tugev kasvutrend mitmete teenuste vajaduses (koduteenus, täisealise isiku hooldus, tugiisikuteenus).

4.2 Abivajavate lastega tegelemine

4.2.1 Abivajava lapse juhtumikorraldus

Juhtumikorralduse aspektid

Hinnangud

Lapse abivajaduse märkamine ja sellest teavitamine

Hinnang:

Pigem halb (2)

Abivajaduse hindamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Juhtumi võrgustikutöö

Hinnang:

Pigem halb (2)

Analüüs

Viimsi vallas eraldi seiret abivajavate laste tuvastamiseks ei ole. Abivajavast lapsest saabunud teatele reageeritakse ning abivajava lapse perekonnale osutatakse abi juhtumikorralduse põhimõtteid kasutades. KOV-il on ülevaade perest eraldatud laste üle (2018. ja 2019. aastal eraldati üks laps). Perest eraldatud lastega ja asenduspere/asenduskodu vastutava isikuga suheldakse regulaarselt ning koostöös vaadatakse üle lapse juhtumiplaan. Abivajavatele lastele, kellest KOV on teadlik, on võimaldatud vajalik abi. Abivajava lapse perekonda saab suunata erinevatele teenustele, abi osutatakse koostöös erinevate spetsialistidega (sh kooli või lasteaia tugipersonal).

Praegu toetatakse varajast märkamist läbi kogukonna teavitamise. Näiteks on iga-aastaselt Viimsi vallavalitsuse korraldataval turvalisuse päeval ja huvitegevuse infolaadal lastekaitsetöötajad rääkinud varajase märkamise olulisusest ja kohustusest teavitada abivajavast lapsest. Samuti räägivad lastekaitsetöötajad igal aastal Viimsi haridusasutuste töötajatele varajase märkamise põhimõtetest. Lastekaitsetöötaja osaleb aktiivselt võrgustikutöös.

Varajane märkamine on üldise ennetustöö üks osa. Tulevikuperspektiivis saab seda teha süsteemsemalt ning järjepidevamalt (sh valdkonnaüleste tegevuste ja materjalide "pildis" hoidmine, spetsialistide sh haridustöötajate koolitamine, lasteabitelefoni, Peaasi.ee propageerimine). Koolid märkavad abivajavaid lapsi erinevalt, näiteks esineb üle- ja alareageerimist.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb

2.3

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

4.2.2 Abivajavale lapsele ja perele meetmete pakkumine

MEETMETE KÄTTESAADAVUS

Hinnangud

Vanemlike oskuste ja vanematevaheliste suhete toetamine

Hinnang:

Väga hea (4)

Pere toetamine ja nõustamine materiaalse toimetuleku tõstmiseks

Hinnang:

Väga hea (4)

Lapse ja pere psühholoogiline nõustamine, sh kriisiolukorras ja sõltuvusprobleemide korral

Hinnang:

Väga hea (4)

Lapse arengut toetavad teenused, sh eripedagoogi, logopeedi, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenus, füsioteraapia, tegevusteraapia, loovteraapia

Hinnang:

Pigem hea (3)

Tugiisikuteenus lapsele (sh puudega lapsele; käitumisprobleemidega lapsele jm)

Hinnang:

Pigem hea (3)

Puudega lapse lapsehoid

Hinnang:

Pigem halb (2)

Asendushooldusteenus, sh perepõhise asendushoolduse eelistamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Asendushoolduselt elluastujate toetamine

Hinnang:

Väga hea (4)

Väärkoheldud ja hädaohus olevate laste abistamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

MEETMETE TULEMUSLIKKUS

Hinnangud

Vanemlike oskuste ja vanematevaheliste suhete toetamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Pere toetamine ja nõustamine materiaalse toimetuleku tõstmiseks

Hinnang:

Pigem hea (3)

Lapse ja pere psühholoogiline nõustamine, sh kriisiolukorras ja sõltuvusprobleemide korral

Hinnang:

Pigem hea (3)

Lapse arengut toetavad teenused, sh eripedagoogi, logopeedi, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenus, füsioteraapia, tegevusteraapia, loovteraapia

Hinnang:

Pigem hea (3)

Tugiisikuteenus lapsele (sh puudega lapsele; käitumisprobleemidega lapsele jm)

Hinnang:

Pigem hea (3)

Puudega lapse lapsehoid

Hinnang:

Pigem hea (3)

Asendushooldusteenus, sh perepõhise asendushoolduse eelistamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Asendushoolduselt elluastujate toetamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Väärkoheldud ja hädaohus olevate laste abistamine

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Puudega lapse lapsehoius esinevad puudujäägid. Teenuseid osutatakse peamiselt Tallinnas ning teenuseosutajad ei osuta teenust piisavas mahus. Tugiisikuteenuse osutamises on samuti puudujääke, sest motiveeritud ja pädevaid töötajaid napib. Töötamine tugiisikuna on ebaatraktiivne. Lisaks olemasolevatele töötajatele oleks Viimsisse vaja mobiilset noorsootöötajat.

Probleemidest esineb piirkonna lastel peamiselt koolikohustuse mittetäitmist ja sõltuvusainete kuritarvitamist. Erivajadusega laste jaoks on väljakutseks integreerimine tavaklassi. Perede jaoks on väljakutseks vanemlike oskuste puudumine.

Eelpool nimetatud sihtrühmade ja teenuste osas on vajadused teada, puudujääke on teenuste kättesaadavuses. Kasutatavate teenuste ja sekkumiste tulemuslikkus on tõendatud. Tulemuslikkus on selgunud juhtumite menetlemise (sh vahehindamiste) käigus.

KOV-i pakutavate teenuste osas on tagatud jätkusuutlik ja piisav rahastus, tuginemata liigselt projektipõhisusele.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.2

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

4.2.3 Hädaohus lapse toetamine

REGISTREERITUD HÄDAOHUS OLEVATE LASTE JUHTUMITE ARV

Tabel 4.2.3.0 Registreeritud hädaohus olevate laste juhtumite arv

	2017	2018	2019
Registreeritud hädaohus olevate laste juhtumite arv	1	2	4

HÄDAOHUS LAPSE PEREST ERALDAMINE

Hinnangud

Perest eraldamise alus ja tähtaeg

Hinnang:

Pigem hea (3)

Turvakoduteenuse korraldatus

Hinnang:

Väga hea (4)

Koostöövõrgustiku tegevus hädaohus oleva lapsega

Hinnang:

Pigem hea (3)

HÄDAOHUS LAPSE JUHTUMIKORRALDUS

Hinnangud

1. Kas ja kuidas on KOV osalenud hädaohus lapse juhtumite menetlemisel/korraldamisel?

Kirjeldus:

KOV on osalenud hädaohus lapse juhtumite menetlemisel/korraldamisel operatiivselt. Koostöös politsei, kiirabi ja lastekaitsetöötajaga toimetatakse laps vajadusel tervisekontrolli. Lastekaitsetöötaja hindab lapse perekonnast eraldamise vajadust ning esitab kohtule 72 tunni jooksul EÕK avalduse. Lastekaitsetöötaja peab leidma lahenduse lapse esmase elukorralduse tagamiseks.

Hinnang:

Väga hea (4)

2. Kuidas on korraldatud võrgustiku omavaheline suhtlemine? Millised on osapoolte rollid hädaohus oleva lapsega tegelemisel?

Kirjeldus:

Lastekaitsetöötaja suhtleb politseiga, kiirabiga, haigla sotsiaaltöötajaga, vajadusel varjupaiga või turvakodu töötajaga. Kui laps on sisse kirjutatud teise omavalitsusse, siis lastekaitsetöötaja suhtleb teise omavalitsuse spetsialistiga.

Hinnang:

Pigem hea (3)

3. Kuidas on KOV-is korraldatud kriisiabi (näiteks kriisinõustamine enesetappude puhul vms)? Kuidas on turvakodus korraldatud esmane nõustamine?

Kirjeldus:

Kriisisituatsioonis kaasatakse kriisinõustajad, vajadusel ohvriabi. Turvakodus on esmane nõustamine korraldatud turvakodu personali poolt. Viimsis turvakodu ei ole, mistõttu ostetakse teenust sisse.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Peamine arengukoht on juhtumivõrgustiku kõiki vajalikke osapooli hõlmav koostöö ning selgem rollide jaotus. Arengukohaks on kindlasti veel riskiperele aktiivsem ja regulaarsem monitooring ning varajase märkamise soodustamine. Perspektiiviks on peretöötaja(te) juurdevärbamine peredele tõhusama toe osutamiseks ja iseseisva toimetuleku soodustamiseks.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.3

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

4.2.4 Puudega ja psüühikahäiretega (sh käitumishäiretega) laste toetamine*Analüüs*

Puudega ja psüühikahäiretega lastele pakutakse tugiisikuteenust ja lapsehoiuteenust. Euroopa Sotsiaalfond rahastab raske ja sügava puudega lastele tugisikuteenust ja lapsehoiuteenust. Kui lapsel on keskmine puue või puue puudub, siis rahastab teenust KOV. Tugiisikuteenust osutab KOV ja erasektor. Lapsehoiuteenust osutab erasektor.

Sotsiaaltransporditeenust pakutakse kõigile nägemis- ja liikumispuudega, sh psüühikahäiretega lastele. Sotsiaaltransporditeenust osutab KOV ja KOV-i tellimusel erasektor.

KOV rahastab kõigi puuetega laste ujumist - kord nädalas saavad lapsed koos saatjaga käia Viimsi spaas (erasektor) ja laupäeviti Viimsi koolis ujumas.

KOV rahastab riigieelarve toetusfondist puudega ja psüühikahäiretega lastele erinevaid teraapiaid. Teraapiaid osutab erasektor.

Abi- ja tugivahendite rentimise rahastamist toetab KOV riigieelarve toetusfondist ja enda eelarvest. Abi- ja tugivahendite rentimiseks ei pea olema määratud puue, aga sellisel juhul peab olema eriarsti tõend.

Puudega ja psüühikahäiretega laste teenused on enamasti kaetud. Täna ei ole takistuseks raha, vaid teenuseosutajate vähesus vallas. Tugisikuteenuse puhul on probleemiks olnud tugiisikute leidmine. Sotsiaaltranspordi puhul on väljakutse, kuidas teha kohandatud transport kättesaadavamaks. Suurem on vajadus liikumis- ja nägemispuudega laste transportimiseks haridusasutustesse valla sees ja väljaspool valda. Vastavalt puudega laste perede soovile toetatakse igakuiselt transporditoetusega lapsevanemaid, kes viivad oma lapsi väljaspool Viimsit haridusasutustesse. Toetussumma (65 eurot) peaks teatud juhtudel olema kõrgem.

Puudega ja psüühikahäiretega (sh käitumishäiretega) laste teenuste kvaliteet vastab nõuetele. Vald hindab teenuseid nõudluse ja kasutatavuse tõttu heaks.

Puudega ja psüühikahäiretega lastele on vajaduspõhiselt tagatud teenused.

Viimsi vallas töötab üks sotsiaaltöö vanemspetsialist puudega ja psüühikahäiretega lastega ning teine sotsiaaltöö vanemspetsialist täiskasvanud puudega ja psüühikahäiretega inimestega. Kui laps saab täiskasvanuks, siis annab üks juhtumikorraldaja juhtumi üle teisele juhtumikorraldajale.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

4.2.5 Väärkoheldud lastele suunatud tugi

Analüüs

KOV pakub väärkoheldud lastele tuge - tugiteenustena on pakutud nõustamist, teraapiat, turvakodu.

Ohvriabiteenuse kättesaadavus Viimsi vallas on hea. Ohvriabiteenusele suunab politsei abivajajaid. Vajadusel võtavad ohvribitöötajad KOV-iga ise ühendust.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

4.2.6 Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse kättesaadavuse tagamine

Analüüs

KOV-il ei ole ülevaadet lastest, kes vajavad sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust. KOV-i lastekaitsetöötaja teeb Sotsiaalkindlustusametile (SKA) taotluse lapsele teenuse saamiseks ja SKA otsustab hindamisvormi alusel teenuse vajaduse põhjendatust. Kui vajadus on põhjendatud, siis on lapsel võimalik teenust saada. KOV-i jaoks on siin arengukohaks sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse tutvustamine kogukonnale ja teenuse vajajate kaardistamine.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas ↗ 3.0

4.2.7 Käitumisprobleemidega ja süütegusid toime pannud lastega tegelemine

Analüüs

KOV pakub õigusrikkumise toime pannud lastele nõustamist, vajadusel suunab uuringutele, pakub nõustamist vanematele. Majanduslikes raskustes olevatele peredele tagatakse võimalusel osaline või täielik teraapia eest tasumine. KOV suunab noore SPIN-programmi. Politseil on võimalik suunata noor programmi Puhas tulevik.

Ohvriabiteenusele ja läbi sellele saadavale psühholoogilisele nõustamisele on vajadus üsna suur. Olemasolevad teenused rahuldavad klientide vajadused. Klient saab koheselt võtta ühendust ja leppida kohtumise kokku ohvriabispetsialistiga, psühholoogilisele nõustamisele aja saamiseks peab mõnikord veidi ootama. Psühholoogiliseks nõustamiseks tehakse koostööd EELK Perekeskusega. Ida-Harju ohvriabispetsialist võtab vastu nii Maardus kui ka Tallinnas, on vajadusel mobiilne ja suhtleb ka vene keeles. Teenus on kliendile tasuta.

Viimsi vald osaleb koostöös politseiga taastava õiguse projektis, mida pakutakse koostöös justiitsministeeriumiga.

Käitumisprobleemidega ja süütegusid toime pannud laste jaoks on vajalikud sotsiaalseid oskusi parendavad programmid. Huvitegevuse kaudu ongi lisasuund sotsiaalsete oskuste parendamiseks.

Käimasolevate programmide tulemuslikkus on märgatav. On paranenud õpitulemused ja käitumine. Lastel on kõrgem enesehinnang ja parem analüüsivõime ning paranenud on suhted eakaaslaste ja vanematega.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

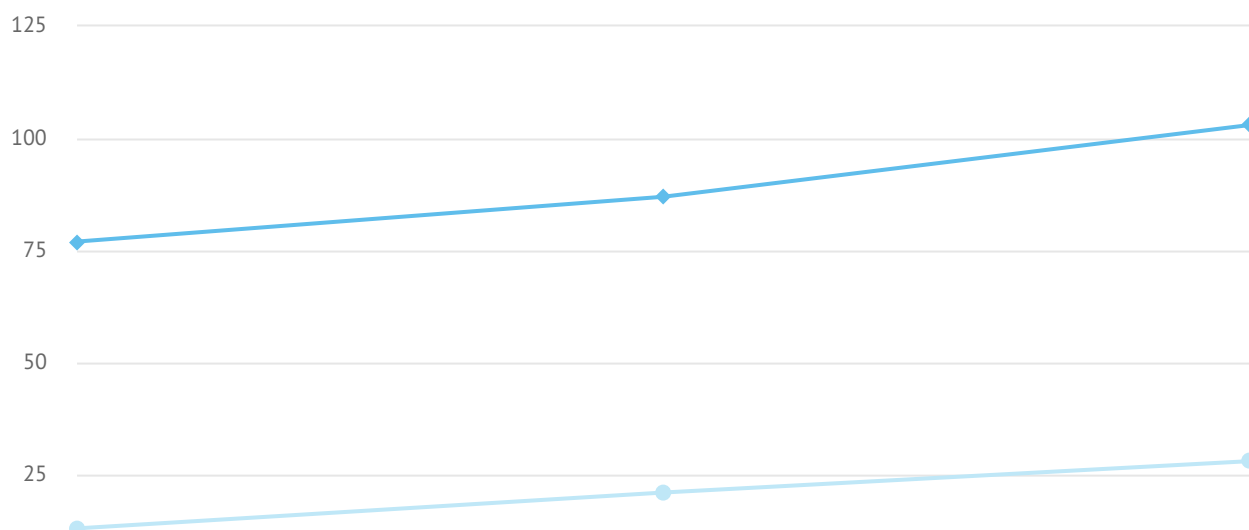
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas

↗ 3.0

4.2.8 Kaasava hariduskorralduse rakendamine

Joonis 4.2.8.a HEV lapsed

Allikad:

KOV, EHIS

Analüüs

Lasteaias tegutseb erirühm ja mitmed sobitusrühmad. Kaasava hariduse põhimõtteid silmas pidades on eelistus pigem sobitusrühmade loomisel. Lapsi komplekteeritakse rühmadesse arvestusega 2-3 õppekohta erivajadusega lapse kohta. Tugipersonalist on olemas psühholoogid, logopeedid ning kunsti- ja füsioterapeut. Vajadus on täiendava logopeedi järele.

HEV-õpilaste kaasamiseks on koolides loodud eriklassid, kus õpivad valdavalt eri- ja tõhustatud toega õpilased. Üldtoele määratud õpilased õpivad tavaklassides, kus neil on vajadusel kõrval abiõpetajad. Koolides töötavad tugispetsialistid, kes nõustavad ja pakuvad regulaarset teenust. Et arendada lapse sotsiaalseid oskusi, integreeritakse võimaluse korral HEV-õpilane osades tundides suure klassi juurde.

Toimetuleku ja lihtsustatud õppekava õpilastele on loodud õppekohad Randvere kooli, kuhu on koondatud ka suurem tugimeeskond ja kompetents. Lastele on ette nähtud tasuta koolibuss.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

4.2.9 Lapsed hariduslike erivajadustega õpilaste koolides

Tabel 4.2.9.1 Lapsed erivajadustega õpilaste koolides

	2017	2018	2019
Lapsed erivajadustega õpilaste koolides	10	11	10

Allikad:

KOV

Analüüs

Lisaks erikoolidele õpib ka Randvere koolis toimetulekuõppel lapsi. Tegemist on tavakooliga, kuhu on loodud tingimused, et oma valla TÕK-õpilastel oleks võimalik õppida kodu lähedal.

KOV peab arvestust erikoolides õppivate laste kohta EHIS-e alusel KOV-i omavahelise arveldamise käigus.

Tallinna erikoolides õppivaid lapsi viib kooli ja toob koju tasuta transport. Õpilaskoduga erikoolide õpilastel katab KOV õpilaskodu kulud. KOV toetab konkreetse pere vajadusest lähtuvalt.

Puuduvad õpilased, kes oleks naasnud erikoolist tavakooli.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

4.2 Abivajavate lastega tegelemine. Kokkuvõte

HINNANG		TREND		
4	3	2	1	
				2.3
				○ 2.0
				4.2.1 Abivajava lapse juhtumikorraldus
				3.2
				○ 2.0
				4.2.2 Abivajavale lapsele ja perele meetmete pakkumine
				3.3
				↗ 3.0
				4.2.3 Hädahooldus lapse toetamine
				3.0
				○ 2.0
				4.2.4 Puudega ja psüühikahäiretega (sh käitumishäiretega) laste toetamine
				3.0
				○ 2.0
				4.2.5 Väärkoheldud lastele suunatud tugi
				3.0
				↗ 3.0
				4.2.6 Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse kättesaadavuse tagamine
				3.0
				↗ 3.0
				4.2.7 Käitumisprobleemidega ja süütegusid toime pannud lastega tegelemine
				3.0
				○ 2.0
				4.2.8 Kaasava hariduskorralduse rakendamine
				3.0
				○ 2.0
				4.2.9 Lapsed hariduslike erivajadustega õpilaste koolides

Kokkuvõte:

Probleemidest esineb piirkonna lastel peamiselt koolikohustuse mittetäitmist ja sõltuvusainete kuritarvitamist. Erivajadusega laste jaoks on väljakutseks integreerimine tavaklassi. Peredel napib vanemlikke oskusi.

Abivajavast lapsest saanud teatel reageeritakse ning abivajava lapse perekonnale osutatakse abi juhtumikorralduse põhimõtteid kasutades. Tarvis on peretöötaja(te) juurdevärbamist peredele tõhusama toe osutamiseks ja iseseisva toimetuleku soodustamiseks.

Õigusrikkumise toime pannud lastele ja nende vanematele pakub KOV nõustamist ning suunab vajadusel uuringutele. Majanduslikes raskustes olevatele peredele on võimalik osaline või täielik teraapia eest tasumine. Programmidest on KOV-il võimalik suunata noore SPIN-programmi ja politseil programmi Puhas tulevik. Viimsi vald osaleb koostöös politseiga ka taastava õiguse projektis. Käimasolevate programmite tulemuslikkus on märgatav. On paranenud õpitulemused ja käitumine. Lastel on kõrgem enesehinnang ja parem analüüsivõime ning

paranenud on suhted eakaaslastega ja vanematega.

Süsteemsemalt ning järjepidevamalt peaks toimima varane märkamine. Koolid märkavad abivajavaid lapsi erinevalt, esineb nii üle- kui ka alareageerimist.

Arengukohtadeks on ka riskiperede aktiivsem ja regulaarsem monitooring ning juhtumivõrgustiku kõiki vajalikke osapooli hõlmav koostöö ja selgem rollide jaotus.

Kasutatavate teenuste ja sekkumiste tulemuslikkus on selgunud juhtumite menetlemise ja vahehindamiste käigus. KOV-i pakutavate teenuste osas on tagatud jätkusuutlik ja piisav rahastus, tuginemata liigselt projektipõhisusele. Näiteks on Euroopa Sotsiaalfond rahastanud raske ja sügava puudega laste tugisiikuteenust ja selle lõppedes võtab vald rahastuse üle. Abi- ja tugivahendite rentimist toetab vald riigieelarve toetusfondist, ent suuremal määral kui fondi rahalised vahendid seda võimaldaksid.

Puudujääke esineb puudega lapse hoius (teenuseid osutatamine peamiselt Tallinnas ja ebapiisavas mahus) ning tugisiikuteenuses (probleemid töötajate leidmisega selle rolli ebaatraktiivsuse tõttu). Killustatud on puudega laste transporditeenus. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osas on arengukohaks selle tutvustamine kogukonnale ja teenuse vajajate kaardistamine. Täiendavalt on Viimsisse vaja mobiilset noorsootöötajat.

Lasteaias tegutseb erirühm ja mitmed sobitusrühmad. Kaasava hariduse põhimõtteid silmas pidades on eelistus pigem sobitusrühmade loomisel. HEV-õpilaste kaasamiseks on koolides loodud eriklassid, kus õpivad valdavalt eri- ja tõhustatud toega õpilased. Üldtoele määratud õpilased õpivad tavaklassides, kus neil on vajadusel kõrval abiõpetajad. Toimetuleku ja lihtsustatud õppekava õpilastele on loodud õppekohad Randvere kooli, kuhu on koondatud ka suurem tugimeeskond ja kompetents. Lastele on ette nähtud tasuta koolibuss.

TUGEVUSED

- KOV-i pakutavate teenuste osas on tagatud jätkusuutlik ja piisav rahastus, tuginemata liigselt projektipõhisusele.
- Teenused ja programmid õigusrikkumise toime pannud lastele ja nende vanematele.
- Lasteaias tegutseb erirühm ja mitmed sobitusrühmad. HEV-õpilaste kaasamiseks on koolides loodud eriklassid. Üldtoele määratud õpilased õpivad tavaklassides, kus neil on vajadusel kõrval abiõpetajad.

NÕRKUSED

- Süsteemsemalt ja järjepidevamalt peaks toimima varane märkamine ning riskiperesid tuleks aktiivsemalt ja regulaarsemalt seirata.
- Juhtumivõrgustiku arengukohtadeks on kõiki vajalikke osapooli hõlmav koostöö ja selgem rollide jaotus.
- Puudujääke esineb puudega lapse lapsehoius ja tugisiikuteenuses. Killustatud on puudega laste transporditeenus. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osas on arengukohaks selle tutvustamine kogukonnale ja teenuse vajajate kaardistamine. Täiendavalt on Viimsisse vaja mobiilset noorsootöötajat.

4.3 Perede toetamine

4.3.1 Lastega leibkondade elamistingimused

Analüüs

KOV-i ülevaade abivajavate lastega leibkondade eluruumide elamistingimustest on hea. Kui vaja, siis teevad erinevad spetsialistid (lastekaitsetöötaja, ehitusnõunik jt) omavahel koostööd, et olukorda kaardistada.

Üldiselt on lastega perede elamistingimused pigem head või väga head. On ka peresid, kes elavad suvilaks ehitatud või amortiseerunud eramutes, ent needki elamispinnad on elamiskõlblikud. Kodukülastuste käigus antakse soovitusi riskide maandamiseks.

KOV toetab vajaduspõhiselt kehvade eluruumide elamistingimustega leibkondasid näiteks rahaliselt ning vahendab elamistingimusi parendavate projektide kontaktisikute andmeid (nt projekt "Kodu tuleohutuks"). Füüsilist kodukohandamise toetust pakutakse erivajadustega inimestele, sh erivajadusega lastega peredele.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0
★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

4.3.2 Toidupuuduses olevad lapsed

Analüüs

Hetkel kaardistab omavalitsus vähekindlustatud peresid toiduabipakkide jaotamise andmete põhjal. KOV teeb koostööd Toidupangaga ning abivajavatele peredele on tagatud kord nädalas toiduabi. Vallavalitsusele teadaolevalt on Viimsis toiduupuuduses olevaid lapsi 12 (2020. aasta seisuga). 2021. aastast lisandub neli korda aastas ka Euroopa Liidu toiduabiprogramm, mida jagatakse neljal korral aastas (omavalitsuse eelarvest makstavaid toetust või riiklikku toimetulekutoetust saavatele inimestele).

KOV-is ei ole tagatud, et lapsed (eelkooli- ja kooliealised) saavad vähemalt korra päevas sooja toitu (väljaspool kooli, nädalavahetustel ja koolivaheaegadel), kuna selleks puudub vajadus.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

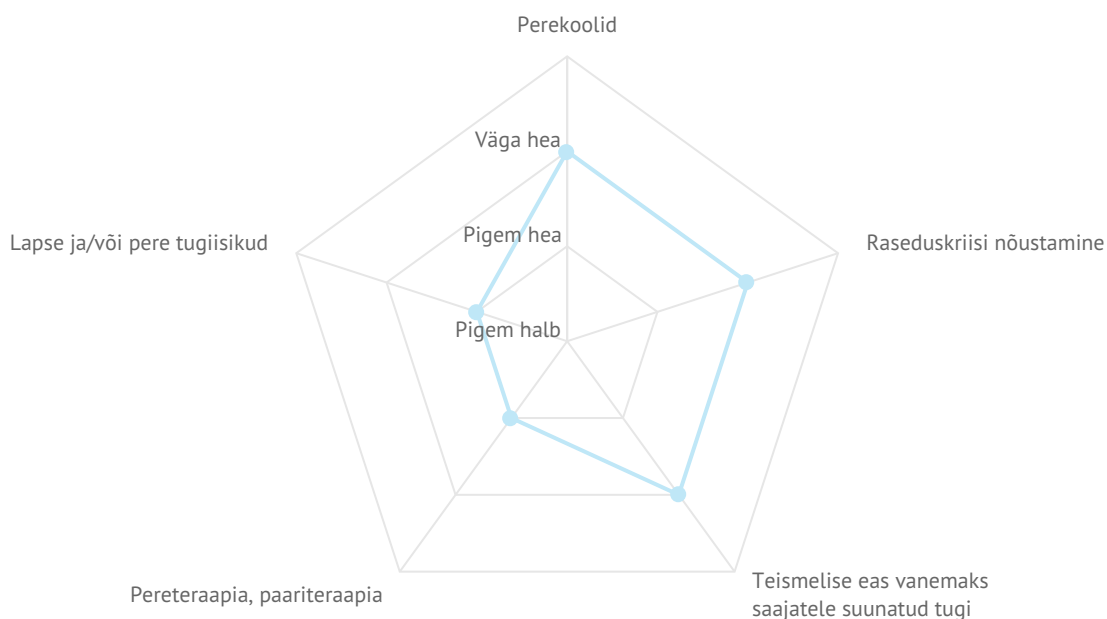
Pigem hea 3.0
★★★★☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne ○ 2.0

4.3.3 Töö lapseootel ja lapsi omavate peredega

Teenused

Joonis 4.3.3.a Teenuste kättesaadavus

Hinnangud

Perekoolid

Kirjelda teenust:

Vallale teadaolevalt perekooli Viimsis ei ole ja sihtrühm pole vajadust tõstatanud. Kuna Viimsi territooriumil sünnitushaiglat pole, siis on huvilistel võimalik osaleda haiglate juures toimuvates perekoolides.

Hinnang:

Väga hea (4)

Raseduskriisi nõustamine

Kirjelda teenust:

Raseduskriisi nõustamise vajadust hindab perearst või haiglas töötav spetsialist. Võimalik on ka psühhiaatriline abi. Selle küsimusega pole vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonna poole pöördutud.

Hinnang:

Väga hea (4)

Teismelise eas vanemaks saajatele suunatud tugi

Kirjelda teenust:

Abivajavad teismelise eas vanemaks saajad pole vallavalitsuse lastekaitse huviorbiiti jõudnud, s.t neid pole või nad on oma tugivõrgustiku poolt juba toetatud. Vajaduse korral on võimalik määrata pere tugiisik või suunata nõustamisele EELK Perekeskusesse.

Hinnang:

Väga hea (4)

Pereteraapia, paariteraapia

Kirjelda teenust:

Perenõustamise järel on Viimsis suur vajadus. EELK Perekeskusega on sõlmitud leping, mille alusel pakub perekeskus pere-, psühholoogilist ning kasvatusalast nõustamist. Teenusele teeb suunamise lastekaitse spetsialist või pöördub klient ise, broneerides aja läbi online-süsteemi perekeskuse kodulehel. Teenusele ei pruugi kohe saada, sest nõustaja juurde ei pruugi alati olla vaba aega. Perenõustamise järjekord võib olla paarist nädalast kuuni. Perekeskuse teenused rahuldavad klientide vajadusi, nõustamisega ollakse väga rahul. Teenus on kliendile lastekaitsetöötaja suunamisel tasuta. Perekeskus asub aadressil Lastekodu 62, Tallinn, mis on Tallinna kesklinnas. Teenusele on juurdepääs hea, Lastekodu tn on tasuta parkimisvõimalus, kohale pääseb ühistranspordiga. Majas on trepp, mis tähendab, et liikumiskõrgega inimesele on juurdepääs keeruline. Perekeskuse perenõustaja on kliente nõustanud siiski ka mobiilselt ja kasutades selleks Viimsi Vallavalitsuse peretuba/nõustamise ruumi, mis tähendab, et kokkuleppel nõustajaga on võimalik kohtuda ka kliendile lähemal. Perekeskuse nõustajad nõustavad vajadusel ka inglise ja vene keeles. Perelepituse teenuseks kohustatakse kohtumenetluse käigus eraldi määruse alusel. Eraldi perelepitust tervikuna perekeskuses ei osutata, ent osutatakse selle teenuse mõningaid komponente. Tervikliku perelepituse saamiseks võivad kliendid otsida lepitaja ise.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Lapse ja/või pere tugiisikud**Kirjelda teenust:**

Lapse ja/või pere tugiisiku teenust osutab omavalitsus ise. Üks spetsialist on olemas, samas vajadus on suurem. Erivajadusega lapse tugisikuid on ligi 30.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Perenõustamise järel on Viimsis suur vajadus. EELK Perekeskusega on sõlmitud leping, mille alusel pakub perekeskus perenõustamist, psühholoogilist nõustamist ning kasvatusalast nõustamist. Teenusele teeb suunamise lastekaitse spetsialist või pöördub klient ise, broneerides aja läbi online-süsteemi perekeskuse kodulehel. Teenusele ei pruugi kohe saada, sest nõustaja juurde ei pruugi olla vaba aega. Perenõustamise järjekord võib olla paarist nädalast kuni kuuni. Perekeskuse teenused rahuldavad klientide vajadusi, perekeskuse nõustamisega ollakse väga rahul.

Perelepituse teenuseks kohustatakse kohtumenetluse käigus eraldi määruse alusel. Eraldi perelepitust perekeskuses ei osutata, perelepituse saamiseks peavad kliendid otsima lepitaja ise. Teenus on kliendile lastekaitsetöötaja suunamisel tasuta. Perekeskus asub Tallinna kesklinnas aadressil Lastekodu 62. Teenusele on juurdepääs hea, Lastekodu tn-l on tasuta parkimisvõimalus, kohale pääseb ka ühistranspordiga. Majas on trepp, mis tähendab, et liikumiskõrgega inimesele on juurdepääs keeruline. Perekeskuse perenõustaja on kliente nõustanud ka mobiilselt ja kasutades selleks Viimsi vallavalitsuse peretuba/nõustamise ruumi, mis tähendab, et kokkuleppel nõustajaga on võimalik kohtuda ka kliendile lähemal. Perekeskuse nõustajad nõustavad vajadusel ka inglise ja vene keeles.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Väga hea

3.6

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

4.3.4 Vanemluse toetamine

VANEMLIKE OSKUSTE HINDAMINE JA TOETAMINE

Hinnangud

Kas ja kuidas hinnatakse KOV's vanemlike oskuseid ning toetamist vajavaid aspekte vanemluses?

(Hindamismeetodid, koostöö erinevate spetsialistidega)

Kirjeldus:

Vanemlike oskuste ja toetamise vajadust hinnatakse KOV-is juhtumipõhiselt. Kui pere on lastekaitsespetsialisti vaateväljas, siis hinnatakse ära kõik võimalikud täiendava abi vajadused sh vanemlike oskuste toetamise vajadus. Hindamismeetodiks on vestlus pereliikmetega, haridusasutustega, noortekeskuse või noorsoopolitseiga, läbi mille kaardistatakse pere toetamise vajadused. Viimsi vallavalitsus teeb koostööd EELK Perekeskusega, kus peredel on võimalus saada erinevat tüüpi nõustamisteenuseid, samuti on võimalik võtta osa erinevatest EELK Perekeskuse poolt pakutavatest programmidest (nt Löömata teekond, Sisemise kindluse programm "Mehed päriselt", erinevad kärgperedele mõeldud programmid). Koostöös Tervise Arengu Instituudiga pakutakse koolitust "Imelised aastad".

Hinnang:

Pigem hea (3)

Milline on KOV-i vajadus vanemlike oskuste toetamise osas (nt hinnates vajadust pereteraapia, vanemlusprogrammi pakkumise, individuaalse psühholoogilise nõustamise, tugigruppide, perelepitusteenuse jms osas)?

Kirjeldus:

Vajadus kõikide loetletud teenuste järele kasvab pidevalt ja seda vajadust katta on aina keerulisem. Pideva teenuste vajaduse kasvamise tingib nii kiiresti kasvav rahvaarv vallas, eriolukord kui ka asjaolu, et perekonnad on väga erinevad. On samasooliste vanematega perekondi, kärgperesid, erinevast rahvusest perekondi jne. Kõik need pered vajavad ka teenust, mis vastab just nende vajadustele - aina keerulisem on pakkuda ühte universaalset koolitust või nõustamist, mis kataks kõigi perede vajadused.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas vajajatele on kättesaadav vanemluse nõustamine (nt psühholoogiline nõustamine lapsevanematele, pereteraapia vmt)? Kas KOV-is on olemas spetsialistid, kes on pädevad vanemluse osas tuge pakkuma? Kui ei ole, milliste naaber KOV-ide/organisatsioonidega tehakse koostööd, et pädevad spetsialistid/teenused jõuaksid lapsevanemateni?

Kirjeldus:

KOV teeb koostöö EELK Perekeskusega, mis pakub erinevaid teenuseid. Kahjuks pole KOV-is spetsialiste, kelle juurde saaks peresid suunata. Mõnel juhul on olnud spetsialistid nõus pakkuma teenust Viimsis kohapeal eeldusel, et KOV tagab selleks vajalikud ruumid.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas KOV-i esmatasandi spetsialistidele võimaldatakse vanemluse teemal täiendkoolitusi, et ennetada ja õigeaegselt märgata võimalikke probleeme?

Kirjeldus:

Vanemluse teemal esmatasandi spetsialistidele täiendkoolitusi võimaldatakse nii riigi kui ka KOV-i poolt.

Hinnang:

Väga hea (4)

VANEMLUST TOETAVALD PROGRAMMID

Hinnangud

Kas ja millised vanemlusprogrammid ning kui sageli on KOV's kättesaadavad? Kui suurele sihtrühmale neid

Korraldatakse ning kas see vastab tegelikule nõudlusele?**Kirjeldus:**

Vanemlusprogramm "Imelised aastad" toimub 2021. aastal Viimsis kolmandat korda, ehkki vajadus on oluliselt suurem, kui KOV-il on võimalik pakkuda, samuti on koolitus suhteliselt kallis. Vald saab lapsevanemaid (ilma osalustasuta) suunata ka EELK Perekeskuse asjakohastele koolitustele. Lisaks on kahel aastal (2019, 2020) toimunud valla ning HOL-i toetusel koostöös lasteaiaga Väike Päike Gordoni perekooli vanemakoolitus. Samuti on planeeritud jätkata 2021. aastal Gordoni perekooliga. Viimsi vallavalitsus toetab 2020/21 hooajal lasteklubi Väike Päike Lapsevanema Kooli koolitussarja, mis on lapsevanematele tasuta. Antud koolitussarja vallavalitsusepoolset toetust on soov ka jätkata.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas programmid vastavad sisuliselt vajadusele ja on piisavad?**Kirjeldus:**

Programm vastab sisuliselt vajadusele. Piisavus on paranemas, kuid vajadus mahu osas on endiselt suurem ning maht on raskesti prognoositav.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kas programmides saavad osaleda ka vanemad, kes ei kuulu riskirühmadesse?**Kirjeldus:**

Esmajärjekorras pakutakse koolitust vanematele, kes kuuluvad riskirühmadesse, kuid osaleda saavad ka riskirühma mitte kuuluvad vanemad.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Kui jätkusuutlikuks hindate vanemlusprogrammide rahastust ning millistest vahenditest neid ellu viiakse (projektipõhiselt, KOV-i eelarvest ja/või muudest vahenditest)?**Kirjeldus:**

Vanemlusprogrammide rahastamine on jätkusuutlik, seda tehakse vajaduspõhiselt nii KOV-i eelarvest kui ka projektipõhiselt. Kitsaskohaks on avatud gruppide väike arv võrreldes soovijate arvuga ja gruppide suuruse vähenemine seoses koolituste üleviimisele veebi koroonaaajal.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Koolituste ja programmide mahtu KOV-is kohapeal tuleks vastavalt vajadusele ja huviliste arvule suurendada, mis võimaldaks teha rohkem ennetavat tööd peredega.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.1

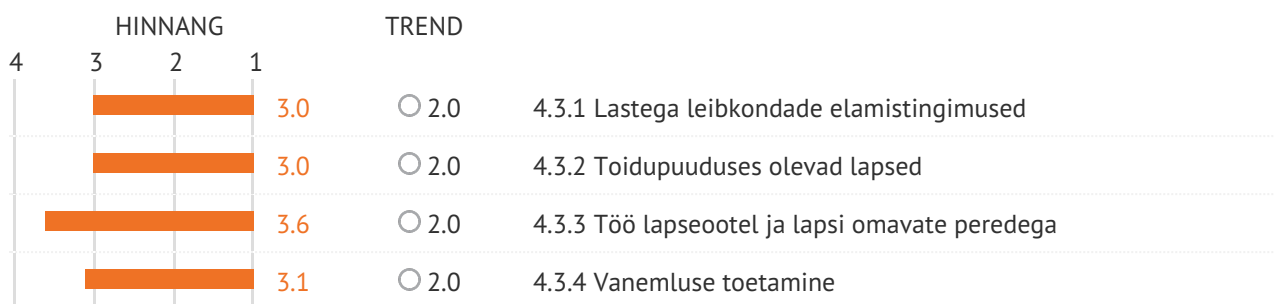

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

4.3 Perede toetamine. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Üldiselt on lastega perede elamistingimused Viimsis pigem head või väga head. KOV toetab vajaduspõhiselt kehvade eluruumide elamistingimustega leibkondasid näiteks rahaliselt ning vahendab elamistingimusi parendavate projektide kontaktisikute andmeid.

KOV teeb koostööd Toidupangaga ning abivajavatele peredele on tagatud kord nädalas toiduabi. Vallavalitsusele teadaolevalt on Viimsis toidupuuduses olevaid lapsi 12 (2020. aasta seisuga). 2021. aastast lisandub neli korda aastas ka Euroopa Liidu toiduabiprogramm.

Suur vajadus on Viimsis perenõustamise järele. Selleks on küll EELK Perekeskusega sõlmitud leping, ent perenõustamise järjekord võib olla paarist nädalast kuni kuuni. Perekeskuse teenused rahuldavad klientide vajadusi, kliendid on perekeskuse nõustamisega väga rahul.

Lapse ja/või pere tugiisiku teenust osutab omavalitsus ise. Vajadus on suurem, kui praeguse ühe spetsialisti koormus seda võimaldab katta.

Vanemlike oskuste ja toetamise vajadust hinnatakse KOV-is juhtumipõhiselt. Lapsevanematele pakutakse erinevaid teenuseid ja programme nii EELK Perekeskuse kaudu kui ka lisaks nendele (nt koostöös TAI-ga programm "Imelised aastad"). Vajadus vanemluse toetamisega seotud teenuste järgi kasvab pidevalt ja seda vajadust katta on aina keerulisem. Pideva teenuste vajaduse kasvamine tingib nii kiiresti kasvav rahvaarv vallas, eriolukord kui ka asjaolu, et perekonnad on väga erinevad. Viimasest põhjusest tuleneb see, et üks-kaks universaalset lahendust ei pruugi osade perede vajadustega haakuda.

Vanemlusprogrammide rahastamine on jätkusuutlik, seda tehakse vajaduspõhiselt nii KOV-i eelarvest kui ka projektipõhiselt. Kitsaskohaks on avatud gruppide väike arv võrreldes soovijate arvuga ja gruppide suuruse vähenemine seoses koolituste üleviimisele veebi koroonaajal.

TUGEVUSED

- Lastega perede elamistingimused ja toiduga varustatus.
- Perenõustamise ja vanemlust toetavate teenuste

NÕRKUSED

- Vanemlust toetavate teenuste maht ja mitmekesisus ei vasta nõudlusele.
- Perenõustamise teenusele on järjekorrad.

osas on tugev baas loodud (sh teenuste kvaliteet ja mitmekesisus), ehkki nende maht ja ka mitmekesisus ei vasta veel vajadustele.

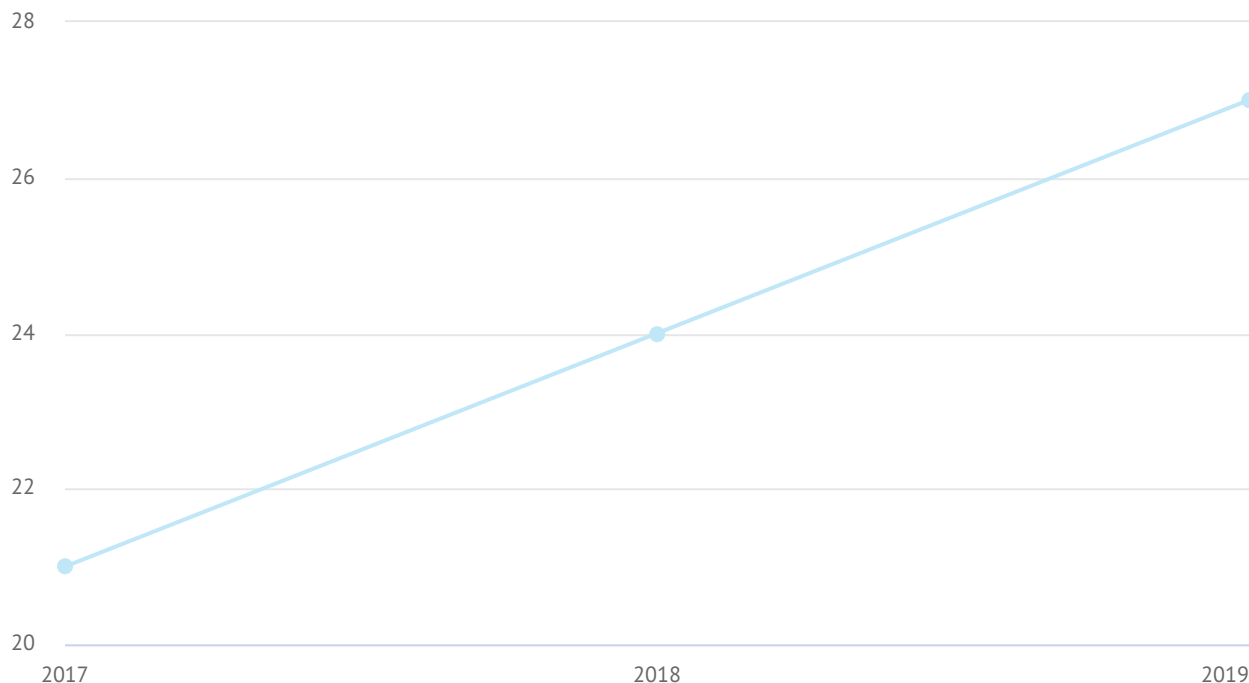
- Teenuste järjepidev ja jätkusuutlik rahastamine omavalitsuse poolt.

- Lapse ja/või pere tugiisiku teenuse piisavus.

5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid

5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine

5.1.1 Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse

Joonis 5.1.1.a Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse

Allikad:

Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RR300

Analüüs

Olukord on üldplaanis stabiilne ja Viimsi elanikkond on keskmisest paremal järjel, kuid palju on ka kitsaskohti, mille lahendamine aitaks tulubaasi kujunemist analüüsida ja maksumaksjate arvu eeldatavalt tõsta. On teada, et kasvõi riiklikud soodustused mõjutavad Viimsisse registreerimata jätmist. Näide: paljud viimsilased omavad kinnisvara nii Tallinnas kui ka Viimsis ning maamaksu soodustuse tõttu "poolitatakse" peret.

Viimsis on analüüsitud tulubaasi ning selle potentsiaalseid kasvukohti läbi projekti "Koosvõimelised KOV teenused". Projekti raames püstitati Viimsi valla tulubaasi suurendamiseks hüpoteesid, millest testiti ja esitati tulubaasi suurendamise eelarveline potentsiaal läbi spetsiaaltegevuste elluviimise, tuginedes peamiselt EMTA andmetele, muuhulgas järgnevate hüpoteeside kohta:

- isikupõhine tegelemine põhjustega, miks Viimsi vallas elavad inimesed ei ole valda registreeritud, suurendab valda registreerunute hulka ja läbi suurema tulumaksu laekumise ka valla tulubaasi;
- dividendide maksustamise tulu laekumine KOV-i üksusesse suurendab valla tulubaasi;

- detailplaneeringute ja migratsioonipoliitika teadlik juhtimine suurendab ettevõtlusaktiivsust ja Viimsi valla jaoks tuluefektiivsema elanikkonna juurdekasvu ning läbi kaasneva suurema tulumaksu laekumise ka valla tulubaasi;

- valla maine teadlik kujundamine ja pikaajaline turundamine parandab valla mainet nii sise- kui ka väliskliendi jaoks, muutes atraktiivsemaks valla elu- ja ettevõtluskeskkonna, mis omakorda suurendab valda registreerunute hulka ja läbi kaasneva suurema tulumaksu laekumise ka valla tulubaasi.

Hüpotees oli kasvatada Viimsi valla tulubaasi 2,4 miljoni euro võrra ehk 12%, võrreldes 2017. aasta füüsilise isiku tulumaksu laekumisest tuleneva tulubaasi prognoosiga ning seda läbi elukoha registreerimise õiguse tagamise, arvestades ainult juba Viimsi vallas elavaid inimesi, mitte lisandujaid.

Suurim mure on, et vallas puudub analüüsivõimekus, et iga-aastaselt uurida muutusi elanike registreerimise arvus ja trendides. Eelnevate analüüside baasil on välja selgitatud mitmeid võimalikke tegevusi tulubaasi suurendamiseks ning seeläbi piirkonna arengu ergutamiseks. Lahendusi tuleks testida ja need eduka alguse korral täies mahus ellu viia.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

5.1.2 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud

Tabel 5.1.2.1 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud

	2017	2018	2019
Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud kokku	30752100,00	35781918,18	39023196,54
Eelarve tulud inimese kohta	1616,57	1817,96	1925,60

Allikad:

Eesti Statistika andmebaas, tabel RR300

Analüüs

Tulubaas on iga aasta kasvanud, sh ka toetus- ja tasandusfond.

Jäägid jäid 10% sisse. Toetusi kasutati sihtotstarbeliselt.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

5.1.3 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves

Tabel 5.1.3.1 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves

	2017	2018	2019
Sotsiaalkaitsekulud kokku (tuh eurodes)	959	1169	1429
Sotsiaalkaitsekulude osakaal KOV eelarves (%)	3	3	4
Sotsiaalkaitsekulu elaniku kohta	51	60	72

Allikad:

KOV; Eesti Statistika andmetabel RR302 - Kohalike eelarvete põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud; Statistika ja aruandlus | Sotsiaalkindlustusamet; <https://riigiraha.fin.ee/>

Analüüs

Sotsiaalse kaitse kulutused Viimsi valla eelarves on aasta-aastalt kasvanud tulenevalt teenuste parema kättesaadavuse võimaldamisest ja teenusmahtude kasvust. Viimastel aastatel on valdkonna eelarve vahendite suurenemist toetanud ka kohalike otsustajate parem arusaam hoolekandevaldkonda panustamisel. Kasvanud on teenuste kasutajate hulk ja ühtlasi nõudlus kodulähedaste teenuste kättesaadavuse järele.

Eelarvevahendite jätkuv kasvutrend näitab, et Viimsi vald toetab elanike abivajaduste võimalikult kiiret leevendamist hoolekandeteenuste ja toetuste kaudu. Toetustesüsteem on üles ehitatud vajaduspõhiselt, sealjuures keskendutakse individuaalselt inimeste muredele. Universaaltoetuste osakaal on pigem väike ja tegemist on ajalooliselt väljakujunenud toetuse liikidega, mida on keeruline mõjutada.

Sotsiaalvaldkonna eelarve kasvu mõjutab ka osutatavate ja korraldatavate teenuste kõrgem kvaliteet ja konkurentsivõimeline töötasu hoolekandevaldkonna töötajatele, mis aitab ka hoolekandesüsteemi edukamalt arendada.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

5.1.4 Hindamine KOV tööprotsessis

Palun kirjelda hindamist KOV tööprotsessis läbi järgmiste aspektide:

Hinnangud

1. Kirjeldada kas ja kuidas on kvaliteedijuhtimine osa KOV tööprotsessist? Too välja, milliseid kvaliteedijuhtimise süsteeme või raamistikke sisehindamiseks on KOV-s rakendatud?

Kirjeldus:

Viimsi vallavalitsuses on teenuste kvaliteedijuhtimine erinevatel tasemetel, mis tuleneb osaliselt valdkonna teenuste erisustest, infosüsteemide võimekusest ja juhtide soovidest. Erisusi võib tekkida ka ühe valdkonna sees, kuna spetsialistidel on erinev arusaam, millist kasu mõõdikute jälgimine toob. 2020-2021 on käimas Viimsi vallavalitsuse teenuseportfelli ja rakendavate infosüsteemide eel- ja ärianalüüsi projekt (<https://www.viimsivald.ee/viimsi-vallavalitsuse-teenuseportfelli-ja-rakendavate-infosüsteemide-eel-ja-arianaluus>), mille käigus muuhulgas luuakse teenustepõhised kvaliteedimõõdikud ning tegevusplaan nende jätkusuutlikuks rakendamiseks (protsess). Lisaks on lähiajal plaan viia läbi kohaliku omavalitsuse tasandi kvaliteedijuhtimise alane praktiline koolitus vallavalitsuse juhtkonnale, ametite juhtidele ning kvaliteedijuhtimise eest vastutavatele isikutele ning asuda kvaliteedijuhtimist juurutama.

Hinnang:

Pigem halb (2)

2. Kuidas on KOV-is korraldatud seire allasutustes läbiviidavate kvaliteedihindamiste osas (ülevaate olemasolu asutustest, kes on kvaliteedihindamisi läbi viinud, kvaliteedihindamiste regulaarsus vms)? Kuidas toetab KOV asutusi kvaliteedihindamiste läbiviimisel (nt info, rahastus, kogemuste vahetamine vms?)

Kirjeldus:

Noorsootöö kvaliteedi hindamist viiakse Viimsis läbi regulaarselt (äsja lõpetati kolmas kord), et kaardistada noorsootöö tugevusi ja arendamist vajavaid valdkondi. Tulemuste põhjal planeeritakse edasist arengut ning jälgitakse edusamme. Alushariduse valdkonnas viivad munitsipaallasteasutus Viimsi Lasteaiaid ja ka koolid regulaarset läbi sisehindamist. Vald toetab neid protsesse, kuid sisuliselt on nende korraldamine asutuste enda teha, baseerudes arengukavadele jms kokku lepitud suundadele.

Hinnang:

Pigem halb (2)

3. Kirjelda kas ja mil määral rakendab KOV andmeid oma elanikkonna (sh laste ja perede) heaolust ülevaate saamiseks? Kas see protsess on regulaarne?

Kirjeldus:

Viimsi vald on korraldanud nii üldise rahulolu-uuringu (2018) kui ka teenustele orienteeritud rahulolu küsitluse (2019), mille raames kaardistati ka erinevate sihtgruppidega (sh eakad ja lastega pered) fookusgrupid eesmärgiga parendada nende heaolu just teenuste pakkumise võtmes. Hetkel ei saa veel öelda, et see protsess on regulaarne, kuid selles suunas liigutakse.

Hinnang:

Pigem hea (3)

4. Mil viisil lähtub KOV oma tegevusi plaanides elanikkonna tegelikest vajadustest? (Tegevuste planeerimine andmete, uuringutulemuste analüüsist lähtuvalt.)

Kirjeldus:

Tulevikus on plaan kindlasti rohkem liikuda andmetepõhise otsustamise poole (elimineerides aina enam argumenteerimata poliitilisi otsuseid). Siiani on rohkem uuringutele toetumist raskendanud nii majasisese kompetentsi puudus (tihti ei osata vajadust hinnata ja mõtestatult läbi viia) kui ka ressursside vähesus.

Hinnang:

Pigem halb (2)

5. Kas ja mil viisil hinnatakse KOV-s planeeritud tegevuste elluviimist ja mõõdetakse tulemuslikkust?

Kirjeldus:

Viimsis liigutakse aina enam mõõdetavate tulemuste mähmähkimisele nii valdkonniti kui ka üldplaanis. Näiteks arengukavad sisaldavad mõõdetavaid eesmäärke (<https://arengukava.viimsi.ee/>).

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Suurim puudujääk on kindlasti ühtse arusaama ja kvaliteedihindamissüsteemi puudumine ning sellealane kompetents, millega saaks ka valla asutusi toetada.

Andmetepõhise, muuhulgas regulaarse elanike tagasiside põhjal tehtud otsuste poole liigutakse, kuid see on pikem protsess.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem halb

2.4

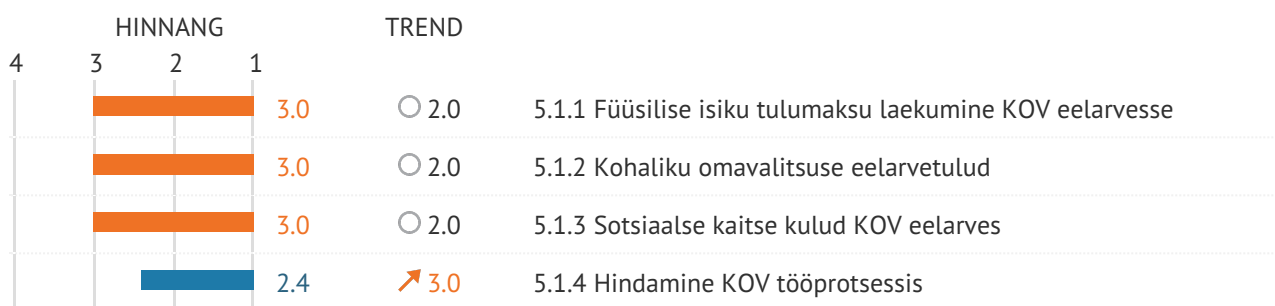

TREND (SKAALAL 1-3):

Paranemas

↗ 3.0

5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine. Kokkuvõte

Kokkuvõte:

Kohaliku omavalitsuse tulubaas on iga aastaga kasvanud, sh ka toetus- ja tasandusfond. Fondide jäägid on jäänud 10% sisse. Toetusi on kasutatud sihtotstarbeliselt.

Viimsi elanikkond on keskmisest paremal järjel ja füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV-i eelarvesse on stabiilne. Samas on mitmeid kitsakohti, mille lahendamine aitaks tulubaasi suurendada ning seeläbi piirkonna arengut ergutada. Näiteks mõjutavad paljud riiklikud soodustused tihtipeale elukoha Viimsisse registreerimata jätmist. Samas puudub vallas analüüsivõimekus, et iga-aastaselt uurida muutusi elanike registreerimise arvus ja trendides. Eelnevate analüüside põhjal on välja selgitatud mitmeid võimalikke lahendusi, ent neid pole ellu viima asunud. Lahendusi aga tuleks testida ja need eduka alguse korral täies mahus ellu viia.

Sotsiaalse kaitse kulutused Viimsi valla eelarves on aasta-aastalt kasvanud tulenevalt teenuste parema kättesaadavuse võimaldamisest ja teenusmahude kasvust. Toetustesüsteem on üles ehitatud vajaduspõhiselt, universaaltoetuste osakaal on pigem väike.

Viimsi vallavalitsuses on teenuste kvaliteedijuhtimine erinevatel tasemetel, mis tuleneb osaliselt valdkonna teenuste erisustest, infosüsteemide võimekusest ja juhtide erinevatest hoiakutest. Erisusi võib tekkida ka ühe valdkonna sees, kuna spetsialistidel on erinev arusaam, kas ja millist kasu mõõdikute jälgimine võib tuua.

2020-2021 on käimas Viimsi vallavalitsuse teenuseportfelli ja rakendavate infosüsteemide eel- ja ärianalüüsi projekt, mille käigus muuhulgas luuakse teenustepõhised kvaliteedimõõdikud ning tegevusplaan nende jätkusuutlikuks rakendamiseks.

Viimsi vald on korraldanud nii üldise rahulolu-uuringu (2018) kui ka teenustele orienteeritud rahulolu küsitluse (2019). Hetkel pole jätku-uuringuid planeeritud.

Trendina on Viimsi vald siiski liikumas andmetepõhise(ma) otsustamise ja elanikelt regulaarse tagasiside kogumise suunas.

TUGEVUSED

- Vallal on suur tulubaas, mis on iga aastaga kasvanud, sh ka toetus- ja tasandusfond. Füüsilise isiku tulumaksu laekumine on stabiilne. Sealjuures on Viimsi elanikkond keskmisest paremal järjel.
- Sotsiaalse kaitse kulutused Viimsi valla eelarves on aasta-aastalt kasvanud (sh nii teenuste parema kättesaamise võimaldamise kui ka teenusmahtude tõstmise vajaduse tõttu). Toetustesüsteem on üles ehitatud vajaduspõhiselt, universaaltoetuste osakaal on pigem väike.
- Vallas on trend teadlikuma kvaliteedijuhtimise ja andmetepõhise otsustamise poole, milleks on käivitatud mitmed algatused.

NÕRKUSED

- Puudub võimekus elanike valda registreerimise trendide jälgimiseks ja tegevuste algatamiseks, et registreeritud maksumaksjate arvu suurendada.
- Teenuste kvaliteedijuhtimine on vallavalitsuse eri tasemetel ja valdkondades, aga ka valdkondadesiseselt ebaühtlane.
- Elanikelt tagasiside küsimine ja sellega arvestamine ei ole regulaarne.

5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks

5.2.1 KOV'i juhitud võrgustikud ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks

Kirjeldada järgmisi aspekte valdkonnaülese koostöö korraldamisel:

Hinnangud

1. Milline on KOV-is heaolu edendav koostöö erinevate valdkondade ja asutuste vahel (koostöö vorm ja regulaarsus; nimetada kaasatud valdkonnad ja asutused; vastutajad koostöö arendamisel jne)?

Kirjeldus:

2020 detsembri seisuga puudus regulaarselt koos käiv ja tegus meeskond (töörühm, komisjon, nõukogu), kelle ülesannete hulka kuuluks esmajärjekorras rahvatervise tegevuste planeerimine ja elluviimine. Rahvatervise spetsialist on kaks korda aastas osalenud koolitervishoiu ümarlaua kohtumistel, millest võtavad osa vallavalitsuse haridusosakonna, koolide ja kooliõdede teenust pakkuva tervishoiuasutuse esindajad. Samuti on aeg-ajalt kaasatud spordi- ja rahvatervise spetsialist noorsootöövaldkonnas tegutsevate töötajate ja ametnike kohtumistele. Koostöö ning ennetustöölane suhtlus toimib nii vallavalitsuse siseselt (sotsiaal- ja tervishoiuosakond, haridusosakond, arendusosakond, ehitus- ja kommunaalosakond) kui ka väljaspool olevate valdkonda puudutavate haridustöötajate, vallakodanike, eakate ühenduste, ametkondade (politsei), organisatsioonide, asutuste (TAI, SKA, HOL) ja mittetulundusühingutega. Rahvatervise valdkond ning sellega seotud ametnikud ja meeskonnad on kaasatud arengustrateegia koostamisse. Valla heaoluprofiili valmides on hea võimalus luua vastavalt vajadusele meeskonnad või töörühmad, kelle ülesanneteks on kas üldise strateegia kavandamine ja juhtimine või konkreetse projekti kavandamine ja elluviimine. Vajadus- ja tegevusplaani põhine töörühmade moodustamine ja arengustrateegia elluviimine aitab kaasata erinevaid huvigruppe ja spetsialiste ning tegutseda suurema motivatsiooniga, efektiivsemalt ja eesmärgipärasemalt. Haridus- ja noortevaldkonnaga on seotud järgnevad võrgustikud: 1 NOORSOOTÖÖ ÜMARLAUD. Kord kuus toimuvad noorsootöövõrgustiku koosolekud. Lisaks tavapärasele infovahetusele käsitletakse teemasid nagu näiteks noorte osalus, noorte info, noorsootöö kvaliteedihindamine, noorsootöönädal jne. Osalejad on haridusosakonna esindajad, huvikoolide juhid, üldhariduskoolide noorte-/huvijuhid, noortevolikogu esindajad, noortekeskuse esindajad, koolide õpilasesinduste esindajad, organisatsioonid (SPIN, Keerdtrepp, JJ-Street jne). 2 HARIDUSJUHTIDE VÕRGUSTIK. Kaks korda kuus teispäeviti toimuvad vallavalitsuse koosolekud haridus- ja noorsootöövaldkonna juhtidega (koolide, lasteaedade, huvikoolide, noortekeskuste juhid). Toimub infovahetus ja kord kuus on pikem kokkusaamine, millesse on kaasatud ka külalisesineja (nt teemad nagu õpetajate kvalifikatsioon ja muukeelne laps haridusasutuses). 3 Eraldi koguneb veel ALUSHARIDUSE JUHTIDE ÜMARLAUD, milles osalevad haridusosakonna, munitsipaal- ja erlasteaedade juhid. 4 Noortekeskuse initsiatiivil on kogunenud ka ümarlaud, mis loodetavasti muutub võrgustikuks, kus osalevad noortekeskuse, sotsiaalosakonna, haridusosakonna ja politsei esindajad ning koolide sotsiaalpedagoogid. Ümarlaud alustas tegevust vajaduse põhiselt, kui uues noortekeskuses hakkas käima üks kamp riskinoori. See tõi kaasa vajaduse teha veel rohkem koostööd koolide sotsiaalpedagoogide, lastekaitse jt-ga.

Hinnang:

Pigem hea (3)

2. Kuidas on korraldatud ennetustegevuste ühine strateegiline planeerimine (tegevuskava ja eesmärkide olemasolu, uuendamise regulaarsus, vastutajad jne)?

Kirjeldus:

Seni on ennetustegevuste planeerimisel lähtutud valdkonnale eraldatud eelarve mahust ning vastavalt sellele on planeeritud prioriteetsemaid valdkondi puudutavaid tõendus põhiseid tegevusi (koolitusi). Valla valmiv heaoluprofiil annab sisendi edasiseks ennetustegevuste strateegiliseks planeerimiseks nelja-aastaseks perioodiks. Eesmärgistatud tegevuskava vaadatakse igal aastal üle ning planeeritakse järgneva aasta eelarve mahud ja määratakse tegevuste vastutajad.

Hinnang:

Pigem hea (3)

3. Mil viisil on teie hinnangul koostöö planeerimisse kaasatud juhtivatel positsioonidel olevad isikud?

Kirjeldus:

Vallavalitsusele on jagatud jooksvalt informatsiooni heaoluprofiili valmimise käigust ning jagatud võimalust

tutvuda sellega veebikeskkonnas. Heaoluprofiili valmimisel jätkub vallavalitsuse ja teiste võrgustikku kuuluvate valdkonnaesindajatega tegevusplaani väljatöötamine. Lisaks on planeeritud heaoluprofiili valmimisel kommunikeerida selle sisu ja tegevuskava nii vallavalitsusele, vallavolikogule kui ka Viimsi valla elanikele.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Koostöö ning ennetustööalane suhtlus toimib vallavalitsuse siseselt (sotsiaal- ja tervishoiuosakond, haridusosakond, arendusosakond, ehitus- ja kommunaalosakond) ning väljaspool olevate valdkonnaga seotud haridustöötajate, vallakodanike, eakate ühenduste, ametkondade (politsei), organisatsioonide, asutuste (TAI, SKA, HOL) ja mittetulundusühingutega. Haridus- ja noortevaldkonnaga on veel seotud järgnevad võrgustikud: noorsootöö ümarlaud, haridusjuhtide ümarlaud, alushariduse juhtide ümarlaud.

Samas on puudunud regulaarselt koos käiv meeskond, kelle ülesannete hulka kuuluks esmajärjekorras rahvatervise tegevuste planeerimine ja elluviimine. Valla heaoluprofiili valmides on hea võimalus luua vastavalt vajadusele meeskonnad või töörühmad, kelle ülesanneteks on kas üldise strateegia kavandamine ja juhtimine või konkreetse projekti kavandamine ja elluviimine.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.0

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

5.2.2 Juhtumitöö võrgustikud

Kirjeldada ja anda hinnang olukorrale KOV-is:

Hinnangud

1. Milliseid juhtumipõhiseid koostöövõrgustikke on loodud ning kuidas toimib juhtumipõhine lähenemine eri sihtgruppides (abivajav laps, täiskasvanute sotsiaalhoolekanne, vanemaealiste toimetulek)?

Kirjeldus:

Rakendatakse Sotsiaalkindlustusameti poolt levitatavat juhtumikorralduse mudelit MARAC. Vajadusel tekitab lastekaitse koostöövõrgustiku, kuhu kuuluvad näiteks klassijuhataja, arst, lapsevanem, sotsiaalpedagoog ja psühholoog. Rahvatervise valdkonnas on keskel kohal Viimsi valla haridusasutuste osalemine tervist edendavate koolide ja lasteaedade võrgustikus ning tervisedenduslikes programmides. Lastekaitse teeb vajaduspõhiselt koostööd koolidega, noortekeskusega, EELK Perekeskusega. Tegeletakse juhtumivõrgustiku koordineerimise ja ümarlaudadel osalemisega, sh tõsisemate arengute ennetamiseks. Ennetustöö on eelkõige juhtumipõhine, sh nn teisene ja kolmandane ennetus. Lastekaitse tegeleb juhtumipõhise menetluse toimingutena ka järgnevate programmidega: vanemakoolitused, lähisuhtevägivallast loobumise koolitused, programm "Imelised aastad", noortegarantii, ATH tugigrupid, SPIN-programm, töö alaealiste õigusrikkujatega, programm "Puhas tulevik". Valla partneriks on EELK Perekeskus (nn kriisiperede toetamise teemal). Samas strateegiliselt peaks ennetustöö olema omavalitsuse poolt keskselt koordineeritav. Tulevikuperspektiiv on kohalikele vajadustele sobivate ennetusprogrammide süsteemsem valik ja vajadusel peretöötaja palkamine perede toetamiseks. Hetkel on üks pere tugisik, ent tema koormus on juba kaetud olemasolevate peredega.

Hinnang:

Pigem hea (3)

2. Kuidas on korraldatud juhtumipõhiste koostöövõrgustike loomine KOV-is (kordade, mehhanismide või kokkulepete olemasolu; vastutuse jagamine jne)?

Kirjeldus:

Lastekaitse alustab vajadusel juhtumimenetlusega. Vastutus vastavalt vajadusele ja vastutusalale, kompetentsile.

Hinnang:

Pigem hea (3)

3. Kuidas hindate koostöövõrgustike varasemat koostööd riigiasutustega ja teiste KOV-idega?**Kirjeldus:**

Sotsiaal- ja tervishoiuosakond hindab koostööd teiste KOV-ide, Sotsiaalkindlustusameti ja Eesti Töötukassaga väga heaks.

Hinnang:

Väga hea (4)

Analüüs

Ennetustöö on Viimsi vallas eelkõige juhtumipõhine, sh nn teisene ja kolmandane ennetus. Rakendatakse Sotsiaalkindlustusameti poolt levitatavat juhtumikorralduse mudelit MARAC. Rahvatervise valdkonnas on kesksel kohal Viimsi valla haridusasutuste osalemine tervist edendavate koolide ja lasteadeade võrgustikus ning tervisedenduslikes programmides. Lastekaitse tegeleb juhtumipõhise menetluse toimingutena ka hulga programmidega.

Tulevikuperspektiiv on kohalikele vajadustele sobivate ennetusprogrammide süsteemsem valik ja vajadusel peretöötaja palkamine perede toetamiseks. Hetkel on üks pere tugiisik, ent tema koormus on juba kaetud olemasolevate peredega.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.3

★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

5.2.3 Rahvatervise tegevuste korraldus kohalikus omavalitsuses*Rahvatervise korraldus KOVis***Hinnangud****Ametniku olemasolu****Hinnang:**

Pigem hea (3)

Meeskonna olemasolu**Hinnang:**

Pigem halb (2)

Kaasatus arengustrateegia koostamisse**Hinnang:**

Väga hea (4)

Analüüs

Viimsi vallavalitsuses on alates 2019. aasta kevadest tööl spordi- ja rahvatervise spetsialist, kelle ametijuhendis on märgitud tööülesandeks rahvatervise valdkonna tegevuste planeerimine ja elluviimise korraldamine. Alates detsembrist 2020 on loodud rahvatervise spetsialisti eraldiseisev ametikoht 0,5 koormusega sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juurde.

2020 detsembri seisuga puudub Viimsis regulaarselt koos käiv ja tegus meeskond (tööühm, komisjon, nõukogu), kelle ülesannete hulka kuulub esmajärjekorras rahvatervise tegevuste planeerimine ja elluviimine.

Spetsialist on osalenud kaks korda aastas koolitervishoiu ümarlaua kohtumistel, millest võtavad osa vallavalitsuse haridusosakonna, koolide ja kooliõdede teenust pakkuva tervishoiuasutuse esindajad. Samuti on aeg-ajalt kaasatud spordi- ja rahvatervise spetsialist noorsootöö valdkonnas tegevate töötajate ja ametnike kohtumistele. Koostöö ja ennetustööalane suhtlus toimib vallavalitsuse siseselt (sotsiaal- ja tervishoiuosakond, haridusosakond, arendusosakond, ehitus- ja kommunaalosakond) ning väljaspool olevate valdkonda puudutavate haridustöötajate, vallakodanike, eakate ühenduste, ametkondade (politsei), organisatsioonide, asutuste (TAI, SKA, HOL) ja mittetulundusühingutega.

Rahvatervise valdkond ja sellega seotud ametnikud ning meeskonnad on kaasatud arengustrateegia koostamisse.

Valla heaoluprofiili valmides on hea võimalus luua vastavalt vajadusele meeskonnad või töörühmad, kelle ülesanneteks on kas üldisstrateegia kavandamine ja juhtimine või konkreetse projekti kavandamine ning elluviimine. Vajadus- ja tegevusplaani põhine töörühmade moodustamine ja arengustrateegia elluviimine aitab kaasata erinevaid huvigruppe ja spetsialiste ning tegutseda suurema motivatsiooniga, efektiivsemalt ja eesmärgipärasemalt.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea 3.0
★ ★ ★ ☆

TREND (SKAALAL 1–3):

Paranemas ↗ 3.0

5.2.4 Lastekaitse spetsialistide olemasolu ja kvalifikatsioon

Lastekaitseametnike arv

Tabel 5.2.4.1 Lastekaitseametnike arv

	2017	2018	2019
Lastekaitseametnike arv	3	3	3
Laste arv lastekaitseametniku kohta	1682,0	1785,7	1837,7

Olukorra kirjeldus

Hinnangud

1. Kuidas on korraldatud lastekaitsetöötaja(te) kättesaadavus KOV-is (täiskoormus, osakoormus vms)?

Kirjeldus:

Kolm lastekaitsetöötajat töötavad KOV-is täiskoormusega. Lastekaitsetöötaja(d) on Viimsi vallavalitsuses kohapeal kodanike vastuvõtupäeval või kokkuleppel. Lastekaitsetöötajatega on lisaks võimalik kontakti saada telefoni või e-posti teel.

Hinnang:

Väga hea (4)

2. Kuidas hindate laste arvu suhet lastekaitsetöötaja kohta (nõudluse ja pakkumise suhe)?

Kirjeldus:

2005. aastal Vabariigi Valitsuse otsusega heaks kiidetud lastekaitse kontseptsioon seadis eesmärgiks saavutada olukord, kus ühe lastekaitsetöötaja kohta oleks parimal juhul 1000 last. 2019. aasta lõpu seisuga oli Eestis arvestatult keskmine laste arv ühe täiskoormusega töötava lastekaitse spetsialisti kohta 986 last. Viimsi vallas oli 2019. aasta lõpu seisuga ühe täiskoormusega töötava lastekaitse spetsialisti kohta 1837,7 last. Samas on lastekaitsetöötajate leidmine omavalitsuste jaoks väga keeruline (väga vähe on sobivaid huvilisi).

Hinnang:

Pigem halb (2)

3. Kuidas hindate lastekaitsetöötaja professionaalsust (kvalifikatsiooni vastavus Lastekaitse seaduse § 19 nõuetele)?

Kirjeldus:

Kõigil valla lastekaitsetöötajatel on erialane ettevalmistus ja kõrgharidus, mis vastab lastekaitse seaduse § 19 lg 1. Lastekaitsetöötaja peab hiljemalt kahe aasta möödumisel, alates lastekaitsetöötajana teenistusse asumisest, omandama sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsele. Täna sel päeval Viimsi valla lastekaitsetöötajatel kutsetunnistust pole, kuid nad on seda 2021. aastal taotlemas.

Hinnang:

Pigem hea (3)

4. Millisel viisil tegeleb lastekaitsetöötaja ennetustööga?

Kirjeldus:

Tegeletakse juhtumivõrgustiku koordineerimise ja ümarlaudadel osalemisega, sh tõsisemate arengute ennetamiseks. Ennetustöö on eelkõige juhtumipõhine, sh nn teisene ja kolmandane ennetus. Lastekaitse tegeleb juhtumipõhise menetluse toimingutena ka järgnevate programmidega: vanemakoolitused, lähisuhtevägivallast loobumise koolitused, programm "Imelised aastad", noortegarantii, ATH tugigrupid, SPIN-programm, töö alaealiste õigusrikkujatega, programm "Puhas tulevik". Valla partneriks on EELK Perekeskus (nn kriisiperede toetamise teemal). Samas strateegiliselt peaks ennetustöö olema omavalitsuse poolt keskselt koordineeritav. Tulevikuperspektiiv on kohalikele vajadustele sobivate ennetusprogrammide süsteemsem valik ja vajadusel peretöötaja palkamine perede toetamiseks. Hetkel on üks pere tugiisik, ent tema koormus on juba kaetud olemasolevate peredega.

Hinnang:

Pigem hea (3)

5. Kuidas toetab KOV lastekaitsetöötaja kvalifikatsiooni tõstmist ja individuaalset arengut (sh töönoustamisele suunamine)?

Kirjeldus:

Koolitusvajadused selgitatakse välja iga-aastaste arenguvestluste käigus. KOV-il on ette nähtud koolitusfond spetsialisti kohta, samas on paljud lastekaitsetöötajate koolitused tasuta. KOV toetab ka kutse omandamise kulude katmist. Töönoustamisel on seni käinud üks töötaja. Regulaarselt pakutakse võimaluse supervisiooniks ja kovisiooniks, samas tegeletakse keeruliste juhtumitega juba ka meeskonnapõhiselt ning vajadus välise abi järele on pigem väike.

Hinnang:

Väga hea (4)

Analüüs

KOV-is töötab täiskoormusega kolm lastekaitsetöötajat. Kõigil valla lastekaitsetöötajatel on erialane ettevalmistus ja kõrgharidus. 2021. aasta esimese poole seisuga neil kutsetunnistust pole, kuid aasta jooksul plaanivad nad seda taotleda. Regulaarselt pakutakse võimalusi supervisiooniks ja kovisiooniks, samas tegeletakse keeruliste juhtumitega juba ka meeskonnapõhiselt ning vajadus välise abi järele on pigem väike.

Viimsi vallas oli 2019. aasta lõpu seisuga ühe täiskoormusega töötava lastekaitse spetsialisti kohta 1837,7 last, ent see sihtarv peaks olema 1000. Samas on lastekaitsetöötajate leidmine omavalitsuste jaoks väga keeruline (väga vähe on sobivaid huvilisi).

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem hea

3.2

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

5.2.5 Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon

Õpetajate arv

Tabel 5.2.5.1 Õpetajate arv

	2017	2018	2019
Õpetajate arv alushariduses	1	1	1
Alusharidust omandavate õpilaste arv ühe õpetaja kohta	1223	1251	1301
Õpetajate arv põhihariduses	1	1	1
Põhiharidust omandavate õpilaste arv ühe õpetaja kohta	2314	2465	2512
Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal kõikidest (%)	1	1	1

Olukorra kirjeldus

Hinnangud

1. Kuidas toetab KOV õpetajaid erialateadmiste täiendamisel?

Kirjeldus:

Otsene toetus on seni puudunud. Vald on kaalunud õpetajakutse omandamise kompenseerimist. Hetkel otsitakse võimalusi lõimitud aine- ja keeleõppe (LAK-õppe) koolituseks.

Hinnang:

Väga halb (1)

2. Kuidas hindate õpetajate liikuvust tööturul (inimeste liikumise sagedus jms)?

Kirjeldus:

Ülevaade selle kohta puudub.

Hinnang:

Pigem halb (2)

3. Milline on õpetajate keskmine tööstaaž ja vanus?

Kirjeldus:

Ülevaade selle kohta puudub.

Hinnang:

Pigem halb (2)

4. Millistest lastega töötavatest spetsialistidest on KOV-is puudus (nt konkreetse eriala õpetajatest, tugipersonalist)?

Kirjeldus:

Vallal täpne ülevaade puudub, ent koolidega suhtluse põhjal on tunnetus, et enim on puudu reaalinete õpetajatest. Pidevalt on keeruline olukord tugispetsialistide teenuse katmisega, vallas oleks vaja rohkem eelkõige logopeede ja eripedagooge.

Hinnang:

Pigem halb (2)

Analüüs

Täpne info formaalhariduses lastega töötavate inimeste kvalifikatsiooni hetkeolukorra kohta puudub. 2018. aastal tegi HTM-i analüüsiosakond ülevaate Viimsi valla statistika kohta, kus kvalifikatsiooninõuetele vastavate põhikooli õpetajate osakaal oli järgmine: Püüsi Kool 96%, Haabneeme Kool 85%, Viimsi Kool 81%, Randvere Kool 73% ja Prangli Põhikool 43%.

Lastega töötavate spetsialistide osas on keeruline olukord tugispetsialistide teenuse katmisega (logopeedid, eripedagoogid). Õpetajatest on enim puudu reaalinete õpetajaid.

Erialateadmiste täiendamisel pole vald õpetajaid seni toetanud. Vald on kaalunud õpetajakutse omandamise kompenseerimist ja hetkel otsitakse võimalusi lõimitud aine- ja keeleõppe koolituseks.

HINNANG (SKAALAL 1–4):

Pigem halb

1.8

TREND (SKAALAL 1–3):

Stabiilne

○ 2.0

5.2.6 Noorsootöötajate olemasolu ja kvalifikatsioon (sh huvihariduse osutajad)

Noorsootöötajate olemasolu ja kutsetunnistuse või erialase kõrghariduse omandamine

Tabel 5.2.6.1 Noorsootöötajate olemasolu ja kutsetunnistuse või erialase kõrghariduse omandamine

	2017	2018	2019
Noorsootöötajate arv	129	129	135
Laste arv noorsootöötaja kohta	34,2	36,4	36,0
Noorsootöötaja kutsetunnistuse või erialase kõrgharidusega noorsootöötajate arv	5	5	6
Noorsootöötaja kutsetunnistuse või erialase kõrgharidusega noorsootöötajate osakaal	3,9	3,9	4,4

Olukorra kirjeldus

Hinnangud

1. Kuidas toetab KOV noorsootöötajaid erialasel täiendamisel?

Kirjeldus:

Eelpool toodud andmetes on lähtutud noortekeskuse noorsootöötajatest. Ehkki tabelis on esitatud huvihariduses/huvitegevuses töötavate õpetajate/treenerite arvud, on kirjeldused esitatud noortekeskuse vaates seetõttu, et huvikoolides ja klubides on olukord väga erinev. Noorsootöötajatel on võimalus osaleda erialastel koolitustel või tasemeõppes. Alates noortekeskuse munitsipaliseerimisest aastal 2019 on noortekeskuse noorsootöötajatel lisaks võimalus osaleda kovisioonis ja supervisioonis.

Hinnang:

Pigem hea (3)

2. Kuidas hindate noorsootöötajate professionaalsust (kutsestandardist tulenevad nõuded; kasvataja kvalifikatsiooninõuded; Euroopa Noorte Info ja Nõustamise Agentuuri Eryica nõuded, nõustaja kutsestandardi nõuded; kvalifikatsiooni vastavus Lastekaitseseaduse § 20 nõuetele)?

Kirjeldus:

Tabelis on lähtutud noortekekuse kvalifitseeritud noorsootöötajatest, kuna nemad on noorsootöö erialase haridusega. Huvihariduses/huvitegevuses töötavad samuti kvalifitseeritud juhendajad, kes on lisatud arvuna tabelisse, kuid nemad on seotud õpetajate või treenerite kvalifikatsiooniga. Viimsi valla noortekeskuses töötavad kvalifitseeritud noorsootöötajad. Kahel valla noorsootöötajal ja noortekeskuse noorsootöötajatel on laagrijuhi või laagrikasvataja paberid. See on vajalik linnalaagrite ja õpilasmaleva korraldamiseks. Enamustel noorsootöötajatel on bakalaureuse- või magistrikraad ning vastavus kutsestandardi 4-7 nõuetele.

Hinnang:

Väga hea (4)

3. Kuidas hindate noorte arvu suhet noorsootöötaja kohta (nõudluse ja pakkumise suhe)?

Kirjeldus:

Kuni 2019. aastani oli Viimsis 2 väikest noortekeskust - Viimsis ja Randveres. 2019. aastal avati Püünsi noortekeskus ning Viimsi noortekeskus kolis Haabneeme alevikku. Statistiliselt on iga noorsootöötaja kohta 34-36 noort. Selles arvestuses sisalduvad ka erahuvikoolide juhendajad ning spordiklubide treenerid. Seega on Viimsi vallas kokkuvõttes piisav arv noorsootöötajaid noore kohta.

Hinnang:

Pigem hea (3)

Analüüs

Kuni 2019. aastani tegutsenud Viimsi noortekeskus oli vananenud ja viis oma tegevusi läbi ühe osana MTÜ Viimsi Huvikeskusest. Randveres ja Püünsis olid korralikud keskused ja seal toimis väga hästi koostöö koolidega. Pärast 2019. aastal noortekeskuse avamist Viimsi raamatukoguga samas hoones on noorsootöövõimalused oluliselt paranenud. Lisaks on Viimsi Noortekeskus (Viimsi, Randvere, Püünsi) alates 2019. aastast professionaalsete noorsootöötajatega eraldi hallatav asutus.

Noortekeskuses on pidevalt töötanud kvalifitseeritud noorsootöötajad. Parendamist vajab noorsootöötajate motivatsioonipakett, sh palgasüsteemi väljatöötamine. Praegusteks tugevusteks on arengu- ja enesetäiendamise võimalused ning kovisiooniprojektides osalemine.

Noortel on väga palju võimalusi erinevaks tegevuseks erinevate erialaspetsialistide (noorsootöötajad) juhendamisel. Lisaks noortekeskuse noorsootöötajatele on Viimsis väga palju treenereid, huvikoolide õpetajaid ja huviringide juhendajaid, kes on samuti oma eriala kvalifikatsiooniga.

HINNANG (SKAALAL 1-4):

Pigem hea

3.3

TREND (SKAALAL 1-3):

Paranemas

3.0

5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks. Kokkuvõte

*Kokkuvõte:*KOV-i juhitud võrgustikud ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks

Koostöö ning ennetustööalane suhtlus toimib vallavalitsuse siseselt (sotsiaal- ja tervishoiuosakond, haridusosakond, arendusosakond, ehitus- ja kommunaalosakond) ning väljaspool olevate valdkonnaga seotud haridustöötajate, vallakodanike, eakate ühenduste, ametkondade (politsei), organisatsioonide, asutuste (TAI, SKA, HOL) ja mittetulundusühingutega. Eraldi haridus- ja noortevaldkonnaga on veel seotud järgnevad võrgustikud: noorsootöö ümarlaud, haridusjuhtide ümarlaud, alushariduse juhtide ümarlaud.

Samas on puudunud regulaarselt koos käiv meeskond, kelle ülesannete hulka kuuluks esmajärjekorras rahvatervise tegevuste planeerimine ja elluviimine. Valla heaoluprofiili valmides on hea võimalus luua vastavalt vajadusele meeskonnad või töörühmad, kelle ülesanneteks on kas üldise strateegia kavandamine ja juhtimine või konkreetse projekti kavandamine ja elluviimine.

Juhtumitöö võrgustikud

Ennetustöö on Viimsi vallas eelkõige juhtumipõhine, sh nn teisene ja kolmandane ennetus. Rakendatakse Sotsiaalkindlustusameti poolt levitatavat juhtumikorralduse mudelit MARAC. Rahvatervise valdkonnas on kesksel kohal Viimsi valla haridusasutuste osalemine tervist edendavate koolide ja lasteaedade võrgustikus ning tervisedenduslikes programmides. Lastekaitse tegeleb juhtumipõhise menetluse toimingutena ka hulga programmidega. Tulevikuperspektiiv on kohalikele vajadustele sobivate ennetusprogrammide süsteemsem valik ja vajadusel peretöötaja palkamine perede toetamiseks. Hetkel on üks pere tugiisik, ent tema koormus on juba kaetud olemasolevate peredega.

Lastekaitse spetsialistide olemasolu ja kvalifikatsioon

Kolm lastekaitsetöötajat töötavad KOV-is täiskoormusega. Kõigil valla lastekaitsetöötajatel on erialane ettevalmistus ja kõrgharidus. 2021. aasta esimese poole seisuga valla lastekaitsetöötajatel kutsetunnistust pole, kuid nad on seda aasta jooksul taotlemas. Regulaarselt pakutakse võimalusi supervisiooniks ja kovisiooniks, samas tegeletakse keeruliste juhtumitega juba ka meeskonnapõhiselt ning vajadus välise abi järele on pigem väike.

Viimsi vallas oli 2019. aasta lõpu seisuga ühe täiskoormusega töötava lastekaitse spetsialisti kohta 1837,7 last, ent see sihtarv peaks olema 1000. Samas on lastekaitsetöötajate leidmine omavalitsuste jaoks väga keeruline (väga vähe on sobivaid huvilisi).

Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon

Täpne info formaalhariduses lastega töötavate inimeste kvalifikatsiooni hetkeolukorra kohta puudub. 2018. aastal tegi HTM-i analüüsiosakond ülevaate Viimsi valla statistika kohta, kus kvalifikatsioonitorgetele vastavate põhikooli õpetajate osakaal oli järgmine: Püüsi Kool 96%, Haabneeme Kool 85%, Viimsi Kool 81%, Randvere Kool 73% ja Prangli Põhikool 43%.

Lastega töötavate spetsialistide osas on keeruline olukord tugispetsialistide teenuse katmisega (logopeedid, eripedagoogid). Õpetajatest on enim puudu reaalainete õpetajaid.

Erialateadmiste täiendamisel pole vald õpetajaid seni toetanud, küll aga on kaalutud õpetajakutse omandamise kompenseerimist ning hetkel otsitakse võimalusi lõimitud aine- ja keeleõppe koolituseks.

Noorsootöötajate olemasolu ja kvalifikatsioon (sh huvihariduse osutajad)

Kuni 2019. aastani tegutsenud Viimsi noortekeskus oli vananenud ja viis oma tegevusi läbi ühe osana MTÜ Viimsi Huvikeskusest. Randveres ja Püüsis olid korralikud keskused ja seal toimus väga hästi koostöö koolidega. Pärast 2019. aastal noortekeskuse avamist Viimsi raamatukoguga samas hoones on noorsootöövõimalused oluliselt paranenud. Lisaks on Viimsi Noortekeskus (Viimsi, Randvere, Püüsi) alates 2019. aastast professionaalsete noorsootöötajatega eraldi hallatav asutus.

Noortekeskuses on pidevalt töötanud kvalifitseeritud noorsootöötajad. Parendamist vajab noorsootöötajate motivatsioonipakett, sh palgasüsteemi väljatöötamine. Praegusteks tugevusteks on arengu- ja enenestäiendamise võimalused ning kovisiooniprojektides osalemine.

Noortel on väga palju võimalusi erinevaks tegevuseks erinevate erialaspetsialistide (noorsootöötajad) juhendamisel. Lisaks noortekeskuse noorsootöötajatele on Viimsis väga palju treenereid, huvikoolide õpetajaid ja huviringide juhendajaid, kes on samuti oma eriala kvalifikatsiooniga.

TUGEVUSED

- Rakendatakse Sotsiaalkindlustusameti poolt levitatavat juhtumikorralduse mudelit MARAC. Rahvatervise

NÕRKUSED

- Viimsi vallas oli 2019. aasta lõpu seisuga ühe täiskoormusega töötava lastekaitse spetsialisti kohta

valdkonnas on kesksel kohal Viimsi valla haridusasutuste osalemine tervist edendavate koolide ja lasteaedade võrgustikus ning tervisedenduslikes programmides. Lastekaitse tegeleb juhtumipõhise menetluse toimingutena ka hulga programmidega.

- Kõigil valla lastekaitsetöötajatel on erialane ettevalmistus ja kõrgharidus. Regulaarselt pakutakse võimalusi supervisiooniks ja kovisiooniks.
- Noortekeskuses on pidevalt töötanud kvalifitseeritud noorsootöötajad. Praegusteks tugevusteks on arengu- ja enesetäiendamise võimalused ning kovisiooniprojektides osalemine.

1837,7 last, ent see sihtarv peaks olema 1000. Sobivat täiendavat lastekaitse spetsialisti pole omavalitsusel õnnestunud leida.

- Arengukohtadeks on kohalikele vajadustele sobivate ennetusprogrammide süsteemsem valik ja täiendava peretöötaja värbamine perede toetamiseks.
- Täpne info formaalhariduses lastega töötavate inimeste kvalifikatsiooni hetkeolukorra kohta puudub. Kui selles osas väga nõrka Prangli väikekooli mitte arvestada, oli 2018. aastal kvalifikatsiooninõuetele vastavate põhikooli õpetajate osakaal nelja suurema kooli lõikes 84%. Õpetajatest on enim puudu reaalainete õpetajaid. Koolides lastega töötavate spetsialistide osas on keeruline olukord tugispetsialistide teenuse katmisega (logopeedid, eripedagoogid). Noorsootöövaldkonnas vajab parendamist noorsootöötajate motivatsioonipakett, sh palgasüsteemi väljatöötamine.

Koondhinnang olukorrale

1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
1.1 Demograafiline olukord	3.5 Väga hea	↗ 2.6 Paranemas
1.2 Rahvastiku tervise seisund	3.0 Pigem hea	○ 2.0 Stabiilne
1.3 Haavatavad sihtrühmad	3.0 Pigem hea	○ 1.7 Stabiilne
1.4 Tööturg	3.0 Pigem hea	○ 1.8 Stabiilne
1.5 Kuritegevus	2.5 Pigem hea	○ 1.5 Stabiilne
Keskmine:	3.0 Pigem hea	○ 1.9 Stabiilne

Kokkuvõte:

DEMOGRAAFIA

Viimsi valda iseloomustavad tööealise kõrgharidusega elanikkonna ja alaealiste kõrge osakaal ning ülalpeetavate eakate madal osakaal rahvastikust, samuti positiivne sisserändesaldo.

Valla elanike arvu kasvu peamine allikas on seni olnud sisseränne (peamiselt Tallinnast). Valdavalt on sisserändajad olnud noored (sh noored perekonnad), kes näevad Viimsi valda sobiva elukeskkonnana laste kasvatamiseks.

Võrreldes Eesti keskmisega on Viimsis rohkem elanikke just vanuses 0-19 (lapsed ja noored) ning vanuses 30-49 (parimas tööeas inimesed), samuti on keskmisest rohkem kõrgharidusega inimesi.

Viimsist Tallinna poole väljuv igapäevane pendelränne on väga suur (ca 12 000 inimest). Pendelränne olnud kiirema kasvuga kui rahvastiku kasv ja tendents on süvenev. Viimsi elanikud töötavad ja toimetavad päevaselt mujal, tendents on süvenev. Teiseks pendelrände genereerijaks on haridus, kuna vallas on puudus kohti igas haridusastmes, eriti gümnaasiumis.

Eelnev tähendab vallale vajadust teha investeeringuid lapsedõbraliku elukeskkonna ja haridusasutuste võrgu arendamiseks ning eelduste loomiseks vallas kohapeal töötamise võimaluste laiendamiseks.

Viimsi valla elanike arv on mobiilpositsioneerimise andmetel oluliselt suurem kui näitab ametlik statistika. Selle peamine põhjus on arvatavasti asjaolus, et Viimsis elab palju inimesi, kes ei ole valda enda koduks registreerinud. Valla arengupotentsiaali seisukohalt on oluline, et rahvastiku arvu kasvuga kaasneks ka maksumaksjate arvu juurdekasv, mis suurendaks kohaliku omavalitsuse tulubaasi.

TÖÖTURG

Võrreldes Eesti keskmisega on kõik Viimsi tööturuga seotud näitajad väga head (v.a sooline palgalõhe). Samas tulenevad need eelkõige Tallinna lähedusest ja kohapeal napib töökohti, sh peagi suurearvuliselt tööturule sisenevatele kohalikele noortele.

TERVIS

Rahvastiku tervise seisundis pole palju tähelepanuvajavaid aspekte, sh teadaolevate näitajate võrdluses Eesti keskmisega. Lähemalt võiks uurida naiste kõrgemat suremust pahaloomulistesse kasvajatesse.

Õnnetusjuhtumitest vajavad tähelepanu tuleõnnetused (ehkki nende absoluutarv on endiselt väga väike), seevastu uppumissurmasid esineb väga harva.

HAAVATAVAD SIHTRÜHMAD

Võrreldes Eesti keskmisega on Viimsi vallas elavate töövõimetoetuse saajate ning töövõimetusel tõttu pensioni saajate osakaal tööealisest elanikkonnast kordades väiksem.

Samas tuleb tähelepanu pöörata kahele kasvutrendis sihtrühmale:

- psühhikahäirega täiskasvanud (sh on riiklikud teenused ebapiisavad);
- raske ja sügava puudega alaealised (sh on vaja neile teenuseid alates täisealiseks saamisest).

Laste perest eraldamist ja asenduskoduteenuse pakkumist on vaja läinud harva. Samas vajab tähelepanu perede tugiisikusüsteemi arendamine ja peretöötaja värbamine.

KURITEGEVUS

Enamuse õigusrikkumiste liikide lõikes on Viimsis olukord rahulik. Murekohtadeks on joobes sõidukijuhid ja lähisuhtevägivald.

Viimsi vallas on olemas võrgustikud, kes tegelevad igapäevaselt järelevalvemeetmetega ja abivajajatele

vajalike abimeetmete leidmisega. Kohati on korraka liiga palju juhtumeid, millega tuleb tegeleda, ning töökätest ja -ajast jääb puudu, mis takistab sügavuti minemist ja mille tõttu ei tehta vajalikke järeltegevusi (s.t järelkontrolle).

TUGEVUSED

- Tööealise kõrgharidusega elanikkonna suur osakaal. Laste ja noorte kõrge osakaal ning ülalpeetavate eakate madal osakaal rahvastikust. Tallinna lähedus (töökohad, lasteaia- ja koolikohad). Võrreldes Eesti keskmisega väiksem registreeritud töötus ja kõrgem brutopalk.
- Elanike kõrge oodatav eluiga. Uppumiste väike arv. Vähene suremus teistesse välispõhjustesse. Hetkel veel Eesti keskmisega võrreldes palju väiksem töövõimetoetuse ja töövõimetus tõttu pensioni saajate arv.
- Vähe laste peredest eraldamise juhtumeid ja seetõttu ka väike vajadus asenduskoduteenus järele. Asenduskoduteenus ja järelhooldusteenuse võimaluste olemasolu. Järjest enam saavad inimesed teadlikumaks, et lähisuhtevägivald ei ole ainult pere siseasi, ja julgemalt otsitakse abi. Abisaamise võimalused Viimsi vallas on head, olemas on toimiv võrgustik abivajajate toetamiseks. Politseil on ressursi järelevalve teostamiseks, sh on Viimsis aktiivsed abipolitseinikud, kes patrullivad just Viimsi vallas. Alaealiste õigusrikkujate puhul kasutatakse taastavat õigust ja mõjutusvahendeid.

NÕRKUSED

- Suur puudujääk vallasiseses töökohades, eriti arvestades peagi tööturule sisenevaid põlvkondi. Lasteaia- ja koolikohade nappus. Tallinn pole mitte ainult ressurside allikas (töökohad), vaid ka koht, kuhu jäetakse ressursse (registreerutakse elanikuks, veedetakse suur osa päevast). Vajadus väga suure igapäevase pendelrände järele. Ebapiisav hulk töökohti ka lähiajal tööturule sisenevatele noortele (s.t oht pendelrände surve suurenemiseks või potentsiaalsete maksumaksjate kaotamiseks Tallinnale). Võrreldes Eesti keskmisega veidi suurem sooline palgalõhe. 2019. aastal hüppeliselt suurenenud töötus 25-54-aastaste naiste seas.
- Raske ja sügava puudega alaealiste absoluutarv ja selle kasvutrend. Psüühikahäirega täiskasvanute arvu kasv. Teenused kahele eelnevale sihtrühmale (sh täiskasvanuikka sisenevatele puudega noortele) on ebapiisavad või puuduvad üldse. Lähemalt võiks uurida naiste kõrgemat suremust pahaloomulistes kasvajatesse. Ehkki tulekahjude arv on väga väike, tuleb märkida selle suurenemist.
- Raskematest õigusrikkumistest vajavad tähelepanu joobes sõidukijuhtide suur osakaal ja surmaga lõppevate lähisuhtevägivalda juhtumite arvu tõus. Kergematest õigusrikkumistest on murekohaks jalgrattavargused.

2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
2.1 Turvaline elukeskkond	2.5 Pigem hea	○ 1.8 Stabiilne
2.2 Elukeskkond ja planeeringud	3.2 Pigem hea	↗ 2.5 Paranemas
2.3 Osalusvõimalused	3.1 Pigem hea	↗ 2.7 Paranemas
Keskmine:	2.9 Pigem hea	○ 2.3 Stabiilne

Kokkuvõte:

OHUTUS

Trendidest on positiivne varavastaste süütegude arvu vähenemine. Ennetusvaldkondadest toimib kõige paremini liiklusohutuse alane ennetustöö. Vallal on ohutuse valdkonnas mitmeid korralduslikke tugevusi, nt eraldi järelevalveametniku olemasolu.

Ohutust toetavas ennetustöös on aga palju kasutamata potentsiaali seoses vee- ja tuleohutusega.

Seoses õigusrikkumistega on mitmeid murelikuks tegevaid trende, mis vajavad tähelepanu, sh lähisuhtevägivald, kelmused ja inimkannatanutega liiklusõnnetused.

ELUKESKKOND JA PLANEERINGUD

Ühistranspordiga seoses on Viimsi vallas nii väga olulisi tugevusi kui ka tõsist tähelepanu vajavaid arenguvajadusi.

Sarnane olukord on jalgrattateede ja rohealadega: võrreldes paljude teiste omavalitsustega on olukord hea, ent elanike ootustele see veel ei vasta.

Olukord mänguväljakutega on hea ja vastab suures osas elanike ootustele.

OSALUSVÕIMALUSED

Kodanikuühenduste toetused on olemas, ent nende jagamine võiks olla läbipaistvam ja süsteemsem, sh seostatud rohkem valla strateegiliste arendusuundadega, aidates avada kodanikuühenduste potentsiaali seoses ennetustöösse panustamisega.

Noortel on palju võimalusi seoses huvitegevuses ja -hariduses osalemisega nii Viimsis kui ka Tallinnas. Samas on arengukohaks munitsipaalhuvikoolide pakutavate kohtade arvu suurendamine ja võimaluste laiendamine ning noorsootöövõimaluste pakkumine vanematele kui 16-aastastele noortele.

TUGEVUSED

- OHUTUS. • Varavastaste süütegude arvu vähenemine (sh vargused eluruumidest). • Liiklusohutuse alane ennetustöö. • Vallas on eraldi järelevalveametnik, kes menetleb rikkumisi seoses heakorra, loomapidamisnõuete ja parkimisega.
- ELUKESKKOND JA PLANEERINGUD. • Viimsi valla ühistransport on oma sageduselt ja tihedusnäitajalt kõrgeim Harjumaa KOV-ide seas (v.a Tallinn). Eesti suurimate kohalike omavalitsuste seas ollakse oma peatustevõrgu tiheduselt esikolmikus. Ühistransport on kuni 20-aastaste isikutele ja pensionäridele alates 63. eluaastast tasuta. Lisaks on õpetajatele tasuta ühistransport ja erinevaid soodustusi. Planeeritava uue liiniveo hankega (alates 2022. aasta jaanuarist) on kavandatud enamuses madalapõhjalised bussid, millega paraneb ligipääsetavus. Teede ja taristu planeerimisel arvestatakse vajalike laiustega, madaldatud äärekividega teeületusvõimalustega, teeületuskohtadesse projekteeritakse braikividega lahendusi jmt. • Valla kergteede võrgustik moodustab ligikaudu veerandi kogu valla teedevõrgust. Vallas on täna ca 75 km pikkune kergliiklusteede võrgustik. Kogu valla roheluse osakaal on ca 65%. Rohealad on kõikjal umbes 15 minuti jalutuskäigu kaugusel – sõltuvalt piirkonnast on lähedal mets, park või haljak. • Spordiväljakuid on 29 ja mänguväljakuid 23, neid kasutatakse aktiivselt. Paljud neist on renoveeritud. Väljakutel kontrollitakse ohutust pidevalt.
- OSALUSVÕIMALUSED. • Toetuste olemasolu eri tüüpi ja eri valdkondades tegutsevatele kodanikuühendustele. • Selge plaan kultuurielu mitmekesistamiseks (Artium). • Huvitegevuse ja -hariduse võimalused ning noorte osaluse määr nendes.

NÕRKUSED

- OHUTUS. Veeohutuse alane ennetustöö (nt ametliku rannavalveteenusega randade arvu suurendamine, stendide lisamine mitteametlikesse supluskohtadesse, rannahoones alkoholimüügi lõpetamine, Päästeametiga koostöötegevuste algatamine). • Tuleohutuse alane ennetustöö (nt palju kasutamata potentsiaali koostöös Päästeametiga nagu lasteaialaste ja 3. klasside teadlikkuse tõstmine, eramute kodukülastused). • Kõrge lähisuhtevägivalva juhtumite arv, sh kuriteojuhtumite osakaalu kasv. Interneti- ja investeerimiskelmuste arvu kasv. Inimkannatanutega liiklusõnnetuste arvu kasv. Stabiilne jalgrataste varguste arv. Kasutamata võimaluseks on CPTED vaate kasutuselevõtt, sh detailplaneeringutes turvalisusküsimustele suurema tähelepanu pööramine.
- ELUKESKKOND JA PLANEERINGUD. • Ühistranspordi ühendused peamistesse pendelrände sihtkohtadesse ei ole autoga võrreldes konkurentsivõimelised, olles kas täiesti puudu või liiga aeganõudvad. Ka Viimsi-sisesed ühendused vajavad pikendamist ja parandamist, nt aitamaks keskusest (Haabneemest) eemal paiknevatest küladest pärit lastel ja noortel õigeaegselt huviringidesse jõuda. Valdavalt on kasutusel normaalbussid, kuid need pole (seni veel) madalapõhjalised. Teede ja taristu planeerimisel on suureks väljakutseks suurenevate liiklusvoogude ohjeldamine, mille praegune seis ei vasta elanike ootustele. • Jalgrattaühendused on Viimsis küll füüsiliselt olemas, ent pole vallaelanikele atraktiivsed. Rattakasutuse tase on väga madal. Hoolimata rohealade suureks osakaalust soovivad elanikud rohelisele elukeskkonnale ja loodusele suurema tähelepanu pööramist (rohkem rohealasid, metsaraie pidurdamine, parkide loomine). • On külasid, kus puuduvad veel ajakohased mängu- ja spordiväljakud (Laiaküla, Pringi, Miiduranna, Muuga, Prangli saar, Rohuneeme). Elanikud ootavad rohkem eri vanusegruppidega arvestatust ning et väljakud oleksid kõikides piirkondades elanikele võimalikult lähedal.
- OSALUSVÕIMALUSED. • Kodanikuühenduste toetustest puudub süstematiseeritud ja avalikustatud ülevaade: keda, kui palju ja milliste tulemustega on toetatud. Info on olemas üksikute otsustena avalikes protokollides ja vallavalitsusel, ent kokkuvõtteid pole tehtud. Näiteks puudub info, kui palju on

kodanikuühendused panustanud ennetustöösse. •
Munitsipaalhuvihariduse piiratud maht. See ei vasta
lapsevanemate ootustele, sest
munitsipaalhuvihariduse kvaliteet ja maine on kõrged
ning soovijaid kohtadest rohkem. • Vanuses 16+ noorte
võimaluste arv ja mitmekesisus noorsootöös
osalemiseks.

3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused	2.9 Pigem hea	○ 2.0 Stabiilne
3.2 Haridusega seotud teenused	2.6 Pigem hea	○ 2.0 Stabiilne
Keskmine:	2.8 Pigem hea	○ 2.0 Stabiilne

Kokkuvõte:

Esmatasandi tervishoiuteenuse kättesaadavus

Valdav enamus tervishoiuteenuste pakkujaid Viimsi vallas asub Haabneeme alevikus, olles ühistranspordiga hästi ligipääsetavad.

Viimis perearstinimistutest on uutele liitujatele ruumi vaid ühes. Trendiks on perearstikeskuste ühinemine.

Osasid teenuseid (ämmaemand, füsioteerapia) on võimalik saada ka vene, inglise ja soome keeles.

Uue teenusena on lisandunud vaimse tervise õe tasuline teenus.

Vähekindlustatutele tervishoiuteenuste võimaldamine

KOV katab vähekindlustatud inimeste tervisekulud ravimitoetuse ja vajadusel täiendavalt toimetuleku tagamise toetuse alt. Taotluste rahuldamise protsent on üle 95. Vähekindlustatute eriarstide visiiditasu 50% soodsamana hoidmiseks on Viimsi vallavalitsus toetanud haiglat seoses teenustega, mille osas on olemas haigekassaga leping.

Koolilaste tervise ülevaatused

Viimsi valla koolilastel on põhilisteks tervisega seotud probleemideks: ebatervislik toitumine, vähene füüsiline aktiivsus ning nägemis-, rühi- ja vaimse tervise häired. Kõikidel kooliõdedel on iga riikliku plaanilise tervisekontrolli tulemuste kohta andmed klasside kaupa olemas.

Nõustamisteenuste kättesaadavus

Nõustamisteenuste vajadus, olemasolu ja kättesaadavus on eri teenuste lõikes väga erinev.

Last ootavatele peredele mitmed olulised teenused puuduvad, samas on need kättesaadavad Tallinnas, kus sihtrühm käib meditsiinisüsteemist niikuinii teenuseid saamas.

Psühholoogilist individuaalnõustamist pakuvad alates 2021. aastast kaks teenusepakkujat, ent suure ja sealjuures kasvava nõudluse tõttu on järjekorrad mitme kuu pikkused.

Viimsi Psühhiaatrikliiniku turuletulek on toonud valda mitmed uued teenused (nt nõustamine seoses alkoholitarvitamise häirega) ja valmisoleku veel täiendavate teenuste paketti lisamiseks (nt kriisinõustamine ja eneseabigrupid).

Vallas puudub noortel võimalus saada seksuaaltervise alast nõustamist, ehkki seda võib osaliselt kompenseerida kooliõdede panus ja teenuse lähedus Tallinnas.

Haridusega seotud teenused

Vallas on lasteaiakohtade järjekord. Ühe lahendusena on vald võrdustanud munitsipaallasteaias ja eralasteaias lapsevanema poolt makstava tasu. Paljud pered eelistavad vähemalt kolmeaastase lapse panna munitsipaallasteaeda, kuid osad ei soovi lasteaeda vahetada.

Lähima 5 aasta jooksul on näha suurt puudujääki gümnaasiumi õppekohtade järele. Ka hetkel töös olev Viimsi riigigümnaasiumi kohtade arvu suurendamine ei too kaasa probleemi piisavat lahendust.

Haridus- ja sotsiaalosakondade koostöö koolidega on tihe. Meetmete valikul lähtutakse konkreetse pere/õpilase vajadusest ja probleemidest. Eelkõige toimub pere nõustamine, vajadusel ka lähem kontroll ja jälgimine. Vastavalt vajadusele kaasatakse teisi tugispetsialiste või suunatakse pere Rajaleidjasse. Samuti vaadatakse üle õppekorraldus ja vajadusel kohandatakse see õpilasele sobivamaks (nt suunamine koduõppele vms).

Kitsaskohaks on koolidevahelised erinevused seoses varase märkamisega. Õpilase toetamine sõltub kooli enda spetsialistide märkamisest ja alati ei pruugi info probleemse lapse kohta jõuda õigeaegselt haridus- või sotsiaalosakonda.

Hariduslike tugiteenuste olemasolu ja kättesaadavus on ebaühtlane. Pigem hästi on kättesaadavad karjäärinõustamise ja karjääriinfo, kooli tervishoiutöötaja, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi (v.a Prangli saar) teenused. Puudu on eripedagooge ja logopeede. Koolides puudub täielikult pikapäevarühma teenus.

Koolivägivalla ja koolikiusamise ennetamine

Neljas suuremas Viimsi koolis rakendatakse kõigis vähemalt ühte üleriiklikku kiusuennetuse programmi, sealjuures

rakendab kolm kooli neljast teaduspõhist programmi KiVa. Ühes koolis on lisaks sellele kasutusel ka teaduspõhine programm VEPA. Kõigis koolides on olemas põhimõtted ja juhendid kiusujuhtumitega tegelemiseks.

Seoses kiusuennetusega on murekohtadeks ebaühtlane varane märkamine ja ebapiisavad (inim)ressurssid nii märkamiseks kui ka juhtumitega tegelemiseks (sh eriti kiusajatega). Kasutamata potentsiaali on koolidevahelistel kogemuste vahetamisel ja ressursside jagamisel ning ennetusprogrammide eluviimisest laekuvate andmete kasutamisel vallaülestes otsuste tegemisel kiusuennetuse toetamiseks või juhtumite lahendamiseks koolides.

TUGEVUSED

- Vähekindlustatutele tervishoiuteenuste võimaldamine. Taotluste rahuldamise protsent on üle 95. Valdav enamus tervishoiuteenuste pakkujaid asub küll Haabneeme alevikus, aga nad on ühistranspordiga hästi ligipääsetavad.
- Teenustepaketi laienemine vallas. Hiljuti on lisandunud nt vaimse tervise õe tasuline teenus ja nõustamine seoses alkoholitarvitamise häirega, tekkinud on valmisolek nt kriisinõustamise pakkumiseks ja eneseabigruppide korraldamiseks.
- Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus majanduslikes raskustes peredele. Pigem hästi on kättesaadavad karjäärinõustamise ja karjääriinfo, kooli tervishoiutöötaja, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi (v.a Prangli saar) teenused. Üleriiklike kiusuennetuse programmide rakendamine ja põhimõtete ning juhendite olemasolu kiusujuhtumitega tegelemiseks.

NÕRKUSED

- Viimsi perearstinimistutest on uutele liitujatele ruumi ainult ühes. Mõned olulised nõustamisteenused on pikkade järjekordadega (nt psühholoogiline individuaalnõustamine) või puuduvad üldse (nt noorte seksuaaltervise alane nõustamine, ehkki seda võib osaliselt kompenseerida kooliõdede panus ja teenuse lähedus Tallinnas).
- Koolilaste tervise olukord: murekohtadeks on ebatervislik toitumine, vähene füüsiline aktiivsus ning nägemis-,rühi- ja vaimse tervise häired. Vastavad süsteemsed ennetustegevused puuduvad.
- Lasteaia- ja gümnaasiumikohtade puudujääk. Koolides on puudu eripedagooge ja logopeede. Koolides puudub täielikult pikapäevarühma teenus. Kiusuennetuse ebaühtlane varane märkamine. Kohatised ebapiisavad (inim)ressurssid märkamiseks ja juhtumitega tegelemiseks. Kasutamata potentsiaal koolidevahelistel kogemuste vahetamisel ja ressursside jagamisel ning ennetusprogrammidest laekuvate andmete kasutamisel vallaüleselt.

4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused	2.9 Pigem hea	○ 1.8 Stabiilne
4.2 Abivajavate lastega tegelemine	3.0 Pigem hea	○ 2.3 Stabiilne
4.3 Perede toetamine	3.2 Pigem hea	○ 2.0 Stabiilne
Keskmine:	3.0 Pigem hea	○ 2.0 Stabiilne

Kokkuvõte:

KOV-i osutatavad sotsiaalteenused

KOV-i territooriumil ei osutata varjupaigateenust, turvakoduteenust, võlanõustamisteenust ega puudega laste lapsehoiuteenust. Vastavad teenused ostetakse eelkõige Tallinnas asuvatelt teenusepakkujatelt sisse. Suurim murekoht on seoses puudega laste hoiuteenusega, sest selle järele on nõudlus olemas (ligi 20 last) ja see suureneb, samas on lähim teenusepakkuja Pirital ning mitmed teenusepakkujad pakuvad teenust ainult koolivaheaegadel.

KOV-i territooriumil osutatavatele sotsiaalteenustele järjekorrad ja ooteajad puuduvad. Samas on mitmete teenuste vajadus tugevas kasvus (koduteenus, täisealise isiku hooldus, tugiisikuteenus). Mõningate teenuste osas on vajadus olnud konkreetsetel aastatel väga väike (turvakoduteenus) või puudunud (varjupaigateenus, intervallhoiuteenus).

Mitmed teenused võiksid olla vajaduspõhisemad, sh kliendi vajadustest lähtuvalt paindlikumad (nt koduteenus ja sotsiaaltransporditeenus). Üheks lahenduseks nt seoses koduteenusega on kvaliteedi tõstmine 2021. aastal Viimsi vallavolikogu poolt asutatava Viimsi Hoolekandekeskuse raames.

Lähiaastatel on plaanis mitmed seni tasuta olnud teenused muuta tasuliseks - näiteks koduhooldus saab olema teenusesaajale tasuline. Omaosalust hakkavad sisaldama tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus ja sotsiaaltransporditeenus.

Toimetulekutoetuse saajad

2020. aasta jooksul on toimetulekusaajate arv kasvanud 3 korda COVID-19 tõttu. See on omakorda suurendanud toetuste väljamakseid ja sotsiaalnõustamise mahtu. Varasemalt oli toimetulekutoetuste saajate arv stabiilne.

Perede toetamine

Üldiselt on lastega perede elamistingimused pigem head või väga head. KOV toetab vajaduspõhiselt kehvade eluruumide elamistingimustega leibkondasid näiteks rahaliselt ning vahendab elamistingimusi parendavate

projektide kontaktisikute andmeid.

Perenõustamise järele on suur vajadus. EELK Perekeskusega on sõlmitud leping, mille alusel pakub perekeskus perenõustamist, psühholoogilist nõustamist ning kasvatusalast nõustamist.

Vanemlust toetavate koolituste ja programmide mahtu KOV-is kohapeal tuleks vastavalt vajadusele ja huviliste arvule suurendada, mis võimaldaks teha rohkem ennetavat tööd peredega.

Abivajavate lastega tegelemine

Probleemidest esineb piirkonna lastel peamiselt koolikohustuse mittetäitmist ja sõltuvusainete kuritarvitamist. Erivajadusega laste jaoks on väljakutseks integreerimine tavaklassi. Peredel napib vanemlikke oskusi.

Abivajavast lapsest saabunud teatele reageeritakse ning abivajava lapse perekonnale osutatakse abi juhtumikorralduse põhimõtteid kasutades. Tarvis on peretöötaja(te) juurdevärbamist peredele tõhusama toe osutamiseks ja iseseisva toimetuleku soodustamiseks.

Õigusrikkumise toime pannud lastele ja nende vanematele pakub KOV nõustamist ning suunab vajadusel uuringutele. Majanduslikes raskustes olevatele peredele on võimalik osaline või täielik teraapia eest tasumine.

Programmidest on KOV-il võimalik suunata noor SPIN-programmi ja politseil programmi Puhas tulevik. Viimsi vald osaleb koostöös politseiga ka taastava õiguse projektis. Käimasolevate programmide tulemuslikkus on märgatav. On paranenud õpitulemused ja käitumine. Lastel on kõrgem enesehinnang ja parem analüüsivõime ning paranenud on suhted eakaaslaste ja vanematega.

Süsteemsemalt ja järjepidevamalt peaks toimima varane märkamine. Koolid märkavad abivajavaid lapsi erinevalt, esineb nii üle- kui ka alareageerimist. Arengukohtadeks on ka riskiperede aktiivsem ja regulaarsem monitooring ning juhtumivõrgustiku kõiki vajalikke osapooli hõlmav koostöö ja selgem rollide jaotus.

Kasutatavate teenuste ja sekkumiste tulemuslikkus on selgunud juhtumite menetlemise ja vahehindamiste käigus. KOV-i pakutavate teenuste osas on tagatud jätkusuutlik ja piisav rahastus, tuginemata liigselt projektipõhisusele. Näiteks on Euroopa Sotsiaalfond rahastanud raske ja sügava puudega laste tugisiikuteenust ja selle lõppedes võtab vald rahastuse üle. Abi- ja tugivahendite rentimist toetab vald riigieelarve toetusfondist, ent suuremal määral kui fondi rahalised vahendid seda võimaldaksid.

Puudujääke esineb puudega lapse lapsehoius (teenuseid osutatakse peamiselt Tallinnas ja ebapiisavas mahus) ning tugisiikuteenuses (probleemid töötajate leidmisega selle rolli ebaatraktiivsuse tõttu). Killustatud on puudega laste transporditeenus. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osas on arengukohaks selle tutvustamine kogukonnale ja teenuse vajajate kaardistamine. Täiendavatest rollidest on Viimsisse vaja mobiilset noorsootöötajat.

Lasteaias tegutseb erirühm ja mitmed sobitusrühmad. Kaasava hariduse põhimõtteid silmas pidades on eelistus pigem sobitusrühmade loomisel. HEV-õpilaste kaasamiseks on koolides loodud eriklassid, kus õpivad valdavalt eri- ja tõhustatud toega õpilased. Üldtoele määratud õpilased õpivad tavaklassides, kus neil on vajadusel kõrval abiõpetajad. Toimetuleku ja lihtsustatud õppekava õpilastele on loodud õppekohad Randvere kooli, kuhu on koondatud ka suurem tugimeeskond ja kompetents. Lastele on ette nähtud tasuta koolibuss.

TUGEVUSED

- KOV-i pakutavate teenuste osas on tagatud jätkusuutlik ja piisav rahastus, tuginemata liigselt projektipõhisusele. KOV-i territooriumil osutatavatele sotsiaalteenustele järjekorrad ja ooteajad puuduvad. Viimsi Hoolekandeteenuse asutamine võib aidata lahendada mitmeid seniseid murekohti, nt tõsta koduteenuse kvaliteeti ja aidata värvata rohkem sobivaid tugiisikuid.
- Üldiselt on lastega perede elamistingimused pigem head või väga head ning vähestele abivajajatele pakub KOV tuge juurde. EELK Perekeskusega sõlmitud leping leevendab suurt vajadust perenõustamise teenuse järele.
- Teenused ja programmid õigusrikkumise toime pannud lastele ja nende vanematele on mitmekesised, kättesaadavad ja hinnanguliselt tulemuslikud.

NÕRKUSED

- KOV-i territooriumil ei osutata varjupaigateenust, turvakoduteenust, võlanõustamisteenust ja puudega laste lapsehoiuteenust. Seejuures on suurim murekoht seoses puudega laste lastehoiuteenusega. Lisaks võib Covid-19 kriisi tõttu oodata võlanõustamisteenuse vajaduse kasvu. Mitmed teenused võiksid olla vajaduspõhisemad, sh kliendi vajadustest lähtuvalt paindlikumad (nt koduteenus ja sotsiaaltransporditeenus). Noorsootöövaldkonnas on vaja juurde mobiilset noorsootöötajat. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osas on arengukohaks selle tutvustamine kogukonnale ja teenuse vajajate kaardistamine.
- Tähelepanu vajab 2020. aasta jooksul toimetulekusaajate arvu kolmekordne kasv Covid-19 kriisi tõttu, mis on omakorda suurendanud toetuste väljamakseid ja sotsiaalnõustamise mahtu.
- Vanemlust toetavate koolituste ja programmide ebapiisav maht. Süsteemsemalt ja järjepidevamalt peaks toimima varane märkamine ning riskiperesid tuleks aktiivsemalt ja regulaarsemalt seirata. Juhtumivõrgustiku arengukohtadeks on kõiki vajalikke osapooli hõlmav koostöö ja selgem rollide jaotus.

5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid. Kokkuvõte

	HINNANG	TREND
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine	2.9 Pigem hea	☐ 2.3 Stabiilne
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks	2.9 Pigem hea	☐ 2.3 Stabiilne
Keskmine:	2.9 Pigem hea	☐ 2.3 Stabiilne

Kokkuvõte:

Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid

Kohaliku omavalitsuse tulubaas on iga aastaga kasvanud, sh ka toetus- ja tasandusfond. Fondide jäägid on jäänud 10% sisse. Toetusi on kasutatud sihtotstarbeliselt.

Viimsi elanikkond on keskmisest paremal järjel ja füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV-i eelarvesse on stabiilne. Samas on mitmeid kitsakohti, mille lahendamine aitaks tulubaasi suurendada ning seeläbi piirkonna arengut ergutada.

Sotsiaalse kaitse kulutused Viimsi valla eelarves on aasta-aastalt kasvanud tulenevalt teenuste parema kättesaadavuse võimaldamisest ja teenusmahtude kasvust. Toetustesüsteem on üles ehitatud vajaduspõhiselt, universaaltoetuste osakaal on pigem väike.

Viimsi vallavalitsuses on teenuste kvaliteedijuhtimine erinevatel tasemetel, mis tuleneb osaliselt valdkonna teenuste erisustest, infosüsteemide võimekusest ja juhtide erinevatest hoiakutest. Erisusi võib tekkida ka ühe valdkonna sees, kuna spetsialistidel on erinev arusaam, kas ja millist kasu mõõdikute jälgimine võib tuua.

2020-2021 on käimas Viimsi vallavalitsuse teenuseportfelli ja rakendavate infosüsteemide eel- ja ärianalüüsi projekt, mille käigus luuakse muuhulgas teenustepõhised kvaliteedimõõdikud ja tegevusplaan nende jätkusuutlikuks rakendamiseks. Viimsi vald on korraldanud nii üldise rahulolu-uuringu (2018) kui ka konkreetselt teenustele orienteeritud rahulolu küsitluse (2019). Hetkel pole jätku-uuringuid planeeritud. Trendina on Viimsi vald siiski liikumas nii andmetepõhise(ma) otsustamise kui ka elanikelt regulaarse tagasiside kogumise suunas.

Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks

KOV-i juhitud võrgustikud ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks

Koostöö ning ennetustöölane suhtlus toimib vallavalitsuse siseselt (sotsiaal- ja tervishoiuosakond, haridusosakond, arendusosakond, ehitus- ja kommunaalosakond) ning väljaspool olevate valdkonnaga seotud haridustöötajate, vallakodanike, eakate ühenduste, ametkondade (politsei), organisatsioonide, asutuste (TAI, SKA,

HOL) ja mittetulundusühingutega. Eraldi haridus- ja noortevaldkonnaga on veel seotud järgnevad võrgustikud: noorsootöö ümarlaud, haridusjuhtide ümarlaud, alushariduse juhtide ümarlaud.

Samas on puudunud regulaarselt koos käiv meeskond, kelle ülesannete hulka kuuluks esmajärjekorras rahvatervise tegevuste planeerimine ja elluviimine. Valla heaoluprofiili valmides on hea võimalus luua vastavalt vajadusele meeskonnad või töörühmad, kelle ülesanneteks on kas üldise strateegia kavandamine ja juhtimine või konkreetse projekti kavandamine ja elluviimine.

Juhtumitöö võrgustikud

Ennetustöö on Viimsi vallas eelkõige juhtumipõhine, sh nn teisene ja kolmandane ennetus. Rakendatakse Sotsiaalkindlustusameti poolt levitavat juhtumikorralduse mudelit MARAC. Rahvatervise valdkonnas on kesksel kohal Viimsi valla haridusasutuste osalemine tervist edendavate koolide ja lasteaedade võrgustikus ning tervisedenduslikes programmides. Lastekaitse tegeleb juhtumipõhise menetluse toimingutena ka hulga programmidega. Tulevikuperspektiiv on kohalikele vajadustele sobivate ennetusprogrammide süsteemsem valik ja vajadusel peretöötaja palkamine perede toetamiseks. Hetkel on üks pere tugiisik, ent tema koormus on juba kaetud olemasolevate peredega.

Lastekaitse spetsialistide olemasolu ja kvalifikatsioon

Viimsi vallas töötab kolm täiskoormusega lastekaitsetöötajat. Kõigil lastekaitsetöötajatel on erialane ettevalmistus ja kõrgharidus. 2021. aasta esimese poole seisuga lastekaitsetöötajatel kutsetunnistust pole, kuid nad on seda aasta jooksul taotlemas. Regulaarselt pakutakse võimalusi supervisiooniks ja kovisiooniks, samas tegeletakse keeruliste juhtumitega juba ka meeskonnapõhiselt ning vajadus välise abi järele on pigem väike.

Viimsi vallas oli 2019. aasta lõpu seisuga ühe täiskoormusega töötava lastekaitse spetsialisti kohta 1837,7 last, ent see sihtarv peaks olema 1000. Samas on lastekaitsetöötajate leidmine omavalitsuste jaoks väga keeruline (väga vähe on sobivaid huvilisi).

Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon

Täpne info formaalhariduses lastega töötavate inimeste kvalifikatsiooni hetkeolukorra kohta puudub. 2018. aastal tegi HTM-i analüüsiosakond ülevaate Viimsi valla statistika kohta, kus kvalifikatsiooninõuetele vastavate põhikooli õpetajate osakaal oli järgmine: Püüsi Kool 96%, Haabneeme Kool 85%, Viimsi Kool 81%, Randvere Kool 73% ja Prangli Põhikool 43%.

Lastega töötavate spetsialistide osas on keeruline olukord tugispetsialistide teenuse katmisega (logopeedid, eripedagoogid). Õpetajatest on enim puudu reaalainete õpetajaid.

Erialateadmiste täiendamisel pole vald õpetajaid seni toetanud. Vald on kaalunud õpetajakutse omandamise

kompenseerimist ja hetkel otsitakse võimalusi lõimitud aine- ja keeleõppe koolituseks.

Noorsootöötajate olemasolu ja kvalifikatsioon (sh huvihariduse osutajad)

Kuni 2019. aastani tegutsenud Viimsi noortekeskus oli vananenud ja viis oma tegevusi läbi ühe osana MTÜ Viimsi Huvikeskusest. Randveres ja Püünsis olid korralikud keskused ja seal toimis väga hästi koostöö koolidega. Pärast 2019. aastal noortekeskuse avamist Viimsi raamatukoguga samas hoones on noorsootöövõimalused oluliselt paranenud. Lisaks on Viimsi Noortekeskus (Viimsi, Randvere, Püünsi) alates 2019. aastast professionaalsete noorsootöötajatega eraldi hallatav asutus.

Noortekeskuses on pidevalt töötanud kvalifitseeritud noorsootöötajad. Parendamist vajab noorsootöötajate motivatsioonipakett, sh palgasüsteemi väljatöötamine. Praegusteks tugevusteks on arengu- ja enesetäiendamise võimalused ning kovisiooniprojektides osalemine.

Noortel on väga palju võimalusi erinevaks tegevuseks erinevate erialaspetsialistide (noorsootöötajad) juhendamisel. Lisaks noortekeskuse noorsootöötajatele on Viimsis väga palju treenereid, huvikoolide õpetajaid ja huviringide juhendajaid, kes on samuti oma eriala kvalifikatsiooniga.

TUGEVUSED

- Vallal on suur tulubaas, mis on iga aastaga kasvanud, sh ka toetus- ja tasandusfond. Füüsilise isiku tulumaksu laekumist toetab valla Eesti keskmisest paremal järjel elanikkond. Ka sotsiaalse kaitse kulutused Viimsi valla eelarves on aasta-aastalt kasvanud. Toetuste süsteem on üles ehitatud vajaduspõhiselt ja universaaltoetuste osakaal on pigem väike.
- Vallas on trend teadlikuma kvaliteedijuhtimise ja andmetepõhise otsustamise poole, milleks on käivitatud mitmed algatused. Mitmetes valdkondades on juba olemas regulaarse kvaliteedi- ja sisehindamise kogemusi. Lisaks on toimunud mahukaid ühekordseid elanike vajaduste ja rahulolu uuringuid.
- Rakendatakse Sotsiaalkindlustusameti poolt levitavat juhtumikorralduse mudelit MARAC, millele lisanduvad mitmed programmid. • Kõigil valla lastekaitsetöötajatel on erialane ettevalmistus ja kõrgharidus. Regulaarselt pakutakse neile võimalusi supervisiooniks ja kovisiooniks. • Noortekeskuses on pidevalt töötanud kvalifitseeritud noorsootöötajad. Praegusteks tugevusteks on arengu- ja enesetäiendamise võimalused ning kovisiooniprojektides osalemine.

NÕRKUSED

- Puudub võimekus elanike valda registreerimise trendide jälgimiseks ja tegevuste algatamiseks registreeritud maksumaksjate arvu suurendamiseks.
- Teenuste kvaliteedijuhtimine on vallavalitsuse eri tasemetel ja valdkondades, aga ka valdkondadesiseselt ebaühtlane. Elanikelt tagasiside küsimine ja sellega arvestamine ei ole regulaarne.
- Võrreldes vajaliku laste arvuga ühe lastekaitsetöötaja kohta on Viimsi lastekaitsetöötajad peaaegu kahekordselt ülekoormatud. Arengukohtadeks on ka kohalikele vajadustele sobivate ennetusprogrammide süsteemsem valik ja täiendava peretöötaja värbamine perede toetamiseks. • Täpne info formaalhariduses lastega töötavate inimeste kvalifikatsiooni hetkeolukorra kohta puudub, ent põhikooli õpetajate 2018. aasta andmete näitel on see mitmes koolis liiga madal. Õpetajatest on enim puudu reaalinete õpetajaid. Koolides lastega töötavate spetsialistide osas on keeruline olukord tugispetsialistide teenuse katmisega (logopeedid, eripedagoogid). • Noorsootöövaldkonnas vajab parendamist noorsootöötajate motivatsioonipakett, sh palgasüsteemi väljatöötamine.

Kasutatud allikad

- [1] Jaško, M. (2021). Miks võib vee maitse aeg-ajalt erineda. 5 (538), lk 9. Viimsi Teataja.
- [2] Maastikuarhitektuuri Büroo OÜ. (2018). Viimsi valla heakorra ja haljastusearengukava 2018-2028. 37.